imburgs agblad

Bruidsjochie

donderdag 19 december 1991

73e jaargang nr. 299.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,50

Kosto: 'Kerkasiel romantisch begrip uit Middeleeuwen'

Asielzoekers desnoods ook uit kerken gehaald

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Vietnamese asielzoekers die eventueel in kerken worden ondergebracht om zo uitzetting te voorkomen, zullen daar niet veilig zijn. Indien zij zijn uitgeprocedeerd, zal justitie niet schromen hen daar op te pakken en vervolgens het land uit te zetten. Staatssecretaris Kosto van Justitie heeft dit gisteren gezegd. Hij wordt daarin gesteund door de regeringsfracties CDA en PvdA. Kosto noemt het kerkasiel 'een romantisch begrip, dat in de Middeleeuwen en daarvoor heeft gegolden', maar dat nu in die zin niet meer bestaat.

Verschillende kerkelijke organisaties in vooral het noorden van het land maken aanstalten kerkasiel te verlenen aan in hongerstaking zijnde Vietnamese asielzoekers. Enkele jaren geleden werd op die manier de uitwijzing van tientallen afgewezen Koerdische en Syrische asielzoekers maandenlang tegengehouden. De toenmalige CDA-staatssecretaris Korte-van Hemel overwoog de asielzoekers uit de kerken te halen, maar is er nooit toe overgegaan.

Schriftelijk

Op het ogenblik zijn op verschillende plaatsen in het land 119 Vietnamese asielzoekers in hongerstaking. Een aantal van hen heeft schriftelijk laten vastleggen dat zij niet kunstmatig gevoed wensen te worden, wanneer zij in coma zijn geraakt. Vijftien hongerstakers zijn inmiddels uitgeprocedeerd èn kunnen elk moment het land worden uitgezet, indien hun lichamelijke toestand dat toelaat.

Steun

De overgrote meerderheid van de Tweede Kamer heeft gisteren steun betuigd aan Kosto, die het afgelopen weekeinde vier uitgeprocedeerde Vietnamese asielzoekers uit het land heeft laten zetten. Vrijwel alle partijen riepen de asielzoekers op hun hongerstaking te stoppen, omdat die toch geen zin heeft. De Kamer en Kosto weigeren zich erdoor te laten vermurwen.

Cultuur

VVD-Kamerlid Wiebenga houdt er rekening dat sommige asielzoekers zich letterlijk de dood in hongeren. Vanuit hun boeddhistische cultuur geloven zij in reïncarnatie, en kunnen daardoor anders tegen de dood aankijken. Als dat gebeurt, zal 'de druk op het geweten van de samenleving en op dat van de Kamer heel zwaar worden', aldus Wiebenga.

Het nieuwe opvangbeleid voor asielzoekers, dat op 1 januari in moet gaan, staat op springen als gevolg van eisen die CDA en VVD gisteravond laat in de Tweede Kamer hebben gesteld. Dat vreest minister d'Ancona van WVC. CDA en VVD willen namelijk in de negen gemeenten die met ingang van volgend jaar de eerste opvang van asielzoekers gaan verzorgen, een strenge bewaking van vluchtelingen die te horen hebben gekregen dat zij zijn afgewezen. d'Ancona waarschuwde ervoor dat de kans groot is dat nu de overeenkomsten met verschillende betrokken gemeenten op de tocht komen te staan.

Reisbiljet 1992
Vandaag een voorproefje van de vakanties in 1992. Impressies en tips van heinde en verre.

Tienmaal per week richting Belgrado
PAGINA 17

Duitsland op de sloffen naar Zweden
PAGINA 29

Henk Vossen zoekt avontuur op in Rally Monte Carlo
PAGINA 29

Blauw Wit verrast V en L
PAGINA 30

Twee op drie Nederlanders waren ooit in Valkenburg

VALKENBURG – Twee op de drie Nederlanders waren ooit in Valkenburg. Dat blijkt uit een NIPO-enquête die in opdracht van de VVV Het Geuldal werd gehouden. Van de Nederlanders die in Valkenburg waren, was 40 procent er voor een bezoek en 25 procent voor een langere of korte vakantie. Een op de vijf landgenoten was zelfs in de afgelopen twee jaar in Valkenburg. „Weinig andere plaatsen zullen die cijfers evenaren," veronderstelt VVV-president Fons Vijghen.

Uit het onderzoek blijkt ook dat de belangstelling voor Valkenburg in alle sociale klassen en alle leeftijdscategorieën ongeveer even hoog is. De jongeren scoorden tot voor kort met 18 procent wat minder, maar dat is inmiddels de laatste twee jaar opgelopen tot 28 procent.

Regeringsformatie België mislukt

BRUSSEL – De Belgische 'groenen' hebben gisteren de pogingen gedwarsboomd om een socialistisch-liberaal-groene coalitie zonder christen-democraten te vormen. De twee Vlaamse en Waalse groene partijen, Agalev en Ecolo, wezen de voorstellen van de liberale kabinetsformateur Guy Verhofstadt van de hand. En daarna haakten 'noodgewongen' ook de Vlaamse socialisten af.

De groenen weigerden om aan inhoudelijke onderhandelingen te beginnen, omdat zij Verhofstadts voorstellen niet vernieuwend genoeg vonden. De formateur gaf gisteravond zijn opdracht terug aan koning Boudewijn. Omdat andere coalities zonder christen-democraten nauwelijks mogelijk zijn, wordt aangenomen dat nu naar voortzetting van de huidige rooms-rode coalitie gestreefd zal worden.

Jongen van 14 trouwt met vrouw van 44

GADSDEN – Jonathan Lee Davis zegt dat bij hem van binnen 'een lont' werd aangestoken, toen hij in september vorig jaar Shirley voor het eerst zag. In april trouwde het Amerikaanse paar. Jonathan is 14, zijn echtgenote 44.

De twee zagen elkaar voor het eerst toen Jonathan de 11-jarige Kevin, een van de vijf kinderen van Shirley, kwam opzoeken. „Ik keek naar hem en ik wist wel dat hij jong was, maar ik dacht: 'Hij is ontzettend leuk'. Hij keek ook zo naar mij. Kevin probeerde hem mee te krijgen, maar hij bleef daar maar naar me staan kijken," vertelt Shirley.

Op een avond vroeg de toen nog 13-jarige Jonathan, nadat hij op haar kinderen had gepast, Shirley om een nachtzoen. „Hij gedroeg zich niet als een 13-jarige, hij zag er niet uit als een 13-jarige en hij zoende zeker niet als een 13-jarige," zegt Shirley. „Ineens ging ik met andere ogen naar hem kijken en begon ik ook op hem te vallen."

Het paar kwam er achter dat in de staat Alabama een kind van 14 mag trouwen met toestemming van een van zijn ouders. De moeder van Jonathan gaf haar toestemming en was bij de trouwerij aanwezig. De ex-man van Shirley haalde in januari, nadat de romance hem ter ore was gekomen, de drie kinderen die bij hun moeder woonden, weg.

Woning in as door kaarsvuur

● *Een huis aan de dr Philipslaan in Roermond is gisteren rond het middaguur door kaarsvuur volledig in de as gelegd. De enige bewoonster (36) kon het pand tijdig verlaten. De brandweer zette twee voertuigen in om het vuur te bestrijden. Het duurde een half uur voordat het sein 'brand meester' kon worden gegeven. Het nablussen nam nog twee uur in beslag. De aangrenzende woning liep rook- en waterschade op. Met de Kerst in aantocht waarschuwt de politie voorzichtig te zijn met kaarsvuur.*

Foto: JEROEN KUIT

Meeste deelrepublieken SU sluiten aan bij Gemenebest

Van onze redactie buitenland

MOSKOU/MINSK/BONN – Op Moldavië en Georgië na treden alle twaalf republieken van de Sovjetunie toe tot het Gemenebest van Onafhankelijke Staten. Dit nieuwe samenwerkingsverband krijgt de naam Gemenebest van Euro-Aziatische Onafhankelijke Staten, zo heeft vice-premier Boerboelis van Rusland gezegd.

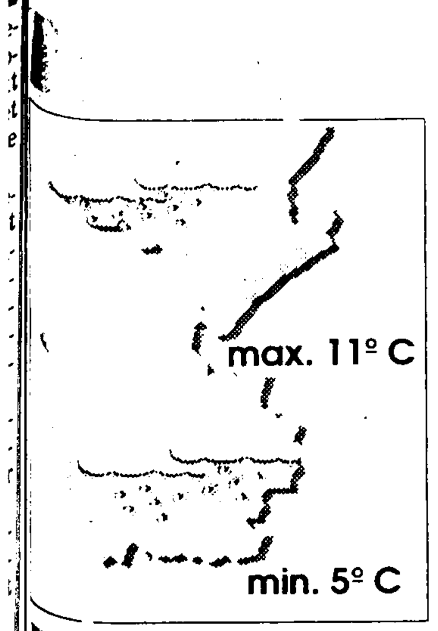
Op de bijeenkomst van zaterdag in Alma Ata ondertekenen Armenië, Tadzjikistan, Kirgizië, Kazachstan, Toerkmenië en 'mogelijk' Oezbekistan het verdrag over de stichting van het Gemenebest, dat de Slavische republieken Rusland, de Oekraïne en Wit-Rusland ruim een week geleden in Minsk gesloten hebben. Volgens Boerboelis wordt het hoogste orgaan in het nieuwe Gemenebest een raad van presidenten. Daaronder komt volgens hem een raad van premiers.

Moldavië kan op dit moment niet tot het nieuwe samenwerkingsverband toetreden vanwege de moeilijke toestand in die republiek, aldus Boerboelis volgens het persbureau Interfax. Georgië wil eerst onafhankelijk worden. Pas daarna zal deze Kaukasische republiek besluiten of ze tot het nieuwe Gemenebest toetreedt.

Duitsland, de belangrijkste partner van de Sovjetunie in het Westen, heeft er bij zijn Europese partners op aangedrongen gezamenlijk op te treden bij het erkennen van de onafhankelijke republieken die uit de uiteenvallende Sovjetunie ontstaan. Het vooruitzicht dat de Sovjetunie aan het eind van het jaar verdwijnt, betekent volgens Bonn een uitdaging aan de wereld om verantwoordelijk en snel te handelen.

De regering van kanselier Helmut Kohl heeft gezegd dat ze dezelfde betrekkingen op hoog niveau zal aangaan met Rusland en andere republieken als ze met de Sovjetunie gehad heeft.

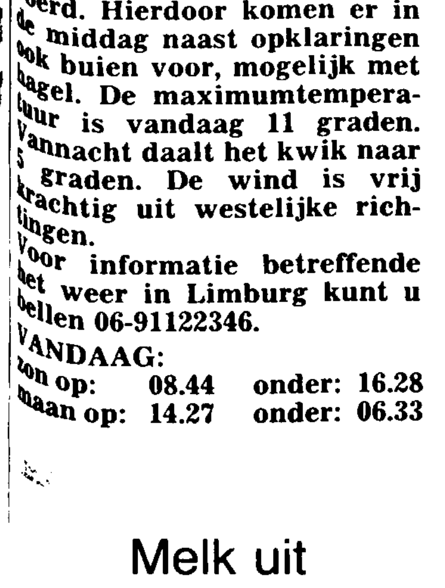
Minister Van den Broek (Buitenlandse Zaken) verwacht dat de EG begin volgend jaar een bezoek brengt aan de 'oude' Sovjetunie. De bewindsman heeft daarover contact gehad met zijn Portugese collega die hem op 1 januari opvolgt als EG-voorzitter.

WIND EN REGEN
In de ochtend is er zachte, vochtige en stabiele lucht boven onze omgeving aanwezig. In deze lucht komt veel laaghangende bewolking voor waaruit regen of motregen valt. Een koufront zal in de middag Limburg passeren. Achter dit front wordt koelere en onstabiele lucht aangevoerd. Hierdoor komen er in de middag naast opklaringen ook buien voor, mogelijk met hagel. De maximumtemperatuur is vandaag 11 graden. Vannacht daalt het kwik naar 5 graden. De wind is vrij krachtig uit westelijke richtingen.
Voor informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
zon op: 08.44 onder: 16.28
maan op: 14.27 onder: 06.33

Melk uit fles te duur

uit de kunst

Zwemdiploma

DOOR JOS FRUSCH

Als een strijkplank met hernia bewegen ze zich vaak op het podium, de zangers en zangeressen die de stap naar het opera- en operettewereldje hebben durven maken. Goede zangers met acteertalent zijn zeldzaam, net als goede zangopleidingen waarbij de studenten ook acteertechnisch op hun vak worden voorbereid.

De toch al onmogelijke scènes en dialogen in opera's worden niet zelden ontkracht door het stuntelig gedrag van solisten die niet verder komen dan mooi zingen – dat is al heel wat – en voor de rest van hun aanwezigheid op het podium een lachwekkende vertoning maken. Hoe vaak is een sterfscène uit een of andere dramatische produktie niet verworden tot een slapstick, die je zelfs in John Lantings Theater van de lach maar zelden tegenkomt.

Helemaal moeilijk is het in Nederland getalenteerde zangers te vinden, die niet alleen geloofwaardige typetjes op de planken kunnen zetten, maar daarbij ook nog op vlotte wijze met de beentjes van de vloer gaan.

De musical, een genre dat in ons land sinds Van den Ende, Carré en Lloyd Webber steeds meer aan populariteit wint, eist deze veelzijdigheid van de spelers. En de producenten zitten met hun handen in het haar. Moeten ze nu acterende zangers, dansende acteurs, zingende dansers of dansende zangers contracteren. Vaak valt er helemaal niet te kiezen trouwens.

Voor bepaalde produkties moeten de solisten nog over andere kwaliteiten beschikken. Zo werden de hoofdrolspelers van de musical Midnight Express een aantal jaren geleden verplicht een cursus rolschaatsen te volgen, wilden ze voor een rol in aanmerking komen. En wat te denken van het bericht – deze week in de Nederlandse kranten – dat impresario Gislebert Thierens momenteel voor de musical 'Roze krokodillen' van Haye van der

Heyden op zoek is naar dansers, die niet alleen kunnen acteren en zingen, maar die bovendien een blaasinstrument bespelen en – of dat nog niet genoeg is – ook nog in het bezit zijn van een zwemdiploma.

Van der Heyden heeft goed schrijven, hij hoeft zich niet druk te maken om de casting. Maar die arme Thierens die weet natuurlijk niet waar hij die blazende en dansende waterzangers vandaan moet halen. Het is net alsof je op zoek moet naar een secretaresse met vliegbrevet en aantekening gym of naar een klussende gynaecoloog met het kappersdiploma.

En wie is er nu zo gek om zich een aantal avonden per week af te laten beulen en een paar keer per avond voor paal te staan door als acterend 'orkest' in een bassin met water te worden geflikkerd. En dat alleen tot genoegen van de op sensatie beluste medemens.

Je moet tegenwoordig heel wat doen om de kost te verdienen, maar dit lijkt me echt iets voor de arbeidsinspectie. Temeer omdat naar zulke 'mensonterende' taferelen ook nog mensen moeten gaan kijken.

Mij mooi niet gezien. Eerst gewoon doen, dan pas kunstjes.

Mary Dresselhuys en John Kraaykamp eindelijk samen op toneel

'Hoog Tijd': ruim een eeuw levenskunst op één podium

DOOR DIRK WILLEM ROSIE

Het heeft een mensenleven geduurd, maar nu staan dan eindelijk de twee giganten van de tragikomedie samen in één voorstelling. Mary Dresselhuys en John Kraaykamp spelen tot juni 1992 een met hooggespannen verwachtingen omgeven duet in 'Hoog tijd'. Ruim een eeuw podiumervaring en levenskunst, samen in één opvoering. Het lijkt wel alsof de Amerikaanse toneelschrijver Tom Cole het stuk op hun lijven geschreven heeft.

● *Mary Dresselhuys en John Kraaykamp, eindelijk samen in één produktie.*

In de Amerikaanse stad Milwaukee ging in 1989 het stuk 'The Eighties' in première, maar toen het op Broadway aankwam heette het 'About Time'. Het toneelstuk ontsnapte natuurlijk niet aan de aandacht van Mary Dresselhuys, die zich sinds jaar en dag een ongeluk leest op zoek naar oudere, hoogst vitale toneelvrouwen: warme, wijze, complete personages, personages die de persoonlijkheid van Mary Dresselhuys zelf benaderen. Niet uit gemakzucht, want Mary heeft nog nooit water bij de wijn gedaan. Telkens weer moet ze al haar laatjes opentrekken, de kleuren op haar rijkgeschakeerde palet mengt ze tot en met de laatste nuance.

Nee, het is uit vakmanschap, dat Mary Dresselhuys steeds met mensen komt aanzetten die, zoals zij zelf, tot liefde in staat zijn. Heel krachtig waren haar uitbeeldingen in schitterende voorstellingen als 'Harold en Maude' (in '81-'82 met een nog piepjonge Huub Stapel en tien jaar later nogmaals met Dirk Zeelenberg), 'Gouden vijver' en 'Stille nacht' (beide met Jan Retèl). Bij Dresselhuys spreken oude mensen zich met een enorme geestkracht vrij van de beperkingen die oude mensen zichzelf traditiegetrouw opleggen. Ze is 84, maar ze is ook fel, schuchter en puur. En waarom niet.

In 'Hoog tijd' speelt Mary Dresselhuys een oude fee met een jonge fantasie. Er is geen verhaal, er is alleen een keukentafel en er is een dag. Een ochtend, een middag, een avond en een nacht om voor eens en voor al de dingen te zeggen die van belang zijn. De voorstelling heeft als ondertitel een uitspraak van de 18-de eeuwse politicus en schrijver Horace Walpole meegekregen: 'Voor de gevoeligen is de wereld een tragedie en voor de intelligenten een komedie'. Mary Dresselhuys is precies op haar plaats in voorstellingen als 'Hoog tijd', die het hart en het hoofd in perfecte balans houden.

Is Mary Dresselhuys een fee, dan speelt John Kraaykamp een kabouter. Een bozige, cynische man vol zelfspot. Een karakter dat wel wat wegheeft van de bejaardenhuisbewoner Kuiper uit 'Zondagskinderen'. Elke dag toastte deze ziekelijke oude man samen met zijn dementerende makker Elburg (Pieter Lutz) op 'het ontsnappingscomité', verdomd goed wetend dat ze tot levenslang waren veroordeeld. Kuiper mopperde en ginnegapte zijn grijze massa telkens weer op een rij.

Zo'n karakter past bij Kraaykamp. Hij trekt het aan als een kostuum.

Of dat nou aan het grote toneel is, in vrije produkties als 'De humorist' en 'De fantast' of in tv-series als 'Laat maar zitten'.

Mary Dresselhuys en John Kraaykamp in één voorstelling. Dat worden twee open doekjes bij hun eerste opkomsten, dat is een feest van respect en door de jaren heen gegroeide verwantschap. Mary en Kraay zijn twee hele goede bekenden en die begroet je. Heel even maar, anders haal je hen uit het ritme. Open doekjes krijgen alleen de acteurs waar het publiek geen afscheid van wil nemen. Het is hallo, geen vaarwel.

Vrijdag 13 december had 'Hoog tijd' in première moeten gaan, maar een spierontsteking van Mary Dresselhuys gooide roet in het eten. Er moest langer doorgerepeteerd worden, maar nu is alles weer in orde.

Vanaf dit weekeinde, met drie voorstellingen in het Nieuwe de la Martheater, is 'Hoog tijd' klaar voor vertoning. Shireen Strooker zorgde voor de regie, Bram Vermeulen voor het decor. Om alles organisatorisch op de rails te krijgen sloegen zelfs de producenten Joop van den Ende, John van de Rest en Jacques Senf de handen ineen. Ook dat werd hoog tijd.

In Limburg is 'Hoog tijd' te zien in de volgende theaters: 7 april in Het Theater aan het Vrijthof te Maastricht, 8 april in de Beejekurf te Venray, 14 april in De Maaspoort te Venlo, 15 april in de Stadsschouwburg te Heerlen en 12 mei in de Stadsschouwburg te Sittard.

Nederlandse Opera met reisproduktie

AMSTERDAM – De Nederlandse Opera komt in 1993 met een eigen reisproduktie. Het gaat om de opera 'A Midsummernight's Dream' van Benjamin Britten. Het gezelschap is bereid in de periode van het Tweede Kunstenplan een (beperkte) reisfunctie te vervullen, maar heeft daarvoor wel extra middelen nodig. Bij het ministerie van WVC is een verzoek ingediend om de jaarlijkse subsidie met 1,5 miljoen te verhogen.

Volgens zakelijk leider Truze Lodder financiert de Nederlandse Opera de Britten-opera uit eigen middelen en gaat het vooralsnog om een eenmalige produktie waarvoor de afgelopen jaren zorgvuldig gespaard is.

De Nederlandse Opera komt in maart met uitgewerkte plannen voor de komende jaren. Het gezelschap gaf de laatste jaren praktisch geen voorstellingen meer buiten Amsterdam. „De kosten daarvan waren te hoog. Bovendien is het Muziektheater onze basis en zit je met het praktische probleem dat je de meeste voorstellingen gewoon niet elders kúnt spelen."

De reisfunctie in de periode '93-'96 voorziet in de produktie van één opera per jaar, aanvullend op het aanbod zoals dat al in de regio bestaat. De zakelijk directeur laat weten een rol te zien voor de Nederlandse Opera in het behoud van het huidige operabestel en een beperkte reisfunctie als wenselijk te zien. „Dat hebben we ook in ons beleidsplan gesteld en daar zijn we ook met Forum over in gesprek." In de visie van het Amsterdamse gezelschap is er naast een basisvoorziening in de Randstad ruimte voor een structurele reisopera daarbuiten.

Jan Nijsten van Opera Zuid vindt dat de Nederlandse Opera zich beter op de internationale markt kan richten. „Reizen staat haaks op de eigen taakstelling," vindt Nijsten. „Merkwaardig dat ze juist nu om extra geld vragen. Dat moet dan komen uit de ruif die bedoeld is voor Forum en Opera Zuid. Of je daar nu zo gelukkig mee moet zijn?"

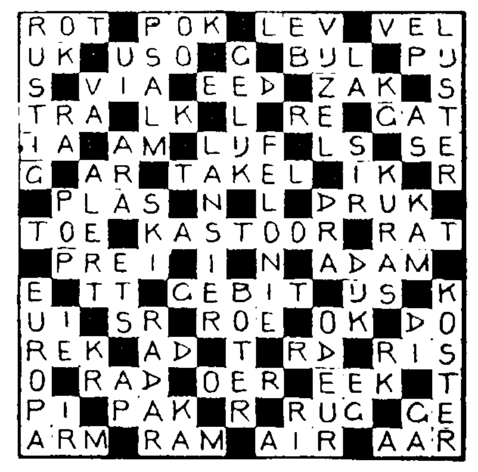
Verder laat de Opera Zuid-directeur weten het zeer op prijs te stellen in de toekomst te kunnen participeren in het nationaal opera-overleg.

Limburgse sopraan op tv

HEERLEN – De sopraan Angelina Ruzzafante, die als enige Nederlandse is doorgedrongen tot de halve finale van het Pavarotti-concours, komt binnenkort op televisie.

De Urmondse zangeres zal op 29 december te zien zijn in het praatprogramma van Ursul de Geer, dat via RTL4 wordt uitgezonden. Dit programma, dat om 21.30 uur begint, staat geheel in het teken van de Pavarotti-gekte die in het bijna afgelopen jaar ook bezit heeft genomen van ons land.

Oplossing van gisteren

verder in

WITTEM – In de kerk van Wittem wordt zaterdag om 20 uur een kerstconcert gegeven door operettevereniging Eurydice uit Roermond in samenwerking met het Gemengd Zangkoor van Party/Wittem. Zondag 22 december wordt dit concert, eveneens om 20 uur, gegeven in de kathedraal van Roermond.

MAASTRICHT – In het Lös Theater, Achter de Barakken 31a, staat vanavond, morgen en zaterdag om 20.30 uur de voorstelling 'Het zwijgen in de steen' op het programma.

SITTARD – In Theater Sirkel, Putstraat 22 is vrijdag vanaf 20.30 uur 'Wilde Liefde' te zien, een voorstelling over romantiek, gestuntel, hartstocht. Liefde en mens vormen een komisch duo, dat is de inzet van de voorstelling. Naned Kuijpers en Wieger Woudsma spelen.

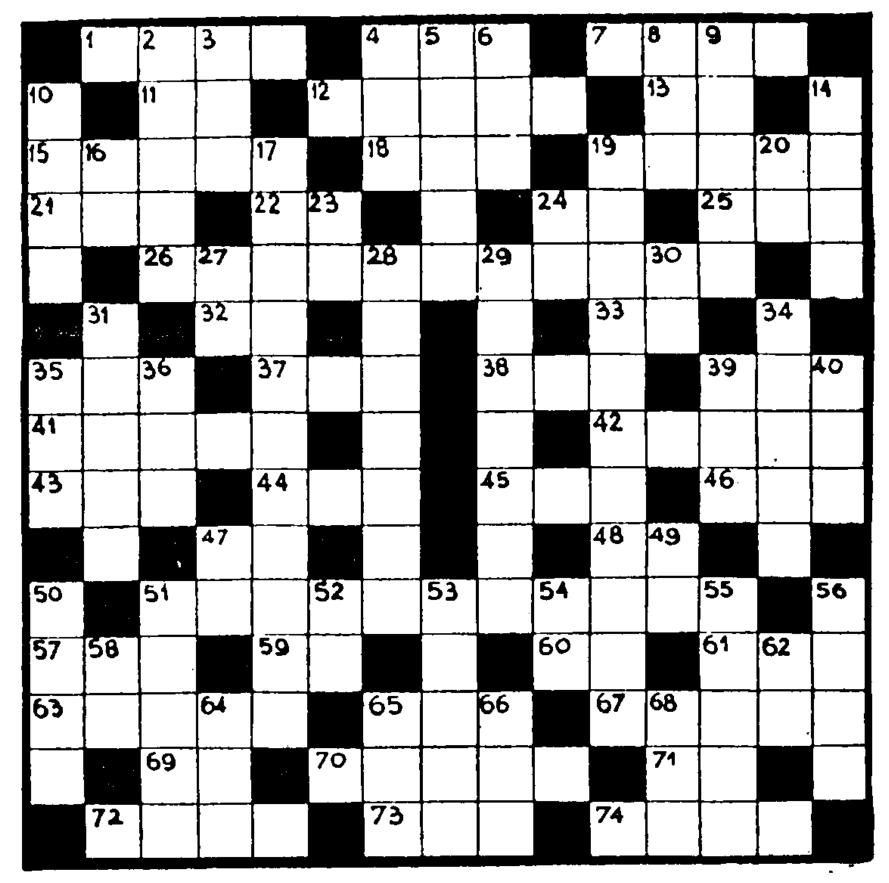
● *Naned Kuijpers en Wieger Woudsma, hoofdrolspelers in 'Wilde liefde'.* Foto: SIJMEN HENDRIKS

ELSLOO – In het Maaslandcentrum brengt het Limburgs Toneel uit Sittard zaterdag om 20 uur het stuk 'De Palestijnse' van Joshua Sobol.

HEERLEN – In de aula van het Grotiuscollege vindt zaterdag om 20.15 uur een kerstconcert plaats, te geven door het Schoolorkest van de Heerlense Muziekschool.

BEEK – In de hervormde kerk van Beek zal organiste Anja Hendrikx zondag om 16 uur een concert geven.

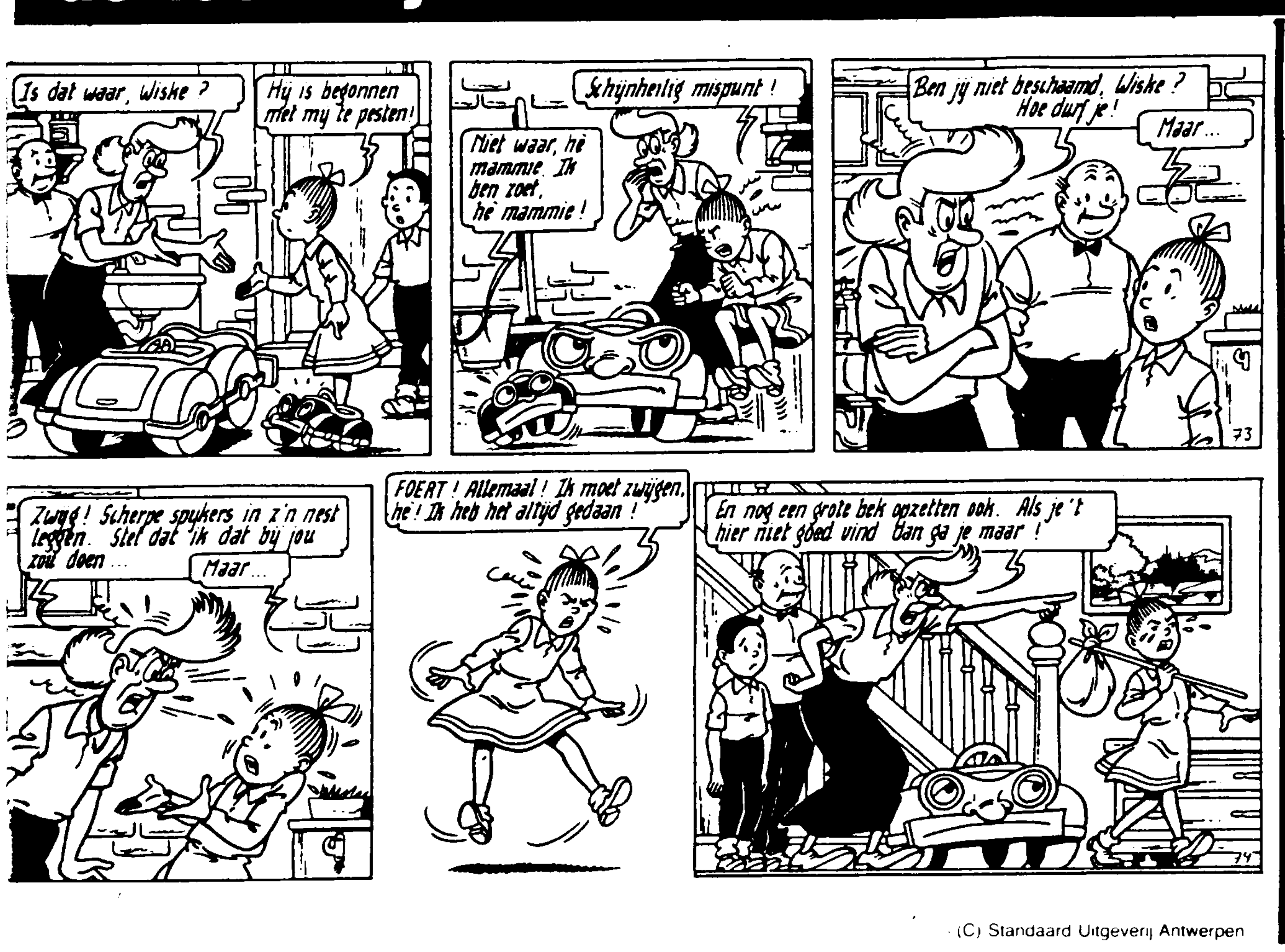
puzzel van de dag

Horizontaal: 1. wild zwijn; 4. niet dichtbij; 7. erfdeel; 11. muzieknoot; 12. gelooide huid; 13. water in Friesl.; 15. esdoorn; 18. plaats in Gelderl.; 19. gomhars; 21. nieuw (in samenst.); 22. ad vocem (afk.); 24. pers.vnw.; 25. bedovertrek; 26. geld verduistering; 32. vrouw. titel; 33. reeds; 35. mannetjes vis; 37. open plek in een bos; 38. vleessoort; 39. ivoor; 41. vioolbouwer; 42. geur-reukwater; 43. opstootje; 44. bitter vocht; 45. houding; 46. plaats in Spanje; 47. vr. munt; 48. muzieknoot; 51. plaats om sleutels op te hangen; 57. hoge berg; 59. pers. vnw.; 60. verbrandingsrest; 61. kade; 63. voedsel; 65. kostuum; 67. verdieping; 69. getijde; 70. chocoladepoeder; 71. ontkennend voorvoegsel; 72. brandstof; 73. staatsbedrijf; 74. derhalve.

Verticaal: 2. godsvruchtig; 3. voordat; nuttige dieren; 5. uier; 6. herkauwer; koorzang; 9. verschiet; 10. angstig; toverkol; 16. uitroep; 17. slordigheid; gedaanteverwisseling; 20. serie; 23. heen en terug; 24. bevel; 27. ten bedrage van; 28. schouderversiering; 29. dor; 30. plaatse; 31. jaargetijde; 34. veilige opbergplaats; 35. hengelscharnier; 36. dwaas; 39. roem; 40. voor; 47. stoom-locomotief (afk.); 49. voertuig; 50. klein kindje; 51. klos; 52. klein kind; 53. precies; 54. uitroep v. afschuw; 55. pressie; 56. glazen vat; 58. lage rivierstand (afk.); 62. argentum (afk.); 64. Japanse gordel; 65. vloeibaar voedsel; 66. huisdier; 68. insekt.

de tootootjes

panda en de weldader

recept

door huub meijer

Roemeense boerensoep

Benodigdheden voor ca 2 liter: 250 g lamsschouder, 60 g groene en 60 g gele paprika, 80 g gepelde ui, 60 g tomatenpuree, 200 g aardappelen, 1 l water, ½ l rode wijn, laurierblad, tl paprikapoeder, tl oregano, 10 g bloem, 10 g olie, 10 g zout, peper, peterselie, 30 g zure room.

Het lamsvlees op hoog vuur snel aanbraden in een deel van de olie en dan afblussen met de rode wijn en een gedeelte van het water. Het vlees gaar stoven in ongeveer 1 uur.

De gesneden paprika's en uien in de resterende olie even aanbakken, dan de bloem erbij en alles goed mengen. Daarna achtereenvolgens toevoegen: de tomatenpuree, een deel van de room en daarna het paprikapoeder en de kruiden. Dat geheel met het water bij het gare vlees voegen en daarna 30 minuten zachtjes laten sudderen op laag vuur. Dan de gesneden aardappels erbij en het geheel nog 30 minuten zachtjes laten doorkoken.

De soep moet goed geboden zijn.

Het gerecht ziet er extra feestelijk uit door in het midden van het bord wat zure room te gieten en daarover gehakte peterselie en paprikapoeder te strooien.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Redactie 045-739264
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364

Telex:
Redactie 56123

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal ƒ 79,20
per maand ƒ 26,40
losse nummers ƒ 1,50
Bfr. 29

'Specialisten moeten haast maken met verlaging tarieven'

Simons tegen deling in gezondheidszorg

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Staatssecretaris Simons van Volksgezondheid voelt evenmin als de PvdA voor een tweedeling in de gezondheidszorg. Hij wil niet dat zo'n situatie ontstaat door de komst van de privé-klinieken. Daaraan moet paal en perk worden gesteld. De bewindsman zegde de Tweede Kamer gisteren toe ervoor te zullen zorgen dat mensen niet naar privé-klinieken gaan voordat zij wachtlijsten omzeilen.

De bewindsman zei tijdens de begrotingsbehandeling in de Kamer dat de medische specialisten ernst moeten maken met tariefsverlagingen. Hij geeft ze tot half januari 1992 de tijd, maar dan moeten ze het eens zijn met verzekeraars en ziekenhuizen. Anders zal WVC zich genoodzaakt zien in te grijpen. Hetzelfde geldt voor de huisartsen; hun tarieven moeten wat worden verlaagd.

Volgens Simons is de afgelopen twee jaar ruim een half miljard gulden extra toebedeeld aan de huisartsenzorg om de positie van deze beroepsbeoefenaars te versterken door praktijkverkleining e.d. Maar de onbedoelde omzetstijging in die sector van vorig jaar moet worden teruggenomen'. Dat is niet 'om te plagen, anders moeten elders in de uitgaven voor gezondheidszorg ingrepen worden gedaan', aldus Simons.

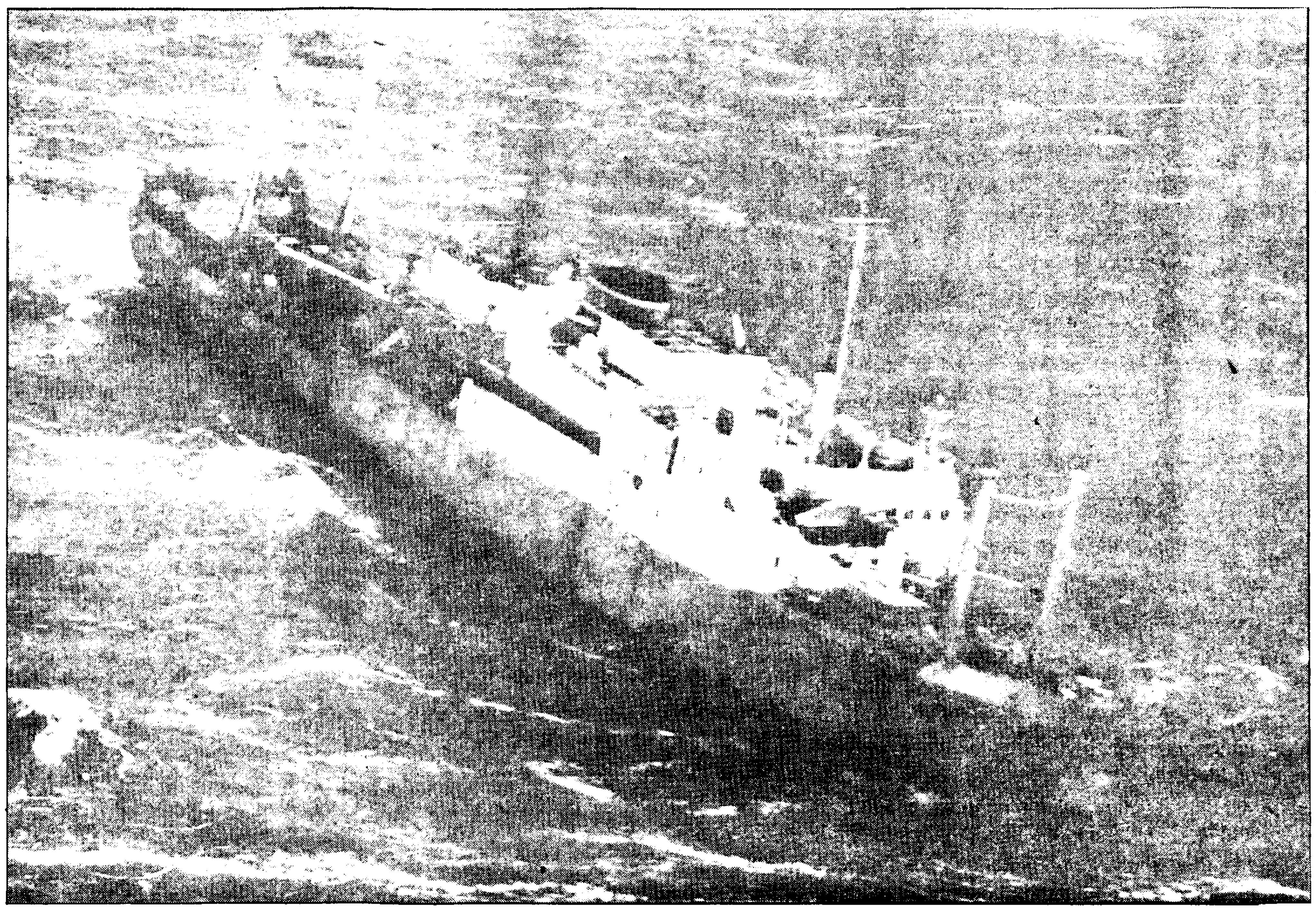
Er moet niet te lang over die kostenoverschrijdingen worden gepraat, meent hij. Dat geldt ook voor de medische specialisten. Op hun gebied is in 1990 bijna 100 miljoen gulden meer uitgegeven dan geraamd. Volgens het vorig jaar gesloten Vijf Partijen Akkoord moeten die meerdere uitgaven worden gecompenseerd. Maar er is nog geen akkoord over een tariefsverlaging. Dat zal er half januari moeten zijn, wil de overheid niet ingrijpen.

Vrouwen Bijlmerbajes staken

AMSTERDAM – In de Amsterdamse vrouwengevangenis De Singel, onderdeel van de Bijlmerbajes, zijn dinsdag 70 vrouwelijke gevangenen in staking gegaan. De actie is een protest tegen het voornemen van het ministerie van Justitie de vrouwen over te plaatsen naar 'mannengevangenissen' in Alkmaar en Hoogeveen.

De vrouwen moeten volgend jaar verhuizen, omdat de vrouwentoren wordt [illegible] voor mannelijke gedetineerden. In 1995 moet de [illegible] zijn van speciale [illegible] in Alkmaar en Zw[illegible]. In de tussenliggende periode [illegible] den de vrouwelijke gedetineerden ondergebracht' in [illegible] gevangenissen, waar het [illegible] stemd op mannen.

De vrouwen vrezen dat dat [illegible], dat is gebaseerd op [illegible] en vluchtgevaar veel strenger is.

● *Het Russische fabrieksschip Kartli in moeilijkheden op rolle zee*

Vier doden bij scheepsongeluk

GLASGOW – Vier Russische zeelieden zijn om het leven gekomen nadat het stuurhuis van hun fabrieksschip in een storm door een hoge golf was getroffen.

Twee mannen in de kabine waren op slag dood, een derde werd dood in zee aangetroffen en de vierde overleed na te zijn overgebracht naar een ziekenhuis in het Noordierse Londonderry.

De golf vernielde een groot deel van de apparatuur in het stuurhuis, waardoor het schip zijn motorvermogen en elektriciteit kwijtraakte. Het ongeluk gebeurde op 9 kilometer van de westkust van Schotland en 40 kilometer ten noorden van Noord-Ierland.

Vijftien opvarenden van het fabrieksschip, de 80 meter lange Kartli, liepen lichte verwondingen op.

Kamer tegen vermogenstoets eigen bijdrage verpleeghuizen

DEN HAAG – Staatssecretaris Simons zal het invoeren van een vermogenstoets voor het vaststellen van de eigen bijdragen die patiënten van 65 jaar en ouder in verpleeghuizen moeten betalen, opnieuw in het kabinet aan de orde stellen. Hij zegde dat gisteren toe nadat CDA en PvdA een gezamenlijke motie hadden ingediend waarin ze de introductie van de vermogenstoets afwezen. De VVD sprak zich eveneens in een motie tegen uit.

Ook de verhoging van de maximale eigen bijdragen van 2.200 tot 2.700 gulden per maand, die nu alleen van het inkomen afhankelijk is, [illegible] voorlopig van de baan. De regeringspartijen vragen in hun motie om nadere voorstellen van het kabinet, ook over de maximale bijdragen en het gelijktrekken van de bijdragen die bejaarden in verpleeghuizen, bejaardenoorden en eventueel voor thuiszorg betalen.

Bewoners van bejaardenoorden moeten hun vermogen nu wel 'opeten'. De Kamer vindt dat moet worden voorkomen dat mensen om financiële redenen kiezen voor een verpleeghuis in plaats van een bejaardenoord of thuiszorg als al deze voorzieningen samen in de basisverzekering zitten.

Het afwijzen van de kabinetsvoorstellen betekent voor 1992 een gat in het budget van 65 miljoen gulden.

Twee jaar durend onderzoek afgerond

Turkse drugsbende opgerold in Arnhem

ARNHEM – Een rechercheteam uit Gelderland en Overijssel heeft na een twee jaar durend onderzoek een Turkse drugsorganisatie een vernietigende klap toegebracht. Naar aanleiding van het onderzoek, waaraan in de eindfase 115 politiemensen werkten, werden 95 verdachten aangehouden, 300 kilogram heroïne, tien vuurwapens en voor 4.750.000 gulden aan geld en goederen in beslag genomen. Uit het onderzoek bleek dat Arnhem een belangrijke 'overslaghaven' voor drugs was.

In totaal zouden ongeveer 800 personen in meer of mindere mate betrokken zijn geweest bij de heroïnehandel of in ieder deel hebben uitgemaakt van de criminele organisatie. Het rechercheteam concentreerde zich echter op de sleutelfiguren binnen de als 'maffia-achtig' omschreven organisatie.

De drugsbende smokkelde grote hoeveelheden grondstoffen voor heroïne vanuit Iran en Irak naar Turkije. In Turkije werden de grondstoffen verwerkt tot heroïne, die daarna naar West-Europa werd gesmokkeld.

Nederland vormde daarbij het belangrijkste transitoland. Arnhem een belangrijke overslaghaven. Vanuit Nederland werden de verdovende middelen verder gedistribueerd naar Duitsland, Spanje, België, Frankrijk en Engeland. Jaarlijks zouden enkele honderden kilo's vanuit Turkije naar Nederland zijn getransporteerd. De winst per kilo bedroeg 130.000 gulden.

De organisatie, die bestond uit verschillende Turks-Koerdische families, kende een sterk hiërarchische structuur. De politie omschrijft de organisatie als 'zeer gedisciplineerd'. Die discipline was te danken aan de sterke familiebanden tussen de betrokkenen en een streng strafbeleid, waarvan liquidatie deel uitmaakte.

Verdachte dubbele moord Utrecht gearresteerd

UTRECHT – De Utrechtse politie heeft in de nacht van dinsdag op woensdag een 31-jarige man aangehouden, die er van wordt verdacht de 97-jarige A. van der Tol en zijn [illegible]-jarige echtgenote G. van der Tol-Kemper om het leven te hebben gebracht. De verdachte, H.G. uit Utrecht, is een bekende van het echtpaar.

De slachtoffers werden dinsdag even na half twee gevonden door een buurtbewoner, die was gewaarschuwd door ongerust geraakte familieleden.

Kabinetsproblemen met belastinghervormingen

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het kabinet is ernstig in problemen geraakt met de plannen voor een nieuwe grootscheepse belastinghervorming en -verlaging volgens de voorstellen die de commissie Stevens afgelopen zomer presenteerde. Het zal niet mogelijk zijn om begin volgend jaar knopen door te hakken en wetgeving te maken. Daarmee is het uiterst onzeker of de operatie nog door het huidige kabinet kan worden afgerond.

Staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) erkende gisteren in de Eerste Kamer dat het allemaal moeilijk ligt. De oorzaak is te vinden bij de instanties die het kabinet advies moeten geven over de voornemens. De SER (orgaan van werkgevers, vakbonden en onafhankelijke kroonleden) blijkt langer over dat advies te doen dan voorzien. Men denkt nu in de eerste helft van 1992 met een commentaar te komen, maar dat staat niet vast.

De staatssecretaris gaf aan dat indien de SER er niet in slaagt in het voorjaar van 1992 advies te geven, het kabinet overweegt vast op eigen houtje een standpunt over 'Stevens' te bepalen. Van Amelsvoort erkende dat het dan echter niet kan gaan over de totale plannen voor de belastinghervorming, hoogstens over onderdelen.

Standpunt

De bewindsman stelde echter ook dat de kans dat het kabinet zelfstandig een standpunt inneemt, klein is. Hij verwees daarvoor naar de vorige belastinghervorming op basis van de voorstellen-Oort die met ingang van 1990 werd doorgevoerd. Toen was advisering erg belangrijk en doorslaggevend voor de vormgeving van de operatie, zo herinnerde Van Amelsvoort de Senaat.

De staatssecretaris noemde ook enkele inhoudelijke pijnpunten op bij de plannen-Stevens. Het gaat dan om het afschaffen van de belastingvrije sommen (dat deel van het inkomen waarover geen belasting wordt betaald) in ruil voor een voor iedereen gelijke belastingkorting. Daarnaast levert het schrappen van de bepaling dat over een deel van het inkomen geen wao-premie wordt betaald, problemen op.

Brinkman tegen fusie ministeries BiZa en Justitie

DEN HAAG – CDA-fractievoorzitter Elco Brinkman vindt dat taken van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie samengevoegd moeten worden. Maar een fusie tussen beide departementen vindt hij ongewenst. Brinkman zegt dat in een interview in de Justitiekrant die morgen verschijnt.

Tijdens de algemene politieke beschouwingen in de Tweede Kamer sprak Brinkman van de 'eenenige deling aan de Schedeldoekshaven'. Dat werd toen uitgelegd als een pleidooi voor een complete fusie tussen Binnenlandse Zaken en Justitie. Brinkman wil dat de afdelingen op de beide ministeries die zich bezighouden met rechtshandhaving en politie worden samengevoegd.

Veel onveilig vuurwerk in de handel

ROTTERDAM – De Keuringsdienst van Waren in Rotterdam heeft bij het onderzoek naar de veiligheid van in Nederland te koop vuurwerk, veel onveilig materiaal ontdekt. Volgens een woordvoerder van de dienst is bij steekproeven 50 procent van het vuurwerk als ondeugdelijk bestempeld.

Van de ruim duizenden soorten geregistreerd vuurwerk wordt er jaarlijks door de dienst een aantal steekproefgewijs onderzocht. „Dat wij 50 procent afkeuren, wil dus niet zeggen dat ook de helft van het in Nederland te verkrijgen vuurwerk onveilig is. Wel is het percentage nog nooit zo hoog geweest," aldus een woordvoerder.

Vredesoverleg MO gaat begin januari verder

Van onze redactie buitenland

WASHINGTON – De betrokken Arabische landen en Israel zijn gisteren, na twee weken van vruchteloos overleg in Washington, overeengekomen elkaar begin januari op een nog nader vast te stellen plaats te ontmoeten voor hervatting van de vredesbesprekingen. Dit heeft een Israelische onderhandelaar verklaard.

Elyakim Rubinstein, de leider van de Israelische delegatie die besprekingen voert met een gezamenlijk Palestijns-Jordaanse afvaardiging, zei: „We hebben overeenstemming bereikt dat we elkaar rond 7 januari weer ontmoeten. Over de plaats wordt nog onderhandeld."

Hij sprak na de elfde zitting van de besprekingen, waarbij opnieuw niet de kloof werd overbrugd over de status van de Palestijnse afgevaardigden in de afzonderlijke onderhandelingen over zelfbestuur voor de door Israel bezette Westelijke Jordaanoever en Gazastrook. Beide zijden beschuldigden elkaar ervan de basisregels te schenden die zijn gesteld door de Verenigde Staten, die de partijen in oktober in Madrid aan de onderhandelingstafel brachten.

Beide delegaties brachten de afgelopen weken uren door in de gangen van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken, waar werd getracht een procedure en tafelschikking overeen te komen opdat men daadwerkelijk de onderhandelingszaal kan betreden.

Incident

Israelische soldaten hebben gisteren in de bezette Gazastrook het vuur geopend op Palestijnen, van wie er dertig verwondingen opliepen. Dit werd vernomen uit Palestijnse bronnen. Het incident werd het ernstigste in dit jaar genoemd.

punt uit

● Windhoos

● Kerncentrale

● Onlusten

● Zuid-Korea

● Vat

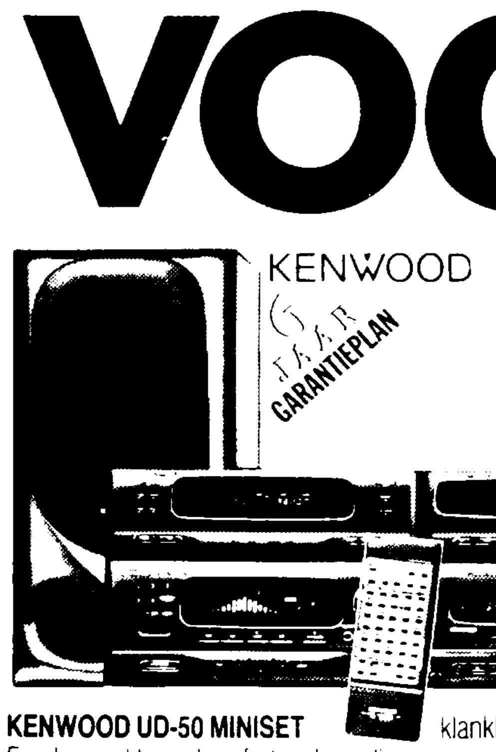
● Indianen

● Telefoonnota

APPLE: VOORBEELD VAN VOGELZANG'S VOORDEEL

KENWOOD

Gratis Oosters diner voor 2 personen

KENWOOD UD-50 MINISET
Een kompakte en komfortabele audioset, waarmee je op je gemak van je favoriete muziek kunt genieten. De uitgebreide afstandsbediening kan worden gebruikt om muziekbronnen te selekteren, volume te regelen, opnamen van CD te maken, enzovoort. Speciale technieken zorgen voor een rijk en vol klankbeeld met 2 x 24 Watt uitgangsvermogen. Uitgebreide grafische toonregeling zorgt voor een optimale klankaanpassing aan uw woonkamer. Bijgeleverd twee fraai vormgegeven luidsprekers. Kortom, een set om voor te gaan zitten. Art.nr. 10011
VOGELZANGPRIJS

OF F 55,- PER MAAND **1699**

marantz

MARANTZ CD 40 CD SPELER
Uitstekende CD speler die tot in detail technisch doordacht ontworpen en gekonstrueerd is. Tweekanaals 16 bits D/A converter, verbeterd 4x oversampled digitaal filter, waardoor optimaal fase- en frekwentiegedrag. Inklusief draadloze afstandsbediening. Art.nr. 12276
OUDE VOGELZANGPRIJS 590,-
VOGELZANGPRIJS

OF F 40,- PER MAAND — GRATIS 5,- KADOBON — **399**

PHILIPS

PHILIPS CD 634 CD SPELER
Nieuwe 1 bit bitstream D/A omzetting met 256-voudige oversampling voor een perfekte geluidsweergave. Dubbele FTS voor éénmalig programmeren van uw favoriete nummers per CD. Na CD-inleg wordt deze direkt door de speler herkend. Programmeerbare titels. Instelbare display-helderheid, geheugen voor fade in/fade out tijd, automatisch, normaal of Random afspelen. Inklusief draadloze afstandsbediening. Art.nr. 12607
OUDE VOGELZANGPRIJS 699,-
VOGELZANGPRIJS

OF F 40,- PER MAAND — GRATIS 25,- KADOBON — **499**

KENWOOD DAT

KENWOOD DAT SET
Een zorgvuldig samengestelde set bestaande uit de volgende componenten:
KENWOOD KT-2030 TUNER
Kwarts gestuurde synthesizer tuner met een afstemgeheugen voor 30 FM/MG/LG zenders. 12 stationsnamen vooraf instelbaar, schakelklok voor 6 programma's per week, automatische afstemming. Art.nr. 14241
KENWOOD KA-5020 VERSTERKER
Geïntegreerde versterker met een vermogen van 2 x 80 Watt, rechtstreekse signaalbaan schakelaar, subsoon filter, opname uitgangskeuzeschakelaar. Art.nr. 12814
KENWOOD DP 4030 CD SPELER
1 Bit CD speler met 20 nummergeheugen, afspeelfunktie met muziekkalender, digitale piekzoekfunktie voor opname, diverse herhaalfunkties, afstandsbediening met programmeer- en opnamefunkties. Art.nr. 14307
KENWOOD DX 7030 DAT SPELER
Supersnel muziekzoeksysteem. Subcodes mogelijk voor individuele cassettes. Analoge en digitale ingangen. Drie bemonsteringsfrekwenties met 1042-voudige oversampling en 1 bit A/D omzetter met 64-voudige overbemonstering. Art.nr. 14437
OUDE VOGELZANGPRIJS 3896,-
VOGELZANGPRIJS

OF F 85,- PER MAAND — GRATIS 45,- KADOBON — **2799**

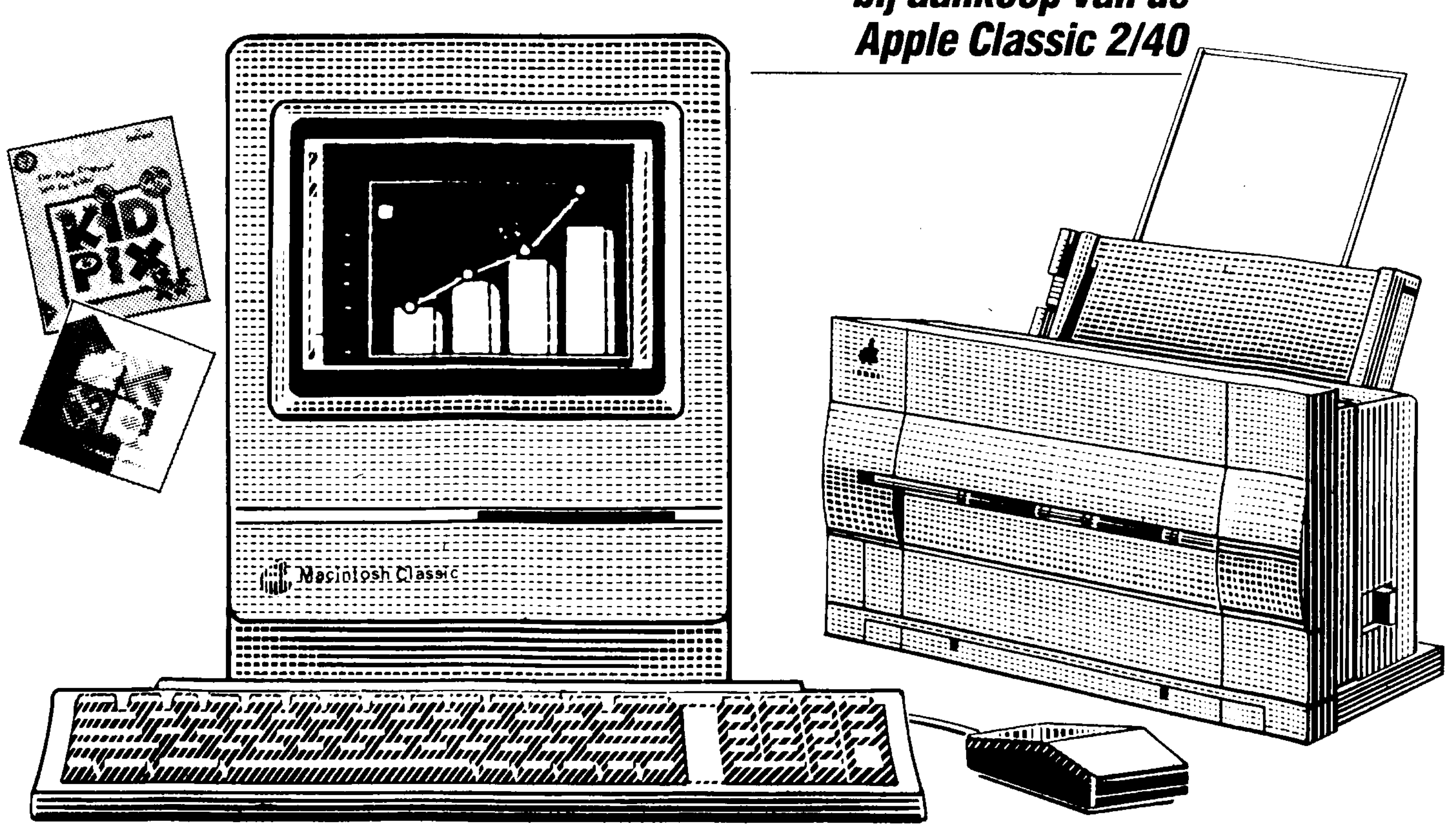

NU GRATIS KADOBONNEN

Bij aankoop van bijna alle apparatuur krijgt u gratis kadobonnen van Vogelzang. Vanaf f 5,- tot liefst f 250,-! En u mag ze straks gebruiken voor wat u maar wilt. Om iets nieuws te kopen bij Vogelzang. Of om kado te doen. Wat u ook kiest, u heeft in ieder geval tweemaal plezier van dezelfde aankoop! Met gegarandeerd de laagste en zo'n kadobon op de koop toe, wordt het wel heel aantrekkelijk winkelen in ons komplete assortiment op het gebied van beeld, geluid en elektronika. Hoe aantrekkelijk dat kan ziet u op deze pagina. Maar een kompleet overzicht van onze fantastische aanbiedingen krijgt u uiteraard pas in onze winkel. Tot ziens dus!

Apple

Tijdelijk gratis printer en een software pakket (Kidpix & the home collection) bij aankoop van de Apple Classic 2/40

WAAROM APPLE MACINTOSH?

Waarom zijn mensen die met een Apple® Macintosh computer werken daar zo enthousiast over? Komt dat door het gemak van het installeren en het gebruik? Of doordat programma's voor de Macintosh altijd op dezelfde intuïtieve manier werken? Of door de ingebouwde netwerkondersteuning en mogelijkheden tot gezamenlijk gebruik van gegevens? Of komt het gewoon doordat mensen, als ze eenmaal met een Macintosh hebben gewerkt, nooit meer iets anders willen?

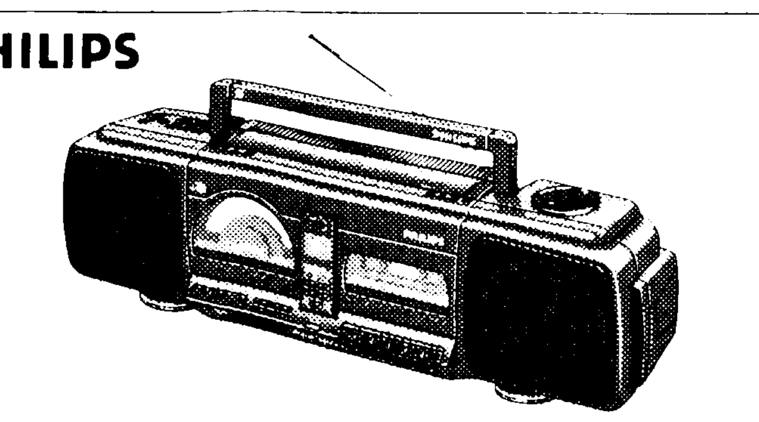
Dagelijks maken nieuwe gebruikers kennis met de voordelen van de Macintosh en ontdekken ze grote mogelijkheden. Bij Vogelzang kunt u kennis maken met Apple Macintosh. Bijvoorbeeld met de voordelige Classic 2/40.

APPLE MACINTOSH CLASSIC 2/40
Door zijn kompleetheid, veelzijdigheid en bedieningsgemak is de Apple Macintosh een ideale computer voor thuis. Zelfs een onervaren computergebruiker kan met behulp van de meegeleverde introduktiediskette snel wegwijs raken op de computer. De Macintosh Classic 2/40 biedt met een 40 MB hard disk voldoende kapaciteit voor de gemiddelde thuisgebruiker. Doordat de computer kompakt en licht is en voorzien van een handvat kan hij gemakkelijk verplaatst worden. Vogelzang levert de computer kompleet met muis, muismat, besturingssoftware, toetsenbord en MS-Works.
Technische gegevens: 8 MHz 68000 processor, 40 MB hard disk, 2 MB RAM, 3½" disk drive (1,4 MB), beeldresolutie 512 x 314 monochrome. Afm. 25 x 34 x 29 cm.
VOGELZANGPRIJS

INKL. BTW
OF F 105,- PER MAAND **3499**

Nu met gratis Apple Stylewriter. Stille en zeer kompakte inktjetprinter t.w.v. f 1349,-, of f 700,- kontant.

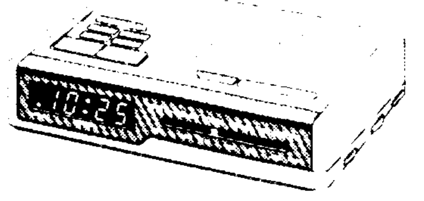
PHILIPS

PHILIPS AZ 8002 CD RADIO-RECORDER
Zeer modern vormgegeven met ronde soft line afwerking. CD-speler programmeerbaar tot maximaal 20 nummers, music scan. Radio met FM-stereo, LG en MG, vier luidsprekers, Dynamic Bass Boost. Cassettedeck geschikt voor chroom en ferrocassettes. Aansluiting voor hoofdtelefoon en CD uitgang. Art.nr. 8134
VOGELZANGPRIJS

GRATIS 5,- KADOBON — **349**

PHILIPS

PHILIPS AJ 3280 KLOKRADIO
Elektronische klokradio met FM en MG ontvangst, digitale LED-tijdsaanduiding, voor- en terugwaartse tijdinstelling, wekken met radio of radio en zoemer, ook herhaald. Sluimermogelijkheid, twee wektijden vooraf instelbaar. ART.NR. 1036
OUDE VOGELZANGPRIJS 89,-
VOGELZANGPRIJS

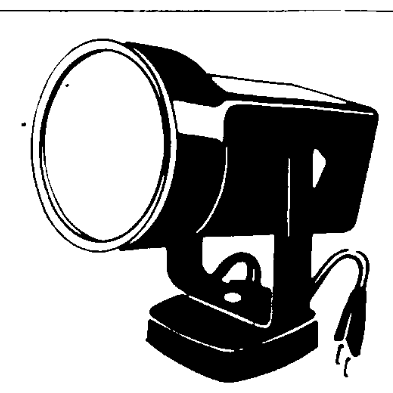
59

AKAI

AKAI PMR 9 WALKRADIO CASSETTE
Autoreverse cassettegedeelte, ingebouwde FM-stereo en MG radio, 4-bands equalizer en Super bass regeling. Inklusief oplaadbare batterijen en netstroomadapter. ART.NR. 4532
VOGELZANGPRIJS

GRATIS 10,- KADOBON — **149**

STROBOLIGHT S4000
Schitterend discolicht, stroboscoop met regelbare snelheid. ART.NR. 6574
VOGELZANGPRIJS

89

SENNHEISER

SENNHEISER HD 540 REFERENCE II HOOFDTELEFOON
Topklasse hoofdtelefoon gebouwd volgens het open systeem met schitterende vormgeving. Zeer transparant geluidsbeeld met een grote detailweergave. Gefabriceerd met de fijnste materialen, zoals zijde en aluminium. Fluweelzachte oorschelpen zorgen voor een ongekend draagkomfort. Art.nr. 1407
VOGELZANGPRIJS

GRATIS 15,- KADOBON — **239**

TDK

TDK E180 E-HG VHS VIDEOBAND
High grade videoband van ongekende klasse. Ideaal voor het aanleggen van uw eigen videotheek. 3 Uur speelduur. ART.NR. 193
VOGELZANGPRIJS

2 STUKS **20**

TDK E-240 E-HG VIDEOBAND
High grade videoband met 4 uur speelduur. ART.NR. 195
VOGELZANGPRIJS

2 STUKS **25**

TDK

TDK SA-90 CASSETTES
Muziekcassette, 90 minuten speelduur. ART.NR. 35
VOGELZANGPRIJS

5 STUKS **18⁵⁰**

SONY Handycam Video 8

Kerstpakker Extra in prijs verlaagd

SONY CCD-TR45 HANDYCAM
Video-8 camera met minimale afmetingen: de ideale reisgenoot op vakantie of voor thuis, het unieke kompakte model met een totaalgewicht van slechts 700 gram, heeft zeer volwassen mogelijkheden en funkties, zoals auto-focus, 4 videokoppen, 6x motorzoom, macro, datum/tijd opname en digitale superimpose. Ingebouwde microfoon. Opnames kunnen direkt op elke TV worden afgespeeld. Inkl. accu, RF-adapter, netvoeding/lader en draagriem. Leverbaar in zwart en wit. Art.nr. 14922
OUDE VOGELZANGPRIJS 1799,-
VOGELZANGPRIJS

OF F 50,- PER MAAND **1539**

Canon Video 8

HiFi stereo

CANON CAMCORDER CANOVISION E110
De Canovision E110 is een uitbreiding op het pakket familiecamera's, met een uitstekende kwaliteit/prijs-verhouding. Het toestel heeft een flexigrip die 180° draaibaar is, voor perfekte opnames. De camera wordt standaard geleverd met een infrarood afstandsbediening, die zowel bij opname als bij weergave is te gebruiken. Daarnaast beschikt het over een 7 Watt videolamp en een sportzoeker, die vooral in kombinatie met de flexigrip zijn grote waarde bewijst. Verder biedt de E110 een variabele sluitertijd van 1/4000 seconde in 7 stappen. Wat dacht u verder van een titelgenerator en super impose in 7 kleuren, auto exposure, auto focus, HiFi stereo geluid, automatische witbalans en de nieuwe door Canon ontwikkelde 10x zoom. Art.nr. 12421
VOGELZANGPRIJS

OF F 75,- PER MAAND — GRATIS 75,- KADOBON — **2398**

JVC

Goede consumententest

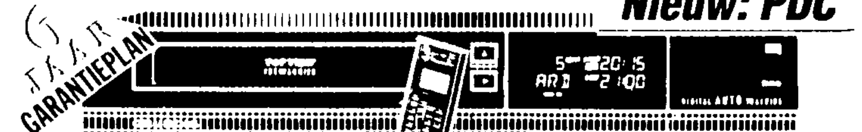

JVC HR-D 560 VHS VIDEORECORDER
Gebruiksvriendelijke videorecorder door z'n eenvoudige bediening en groot display zodat u alle informatie in één oogopslag kunt aflezen. Heeft 48 voorkeurstations, timer voor 8 programma's in 1 jaar, zomertijd korrektietoets. Natuurlijk inklusief afstandsbediening. Met LCD scherm zodat u ziet wat u programmeert. Art.nr. 15409
OUDE VOGELZANGPRIJS 999,-
VOGELZANGPRIJS

OF F 40,- PER MAAND — GRATIS 20,- KADOBON — **899**

GRUNDIG

Nieuw: PDC

GRUNDIG VS 920 PDC VIDEO-RECORDER
Via ingebouwde teletekst gemakkelijk programmeren en PDC zorgt voor automatisch starten en stoppen, door de film en zender gestuurd. De afstandsbediening is voorzien van een LCD informatievenster en de recorder kan voor 4 programma's binnen 365 dagen geprogrammeerd worden. Art.nr. 10029
VOGELZANGPRIJS

OF F 40,- PER MAAND **1199**

ARISTONA

Kerstpakker

ARISTONA 70 KV 9717 STEREO KLEUREN TV
Zeer fraai vormgegeven KTV met prestaties die tot de verbeelding spreken, 70 cm flat square beeldbuis, CTI voor betere kleurdefinitie, tuner met S-kanalen en Hyperband, direkte frekwentiekeuze en 60 voorkeurzenders. Komfortabel kijken dankzij luxe teletekst met 3 pag. geheugen, sleeptimer en beeldscherm funktie-indikatie, OSD, S-VHS aansluiting. Inklusief afstandsbediening. Art.nr. 13688
OUDE VOGELZANGPRIJS 1799,-
VOGELZANGPRIJS

OF F 45,- PER MAAND **1480**

OPENINGSTIJDEN: MA. 13.00-18.00 UUR. DI. T/M VR. 09.30-18.00 UUR. DONDERDAG KOOPAVOND TOT 21.00 UUR. ZATERDAG VAN 09.00-17.00 UUR. EXTRA KOOPAVONDEN: 20 EN 23 DECEMBER. ZONDAG 22 DECEMBER 12.00-17.00 UUR. 24 DECEMBER TOT 17.00 UUR.

AANBIEDINGEN ZOLANG DE VOORRAAD STREKT. AFWIJKINGEN IN DE AFBEELDINGEN ALSMEDE KENNELIJKE DRUKFOUTEN VOORBEHOUDEN

hi-five

VOGELZANG

Daar kun je niet omheen

INFORMEER NAAR HET 6 JAAR GARANTIEPLAN VOOR 6 JAAR ZORGELOOS KIJKEN EN LUISTEREN!

De grootste specialist in beeld en geluid.

* RENTE 1.939% P.M. (EFF. 25.92%) TOT F 2.500,-. 1.629% P.M. (EFF. 21.40%) BOVEN F 2.500,- MAX. KREDIET F 5.000,-. 1.258% P.M. (EFF. 16.21%) BOVEN F 5.001,- MAX. KREDIET F 10.000.

EINDHOVEN: HERMANUS BOEXSTRAAT 22. HEERLEN: AKERSTRAAT 19. MAASTRICHT: WOLFSTRAAT 11, M. SMEDENSTRAAT 25. TECHNISCHE DIENST/AUDIO INBOUWSTATION: KRUISSTRAAT 12, HEERLEN.

Uitgewezen vreemdeling vliegt samen met zakenman en vakantieganger

'Reisbureau' marechaussee heeft uitgebreide clientèle

DOOR THEO HAERKENS

DEN HAAG – Voor zesduizend ongewenste vreemdelingen [illegible] het Bureau Uitzetting van de marechaussee op Schiphol [illegible] in de wandelgangen 'het reisbureau' – dit jaar een reis geregeld naar het land van herkomst.

[illegible] een Boeing 737 [illegible] maandag [illegible] emigranten [illegible] naar Israël [illegible] de vreemdelingen [illegible] mogen blijven [illegible] grondiensten [illegible]

[illegible] groep als [illegible] om op korte termijn voldoende tickets te [illegible] de begeleiding [illegible] leden van de marechaussee en twee artsen. [illegible] deze gelegenheid een compleet toestel was gecharterd [illegible]

Het 'reisbureau' van de marechaussee [illegible] op Schiphol [illegible] die 220 man [illegible] ongewenste vreemdelingen als normale passagiers en ze worden dus ook zo behandeld [illegible] brigadecommandant J. Mulder. Het is dus heel goed mogelijk dat een uitgewezen asielzoeker [illegible] 'tourist class' vliegt, broederlijk naast een passagier zit die [illegible] gaat of naast een stelletje dat zich verheugt op de [illegible] vakantie.

[illegible] dat de asielzoeker [illegible] heeft [illegible] bij zijn uitwijzing, alsnog [illegible] laatste ogenblik het vliegtuig verlaat, ontfermt de purser of de captain zich over diens paspoort. [illegible] krijgt het terug op de plaats van bestemming en kan dan met zijn document het toestel verlaten.

Escorte

Lang niet alle uitgewezenen leggen zich neer bij het onvermijdelijke. Het [illegible] zorgt dan voor begeleiding door marechaussees. De uitgeprocedeerde asielzoeker en zijn begeleider krijgen meestal een plaats [illegible] Dat is [illegible] passagiers zo het beeld van een man of vrouw die [illegible] is gekneveld, wordt bespaard. [illegible] een vlucht meer dan [illegible] uitgewezen vluchtelingen [illegible] worden gezet, gaat er met het oog op de veiligheid van de andere luchtreizigers, hoe dan ook een escorte mee.

Als er [illegible] mensen tegelijkertijd op een vlucht worden gezet, beoordeelt de militaire politie of begeleiding [illegible] Tot nog toe zijn er dankzij het 'vakmanschap' van zijn mensen geen verkeerde taxaties gemaakt, meldt Mulder niet zonder tevredenheid. Maar het ligt voor de hand [illegible] dat men [illegible] het zekere [illegible] neemt.

Het is het 'reisbureau' er namelijk veel aan gelegen geen overlast te veroorzaken, want daar zijn de luchtvaartmaatschappijen niet van gediend. Mulder geeft dat grif toe. „Ze willen rust aan boord en zien [illegible] dat de andere passagiers [illegible] ondervinden." Bovendien bepaalt de captain of een vlucht doorgaat of niet. En het gevaar is zeker niet denkbeeldig dat een piloot besluit om niet de lucht in te gaan met mensen aan boord die amok maken omdat ze niet mee willen.

Slechts 'af en toe' blijven mensen zich tot het laatst toe verzetten en dan worden ze met vereende krachten het vliegtuig in gedragen. Dat gebeurde ook met enkele van de Russische joden die maandag naar Israël werden gestuurd. „Het was [illegible] toen ze van hun bed werden gelicht. Dan is het nog donker en zo vroeg in de ochtend zijn mensen altijd een stuk bereidwilliger", verklaart Mulder de betrekkelijke rust waarmee de anderen uit de groep zich neerlegden bij hun daadwerkelijke uitzetting.

„Als mensen eenmaal aan boord zijn, komen ze wel tot bedaren, omdat ze dan inzien dat er dan toch niets meer aan te doen is." Een enkele keer wordt iemand die al te weerspannig is, weer van boord gehaald. Maar uiteindelijk is dat nooit een reden om niet te worden uitgezet. „We proberen het gewoon bij de eerstvolgende gelegenheid weer", verklaart Mulder laconiek. „Dan gaan er gewoon wat meer mensen mee om hen te begeleiden."

Hij herinnert zich de uitzetting van een Zairees echtpaar waarvoor liefst vijf man marechaussee mee heen en weer vlogen naar Afrika. Hoe meer man er mee gaan, hoe minder mensen zich verzetten, leert de ervaring. „Je kunt altijd beter iemand extra meesturen dan dat je mensen helemaal ingesnoerd aan boord moet brengen en vervoeren."

Meestal is het geen probleem de mensen op de plaats van bestemming te laten uitstappen. Wie het toestel niet uit wil, wordt op verzoek van de luchtvaartmaatschappij door de politie ter plaatse van boord gehaald.

Maar ook dan loert nog wel eens een probleem, bij voorbeeld omdat de betrokkene niet beschikt over deugdelijke reisdocumenten. Mulder herinnert zich een man die werd uitgezet naar Nigeria, terwijl de autoriteiten daar verzekerden dat hij niet beschikte over de Nigeriaanse nationaliteit. „Zoiets gebeurt zelden, maar dan zoeken we ter plekke een oplossing."

Klant

Het 'reisbureau' op Schiphol, dat acht medewerkers telt, heeft de handen vol aan het plannen van alle vluchten. De reizen gaan meestal met KLM om de eenvoudige reden dat de nationale luchtvaartmaatschappij het meest uitgebreide netwerk van internationale verbindingen onderhoudt. Maar ook van de diensten van andere Nederlandse maatschappijen wordt wel gebruik gemaakt.

Het ministerie van Justitie, verantwoordelijk voor het asielbeleid, koopt daarvoor keurig een ticket. En hoewel Justitie inmiddels een goede klant is, is kwantumkorting er niet bij.

Overigens worden de kosten, als dat mogelijk is, verhaald op de mensen die worden uitgezet. „Soms beschikken ze over een geldig retour ticket of hebben ze geld, zodat ze zelf de vlucht kunnen betalen." In alle andere gevallen bekijkt Justitie of de kosten verhaald kunnen worden op de luchtvaartmaatschappij waarmee de mensen zijn aangekomen. Die is namelijk verantwoordelijk voor het vervoer van passagiers zonder een geldig paspoort of visum. Niet voor niets controleert vrijwel elke luchtvaartmaatschappij bij het inchecken of passagiers in het land van bestemming zullen worden toegelaten.

Al met al heeft het bureau uitzettingen vorig jaar acht miljoen gulden uitgegeven aan tickets. Dit jaar wordt een omzet verwacht van tien miljoen gulden, een stijging van vijfentwintig procent.

● *De Israëlische minister van Buitenlandse Zaken David Levy [illegible] bij de VN [illegible] nadat de [illegible] uitgesproken dat de Algemene Vergadering [illegible] de VN [illegible] de meerderheid [illegible] die in 1975 heeft [illegible] Bij de [illegible] heerste [illegible]*

'Niets wijst op meer geweld in Nederland'

[illegible]

'Herroeping Resolutie-3379 schandvlek op geschiedenis mensheid'

Arabieren verliezen vertrouwen in VN

DOOR AD BLOEMENDAAL

TEL AVIV – „Dit is de dag waarop we hebben gewacht", verklaarde een trotse David Levy na de herroeping door de Algemene Vergadering van de VN van de 'zionisme is racisme'-resolutie. De Israëlische minister van Buitenlandse Zaken had alle reden gelukkig te zijn, want de grote meerderheid (111 tegen 25) vóór de verwerping van de in 1975 aangenomen formule, het zien hoezeer de machtsverhouding in de wereld is veranderd.

Zestien jaar geleden voerde de Sovjetunie de landen aan die bepaalden dat zionisme voortaan gelijk moest worden gesteld aan racisme. Nu behoorde Moskou tot de indieners van het voorstel de omstreden Resolutie-3379 ongedaan te maken. De macht van de Arabische landen, met de automatische steun van de rest van de Derde Wereld en de communistische landen, was in 1975 groot. Zo groot dat Israëls Abba Eban opmerkte dat de VN op voorstel van de Arabieren bereid zouden zijn een resolutie aan te nemen waarin de aarde plat werd verklaard.

Door de automatische meerderheid voor de Arabische standpunten diskwalificeerde de VN zich in Israëlische ogen als een wereldforum voor het streven naar vrede. Aan de andere kant spraken de Arabische landen graag van Israëls schending van 'internationale legitimiteit' als het zich niets aantrok van uitspraken van de Algemene Vergadering. Israëls VN trauma leidde ertoe dat het de organisatie geen enkel rol wilde toebedelen bij een vredesproces in het Midden-Oosten. Nu de 'zionisme is racisme' resolutie van de baan is, zal die houding waarschijnlijk veranderen.

Ineenstorting

De rollen zijn nu trouwens omgedraaid. Uit de commentaren in de Arabische wereld blijkt dat die haar vertrouwen in de Verenigde Naties aan het verliezen is. Steeds meer, en zeker na de Golfoorlog, wordt de VN voorgesteld als een lichaam dat wordt gemanipuleerd door het Westen. En de herroeping van Resolutie-3379 is voor de Palestijnen en de Arabische landen het definitieve bewijs van een Amerikaanse machtsovername.

„Het beeld van de Arabieren in de Verenigde Naties is in vergaande mate een weerspiegeling van het Arabische aanzien in de internationale politiek: nominale grootheid en feitelijke ineenstorting als het gaat om invloed", schrijft commentator Ghassan Mukahhal in het Libanese pro-Syrische dagblad 'As-Safir'. Hij wijst er op dat het voorzitterschap van de Algemene Vergadering in Saoedische handen is en dat een andere Arabier, de Egyptenaar Boutros Ghali, op 1 januari secretaris generaal wordt. Nog nooit hebben Arabieren zulke belangrijke VN-posten bezet. „Maar de werkelijkheid laat zien dat als het om invloed gaat, de Arabische positie tientallen jaren niet zo zwak is geweest."

Aan de andere kant, stelt Mukahhal somber vast, is Israël zo ongekend sterk dat het kans heeft gezien de resolutie geschrapt te krijgen, 'zonder zelf ook maar een concessie te doen of haar racistische politiek in bezet Palestina te wijzigen.' De belangrijkste oorzaak van die ontwikkeling is volgens hem niet in de eerste plaats de ineenstorting van de communistische wereld, maar 'het aanzien van de Arabieren, als de verslagen partij in de Golfcrisis, in het Arabisch-Israëlische conflict en in de diplomatieke oorlog op wereldschaal tussen de Arabische landen en Israël.'

Mukahhal doet een oprechte poging de problemen in de Arabische wereld te analyseren. Maar in andere Arabische commentaren op de stemming in New York strijden frustratie en diepgewortelde haat om voorrang. Farouk Kaddoumi, de 'minister van Buitenlandse Zaken' van de PLO, liet weten dat de herroeping van de resolutie niets te maken heeft met veranderde gevoelens jegens Israël of het zionisme, maar alles met de mate waarin druk kan worden uitgeoefend op landen.

„De wereld weet door Israëls terroristische gedrag dat het een racistisch en fascistisch regime heeft dat Palestijns en Arabisch grondgebied bezet houdt, de oorspronkelijke bevolking onderdrukt, bloedbaden aanricht en alle vormen van martelingen toepast, nazi-stijl concentratiekampen bouwt en zijn kolonisatie gestaag uitbreidt, alles met steun van de Amerikanen."

Schandvlek

Khaddoumi noemt het VN-herroepingsbesluit 'een schandvlek op de geschiedenis van de mensheid, waarvoor de verantwoordelijkheid berust bij de Verenigde Staten en een aantal Europese landen die [illegible] roepen tot vrede, terwijl ze [illegible] rassendiscriminatie [illegible] en politieke en economische [illegible] toepassen om de Derde Wereld in bedwang te houden."

In Syrië windt 'Al Baath', spreekbuis van de gelijknamige regeringspartij, er evenmin doekjes om. Is er een Arabisch [illegible]

Fenomeen

[illegible]

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor méér resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,25
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,10 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,70.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel gevraagd

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers
voor Heerlen en Ubachsberg
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen: Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719

Leerling buffethulp gevraagd
leeftijd 17-18 jaar voor 30 uur per week.
Soll. na tel. afspraak 045-711186, dhr. Smeets.

Asito Heerlen BV
schoonmaak en dienstverlening
zoekt
Schoonmaakmedewerksters
voor nieuwbouw DSM Sittard en voor div. scholen in Born, Buchten en Holtum.
Aanmelden: Asito BV, Bilzerbaan 19A, 6217 JD Maastricht. Tel. 043-472047 van 9.00 tot 17.00 uur.

Adia Keser uitzendburo heeft per direct werk voor, m/v
Operators
Voor een schuurpapierfabriek. De werkzaamheden bestaan uit het bedienen van de machines in 3-ploegendienst. Deze baan is per direct en gaat enige maanden duren.
Interesse? Neem voor meer informatie contact op met Dimphy Lenssen van onze vestiging in Kerkrade of met de voor u dichtstbijzijnde vestiging.
Hoofdstraat 39, Kerkrade, 045-463700
Dr. Poelsstraat 16, Heerlen, 045-713120
Kouvenderstraat 81, Hoensbroek, 045-231680
Streeperstraat 48, Landgraaf, 045-326595.
ADIA KESER
UITZENDBURO

Met spoed gevr. part-time TAXICHAUFFEURS dag-, nacht- en weekenddienst, evt. WAO-er. Julianastr. 6, Brunssum. 045-252444

Avon-Cosmetics Nederland vraagt vrouwelijke CONSULENTES, goede bijverdiensten, Nederlandse boekjes. Tel. 04920-50378.

Bouw- en ingenieursbureau CATENA BV vraagt met spoed AKOESTIEK-MONTEURS voor het plaatsen van binnenwanden en plafonds voor haar werken in Duitsland, hoog loon en goede soc. voorzieningen. Soll. na tel. afspraak 045-232100.

Gevr. Maastrichtse TAXI-CHAUFFEURS M/V voor een leuke afwisselende baan, fulltime of parttime, liefst met ervaring of als weekend chauffeur. Loo-Tax Maastricht, tel. 043-470303.

Schoonmaakbedr. Van den Eijnden vraagt SCHOONMAAKSTERS of stel moet zelfst. kunnen werken. Omgev. Valkenburg (zaterdag morgen), Heerlen-Sittard ('s avonds) geen zwart werk. Tel. 045-424871 na 18 u.

HORECA-medewerkster gevraagd voor Café-Restaurant, Ift. tussen 18-30 jaar. Inl. 04748-2977 b.g.g. 04748-2850.

Middelgroot schoonmaakbedrijf vraagt met spoed een ervaren PROJEKTLEIDER om bijkantoor op te starten. Voorlopig op basis loon en provisie basis. Br.o.nr. B-0047 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. ervaren FRITURE-HULP, voor 2 avonden per week. Tel. 045-457845.

FRITREHULP gevraagd, op afroepbasis in Kerkrade. Tel. 045-415154. Inl. voor 16.00 uur.

BARDAMES gevraagd, vervoer gratis, garantieloon mog. Tel. 045-217407 na 20.00 uur 045-458916.

Personeel aanbod

Vrouw, 39 jaar, zoekt werk in de horeca als SERVEERSTER, omg. Heerlen-Kerkrade. Tel. 045-445527.

Man en vrouw geven samen een erotische DANSSHOW, op uw party of feestavond. Tel. 045-211514

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Geldleningen - financieringen
Van Oppen B.V. Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Te koop
gevraagd
woonhuizen in de prijsklasse tot ƒ 150.000,-.
Directe aankoop mogelijk!!
Geen verkoop, geen kosten!
LIVAC B.V.
Akerstraat Nrd. 11, Brunssum. Tel. 045-220550

Door de enorme verkopen, dringend woonh. te koop gevr. (alle prijsklassen!). N.M.W. QUADEN & ZN, Makelaardij onr. goed, Gelrestr. 4, Munstergeleen, lid NVM. Tel. 046-519644.

Te k. LANAKEN-Smeermaas (B) op 5 min. van M'tricht. Vrijst. appartementenblok, 8 app. in opbouw, 1-2 slpkrs., reeds 4 app. verkocht. Woonkl. mei '92 te bezicht. tel.afspr. 0932-11465882 of 0932-11611622 na 18.30 u.

HOENSBROEK, Wilhelminastr. 145, vooroorlogs woonhuis, achterom bereikbaar, 3 slpkmrs. ƒ 83.000,- k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

SCHINVELD, Bouwbergstr. 28, goed onderh. vooroorlogs huis op va. 709m2. grond, ƒ 140.000,- k.k. Wijman & Partners 045-728671

VAESRADE, Rozenstr. 56, mooi gelegen vrijstaand modern landhuis op perceel van ca. 800m2. Zeer luxueuze afwerking, ƒ 287.000,- k.k. Wyman & Partners. Tel. 045-728671.

15 jaar vaste rente! 8,9% of 9,1% Bel. 045-712255. Na kant.uren Dhr. J. Wetsels 045-440731. STIENSTRA Hypotheek Service.

Te huur gevraagd

Te h. gevr. met spoed in MAASTRICHT-Centrum 3 of 4 kamer appartement of woning. Tel. tussen 17.00 en 18.00 uur 04750-32082 of 030-870790.

OG te huur

KERKRADE-Bleijerheide: Luxe appartement m. 2 slk. te h. ƒ 675,- excl. p.m. Inl. 04748-2977 b.g.g. 2850

Kamers

Te h. ZIT/SLPK. te Hoensbroek. Tel. 045-229654 na 14.00 uur.

KAMER te huur bij centrum Kerkrade. Tel. 045-461870.

Student zoekt kamer in HEERLEN. Tel. 04765-3142.

BAEXEM: kamers te huur va. ƒ 350,- p/m. Incl. 04748-2977 b.g.g. 2850.

Hobby/D.h.z.

BEHANGTAFEL 3 mtr. ƒ 65,-. M. Botterweck, Akerstr. 106, Spekholzerheide.

bouwmat./machines

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Te k. AFRASTERINGSBUIZEN nieuw, rond, roestvrij. Zeer voordelig! 043-252677

Te k. KOKERPROFIELEN nieuwe vierkante buizen. Zeer voordelig! 043-252677

Te k. STROOMAGREGAAT 220 Volt 2 kW, merk Eisenach. Tel. 045-326405.

Reparaties

TV/video defect
Binnen 24 u. klaar, prijsopg. en garantie. 045-231340.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

Bouwen/Verbouwen

HETELUCHTKANONNEN huur of koop je bij Brouwers/BBIS! Maastricht 043-684444, Heerlen 045-411930, Wijlre 04450-2220.

Winkel & Kantoor

Te koop uit Faillissement
Nieuw en gebruikt kantoor- en directie-meubilair van zeer goede kwaliteit. Nieuwe bureau's in diverse kleuren en modellen. Tegen fabrieksprijzen. Zeer mooi directie meubilair met zeer hoge korting. Nieuwe 2-deurs kantoorkasten v.a. ƒ 255,-. Gebruikte bureau's v.a. ƒ 95,-. Diverse soorten gebruikte kantoorkasten vanaf ƒ 150,-. Ladenbloks voor hangmappen (merk) Ahrend-Asmeta- 2 en 4 laden v.a. ƒ 150,-. Tekening ladenkasten A1 en A0 v.a. ƒ 595,-, magazijn- en archiefstelling v.a. ƒ 75,- per mtr. Brandvrije archiefkasten - brandkasten met extra korting. Burostoelen v.a. ƒ 50,- per st. Nieuwe burostoelen met zeer hoge korting, tekentafels A1 en A0 van ƒ 675,-. Flip-overs-Wipeborden-Rolbloklen. Industrie boormachines 16mm 220 Volt ƒ 425,-. Verder nog 1001 artikel teveel om op te noemen. 1000m2 showroom 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar. Ook verhuur bedrijfsinventaris.
ROCKMART, Kissel 46A, Heerlen. 045-723142.
Open maand. - vrijd. 9-18.30 uur. Zat. 10.00 tot 16.00 u.

Te k. Rank Xeros 1045 COPIEERAPPARAAT met boek nietmachine, nw.pr. ƒ 18.000,-, nu ƒ 3.250,-, bwj 1987. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Te k. COPIEERAPPARAAT Mita 1000, 99 cob, z.g.a.nw. ƒ 675,-. Tel. 045-320550.

Te koop verplaatsbare KANTOORUNIT 6x3 mtr. ƒ 2.500,-; zeecontainer, aluminium, 6x2.5 mtr. ƒ 2.250,-. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te koop stalen LEGBORDSTELLING 30, 40 en 70 cm diep met 5 legborden, v.a. ƒ 75,- p.mtr.; Pallet stelling, in staat van nieuw, 80 en 110 cm diep. Zeer interessante prijs. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te k. TELEFAX 312 AK, volautom., PTT-service z.g.a. nw., ƒ 850,-. 045-320550.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Auto's

Mazdakroon occasions

Mazda 323 1.3, 1.5 LX, GLX Sedan'85'86'87	1988
Mazda 323 1.5 HB envoy 3-drs. en ensygn	1988/1989
Mazda 323 1.3 HB veel extra's rood	1988
Mazda 626 2.0 limited	1987
Mazda 626 2.0 GLX sedan	1986
Mazda 626 2.0 LX diesel Sedan	1987
Honda Civic 1.3 5-drs.	1980
Mitsubishi Colt 1.2 Exe veel extra's	1987
Toyota Carina II 1.6 16V 27.000 km.	1988
Nissan Micra 1.2 HB DX	1985
Nissan Sunny 1.3 DX zeer mooi	1984
Nissan Bluebird 1.8 aut. 4-drs	1984
Opel Kadett 1.3 Hb 3-drs.	1982
Opel Kadett 1.3 TRS veel extra's	1985
Ford Escort 1.6 HB 5-drs.	1986
Renault 11 Broadway uitv.	1986

Alle occasions met NAP pas en Mazdakroon garantie.
Uw Mazda dealer AUTO LEYMBORGH BV
Bornerweg 2-8 LIMBRICHT, tel. 046-515838.

Autobanden voordeel:
Alle voordeelprijzen in nu incl. BTW, montage en balanceren.
VOORBEELD:
155 R 13T Semperit ƒ 99,-; Continental ƒ 111,-;
Uniroyal ƒ 117,-; Michelin ƒ 134,-.
Rij binnen zonder afspraak vooraf, klaar terwijl u wacht onder het genot van een vers kopje koffie.

Jos Bogman Ford
Officiele Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.
BEEK: Weth. Sangersstraat 7 bij Makado. Tel. 046-375353
KERKRADE: Hamstraat 70. Tel. 045-423030.
MAASTRICHT (Ch. Feijts) Korvetweg 20-22. 043-632555.

FIAT
Inruilauto's

Panda 750 CL zwart nov.	1988	ƒ 8.900,-
Panda 1000 CL rood	1986	ƒ 6.900,-
Panda 1000 CL grijs met. striping	1988	ƒ 9.700,-
Panda 1000 L ie katalysator	1990	ƒ 11.900,-
Diy. Panda's 1000 L le Dance	1990	ƒ 10.900,-
Panda Super grijs met.	1987	ƒ 8.900,-
Div. Fiat Uno's va.	1986	ƒ 6.900,-
Uno diesel beige	1986	ƒ 7.900,-
Div. Ritmo's va. 1984 tot	1987	ƒ 3.900,-
Croma Turbo diesel 2500 cc blauwmet.	1987	ƒ 16.900,-
Citroën 2cv6 special blauw nov.	1986	ƒ 5.900,-
Ford Escort 1.6 Ghia	1982	ƒ 4.900,-
Honda Civic blauwmet.	1982	ƒ 4.700,-
Lada 1200S LPG	1987	ƒ 3.900,-
Mazda 323 LX 5-drs. do.grijs	1986	ƒ 9.900,-
Peugeot 104 ZS beige	1982	ƒ 1.900,-
Skoda, 105 S groen	1988	ƒ 5.900,-
Triumph Acclaim HL roodmet.	1983	ƒ 4.900,-
Renault 21 GT diesel grijsmet.	1986	ƒ 12.900,-

Inruil - financiering
Bovaggarantie tot 2 jaar
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34, 045-742121.

INKOOP alle merken auto's, wij betalen de hoogste prijs, 045-416239 tot 21 uur.

Te k. RENAULT 25 V6-i automaat, bwj. jun. '85, APK tot juli '92, alle opties (airco, cr. contr. etc) i.z.g.st. vr. pr. ƒ 14.200,-. Tel.: 045-723226

Te k. Toyota CELICA 2000 XT autom., bwj. '80, APK 4-'92 met trekhaak, pr.n.o.t.k. Tel. 045-259584.

Te k. BMW 316, bwj. '80, APK 8-'92, i.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Chantal, Vosstr. 25, Sittard. Tel. 046-528355

Stationcars

Renault 21 Nevada Break, GTS	1987
Opel Kadett 1.7 diesel LS 5-drs, div. extra's	1989
Opel Omega Turbo Diesel CD intercooler	1989
Opel Omega 1.8 beigemet.	1989
Opel Rekord 2.0 GLS beigemet.	1987
Opel Kadett 1.6 D 5-drs. wit	1988
VW-Passat variant met gas	1988
Mitsubishi L300 2.3 D lang, hoog	1987/1988
Mercedes 309 lang perf. staat	1987

Garantie, inruil en financiering mogelijk
Autobedrijf Ad van Neer
Zandweg 160, Heerlerbaan (naast Vroedvrouwenschool). Tel. 045-416023.

Ford Sierra 1.8 CL aut. '88
Ford Escort XR 3i 1600 '88
Ford Escort 1.3 CL '87
Fiat Tipo 1.4 IE blauw '90
Fiat Uno 45 S IE 15.000 km '90
VW Polo 1.3i 1e eig. '89
Lancia Y10 IE nw.st. '89
Opel Corsa grijs kent. '85
Seat Ibiza '87
Ford Fiësta 1.1 blauw '84
Ford Fiësta 1.1i rood. '91
Peugeot 305 Break GR '86
BMW 316 spec. uitv. '84
BMW 318i spec. uitv. '83
Opel Kadett 1.3i antr.met. '89
Allen i.z.g.st. Div. inruilers, reparatie, onderhoud, APK-keuringen, 100% financ., inruil mogelijk, bovaggarantie Autobedrijf
J. Osojnik & Zn
Eygelshovergracht 65, Kerkrade. Tel. 045-460734 b.g.g. 464980.

OPGELET, gevr. voor export, pers. en bedrijfsauto's in alle prijsklasses v.a. ƒ 500,-. Schade of defect geen bezw. Contant geld. 045-727742 b.g.g. 723076.

Te k. GOLF diesel, 5-bak, bwj. '86, div. extra's, i.z.g.st., pr. ƒ 12.900,-. 04747-1434.

Te k. div. M.G.B. Californië auto's. Hans Rinkens. Tel. 04750-11228.

Fiat PANDA 45 CL zwart, 79.000 km, bwj. '85, i.z.g.st. ƒ 4.800,-. Tel. 045-232321.

GTi PEUGEOT 205, M '87, grijs kent. 65.000 km, 1e eig. pr. ƒ 14.900,-. 045-462661.

Te koop zeer mooie BMW 728i, bouwwjaar 1981. Tel. 045-459576.

Auto KALDEBORN wij betalen ƒ 400,- tot ƒ 30.000,- voor uw auto!! 045-411572

Te koop Datsun CHERRY bwj. '79, ƒ 300,-. Tel. 045-229761.

Te koop Opel KADETT 1.6 Diesel, 3-drs., bwj. '83, APK '92, iets spuitwerk, techn. 100% in orde, nwe. banden, pr. ƒ 3.350,-. Tel. 046-740382, na 15.00 uur.

Te k. aangeb. PEUGEOT 405 break diesel, grafietmet. grijs kent., bwj. mrt.'91, 27.000 km, pr.n.o.t.k., tel. 045-231515/231605.

PORSCHE 928, bwj. '80, autom., groenmet., airco, electr. ramen, i.z.g.st., evt. inr. kleinere auto mog. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek.

Te k. RENAULT 5 autom., 11-'80, APK 11-'92, pr. ƒ 1.300,-. Tel. 045-424831.

Inruil koopje ROVER 2000, kl. wit, zeer zuinig, goed onderh., lage prijs. Autobedrijf Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

SKODA 120 L, bwj. '86, APK 5-'92, in pr.st., pr. ƒ 2.450,-. Tel. 045-415528.

Suzuki JEEP bwj. '87, veel extra's, ƒ 15.000,-. Tel. 04451-2195.

VW GOLF diesel met rev. motor, bwj. '81, grote achterlichten, APK '92, i.st.v.nw. ƒ 3.500,-. Tel. 045-323178.

VW GOLF 1.6 diesel, bwj. '84, nieuw type; Golf 1.6 sprint, bwj. '82. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Te k. VW GOLF 1.3 CL, bwj. '84, i.z.g.st. pr. ƒ 8.800,-. Tel. 045-425358.

VW JETTA 1.3 C, bwj. 1985, mooi en goed, APK 9-'92, ƒ 6.750,-. Tel. 045-751387.

VOLVO 340 '84, 5-drs., div. extra's, in pr.st., ƒ 4.400,-. Tel. 046-512138.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

KERSTSHOW
van 19 t/m 22 december
Ook op zondag 22 december geopend
JURGEN AUTOCENTRUM
Langheckweg 32-40, Kerkrade (ind.terrein Dentgenbach)
NISSAN

Te k. Ford FIESTA 1100L Bravo, bwj. '82, apart mooi, ƒ 3.750,-. 045-725984.

PEUGEOT 205 diesel, '83, 5-drs, 5-bak, zilvermet., ƒ 4950,- Hunnecum 38 Nuth

AUDI 100 GL 5 S 1979 orig. km. 54.000. Auto is nog als nw. ƒ 3.950,-. 046-526979

Koopje! BMW 316, bwj.'78. Caumerweg 70, Heerlen.

Te koop BMW 518, km.st. 103.800, open dak, radio/cass., i.z.g.st., ƒ 4.000,-. Tel. 04409-1668.

Te k. BMW 320i, bwj. '83, nw. model. Tel. 045-425691 na 17.00 uur.

BMW 323i 4-drs., bwj. '83, nw. model, verlaagd, sportvign. APK, vr.pr. ƒ 10.500,-. Inr. andere auto mog. Tel. 045-210072.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schamerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Ford ESCORT 1600 Ghia, 4-drs., bwj. '82, LPG, zilvermet., APK 5-7-'92, in nw.st., ƒ 4.250,-. Tel. 045-323178.

Te k. Ford SIËRRA 2.0, bwj. '83, 5-drs, 6-cyl.; Ford Escort 1.3, bwj. '83, 3-drs; Honda Civic 1.3, bwj. '84, 3-drs; Opel Kadett 1.2 Hb, bwj. '86; Opel Kadett 1.3, bwj. '86 Opel kadett 1.2, bwj. '83; Opel Corsa 1.2, bwj. '83, Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Ford ESCORT 1300 GL, APK t/m sept. '92, sept. '79. 045-424871 na 18.00 uur.

Te k. Ford Escort XR3, bwj '82, vr.pr. ƒ 4.900,-, inr. mog. Tel. 046-748882.

Te k. Ford SIËRRA 1.6 CL, 1988, ANWB plus APK, verkeert in nw.st., km.st. 70.000 ƒ 14.950,-. Tel. 045-320550

Opel ASCONA 16 S, 2-drs., nw.mod., bwj.'83, met LPG instal., APK gek. 8-10-'92, pr. ƒ 4.250,-. 045-323178

Opel CORSA 12S, 3-drs. bwj. '86. Tel. 04406-13202.

Te k. weg. omst. hed. Opel REKORD 18 S, bwj.'83, APK 12-'92, i.z.g.st., ƒ 6.500,-. Tel. 045-244963

Opel KADETT 1.6 autom. kl. zwartmet., bwj. 9-'89, pr.n.o.t.k. 04454-3298.

Te k. Opel KADETT 13 S, bwj. '86, i.nw.st, inr. mog. ƒ 10.750,-. Tel. 045-421731

GEVRAAGD auto's v.a. bwj. '80, ook schade met RDW vrijwaring. Tel. 045-423199/427835.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Wij geven het meeste voor uw AUTO! U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds.

Autocentrum VEENSTRA: Toyota Corolla 1300 XL 5-drs. sportw. '88, ƒ 16.900,-; Mazda 323 LX 4-drs. '88, ƒ 15.700,-; Honda Civic 14 GL als nw. '88 ƒ 16.900,-; Honda Accord 2.0 EX '87, ƒ 17.900,-; Peugeot 405 GL '89, ƒ 20.500,-; Volvo 360 2.0 GLT '87, ƒ 14.900,-; BMW 316 veel access., '84, ƒ 12.900,-; VW Golf 84 en '87 v.a. ƒ 7.200,-; VW Golf 1800 GT BBS uitgebouwd '88 ƒ 23.500,-; Ford Escort 1400 CL '87, ƒ 12.250,-; Ford Siërra 1600 Speciaal 4-drs. '89, ƒ 20.500,-; Ford Siërra 1600 CL 3-drs., t. '88, ƒ 14.900,-; Opel Ascona 16S 4-drs. '87 ƒ 12.700,-; Opel Kadett 1300 Club '85 en '88 v.a. ƒ 10.500,-; Volvo autom. '84 ƒ 6.250,-; Lada 2105 '87 ƒ 4.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO met vrijwaring. 045-423063

Te k. Fiat UNO 60 S rood, bwj. '89, km.st. 29.000. Tel. 046-334944.

Fiat UNO 45 RL, rood, perf. cond., inruil mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. 045-751605.

Ford Siërra 2.0 CL, Sedan, bwj. 10-'87, vele extra's. 045-229780 bgg 273870.

Te k. Ford ESCORT 1600, wit, 3-drs., 1e eigenaar, div. extra's, km.st. 10.500, div. extra's, bwj. 8-'90, vr.pr. 045-217178

Opel KADETT Caravan 3-drs. 16 S, LPG, bwj. '82, kl zwart met sunr. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-241471.

Opel KADETT D, motor defect, slechte spatb., '79, ƒ 675,-. Hunnecum 38, Nuth

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Stationcar RENAULT 21 Nevada diesel '89, kl. zilver, optimale cond., inr. mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

VW JETTA diesel okt. '82, zeer goed onderh., spec. prijs, inruil mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. 045-751605.

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-254049.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Bedrijfswagens

Te k. Nissan CABSTAR gesl. bak, 1.800 kg laadverm., voor alle rijbew. 04459-2922

Te k. VW LT met open laadbak, bwj. '79, APK tot 5-12-'92, in pr.st. 045-213424.

Ford ECONOLINE bus, 6 cyl LPG, '81, APK 10-'92, ƒ 3950,- Hunnecum 38 Nuth

Onderdelen/acc.

Polyester KAP voor Golf caddy, vr.pr. ƒ 550,-. Stuytstr. 9, Hoensbroek. 9-13 u.

Te k. 4 WINTERBANDEN en velgen voor BMW 3-serie Tel. 045-256546.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Motoren

Te k. HONDA Shadow 600 VT, bwj. '89. Tel. 04750-11228.

Te k. YAMAHA 535, bwj. '89, i.z.g.st. Tel. 04750-11228.

Te k. YAMAHA 700, bwj. '89, i.z.g.st. Tel. 04750-11228.

VERBOUWINGSUITVERKOOP! Uitzoeken. Gebruikte onderdelen en '91 kleding met hoge kortingen. Tevens occasions met speciale premies. Moto-shop Gulpen, Rijksweg 59. Tel. 04450-2451 (wpl. 2429).

Te k. HONDA CR 500, bwj. '89, vr.pr. ƒ 3.500,-. Inr. andere motor mog. Tel. 045-210072.

(Brom)fietsen

Te k. Puch MAXI 2 jr. oud, i. z.g.st. ƒ 550,-. Tel. 045-421539

ATB Fietsen Specialist: Trek Cannondale, Giant, Koga Miyata. Math SALDEN, Sittard. Donderdag koopavond

ATB liefhebbers opgelet! De Nieuwe XTR groep nu ƒ 1.499,-; XT groep o.m. ƒ 799,-; STI schakelset nu ƒ 89,-. Math SALDEN Sittard. Donderdagavond koopavond!!!!!!!

Giant-Koga-Gazelle-Raleigh FIETSEN 1992 uit voorraad leverbaar. 1990-1991 extra korting. Div. gebr race- en ATB fietsen. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Te koop SPARTAMED, ½ jaar oud, z.g.a.n., ƒ 1.000,-. Tel. 045-452543.

Caravans/Kamperen

Dethleffs Modellen 1992
nu in onze showhal
Extra aanbieding op inruil en 90-er modellen.
Tillemans Rekreatie
Haefland 19, Brunssum. Tel. 045-270388.

Opleidingen

ANWB en Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & Zn voor al Uw rijbewijzen, motor, auto, vrachtauto, bus trekker en oplegger, auto en vrachtauto met aanhangwagen, opleiding voor alle chauffeursdiploma's. 045-321721 Landgraaf 8 en 10 daagse opleiding voor personenauto ook mogelijk. Startcursus chauffeursdiploma 28-12. Startcursus gevaarlijke stoffen 4-1-'92.

In jan. start de cursus VERKOOPKUNDE Rhetorica 078-130388

Rijles

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen. Inl. 04750-32428. Niet geslaagd geld terug. Vr. naar onze voorwaarden.

Haal uw RIJBEWIJS in 3, 6, 9 wk. Hoge slaagkans. U leert in een BMW. Examen in Heerlen of Geleen; ook 8-daagse rijopleidingen, vrachtauto, aanhangwagen. Inl. Bovag rijschool Th. van Bentum Hoensbroek, tel. 045-217487.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte. 045-323178.

Huw./Kennism.

ALLEENSTAANDE: heden gezellige dans- en contactavond met DJ Richard in Chalet Treebeek. Toegang boven 30 jaar, legitimatie verplicht. Het bestuur.

J. MAN, zkt. intelligente, enthousiaste jonge vrouw die makkelijk te onthouden is om te zorgen of jonge vrouw die eerzuchtig, eerlijk en spontaan is. Br.o.nr. B-0037 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Jonge man 30 jr. zoekt VRIENDIN tussen 26 en 32 jr. Kind geen bezw. Br. met foto's worden op erew. beantw. o.nr. B-0055 L.D., Postb. 2610, 6401 DC Hrln.

(Huis)dieren

Sier-eend-GANS-fazantstomme pauw-AM. wilde kalkoenen (brandnetelverdelgers). 04499-1499.

Te k. DOBERMANNS pups en berner-sennen pups. Tel. 08866-2483.

Te k. 9 wkn oude PUPPY "Labrador". Tel. 04454-3696

Jonge ZEEBRAVINKJES ƒ 8,- per paar. Tel. 045-426891.

Rustig tehuis gezocht voor kruizing WELSHTERRIER, teef 1 jaar. Tel. 045-426891.

Te k. Duitse Staande DRAADHAARPUPS met stamb. Tel. 045-257296.

Computers

Te k. ATARI 1040 ST. Tel. 045-313485.

Wonen Totaal

Küppersbusch
Keukeninbouw-apparaten
Perfectie in schoonheid en techniek.
Vraag uw leverancier of Hatos B.V.
Haarlem. Tel. 023-313684. Fax. 023-311479.

Te k. gevr. antiek en barok MEUBELS. P. Cortenraad, Riemst (B). 09-3212261156

Te k. complete INBOEDEL. Tel. 045-274587.

Te koop complete SLAAPKAMER, i.z.g.st., ƒ 600,-. Tel. 045-427299.

Te k ant gietijz KINDERBED 2 eik. balken, 4m H-profiel 160x160cm. 046-335810

KWALITEITSKEUKENS, topkwaliteit voor een normale prijs. R/J Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Te k. lederen BANKSTEL, moet gerepareerd worden, ƒ 300,-. Tel. 045-229761.

Zoekt u 2e hands MEUBELS? ook antiek (veel keus). Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels
Nu halen, volgend jaar betalen!!!!
Profiteer van deze unieke aktie, vraag inlichtingen.
V.a. ƒ 795,- ƒ 895,- ƒ 995,- ƒ 1.099,- ƒ 1.199,- ƒ 1.299,- ƒ 1.499,- met Wolff snelbruinlampen,
compleet met gratis thuisbezorgen, service en garantie.
Alleen bij Van Erp, Limbrichterstr. 18, Sittard 046-513531
Hoofdstraat 12, Kerkrade, 045-456999.

Muziek

Jacobs Muziek bv
ALLES OP MUZIEKGEBIED
Garantie tot 1997
bij aankoop 5-octaaf keyboard
vanaf ƒ 395,-:
gratis standaard
gratis adaptor
gratis hoofdtelefoon
5 jaar garantie

Kom kijken naar het nieuwe Solton MS 5 Multi synthesis keyboard. De laatste innovatie in de professionele muziek. Elke dag koopavond; zondag geopend van 13.00-17.00 u. Kerkstraat 111 A-B, Brunssum. Tel. 045-252615.

PIANO'S huur met koopvrecht van ƒ 65,- tot ƒ 200,- p.m. Gratis transport. Alle merken gebruikte piano's ƒ 450,- per jaar. Van Urk, Westersingel 42, R'dam. Tel. 010-4363500.

Te koop KNOPORGEL model Elka 405 Portable, niet veel gebruikt, compleet, ƒ 4.000,-. Info 045-411668.

Te k. 390 SINGLES en 150 LP's. Tel. 045-273936.

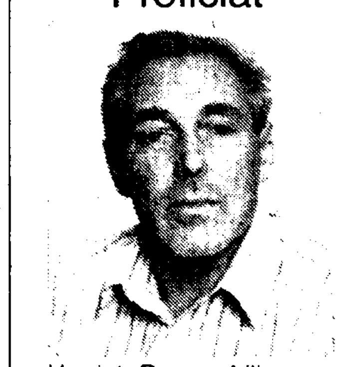
Proficiat!

60 jaar
Hartelijk gefeliciteerd

Wiel, Carla, Marco en Roy

Proficiat

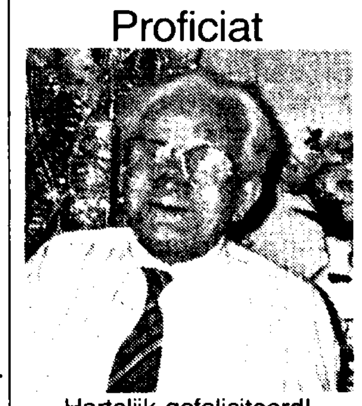
Harriet, Denny, Lilian en Raymond.

Proficiat

May en Irene met jullie 25-jarig huwelijksfeest van Jouke, Esther en Rikie. Vandaag ook op LD-TV

Proficiat

Hartelijk gefeliciteerd!
Kinderen en kleinkinderen.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de envelope het nummer uit de advertentie te vermelden.

MUSIC HOUSE DAAN SMIT BV
Maastricht Akerstr. 16 043 - 217428
Geleen Rijksweg Z. 124 046 - 754865
1200 meter² muziekplezier !!!
Meer dan 75 keyboards op voorraad!!, vraag om een vakkundige demonstratie, ook voor een goede occassion heb ben wij een goede keus.
Geen problemen met de nieuwste midi/synthesizer/keyboard technieken, vakkundige product-specialisten staan u met raad en daad terzijde.
Met meer dan 200 electr. gitaren vindt u in iedere prijsklasse wel uw instrument, desgewenst aan uw wensen aangepast, gitaar en versterker vanaf ƒ 495,-.
Ruime sortering orgels (vanaf ƒ 1.495,-) en electr. piano occassions electr. orgels vind u bij ons al vanaf ƒ 150,-!!! zolang de voorraad strekt.
VOOR AL UW MUZIEKINSTRUMENTEN, WIJ ZIJN DEALER VAN O.A. YAMAHA, ROLAND, KORG, AKAI, ELKA, TANNOY, ENSONIQ, HOHNER, CASIO, SONOR, BEHRINGER, GEM FARFISA, LEM, ORLA, EL.VOICE, HILL, D&R, TAMA, PEURL.
Geopend van half tien tot zes, maandag gesloten.

Orla Orgelshow !!!
Op donderdag 19 dec. van 18.00 - 21.00 uur, demonstreert MICHEL VONCKEN, de nieuwste Orla Orgelkollektie.
Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m Zaterdag open, donderdag koopavond.

TV/Video

KLEUREN-TV'S, zeer grote sortering v.a. ƒ 125,-. Ook recente tv's met teletekst en stereo. Reeds 25 jr. tv-occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. 045-724760.

Kleuren TV's 8-12 kan. v.a. ƒ 75,-. Afst.bed. v.a. ƒ 125,-. oa. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Huish. artikelen

IJSKAST ƒ 95,-; diepvries ƒ 100,-; wasautom. ƒ 195,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-72...

Te koop gevr.

Te k. gevr. ROMNEY LOODSEN, Nissenhutten en units. tel. 01891-15608 of 18368.

Voor al uw oude METALEN Frans v.d. Loop Recycling, Methaalhandel, Kissel 14, Heerlen 045-726392

Kachels/Verwarming

Gas-hout-inzet-KACHELS. Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Gebr. SWINKELS zijn verhuisd naar De Beitel 7 Heerlen. Wij betalen de hoogste prijs voor uw oud ijzer/metalen. 045-422025.

Kunst en Antiek

Expositie
Henri Jonas
t/m 22 december
Rob van Rijn, Pieterstr. 15, Maastricht. Tel. 043-255486.

Te k. gevr. antiek en barok MEUBELS. P. Cortenraad, Riemst (B). 09-3212261156

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diversen

super
feestmaandaanbieding
Nu 10 % extra korting op alle
Karcher 595 hogedrukreinigers!!
Profiteer nu, want deze aanbieding is geldig t/m 24 dec.!!
KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951.

Te koop Kerstbomen va. ƒ 5,-.
U kunt een mooie kerstboom bestellen, voor ƒ 20,- heeft u een boom zonder kluit thuisbezorgd; voor ƒ 25,- heeft u een boom met kluit thuisbezorgd. Ook verkoop aan huis va. ƒ 5,-. H. Timmermans, Jullanastr. 1, Vilt-Valkenburg. 04406-42131

Te koop KERSTBOMEN v.a ƒ 5,-. H. Timmermans, Julianastr. 15, Merkelbeek.

Te huur geheel complete KERSTMAN-COSTUUMS. Bijsmans, Mgr. Schrijnenstr. 31, Heerlen. 045-717608.

Te k. BADGEYSER en verschillende stukken boeren antiek. Tel. 045-254050.

Snel en goed uw auto APK Service! GOOIKER in 't Loon Heerlen, ook voor alle reparaties en APK. Belt U 045-740041 b.g.g. 751632.

Voorverkoop VUURWERK Heerlen. Bert Rekers, lemstr. 85, Heerlen. 045-726840.

Voor Piccolo's zie verder pagina 34

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor méér resultaat!

Van onze redactie economie

Nieuwe CAO voor 100.000 werknemers

Meer loon voor winkelpersoneel

RIJSWIJK – Voor grote groepen winkelpersoneel gaan de lonen volgend jaar met 6 tot 11 procent omhoog. Dat vloeit voort uit de totstandkoming van een cao die gaat gelden voor dat deel van de detailhandel waarin tot dusver geen collectieve arbeidsovereenkomst bestond.

De loonsverhogingen zullen doorwerken in de salarissen van personeel in onder meer schoenenzaken, juweliers, ijzerwarenwinkels, doe-het-zelfzaken en sportartikelenwinkels. De nieuwe cao-detailhandel zal niet gelden voor opticiens, boekhandels, bloemen- en plantenzaken, tuincentra en drogisterijen. De ondernemers in deze sectoren willen wel naar een cao toe maar dan specifiek geldend voor hun branche. Bij de onderhandelingen daarover zal de vakbeweging de cao-detailhandel als ondergrens hanteren.

De nieuwe cao zal gelden voor zo'n 100.000 werknemers; ruwweg 50.000 moeten wachten op de totstandkoming van de aparte cao's voor de verschillende branches. Die moeten er voor 1 januari 1993 zijn; anders zal ook voor die winkels de basis-cao voor de detailhandel gaan gelden.

De nieuwe cao bestaat op het ogenblik nog voornamelijk uit de loonparagraaf. Andere elementen zullen in volgende onderhandelingen aan de orde komen. De problematiek rond Ziektewet en wao – al dan niet doorbetalen van het volle loon bij ziekte en het eventueel inleveren van vakantiedagen – is daardoor ook nog buiten beschouwing gebleven.

Directeur Westerterp wil beeldschermhandel invoeren

Optiehandelaren woedend

AMSTERDAM - De handelaren op de Amsterdamse optiebeurs zijn woedend op algemeen-directeur Tjerk Westerterp. Zij vroegen zich op een informele vergadering in Amsterdam af of Westerterp wel in zijn functie gehandhaafd kan blijven. Eerst gaan de handelaren echter proberen te voorkomen dat de beeldschermhandel op de optiebeurs wordt ingevoerd.

Westerterp heeft vorige week aan de pers de conclusies van een rapport gepresenteerd over de toekomst van de optiehandel in Amsterdam. De commissie die het rapport heeft opgesteld, noemde het uit kostenoogpunt onvermijdelijk dat de optiebeurs overschakelt op beeldschermhandel. Daardoor zouden 85 van de 260 banen bij de EOE-groep verdwijnen, aldus het rapport.

De optiehandelaren zijn volgens woordvoerder Sem van Berkel niet onder de indruk van het kostenargument. Ze hebben uitgerekend dat de besparing van f 20 miljoen in vijf jaar 40 cent per contract scheelt. Dat komt overeen met 7 procent. „Als de omzet met 7 procent daalt, heeft niemand meer voordeel", aldus Van Berkel.

De handelaren gaan een commissie van goede diensten samenstellen, waarin alle geledingen van de optiebeurs zijn vertegenwoordigd. Ze willen zo snel mogelijk het rapport van de commissie-Westerterp ter beschikking krijgen en op basis daarvan en met andere informatie een tegenrapport opstellen. In de loop van januari kan dat tegenrapport bij het bestuur liggen, aldus Van Berkel.

Hoewel Van Berkel diverse malen onderstreept dat de handelaren „zich zeer hoeden voor een persoonlijke aanval" klinkt de kritiek op Westerterp bitter. „Deze man staat elke dag in het Stan Huygens-journaal van de Telegraaf met een glas in de hand."

De handelaren kunnen het moeilijk verkroppen dat Westerterp zich voor 25 mille vertoont bij John de Mol of bij Norman Schwarzkopf en voor zijn kantoor in Brussel een nieuw schilderij van f 720.000 heeft aangeschaft, terwijl zij „24 uur per dag bezig zijn voor hun winkeltje". „Ik begin elke dag om 6.45 uur en werk tot 22.00 uur. Mijn boterhammetje neem ik mee naar de vloer", zo illustreert Van Berkel het verhaal.

Het is de eerste keer dat er massaal verzet komt tegen de handelwijze van Westerterp. „Het is heel gebruikelijk dat alles wat de heer Westerterp zegt heilig wordt verklaard. Nu gaat het om ons bestaansrecht", aldus Van Berkel.

Meldingsplicht voor grote beleggers

DEN HAAG - Beleggers die een zeggenschap van 5 procent of meer hebben in een Nederlandse onderneming, die is genoteerd op een binnen de EG gevestigde effectenbeurs, moeten dit vanaf 1 februari 1992 melden. Dit vloeit voort uit een door de Eerste Kamer aangenomen wet. Deze wet verplicht houders van pakketten stemrechten en kapitaalbelangen te melden wanneer zij een percentage van 5, 10, 25, 50 of 66 2/3 procent beneden- of bovenwaarts overschrijden.

Werkloos in Amerika

● *Jerry Brown uit Detroit in de Verenigde Staten is zo wanhopig op zoek naar werk, dat hij bereid is alleen voor wat voedsel een baan te accepteren. In het door een hoge werkloosheid getroffen Detroit is dat echter niet voldoende. Al twee maanden loopt hij met zijn bord door de straten. Zonder enig resultaat. De vooruitzichten zijn ook niet best. Generaal Motors, de grootste werkgever in de stad, is namelijk van plan nog een aantal fabrieken te sluiten.*

Accountant moet Weerts bedrijf schade vergoeden

WEERT – Het accountantskantoor Dijker en Doornbos (tegenwoordig Coopers Lybrand Dijker van Dien) is veroordeeld tot het betalen van schadevergoeding aan het makelaarsbedrijf Medex Holding in Roermond en haar directeur Jo Stienstra. De accountants wordt onrechtmatig handelen verweten. Tot die uitspraak is de rechtbank in Roermond gekomen in een civiele procedure. Medex eist in januari een schadevergoeding van 22 miljoen gulden.

De onderneming verwijt de accountants slecht en onjuist functioneren, waardoor Medex tussen '83 en '89 aanzienlijke schade heeft geleden. Volgens Medex-advocaat mr Th Oostdijk vervulde het accountantskantoor Dijker en Doornbos zijn werk niet naar behoren. De accountants schortten in 1983 de activiteiten voor Medex op en vroegen het faillissement van het makelaarsbedrijf aan. De directie van Medex was het daar helemaal niet mee eens.

Directeur Stienstra zag nog genoeg kans de onderneming voort te zetten. Hij stelt dat zijn accountants de continuïteit in gevaar hebben gebracht door een onjuist advies te geven over het hanteren van de vooraftrek BTW gedurende een aantal jaren. Gevolg was dat de fiscus in 1983 enige miljoenen van Medex terug eiste en beslag liet leggen op het onroerend goed van de onderneming. Medex wist ternauwernood een faillissement te voorkomen, maar kwam wel in liquiditeitsproblemen. De winstpotentie ging geheel verloren en het bedrijf is tenslotte geliquideerd.

Hoogovens neemt aluminiumgieterij Volvo Car over

HELMOND – Hoogovens Industriële Toeleveringsbedrijven (HIT) in Amstelveen, een dochter van de Hoogovens Groep, gaat van Volvo Car in Helmond de aluminiumgieterij Brabant Alucast Products in Oss overnemen. Dit hebben HIT en Volvo Car gisteren gezamenlijk bekengemaakt.

Volvo Car wil Brabant Alucast (160 werknemers) van de hand doen omdat de nieuw te vormen onderneming NedCar zich uitsluitend gaat richten op de kernactiviteit om personenauto's te ontwikkelen en produceren voor de twee aandeelhouders Volvo Car in Zweden en Mitsubishi in Japan.

De overneming past verder in de strategie van HIT om haar positie te verstevigen op het gebied van het gieten en bewerken van aluminium componenten voor de automotive industrie. Brabant Alucast Products is met een omzet van ongeveer f 35 miljoen marktleider in Nederland. In de Westeuropese automotive industrie wordt 85 procent van de produktie afgezet.

Tot de HIT-organisatie behoort al de aluminium-hogedrukgieterij Premetaal met vestigingen in Gennep (gieterij) en Cuijk (mechanische bewerking). De activiteiten van Premetaal (155 werknemers met een jaaromzet van f 25 miljoen) en Alucast sluiten geheel op elkaar aan.

Door de overneming kan de noodzakelijke schaalvergroting worden bereikt die de voortzettende concentratie van aluminiumgieterijen in Europa vereist. Het is de bedoeling om in een periode van 1,5 jaar na de overname de samenwerking tussen Premetaal en Brabant Alucast Products te optimaliseren.

GM schrapt 74.000 banen

DETROIT – De Amerikaanse General Motors (GM), het grootste autoconcern ter wereld, heeft een ingrijpende reorganisatie aangekondigd. De komende vier jaar worden er in de Verenigde Staten en Canada 21 fabrieken gesloten en 74.000 banen geschrapt.

munt uit

● Milieu

Zowel in het rijke noorden als in het armere zuiden dient gezocht te worden naar nieuwe produktiewijzen en andere consumptiepatronen, om te komen tot een effectieve bescherming van het milieu. Het noorden moet daarbij echter „op korte termijn" het voortouw nemen en ook bereid te zijn de eigen produktie te beperken. Dat schrijft de Nationale Adviesraad voor Ontwikkelingssamenwerking (NAR) in een gisteren gepubliceerd advies aan minister Pronk.

● Munten

De eerstkomende veertig jaar zullen de nationale munten van de EG-landen niet worden afgeschaft. De nationale munten zullen nog lange tijd naast de toekomstige nieuwe Europese eenheidsmunt, de ECU, als betaalmiddel blijven bestaan. Dat voorspelt de president van De Nederlansche Bank, dr W. F. Duisenberg.

● Brandstof

Benzine en dieselolie worden morgen respectievelijk twee en één cent per liter goedkoper. Dit hebben marktleider Shell en de Novok, de organisatie van vrije pomphouders, gisteren meegedeeld.

● Tegen

De voorzitter van de centrale ondernemersorganisaties, Rinnooy Kan, is tegen het plan van staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken) om bedrijven wettelijk te verplichten ziekteverzuim te registreren en een verzuimbeleid te voeren.

● Miljoenenorder

Het Nederlands bedrijf Aarding Beheer bv heeft van het ministerie van defensie de opdracht gekregen tot de fabricage van 1724 nieuwe aanhangwagens voor de landmacht. Tevens is er een optie voor nog eens 192 wagens. Met de order is totaal 50,5 miljoen gulden gemoeid. De nieuwe aanhangwagens, waarvan een deel van de componenten uit Duitsland komt, moeten de 4400 wagens van het type 10kN vervangen.

● Investeren

Japan is vorig jaar opnieuw de grootste buitenlandse investeerder in de wereld geweest. Het totaal aan buitenlandse investeringen steeg met 4,6 procent tot 217,2 miljard dollar. Het aandeel van Japan, dat in 1989 voor het eerst de toppositie bezette, groeide van 21,2 procent tot 22,1 procent ofwel met 48 miljard Dit blijkt uit cijfers die gisteren zijn gepubliceerd door de Japanse organisatie voor buitenlandse handel. De Verenigde Staten kwamen vorig jaar op de tweede plaats.

beurs

Zouteloos

AMSTERDAM – Op een rustige, licht verdeelde en zouteloze beurs kwam het automatiseringsfonds HCS gisteren in een vrije val terecht. Na geruime tijd op f 1,55 weerstand te hebben ondervonden was er geen houden meer aan. Het fonds zakte bijna 13 procent weg naar een niet eerder vertoond peil van f 1,35.

Het chemiefonds DSM stond onder druk als gevolg van negatieve berichten in de bedrijfstak over 1992. DSM werd hierdoor ernstig aangetast en de koers verloor f 2,70 op f 92,80. Akzo zag zich f 0,90 ontgaan op f 128,50. Het onroerend-goedfonds Rodamco zette de terugtocht met f 1,10 voort tot f 56,10.

In de loop van de middag werden veel koersen nog wat verder neerwaarts bijgesteld, zodat de stemmingsindex 0,3 punt lager sloot op 87,80. De aandelenomzet bleef met f 548 miljoen bescheiden. ING bezette met f 73,8 miljoen of 1.621.000 stukken de bovenste plaats. De aandelen zakten een dubbeltje tot f 45,40.

Eveneens was een hoge omzet weggelegd voor Elsevier. Hier worden al dagen pogingen in het werk gesteld de grens van f 100 te overschrijden. Dit lukte bijna op f 99,90, maar het slot kwam op f 99,60 (plus f 0,40). De omzet in het uitgeversfonds bedroeg f 52,7 miljoen of 530.000 stuks.

Op de lokale markt gaf Verto een verlies van f 1,50 of 5 procent te zien op f 28,50. NKF zakte f 3 tot f 192. GTI zette de opmars met f 2 voort tot f 194, Batenburg won f 8 op f 125 en Volker Stevin f 1,50 op f 58. Ook Frans Maas steeg met dit bedrag tot f 78,50.

Op de parallelmarkt was Newtron f 0,20 in herstel op f 1,90. Dico won nog f 2 op f 88 en Nedcon ging f 0,40 vooruit naar f 39.

Op de optiebeurs kwamen de koersen nauwelijks in beweging.

Hoofdfondsen

	v.k.	s.k.
ABN Amro	41,80	42,00
ABN Amro A.in F.	78,60	78,40
AEGON	120,80	120,30
Ahold	76,00	76,90
Akzo	129,40	128,50
Alrenta	189,00	189,00
Amev cert.	50,50	49,90
Bols cert.	43,20	43,20
Borsumij W.cert.	57,70	57,00
Bührm.Tet. c.	38,70	38,70
DAF	22,30	21,80
Dordtsche Petr.	134,50	133,80
DSM	95,50	92,80
Elsevier cert.	99,20	99,60
Fokker cert.	28,80	28,80
Gist-Broc. cert.	31,10	31,30
HCS Technology	1,55	1,35
Heineken	152,60	152,90
Hoogovens nrc	46,60	46,30
Hunter Douglas	56,90	57,50
Int.Müller	55,00	55,00
Int.Ned.Gr. c.	45,50	45,40
KLM	38,50	38,30
Kon.Ned.Papier	44,80	44,80
Kon. Olie	144,00	144,00
Nedlloyd	52,80	52,60
Océ-v.d.Gr.	59,50	60,00
Pakhoed cert.	41,90	41,10
Philips	31,10	30,60
Polygram	39,50	39,60
Robeco	92,90	92,40
Rodamco	57,20	56,10
Rolinco	93,90	93,20
Rorento	69,50	69,60
Stork VMF	41,20	40,70
Unilever cert.	173,70	173,40
Ver.Bezit VNU	70,90	71,50
Volmac Softw.	23,80	23,00
VOC nrc	40,90	40,60
Wessanen cert.	78,40	78,30
Wolters-Kluwer	60,10	59,60

Avondkoersen Amsterdam

KLM 38,50 (38,30)
Kon.Olie 143,90-144,00 (144,00)
Philips 30,70 (30,60)
Unilever 173,30 (173,40)

Binnenl. aandelen

	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	48,50	48,50
ABN AmroHld.prf.	6,00	6,01
ACF-Holding c.	32,50	31,50
Ahrend Groep c.	120,00	120,00
Asd Options Tr.	10,30	10,40
Asd. Rubber	3,30	3,40
Ant. Verff.	430,00	-
Atag Hold. cert	112,50	112,50
Athlon Groep	41,50	42,50
Athlon Groep nrc	40,80	41,00
Aut.Ind.R'dam	84,00	84,50
BAM Groep	85,00	85,20
Batenburg	117,00	125,00
Beers	115,00	115,00
Begemann	120,00	120,00
Belindo	350,00	349,00
Berkel's Patent	1,10	1,10
Blydenst.-Will.	32,40	32,40
Boer De, Kon.	202,00	202,00f
Boer De Winkelb.	76,00	76,00
Boskalis Westm.	21,90	21,90
Boskalis pref.	23,70	24,30
Braat Beheer	31,10	31,50
Breevast	11,10	11,10
Burgman-Heybroek	2500,00	2500,00
Calvé-Delft pref	812,00	812,00
Calvé-Delft cert	1107,00	1110,00
Cindu Intern.	130,00	130,00
Claimindo	333,00	330,00
Content Beheer	22,80	22,80
Credit LBN	30,70	30,40
Crown v.G. cert.	140,00	140,00
CSM	85,20	86,00
CSM div.91/92	-	-
CSM nrc	86,40	86,40
CSM nrc div.91/92	-	-
DAF cert.	19,00	18,50
Delft Instrum.	24,00	23,90
Desseaux	39,90	39,70
Dorp-Groep	39,50	39,50
Draka Holding	22,50	22,30
Econosto	25,50	26,00
EMBA	220,00	220,00f
Eriks Holding	80,80	82,00
Flexovit Int.	66,00	66,00
Frans Maas cert.	77,00	78,50
Gamma Holding	92,00	93,00
Gamma pref.	5,60	5,65
Getronics	28,60	28,80
Geveke	37,70	37,70
Geveke div'92	34,30	33,90
Giessen-de N.	101,20	101,20
Goudsmit	37,50	37,50
Grasso's Kon.	96,50	96,80
Grolsch	180,50	181,00
GTI-Holding	181,00	194,00b
Hagemeyer	124,00	123,00
idem div'91	123,50	-
HAL Trust B	13,00	12,90
HAL Trust Unit	13,10	12,90
HBG	195,50b	198,00b
Heineken Hold.	134,00	135,20
Hoek's Mach.	227,50	227,50
Holl.Sea S.	0,42	0,40
Holl. Kloos	418,00	418,00
Hoop Eff.bank	7,00	7,00
Hunter D.pref.	2,30	-
IHC Caland	55,80	55,90
Kas-Associatie	33,50	33,50
Kempen & Co	9,20	9,10
Klene's Suikerw	798,00	798,00
Kondor Wessels	31,30	31,80
KBB	73,30	72,20
Kon. Sphinx	51,00	51,00
Koppelpoort	400,00	399,00
Krasnapolsky	195,00	195,00
Landré & Gl.	48,50	48,80
Macintosh	36,60	36,80
Maxwell Petr.	113,00	112,50
Moeara Enim	1185,00	1187,00
M.Enim OB-cert.	15200,00	15200,00
Moolen Holding	36,00	36,00
Mulder Boskoop	55,00a	-
Multihouse	4,60	4,90
Mynbouwk. Werk.	363,00	363,00
Naeff	475,00	-
NAGRON	49,00	48,50
NIB	585,00	587,00
NBM-Amstelland	8,80	8,80
NEDAP	375,00	375,00
NKF Holding	195,00a	192,00
Ned.Part.Mij	50,40	50,40
Ned.Springst.	7050,00	-
Norit	19,50	19,30
Nutricia GB	146,50	145,00
Nutricia VB	154,50	153,50
Nijv.-Ten Cate	88,80	88,80
Omnium Europe	8,50a	-
Orco Bank cert.	71,60	71,10
OTRA	298,00	295,50
Palthe	50,00	50,00
Philips div.'92	31,00	30,90
Pirelli Tyre	19,30	19,40
Polynorm	123,00	123,00
Porcel. Fles	143,00	143,00
Randstad	38,00	37,80
Ravast	30,50	30,40
Reesink	65,50	65,50
Samas Groep	34,80	34,60
Sarakreek	14,50	14,60
Schuitema	1599,00	1599,00
Schuttersveld	51,50	51,50
Smit Intern.	42,00	42,30
St.Bankiers c.	16,10	16,00
Stad Rotterdam c	39,80	39,60
Telegraaf De	88,00	87,50
Textielgr.Twente	83,50	83,50
Tulip Computers	20,20	20,20
Tw.Kabel Holding	121,00	121,00
Ubbink	67,10	67,10
Union	64,50	64,20
Un.Dutch Group	3,50	3,50
Vereenigde Glas	429,00	432,00
Verto cert.	30,00	28,50
Volker Stevin	56,50	58,00
Vredestein	14,20	14,40
VRG-Groep	44,50	44,40
Wegener Tijl	234,50	234,00
West Invest F.	19,50a	19,50a
West Inv.F. wb	114,00f	114,00f
Wolters Kluwer	237,00	236,00
Wyers	31,10	31,10

Beleggingsinstellingen

	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	76,50	75,50
ABN Amro Amer.F.	64,50	63,50
ABN Amro Eur. F.	67,30	68,00
ABN Amro Far EF.	53,80	53,10
ABN Amro Liq.Gf.	160,20	160,20
ABN Amro Neth.F.	78,80	79,30
ABN Amro Obl.Gf.	171,00	171,30
Aegon Aandelenf.	31,60	31,60
Aegon Spaarplus	5,20	5,20
ABN Beleg.fonds	57,50	57,20
ALBEFO	50,40	50,30
Aldollar BF $	26,10	26,20
Alg.Fondsenbez.	217,00	217,00
Alliance Fund	10,50	10,50
Amba	43,30	10,80
Amro North Am.F.	61,40	60,90
Amvabel	75,50	75,40
Asian Tigers F.	57,80	57,30
Asian Select. F.	50,50	50,00
Austro Hung. F.	4,00	3,50a
Bemco RentSel.	55,00	55,00
Bever Belegg.	3,30	3,30
CLN Obl. Div. F.	105,70	105,70
CLN Obl.Waardef.	111,00	111,10
Delta Lloyd Inv.	27,20	27,20
DP America Gr.F.	32,30	32,30
Dp Energy.Res.	43,00	-
EGF Investm.	134,00	127,00
EMF Rentefonds	65,20	65,20
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	48,30	48,00
Esmeralda part.	33,40	33,40
Eur.Ass. Trust	6,60	6,60
EMS Growth Fund	101,70	102,00
EMS Income Fund	100,80	101,00
EMS Offsh. Fund	100,80	100,80
EOE Dutch St.IF	292,00	291,00
Eur.Growth Fund	47,50	47,50
Euro Spain Fund	5,80	-
Far East Sel.F.	54,10	54,10
Gim Global	50,30	50,50
Groeigarant	1,58	1,58
Holland Fund	68,00d	68,50
Holl. Eur. Fund	46,00	46,00
Holl. Obl.Fonds	120,90d	120,20
Holl. Pac. Fund	102,50	102,50
Holl.Sel.Fonds	79,70	79,70
Innovest	81,00	81,00
Interbonds	530,00	532,00
Intereffekt 500	31,70	31,40
Intereffekt wt	111,50	109,80
Investa part.	66,30	66,50
IS Himal.Fund $	7,40	-
Jade Fonds	145,00	142,80
Japan Fund	17,60	17,60
Jap.Ind.Alpha F.	8200,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	7000,00	-
Korea Pac.Tr. $	9,00	-
Mal.Capital F.$	5,60	-
Mees Obl.Div.F.	113,20	113,20
Mexico Income F.	21,50	-
MK Int.Ventures	9,50	9,50
Mondibel	74,60	74,70
Nat.Res.Fund	1165,00	-
Nedufo A	123,00f	123,00a
Nedufo B	124,00	124,00
NMB Dutch Fund	40,30	40,50
NMB Geldmarkt F.	53,70	53,71
NMB Global Fund	44,30	44,20
NMB Oblig.Fonds	35,10	35,00
NMB Spaard.F.	100,34	100,37
NMB Rentegr. F.	115,10	115,20
NMB Vast Goed F.	38,30	38,30
New Asia Fund	6,00	-
Nomura Warr. F.	1,10	1,10
Obam, Belegg.	231,50	230,00
OAMF Rentefonds	13,05f	13,05
Orange Fund	19,60	19,60
Pac.Dimensions	80,50	79,30
Pac.Prop.Sec.F.	30,10	30,10
Pierson Rente	111,10	111,10
Postb.Belegg.f.	55,50	55,50
Postb.Verm.gr.f.	53,10	53,10
Prosp.Int.HIP $	3,90	-
Rentalent Bel.	144,40	144,40
Rentotaal NV	34,60	34,60
RG Divirent F.	48,10	48,10
RG Florente	112,00	112,00
RG SP Groen	53,80	53,80
RG SP Blauw	50,20	50,10
RG SP Geel	46,90	46,80
Rodin Prop.$	90,00	90,00
Rolinco cum.p	70,40	70,50
Schrod.Int.Pr.F	29,50	29,50
Sci/Tech $	14,00	14,00
Technology Fund	19,20	19,20
Tokyo Pac.Hold.	212,00	-
Trans Eur.Fund	75,50	75,40
Transpac.F.Yen	311,00	311,00
Uni-Invest	15,20	15,10
Unico Inv.Fund	75,40	75,30
Unifonds DM	29,50	30,00
Vaste Waard.Ned	65,10	65,10
Vast Ned	109,00	109,00
VIB NV	61,90	61,80
VSB Mix Fund	50,40	50,30
VSB Rente Fonds	107,70	107,70
WBO Intern.	66,70	66,70
Wereldhave NV	114,50	113,50
Yen Value Fund	81,30	81,20
ZOM Florida F.$	46,40	46,40

Parallelmarkt

	v.k.	s.k.
Alanheri	29,50	29,50
ABF	106,80	106,80
Berghuizer Papier	45,60	45,50
Besouw Van cert.	60,20	60,00
Biogrond Belegg.	10,90	10,90
Comm.Obl.F.1	95,80	96,10
Comm.Obl.F.2	95,70	96,00
Comm.Obl.F.3	95,90	96,20
De Drie Electr.	12,00	12,00
Delta Ll.Dollarf.	63,10	62,70
Delta Lloyd ECU	59,90	60,10
Delta Lloyd Mix	57,90	57,90
Delta Lloyd Rent	56,50	56,60
Delta Lloyd Vast	55,20	55,20
Dico Intern.	86,00	88,00
DOCdata	6,50	6,50e
Dutch Take Ov.T.	44,50	44,50
Ehco-KLM Kleding	38,20	37,50
E&L Belegg.1	64,30	64,40
E&L Belegg.2	70,60	70,70
E&L Belegg.3	105,20	105,20
E&L Belegg.4	74,80	74,80
E&L Kap.Rente F.	102,30	101,40
Free Record Shop	27,50	27,50
Gaia Hedge I	107,90	-
Geld. Papier c.	68,50	67,50
German City Est.	46,00	46,30
Gouda Vuurvast	75,20	75,20
Groenendijk	45,50	45,70
Grontmij	49,30	49,80
HCA Holding	46,50	46,70
Helvoet Holding	37,00	37,00
Hes Beheer	37,00	37,00
Highlight Dev.	17,00	17,00
Homburg cert.	1,15	1,15a
Inter/View Eur.	3,30	3,20
Kuhne+Heitz	42,20	42,20
LCI Comput.Gr.	6,10	6,00
Melle, van nrc	46,50	46,00
Nedcon Groep	38,60	39,00
Nedschroef	88,50	88,30
Neways Elec.	5,80	5,60
New Eur.Htls DM	20,50a	20,00a
Newtron Hold.	1,70	1,90
Pan Pac. Winkel	10,50	10,40
Pie Medical	4,90	4,90
Simac Techniek	11,90	11,90
Sligro Beheer	45,30	45,50
Suez Gr.Fund	50,20	50,20
VHS Onr. Goed	1,80	1,60e
Vilenzo Int.	37,20	37,20
Welna	238,00	238,00
Wereldhave	4,30	-
Weweler	35,30	35,30

Wall Street

	v.k.	s.k.
allied signal	37 1/4	36 1/2
amer.brands	40 3/8	40 3/8
amer.tel.tel	38	38 1/4
amoco corp	47	48 1/4
asarco inc.	19 1/8	18 7/8
bethl. steel	11 7/8	11 5/8
boeing co	42 3/8	42
can.pacific	17 3/8	-
chevron	66 1/2	66 3/4
chiquita	35	34 7/8
chrysler	10 1/2	10
citicorp	9 3/8	9 1/8
cons.edison	26 1/2	26 7/8
digit.equipm.	56 1/2	51 3/4
dupont nemours	43 3/4	44 5/8
eastman kodak	45	45 1/4
exxon corp	58 1/8	58 1/8
ford motor	24 3/4	24 3/4
gen. electric	68 3/8	68 1/8
gen. motors	27 7/8	27 3/4
goodyear	47 5/8	47 1/4
hewlett-pack.	49	49 3/4
int. bus.mach.	85 1/2	86 1/4
int. tel.tel.	50 7/8	50 1/2
klm airlines	21 5/8	21 3/4
mcdonnell	68	67 5/8
merck co.	151 3/8	152 1/8
mobil oil	65 1/4	66
penn central	23 7/8	24 1/2
philips	17 3/8	17 3/8
primerica	33 1/2	33 3/8
royal dutch	81	81 1/4
sears roebuck	33 3/4	34 1/2
sfe-south.pac.	11 3/8	11 1/2
texaco inc.	57 1/4	57 1/8
united techn.	46 1/2	47
westinghouse	14 7/8	14 3/4
whitman corp	12 1/2	12 1/2
woolworth	24 1/4	24 1/8

Advieskoersen

amerik.dollar	1,705	1,825
austr.dollar	1,32	1,44
belg.frank (100)	5,31	5,61
canad.dollar	1,490	1,610
deense kroon (100)	27,45	29,95
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,10	3,35
finse mark (100)	40,10	42,60
franse frank (100)	31,35	34,10
griekse dr. (100)	0,86	1,06
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,75	15,45
jap.yen (10.000)	134,00	140,00
joeg.din.t/m 100	--	-
noorse kroon (100)	27,10	29,60
oost.schill. (100)	15,75	16,25
port.escudo (100)	1,16	1,34
spaanse pes. (100)	1,67	1,83
turkse pond (100)	0,0275	0,0435
zweedse kr. (100)	29,30	31,80
zwits.fr. (100)	124,75	129,25

Wisselmarkt

amerik.dollar	1.76595-1.76845
antill.gulden	0,9720-1,0020
austr.dollar	1,3619-1,3719
belg.frank (100)	5,4710-5,4760
canad.dollar	1,54125-1,54375
deense kroon (100)	28,935-28,985
duitse mark (100)	112,6500-112,7000
engelse pond	3,2305-3,2355
franse frank (100)	32,950-33,000
griekse dr. (100)	0,9330-1,0330
hongk.dollar (100)	22,5250-22,7750
ierse pond	2,9990-3,0090
ital.lire (10.000)	14,890-14,940
jap.yen (10.000)	137,745-137,845
nwzeel.dollar	0,9687-0,9787
noorse kroon (100)	28.635-28,685
oostenr.sch. (100)	16,0070-16,0170
saudi ar.ryal (100)	46,9750-47,2250
spaanse pes. (100)	1,7650-1,7750
surin.gulden	0,9700-1,0100
zweedse kr. (100)	30,845-30,895
zwits.frank (100)	127,340-127,390
e.c.u.	2,2920-2,2970

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)

algemeen	191,70	191,40
id excl.kon.olie	182,50	182,10
internationals	198,50	198,10
lokale ondernem.	185,90	185,70
id financieel	133,20	133,10
id niet-financ.	236,90	236,60

CBS-herbeleggingsindex (1983=100

algemeen	273,00	272,50
id excl.kon.olie	245,50	244,80
internationals	294,60	294,00
lokale ondernem.	249,50	249,10
id financieel	196,40	196,10
id niet-financ.	300,70	300,30

CBS-stemmingsindex (1987=100)

algemeen	88,10	87,80
internation	83,60	83,10
lokaal	88,60	88,30
fin.instell	89,80	89,50
niet-financ	88,60	88,20
industrie	98,00	97,90
transp/opsl	97,20	96,40

Goud en zilver

Goud onbewerkt 20,100-20,700, vorige 20,030-20,630, bewerkt 22,300 laten, vorige 22,230 laten.

Zilver onbewerkt 185-255, vorige 180-250, bewerkt 300 laten, vorige 290 laten.

Dow Jones

Industrie 2908,09

+ 5,81

OPTIEBEURS

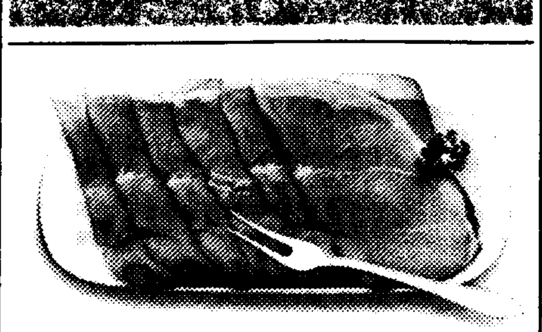
	serie		omzet	v.k.	s.k
abn amro	c jan	37,50	201	4,40	4,50
akzo	c o95	80,00	229	51,00	50,00
d/fl	c mrt	185,00	303	2,70	2,30
d/fl	c jun	185,00	216	5.50	4,75
d/fl	p mrt	185,00	304	7,90	8.60
d/fl	p mrt	190,00	206	12,50	13,50
d/fl	p jun	175,00	300	3,00	3,30
d/fl	p jun	180.00	209	5,50a	5,55
dsm	c apr	95,00	190	5,50	3,60
dsm	c apr	100,00	217	2,70	1,80
dsm	c j94	95,00	308	11,00	9,40
dsm	p jan	95,00	522	1,50a	2,90
dsm	p jan	100,00	591	4.80	7,20
dsm	p j93	115,00	192	21,00b	23,50
eoe	c dec	270,00	156	4,70	4.50
eoe	c dec	275,00	311	1,20	0,80
eoe	c dec	280,00	401	0,20	0,10a
eoe	c jan	275,00	279	4,80	4,40
eoe	c jan	280,00	232	2,80	2,40
eoe	c jan	285,00	277	1,50	1,30
eoe	p dec	270,00	202	0,30	0,30
eoe	p dec	275,00	205	1,50	1,60
eoe	p dec	280,00	783	5,50	5,90
eoe	p jan	265,00	148	1,20	1,30
eoe	p jan	270,00	190	2,30	2,40
eoe	p jan	275,00	383	4,00	4.00
eoe	p jan	280,00	321	6.40	6,70
ing	c apr	45,00	311	3,20	2,70
ing	c j94	47,80	383	5,10	5,10
ing	p j94	47,80	697	4,70	4,60
klm	c jan	40,00	346	1,10	1,10
klm	c okt	55,00	136	0,60a	0,60
phil	c jan	30,00	193	1,80	1,40a
phil	c jan	32,50	310	0,60	0,40
phil	c jan	35,00	500	0,20	0,20
phil	c o93	30,00	155	6,90	6,60
phil	p jan	30,00	534	0,60	0,60
phil	p jan	32,50	269	1,80	2,20
phil	p apr	30,00	162	1.30	1,50
olie	c jan	130,00	1469	15,30	15,20
olie	p dec	150,00	201	6,30a	6,00
olie	p jan	150,00	215	6,00	6.10
olie	p jan	180,00	1469	36,00	36,00
top5	c dec	560,00	205	0,20a	0,10
top5	p dec	550,00	162	10.30	12,50
unil	c jan	140,00	1776	36,00a	34,60
unil	c jan	165,00	1384	10.20	10,00
unil	c apr	170,00	1358	10,30b	10,30
unil	p jan	170,00	142	1.40a	1.40
unil	p jan	190,00	1776	16,50a	16,50

a = laten　g = bieden + ex-div.
b = bieden　h = laten + ex-div.
c = ex-claim　k = gedaan + h
d = ex-dividend　l = gedaan + g
e = gedaan + bieden　vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten　sk = slotkoers gisteren

Tai-Yo fancy rose zalm
blik 220 gram ~~1.99~~ — **1.49**

Heinz vleessauzen
diverse smaken, fles 250 ml. ~~1.79~~ — **1.59**

KERSTVOORDEEL

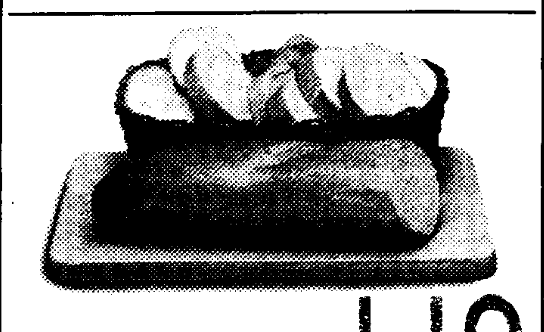

Belgische boerenham
gerookt, snijvers, per 100 gram ~~3.99~~ — **3.49**

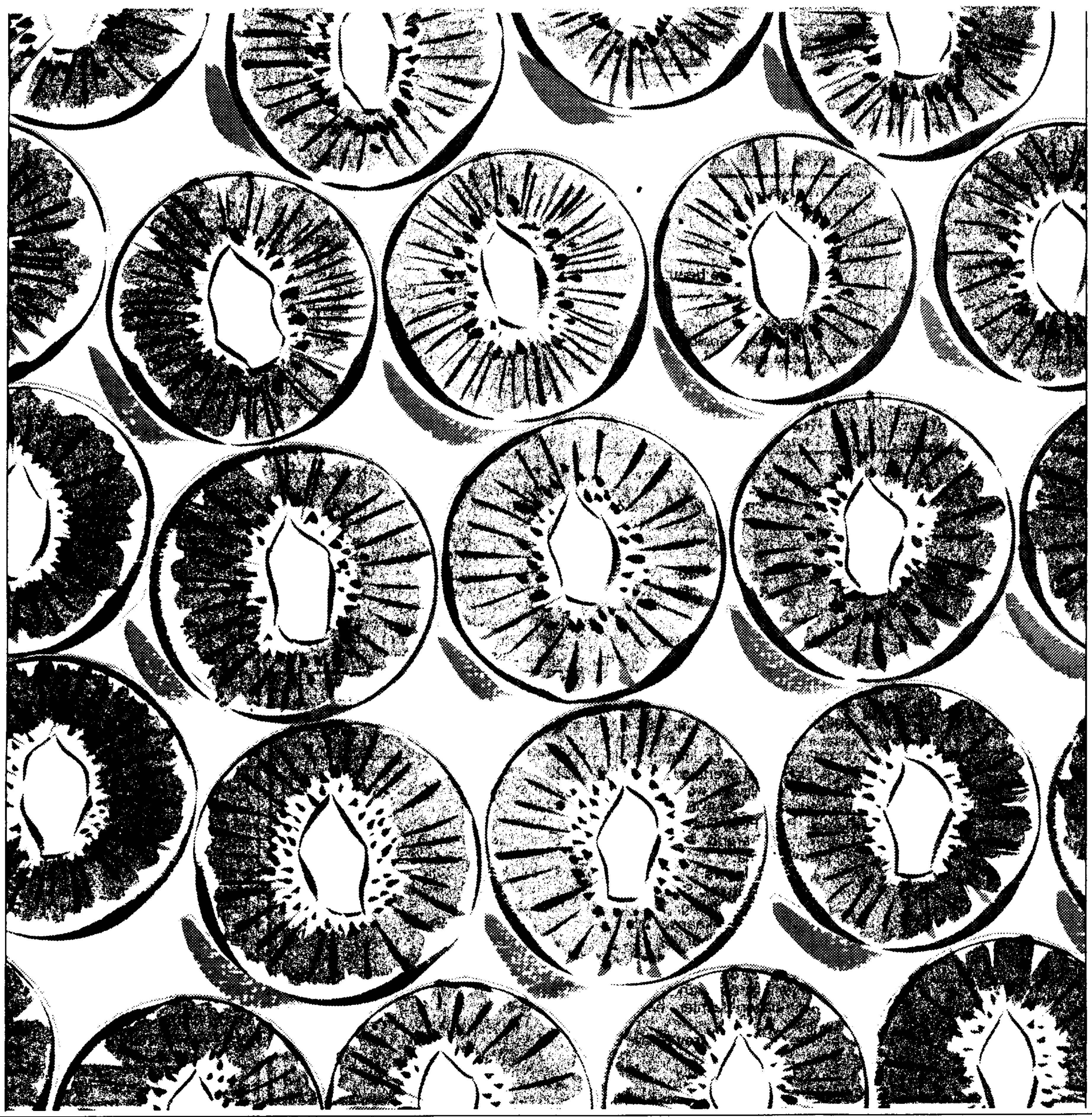
Douwe Egberts Select koffie
vacuum, gemalen, pak 250 gram ~~2.69~~ — **2.46**

Hero classica extra jam
aardbei, abrikoos, kersen of 4-vruchten, pot 340 gram ~~2.19~~ — **1.99**

KERSTVOORDEEL

Frans stokbrood
groot, per stuk ~~1.79~~ — **1.19**

Mona bavarois
citroen/ananas of cappuccino, bak 750 ml. ~~4.69~~ — **3.79**

Mona Crème Fraîche
bekertje 125 ml. ~~1.69~~ — **1.39**

Diamant frituurvet
pak 500 gram ~~1.69~~ — **1.19**

Pain minute roomboter croissants
airpack 4 stuks ~~2.69~~ — **1.99**

Minipuntjes
zak 10 stuks ~~1.59~~ — **1.19**

Harde broodjes
zak 4 stuks ~~1.29~~ — **99**

Populaire kerststol met spijs
750 gram ~~3.98~~ — **3.49**

Dubbelvla vanille/aardbei
dagvers, pak 1 liter ~~2.25~~ — **1.98**

Gekookte slagersachterham
snijvers, per 100 gram ~~3.09~~ — **2.89**

Wildpaté van de haas
per 100 gram ~~2.29~~ — **1.89**

Garnalencocktail
schepvers, per 100 gram ~~2.39~~ — **1.98**

Boursin
verpakt, 80 gram ~~2.79~~ — **1.99**

Verse rose garnalen
gekookt en gepeld, zakje à 300 gram ~~6.98~~ — **4.89**

Rondelé verse kaas met kruid...
uien of blue cheese, verpakt, 125 gram ~~2.49~~ — **1.9...**

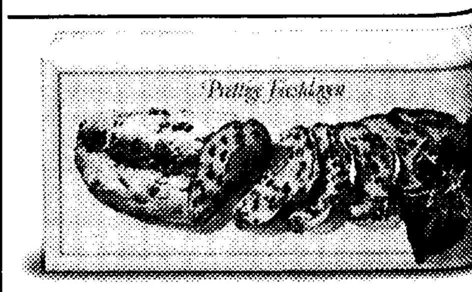
Filet au Poivre
per 100 gram ~~2.19~~ — **1.9...**

Gerookte palingfilet
verpakt, per 100 gram ~~9.98~~ — **7.9...**

Gerookte zalmfilet
verpakt, per 100 gram ~~8.98~~ — **6.9...**

Puntje Brie
verpakt, 100 gram — **1.3...**

KERSTVOORDEEL

Luxe kerststol met spijs
1000 gram ~~6.98~~ — **5.8...**

Bladerdeeg
diepvries, pak 450 gram ~~2.19~~ — **1.6...**

Aviko aardappelkroketten
diepvries, zak 450 gram ~~1.69~~ — **1.1...**

Beckers worstebroodjes
diepvries, pak 2 x 70 gram ~~1.09~~ — **8...**

Kalkoen
diepvries, per 1000 gram ~~9.98~~ — **8.2...**

Tropisch fruit voor een Hollandse prijs.

VERS VLEES

Entrecôtes
per 100 gram ~~2.98~~ — **2.69**
-Met gratis kuipje kruidenboter-

Fondueschotel
ca. 550 gram, per stuk — **10.98**

Gourmetschotel
ca. 650 gram, per stuk — **11.98**

Kalkoenfonduevlees
per 100 gram ~~1.79~~ — **1.19**

Rundersoeppakket
ca. 450 gram, per stuk — **3.98**

KERSTVOORDEEL

Magere varkensrollade
ca. 800 gram, per stuk — **8.98**

WIJN VAN DE MAAND

Castillo de Almansa vino de crianza
fles 750 ml. ~~7.29~~ — **6.49**

Vergeet niet om uw spaarkaarten in te leveren!

De Finale van Edah's Daverende Spaaraktie is in volle gang. U heeft nog tot en met 31 december 1991 de tijd om uw volle spaarkaarten in te leveren. Wacht daarom niet te lang en profiteer snel van de fantastische aanbiedingen van de Daverende Spaaraktie Finale.

EDAH Goulash-, ossestaart- of champignonsoep
blik 460 ml. ~~1.59~~ — **1.29**

Bonduelle haricots verts
blik 460 gram ~~2.49~~ — **2.19**

Aarson asperges
pot 300 gram ~~2.99~~ — **2.49**

Merci vielfalt
diverse smaken, pak 200 gram ~~4.49~~ — **3.99**

EDAH Roomboter ovalen of -melange
pak 200 gram ~~2.79~~ — **2.49**

EDAH Galerie Belgische bonbons
ballotindoos 200 gram ~~5.45~~ — **4.95**

Haust snackcups rond
pak 100 gram ~~1.59~~ — **1.29**

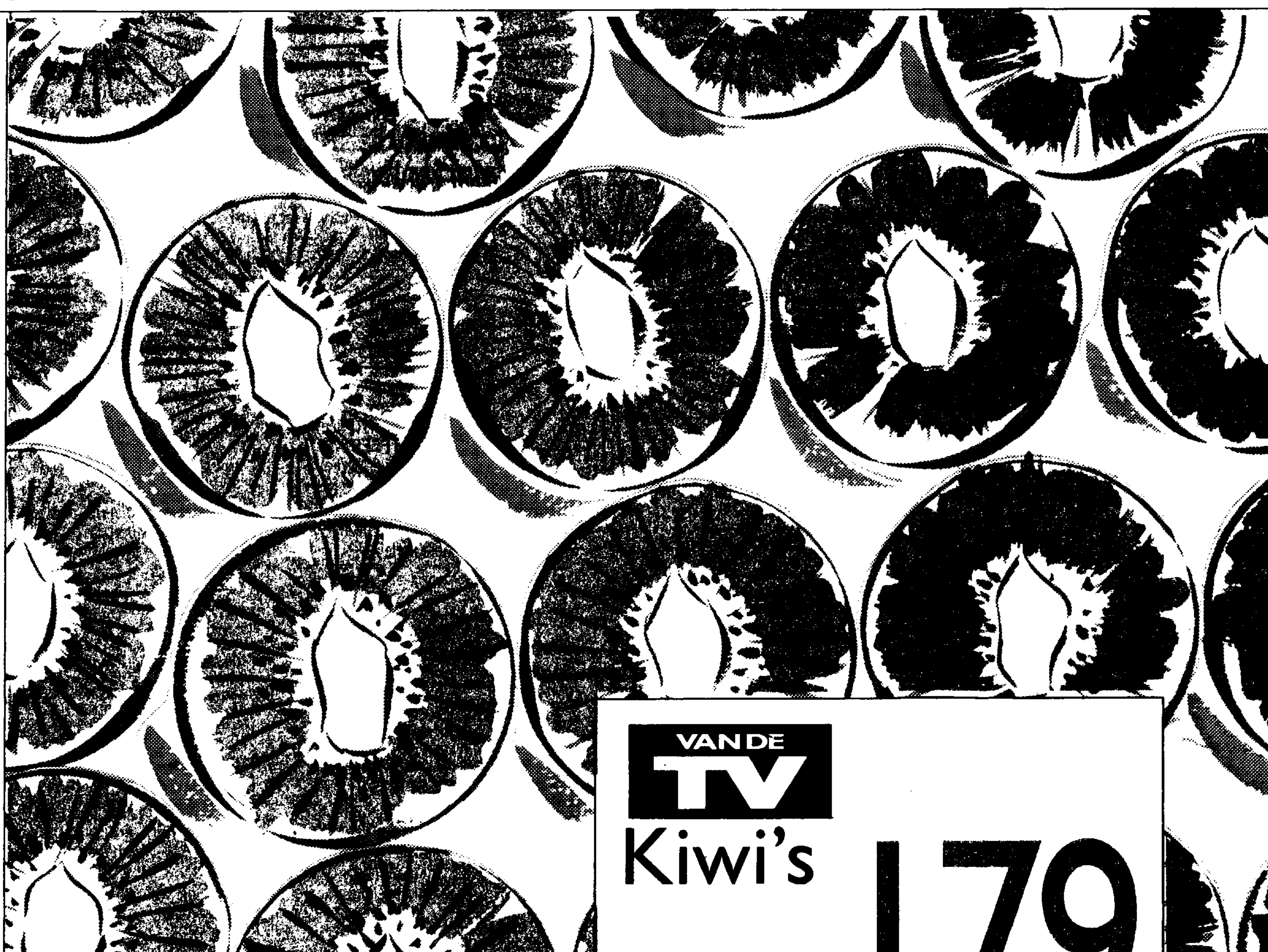
Calvé borrelnoten
diverse smaken, zak 200 gram ~~2.39~~ — **2.09**

EDAH Vruchtenlimonadesiroop
diverse smaken, bus 750 ml. — **3.99**

Mona Sour Cream
bekertje 125 ml. ~~1.49~~ — **1.19**

Slagroom
dagvers, beker 250 ml. ~~1.79~~ — **1.49**

Servi spuitroom
bus 250 gram ~~3.65~~ — **2.49**

VAN DE TV
Kiwi's
per 500 gram — **1.79**

Beuk chipolatapud...
diepvries, beker 500 ml. ~~2.39~~ — **1.7...**

IJsco kerstroomijsstam
diepvries, pak 1000 ml. ~~3.98~~ — **2.9...**

GROENTE & FRUIT

Oesterzwammen
per 150 gram — **2.4...**

Stoofperen "Gieser Wildeman"
per kilo — **2.9...**

Dole Ananas
per stuk — **2.9...**

Carmel Avocado
per stuk — **1.3...**

Spania Handsinaasappelen "Navelina's"
net à 2 kilo — **3.4...**

KERSTVOORDEEL

Sperziebonen
per 500 gram — **1.99**

EDAH SERVICELIJN.
BEL 06-0506 GRATIS
Van maandag t/m vrijdag van ... tot 12 en van 2 tot 4 uur kunt ... gratis bellen met onze service-afdeling. Zet-, drukfouten en prijswijzigingen t.g.v. overheid... en/of fabrikantenmaatregelen voorbehoude... Prijzen geldig t/m zaterdag 28 december 19... Zolang de voorraad strekt.

EDAH

Ik ga naar Edah.

W-51-01

Nederland 1

13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.00 ●● Journaal.
15.05 Studio Trappelzak. Kinderprogramma met: Duinkonijn, poppenserie. Afl.: Vos; 16.10 De wijze koning vertelt, animatieserie. Afl.12: Een storm van protesten; 16.15 Hallo, Bert, serie natuurdocumentaires.
16.30 (TT) AVRO service salon. Gevarieerd middagmagazine. Presentatie: Amanda Spoel/Tineke de Groot/ Simone Wiegel.
17.30 Wordt vervolgd. Tekenfilmmagazine.
17.53 Een nieuwe jas: Popocatepetl, gezongen door Judith de Bruijn.
18.00 Boggle. Woordspel met Marjol Flore en Marco Bakker.
18.30 Forza! Gevarieerd jongerenmagazine.
19.00 De hoogste versnelling. Automagazine met Fred van der Vlugt en Ric van Kempen.
19.30 Villa Borghese (11). Twaalfdelige serie met o.a.. Leontien Ceulemans.
20.00 (●●+TT) Journaal.
20.25 L.A. Law. Amerikaanse serie. Afl.102: As God is my co-defendant. C.J. Lamb en Zoey Clemmons moeten een lezing geven voor advocaten uit het Oostblok. Mullaney vertegenwoordigd het echtpaar Morrison dat vanwege hun religie nagelaten heeft hun kind naar het ziekenhuis te brengen.
21.20 AVRO Televizier. Actualiteitenrubriek. Presentatie: Ria Bremer en Karel van de Graaf.
22.00 Tussen kunst en kitsch. Kijkdag in het Thermenmuseum te Heerlen.
22.50 Medialand. Satirische kijk op omroepland. Met: Marjolijn Uitzinger, Clous van Mechelen, Simon van der Ben en Mariska van Kolck.
23.18 Hollands decor. Een wandeling of fietstocht n.a.v. een boek. Presentatie: Willem Nijholt. Vandaag: Vlissingen.
23.30 Opium. Cultureel magazine. Presentatie: Petra van Heuvel.
00.05-00.10 ●● Journaal.

Nederland 2

13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.30 After school special. Thematisch jongerenprogramma. Vandaag: Een moeilijke keuze.
16.15 Santa Barbara. Amerikaanse soapserie.
17.00 Van kruk tot crack. 6-delige schaatscursus. Afl.6. Presentatie: Chiel van Praag en Yvonne van Gennip.
17.35 Starstreet. Animatieserie.
17.50 Bouli. Tekenfilmserie. Afl.: Het zeemonster. Herh.
18.00 ●● Journaal.
18.20 B.O.O.S. Jongerenmagazine.
18.50 ●● Top 40. Popmuziek.
19.20 Veronica sport.
19.50 Empty nest. Amerikaanse comedy-serie. Afl.: Verstand van zaken. Carol heeft weer geldgebrek en besluit een cateringbedrijfje over te nemen. Als haar eerste klant contant vooruit wil betalen, heeft ze te laat door dat ze geld aan het witwassen is.
20.15 Tour of duty. Amerikaanse serie. Afl.: Je bent wie je bent. Anderson en McKay krijgen ruzie, Percell en Doc zoeken een middenweg tussen het individu en de groep en Goldman krijgt bezoek van zijn vader.
21.05 Nieuwslijn. Actualiteiten.
21.30 (TT) In de Vlaamsche pot. Comedyserie. Afl.12: De goeie kant. Luciën is bloednerveus omdat er een vrouw op visite komt en hij niet wil dat Karel het weet.
22.00 Artsen zonder grenzen. 6 programma over het werk van deze organisatie. Afl.5: Renée Soutendijk in Mozambique.
22.50 (●●+TT) Take off. Serie. Afl.12.
23.20 Stop de persen. Mediaprogramma.
23.50 Twilight zone. Serie. Afl.: Wolveliefde. Amy is verliefd, maar haar vader is vreselijk streng. Als hij Amy en haar vriend betrapt, dreigt hij de jongen te vermoorden. Amy bedenkt een drastische manier om haar vader kwijt te raken.
00.20-00.25●● Journaal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 ●● Journaal.
18.15 Sesamstraat.
18.30 (●●+TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Het klokhuis.
19.00 Binnenland. Actueel magazine voor buitenlanders in Nederland.
19.30 Monopolie. Deense serie. Afl.43.
20.00 ●● Journaal.
20.25 Krokodillen in Amsterdam. Film uit 1990 van Annette Apon. Met: Yolanda Entius, Joan Nederlof, Olga Zuiderhoek, e.a. Nina is een activiste die in stilte wereldschokkende aanslagen beraamt. Gino is frivool en leeft van dag tot dag. Ondanks deze tegenstelling worden de twee vriendinnen.
22.00 ●● Journaal.
22.15 Studio Sport journaal.
22.30 NOS-Laat. Achtergrondinformatie met om 23.00 Den Haag vandaag. Presentatie: Charles Groenhuijsen.
23.15 Kennissystemen. Afl.4.
23.45-23.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

● *Match met Henk van Dorp. (RTL4 – 23.10 uur).*

RTL4

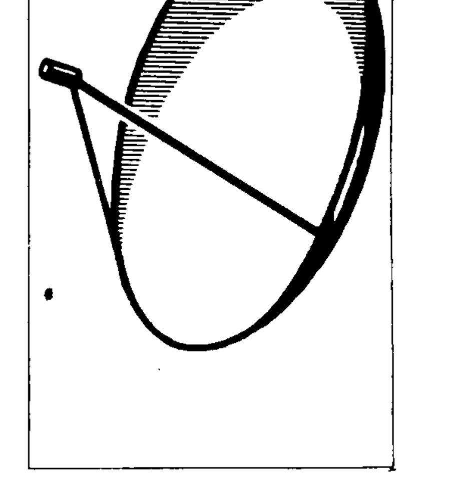
06.55 Nieuws.
07.00 Cartoon.
07.25 Nieuws.
07.30 Cartoon.
08.00 Nieuws.
08.05 The bold & the beautiful.
08.30 Nieuws.
08.35 M.A.S.H.
09.05 Nieuws.
09.10 Prijzenslag. Spelprogramma.
09.35 Goede tijden, slechte tijden.
10.05 As the world turns.
10.50 Bios. Film- en videomagazine.
11.35 Channel E. Educatie.
12.05 RTL Orkest. Klassieke muziek.
12.30 Teletekst.
13.20 From monkeys to apes.
14.15 The Oprah Winfrey show.
15.05 Sons & daughters.
15.35 The bold and the beautiful.
16.00 Telekids. Met o.a. de serie GI Joe en met om 16.30: Happy days.
17.00 5 uur show.
18.00 Zes uur nieuws/weer.
18.20 Prijzenslag. Met Hans Kazan.
18.50 Scrabble.
19.00 Rad van fortuin.
19.30 Avondnieuws en weer.
20.00 Goede tijden, slechte tijden. Afl. Peter vertrouwt Mickey niet meer.
20.30 Ron's honeymoon quiz.
22.15 And the violins stopped playing. Miniserie in vier delen. De terreur van de Nazi's spreidt zich uit over Europa. De zigeuners in Polen, die er eerst van overtuigd waren buiten schot te blijven, worden nu achtervolgd. Met Horst Bucholz, May Ramati, Piotr Polk, Did Ramati e.a.
23.10 Match Barend & Van Dorp. Sportprogramma.
23.55 Laatste nieuws.
00.10 21 Jump Street. Serie.
01.00 M.A.S.H. Herhaling.
01.25 Gloria. Amerikaanse film uit 1980 geregisseerd door John Cassavetes. Een boekhouder is in het bezit van informatie, die ervoor zou kunnen zorgen dat een aantal belangrijke mafia-bazen achter de tralies verdwijnt.
03.20 The Oprah Winfrey Show. Herhaling.
04.05 RTL4 Teletekst.

België/TV 1

14.30 Aardrijkskunde. Afrika.
15.00-15.30 Bouwstenen van de chemie.
17.30 The bold and the beautiful.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak.
18.05 Plons en de uitstap.
18.10 Prikballon. Kleutermagazine.
18.25 Kinderen voor Kinderen - clip.
18.30 Duupje. Afl.: Hik.
18.35 De geheimzinnige steden van goud Serie.
19.03 Neighbours. Afl.744. Een klein leugentje brengt Mrs. Mangel in een pijnlijke situatie.
19.25 Mededelingen, programma-overzicht.
19.30 Journaal/Sport.
20.00 Kwislijn.
20.05 Schwarzwaldklinik. Afl.14: De vrome leugen.
20.50 Het huis van Wantrouwen. Satisch programma.
21.30 Panorama.
22.25 Kunst-zaken.
22.30 Vandaag/Sport.
22.50 Programma van ACV.
23.10 Huizen kijken.
23.25-23.30 Coda. Ierse liederen.

België/TV 2

18.55 Nieuws.
19.00 Europa - Noord-Amerika. Afl.8: Leefmilieu-problematiek.
19.30 Grensstad. Westernserie. Afl.: Wilde paarden.
20.00 De nieuwsjongens. Komische serie.
20.25 Stijl. Antiekmagazine. Met Christiane Struyven en Jean-Pierre de Bruyn.
21.30 Journaal/Sport.
22.00-24.00 Hemel en hel Deense speelfilm uit 1988. Met: Karina Skands, Ole Lemmeke, Harriet Anderson e.a. De jonge, knappe Maria leeft alleen voor haar viool en wordt daarin gestimuleerd door haar dominerende vader Bols. Tijdens de oorlog vluchten Bols en zijn gezin van Polen naar Denemarken.

België/RTBF 1

12.30 Vacatures. **12.40** Gourmandises. **13.00** Nws. **13.35** Le kid de Brooklyn, Amerikaanse speelfilm uit 1946. **15.25** En toutes lettres: Francoise Mallet-Joris. (herh.). **16.20** Clips à La Une. **16.40** Nouba nouba. **17.35** 21 Jump Street. **18.30** Le jeu des dictionnaires. **19.00** Ce soir. **19.30** Journal. **20.10** Autant savoir. **20.40** Masquerade, Amerikaanse speelfilm uit 1988. **22.20** Grand écran. **23.05** Nws. **23.30** Bourse. **23.35-23.45** Présence protestante.

België/Télé 21

14.50 Art 21: Les courts métrages de Jaco van Dormael (1). (herh.). **15.40** Ceci n'est pas Mozart (3). (herh.). **16.10** Jazz à Liège: Michel Herr Trio. (herh.). **17.10** Radio 21. **17.40** Nouba nouba. **18.30** Présence protestante. **19.00** Clips. **19.10** Le jeu des dictionnaires. **19.30** Journal. **20.00** Coup de film. Aansl.: Clip. **20.25** Les perles noires de la Caspienne. **20.55** Azimuts. **21.25** Nws. **22.00-24.00** ■ Et vint le jour de vengeance, Amerikaanse speelfilm uit 1964.

TV 5

07.00 Nws. **07.35** Bienvenue en France. **07.55** Clin d'oeil. **08.00** Canadees Nws. **08.25** Nieuwsflits. **08.30** Selection One world channel. **09.00** Eurojournal. **10.00** Caractères. Herh. **11.00** Reflets. **11.50-11.55** Nieuwsflits. **16.05** Nws. **16.15** Tell quel. Herh. **17.15** Bonjour bon appétit. **17.40** Kim et Clip en Casimir. **17.55** Bienvenue en France. **18.10** Le jeu des dictionnaires. **18.30** Nws. **18.50** Clin d'oeil. **19.00** Télétourisme. **19.30** Zwitsers Nws. **20.00** Faut pas rever. **21.00** Nws. **21.30** La marche du siècle. **23.00** Nws. **23.20** Viva. **00.10-00.40** Dossiers justice.

RAI UNO

06.00 Ochtend- en middagprogramma. **18.05** Tg1 flash. **18.40** Il mondo di quark. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **19.50** Bollettino della neve - che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.40** Creme caramel. **22.45** Tg1 linea notte. **23.00** Poliziotti in citta'. **24.00** Tg1 notte - che tempo fa. **00.30** Oggi al parlamento. **00.40** Mezzanotte e dintorni. **01.00** Shunka Wakan.

BBC 1

07.00 Teletekst. **07.30** BBC Breakfast news (07.30-07.55 Business Breakfast). **10.05** Kilroy. **10.50** Hot chefs. **11.00** News. **11.05** Playdays: The Christmas tree stop. (herh.). **11.25** Bunyip, serie. (herh.). **11.35** Health UK. **12.00** News. **12.05** No kidding with Mike Smith, quiz. **12.30** People today. talkshow. (13.00 News). **13.20** Pebble Mill, praatprogramma. **14.00** News. **14.30** (TT) Neighbours, serie. **14.50** Going for gold, quiz. **15.15** ■ No minor vices, Amerikaanse speelfilm uit 1948. **16.50** Spider, serie. **17.00** Brum, serie . **17.05** Get your own back, quiz. **17.20** The new adventures of Mighty Mouse, serie. (herh.). **17.35** The dark season, sf-jeugdserie. **18.00** Newsround. **18.10** (TT) Blue Peter. **18.35** (TT) Neighbours, serie. (herh.). **19.00** News. **20.00** Top of the pops. **20.30** (TT) EastEnders, serie. **21.00** (TT) Schofield's Europe, serie. **21.30** (TT) An actor's life for me, serie. **22.00** (TT) News. **22.30** (TT) Canned Carrott, serie. **23.00** Ladykillers, tv-film uit 1988. **00.30** Int. concours hippique. **01.20-01.25** Weer.

BBC 2

09.00 News. **09.15** Westminster. **10.00** ■ Unknown guest, Amerikaanse speelfilm uit 1943. **11.00** ■ Victoria the great, Engelse biografische speelfilm uit 1937. **13.00** Antiques Roadshow. (herh.). **13.30** (TT) Discoveries underwater, serie. (herh.). **14.20** The adventures of Spot, serie. (herh.). **14.25** What's inside? (herh.). **14.35** Ken Hom's chinese cookery. (herh.). **15.00** News. Aansl.: Called up - Impressions of national service, reportage. (herh.). **15.55** Christmas crackers, what would you like for Christmas. (herh.). **16.00** News. Aansl.: Westminster live. **16.50** News. **17.00** Catchword, quiz. **17.30** Showjumping. **18.00** Behind the headlines. **18.30** Food and drink. (herh.). **19.00** The halfbreed, Amerikaanse speelfilm uit 1952. (herh.). **20.20** Regionale programma's. **20.50** Not the nuclear family, portretten. **2..00** (TT) The Victorian Flower Garden, doc. serie. Slot. **21.30** Top gear, automagazine. **22.00** Murder most horrid, serie. **22.30** (TT) 40 minutes, doc.serie. **23.10** (TT) Small objects of desire, serie. (herh.). **23.30** Newsnight. **00.15** Ten commandments, serie. (herh.). **01.15** Behind the headlines. (herh.). **01.45-01.55** Weer.

Sportnet

08.00 Eurobics. **08.30** IJs speedway special. **09.30** Golf. **10.30** Eurobics. **11.00** Supercross. **12.00** Matchroom pro boksen. **14.00** Britse Formule 3000. **15.00** Eurobics. **15.30** Sneeuwsurfen. **16.00** Rugby. **17.00** Watersport. **17.30** Motorsport. **18.00** Int. kickboksen. **18.30** Argentijns voetbal. **19.30** WK Golf. **21.30** Ski-verslag. **22.30** Spaans voetbal. **00.00** Golf.

Eurosport

14.00 WK Voetbal. Herh. **15.00** Eurolympics Albertville. **15.30** Benelux sport magazine. Herh. **16.00** Tennis. Herh. **18.00** Paardesport. **19.00** Motorsport news. **19.30** Rallysport. **20.00** Eurocups basketball, live. **21.30** News. **22.00** Voetbal. **23.30** Trans world sport. **00.30-01.00** News.

Super Channel

06.00 CNBC. **07.00** Daybreak. **09.00** News. **09.10** The mix. **09.30** Super shop. **10.00** Victory. **10.30** The mix. **11.50** Music news. **12.00** Super shop. **12.30** The mix. **13.00** Japan business today. **13.30** The travel magz. **14.00** All mixed up! **14.50** Music news. **15.00** Wanted. **16.00** On the air. **17.50** Music news. **18.00** Wyatt Earp. **18.30** Drama. **19.00** Comedy. **19.30** Inside edition. **20.00** Prime sport. **21.00** Beyond tomorrow. **21.30** Talking heads. **22.00** News. **22.30** USA market wrap up. **22.45** Christmas season concert (3). **23.55** Europalia. **00.05** Music news. **00.15** Blue night. **00.45** Wanted. **01.45** Super shop. **02.15** The mix all night.

MTV

07.00 Best videos of the year. **10.00** Best videos of the year. **13.00** Rapumentary. **13.30** Saturday night live. **14.00** Best of MTV's hotseat. **15.00** Famous last words. **15.30** MTV unplugged. **16.00** Greatest hits. **17.00** Report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night **17.45** 3 from 1. **18.00** Prime. **19.00** Yo! Raps today. **19.30** Dial MTV. **20.00** REM rockumentary. **20.30** Famous last words. **21.00** Best of MTV's bootleg. **21.30** Rapumentary. **22.00** Greatest hits. **23.00** Report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** MTV unplugged. **00.30** MTV's Post modern. **01.00** Best videos of the year. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

09.45 Newsroom. **12.30** Business Morning. **13.30** Business day. **15.00** Larry King. **16.00** World day. **17.30** Crier and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The int. hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.00** Showbiz today.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Der Denver-Clan. Serie.
09.45 ●● Tele-Gym. Fitness. Afl.10.
10.00 Tagesschau.
10.03 Die heimlichen Herrscher. Documentaire. (herh.).
10.35 ZDF-info Arbeit und Beruf.
11.00 Tagesschau.
11.03 Das Familienjuwel. Amerikaanse speelfilm uit 1965. Met: Jerry Lewis, Sebastian Cabot, Donna Butterworth e.a. (herh.).
12.40 Umschau. (herh.).
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 ARD-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.02 ●● Hallo Spencer. Kinderserie.
14.30 Nussknacker - Ein Fall für Drei. Serie. Afl.8: Pokalskandal.
15.00 Tagesschau.
15.03 Mick's Tour. Gevarieerd kindermagazine. Thema: kerstmis.
15.30 Sinn und Unsinn von Diäten. Serie. Deel 3 (slot).
16.00 Tagesschau.
16.03 Falsch - fälscher - richtig. Quiz.
16.30 (TT) Vale Tudo - um jeden Preis. Serie. Afl.26.
17.00 Punkt 5 - Länderreport.
17.15 Tagesschau.
17.25 WWF-Studio.
17.35 ●● The young riders. Serie. Afl.: Der Lockvogel.
18.30 Hier und Heute.
18.45 Hafendetektiv. Serie. Afl.: Kemal.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Mama Papa Auto. Reportage over het groeiende autoprobleem in de Duitse Bondsrepubliek.
20.59 Tagesthemen-Telegramm.
21.00 (TT) Der 7. Sinn. Verkeerstip.
21.03 ●● Geld oder Liebe. Quiz voor alleenstaanden.
22.30 Tagesthemen.
23.00 ●● Regensurger Frühling 1991: Serenade von Wolfgang Amadeus Mozart Serenade nr. 12 in c KV 388 en Eine kleine Nachtmusik in G KV 525.
23.50 Tagesschau.
23.55-24.00 Z.E.N. Adventskalender: Sankt Georg.

Duitsland 2

09.00 Gezamenlijk programma van ARD/ZDF.
13.45 ●● Jessye Norman singt Lieder von Franz Schubert. Concert van Jessye Norman op de Schubertiade in Hohenems. Deel 2. Met: Geoffrey Parsons, piano. (herh.).
14.35 ●● Auf Stippvisite bei Mitmenschen. Documentaire over hulpacties voor kinderen in India. Deel 1.
15.05 Unsere Hagenbecks. Serie. Afl.: Familienfest. Voor het verjaardagsfeest van Martha Hagenbeck wordt alleen de naaste familie uitgenodigd, maar al gauw blijkt dat er spanningen zijn tussen de verschillende familieleden. Zo laat Martha's dochter Miriam verstek gaan.
15.58 Programma-overzicht.
16.00 Heute.
16.03 Geigensolo im U-Bahnschacht. Tekenfilm.
16.25 Logo. Jeugdjournaal.
16.35 Pfiff. Jeugdsportprogramma.
17.00 Heute.
17.10 Sport heute.
17.15 ●● Länderjournal.
17.45 Zwei Münchner in Hamburg. Serie. Afl.: Endlich zu viert. Hubertus Priess, pachter van een manege en vriend van Ralf en Julia, zit in de financiële problemen. Huisbankier Van Daalen heeft zijn beste paard Moneymaker in beslag genomen terwijl dit paard de favoriet is van de eerstvolgende paardenkoers. Ralf, Julia en boer Glotz moeten een oplossing zien te vinden. Aansl.: Programma-overzicht. (VPS 18.50).
19.00 Heute.
19.30 Der grosse Preis. Spelprogramma.
20.50 Die grosse Hilfe. Balans van de actie Sorgenkind.
21.00 Abenteuer Forschung. Wetenschappelijk magazine. Vandaag: überleben im Hochwasser, reportage over de gevolgen van de overstromingen in het Amazonegebied voor de dierenwereld.
21.45 Heute-journal.
22.10 ●● Live. Talkshow.
23.30 ●● Erwachen. Estlandse speelfilm uit 1989. Met: Tonu Kark, Kaljo Kiisk, Sulev Luik e.a.
01.15 Heute.

Duitsland 3 West

11.35 Teletekst. **11.40** Michael's klingender Adventskalender (19). **11.50** Das Recht zu lieben, serie. Afl:49. **12.15** Gesuchte - Gefunden: Live aus Köln. (herh.). **13.45** Sieben Weltwunder der Technik, informatieve serie. Afl.4. **14.15** West 3 aktuell. **14.20** FensterPlatz. **15.25** Michael's klingender Adventskalender (19). (herh.). **15.30** Die heilige Kuh. (herh.). **16.00** West 3 aktuell. **16.05** Wie das Leben so spielt..., serie. Afl.: Leider ein Genie. **16.30** Fürst Pücklers Brautschau, portret van het Engelse landschap in de 19e eeuw. **17.15** Streifzüge: Rosstrappe. **17.30** Cursus natuurkunde. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Urmel spielt im Schloss, poppenserie. Afl.4. **18.30** Spatzi, kinderfilm. **18.57** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde (19.45 Raamprogramma's). **20.00** ■ Die Geschichte der Molly X, Amerikaanse speelfilm uit 1949. **21.19** Filmtip: Die Spur führt zurück, speelfilm van Jack Nicholson. **21.30** West 3 aktuell. **21.45** Linie K, cultureel magazine. **22.15** Mitternachtsspitzen, amusement. **23.15** Maria Joao Pires, portret van deze pianiste. **00.14** Nieuws. Aansl.: Zur Nacht.

Duitsland 3 SWF

08.15 Gymnastik im Alltag. **08.30** Cursus mechanica. **09.00** School-tv. **10.50** Non-Stop-Fernsehen. **15.55** Michaels klingender Adventskalender. **16.00** School-tv. **16.30** Cursus Frans. **17.00** Cursus mechanica. (herh.). **17.30** Die Sendung mit der Maus. **17.59** Es war einmal... das Leben, tekenfilmserie. Afl.17. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Service um sieben: fragen an Kathrin Rüegg. **19.15** Liselotte und der Sonnenkönig, historisch portret. **20.00** ■ Die Munsters, serie. Afl.: Der verschollene Gatte. **20.25** Auszeit. **20.30** Landtag aktuell. **21.00** Nieuws. **21.15** Sport unter der Lupe, sportmagazine. **22.00** Kulturzeit Et Zetera. Thema: cultuursponsoring. **22.55** Jetzt schlägt's Richling, satire. **23.00** ■ Der Heiratskandidat, Italiaanse speelfilm uit 1963. **00.25** Nieuws. **00.30** Non-Stop-Fernsehen.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit Sat 1. **08.30** Sat 1 Blick. **08.35** Nachbarn. Serie. Herh.**09.00** Sat 1 Blick. **09.05** General Hospital. Amerikaanse serie. Herh. **09.50** Teleshop. **10.05** Sat 1 Blick. **10.10** Die Rückkehr nach Eden. Australische serie. Deel 2. Herh. Aansl.: Beursberichten. **12.05** Glücksrad. **12.45** Tele-Börse. **13.35** Bingo. **14.00** Thundercats. **14.25** General Hospital. Serie. **15.10** Nachbarn. Serie. **15.35** Teleshop. **15.50** Ein Duke kommt selten allein. Serie. **16.45** Make-up und Pistolen. Amerikaanse misdaadserie. **17.40** Sat 1 Blick. **17.45** ■ Addams Family. Amerikaanse serie. **18.15**Bingo. **18.45**Guten Abend, Deutschland. **19.20** Glücksrad. **20.05** WetterNews. **20.15** Die Mike Krüger Show. **21.10** SAT.1 Blick. **21.15** Flammen am Horizont. Amerikaanse agentencomedy uit 1982. **23.20** SAT.1 Blick. **23.30** Polizeikomplott. Amerikaanse misdaadfilm uit 1981. **01.15** Make-up und Pistolen. Amerikaanse misdaadserie. Herh. van 16.45 uur. **02.05** Vorschau/videotext.

RTL Plus

05.30 CBS News. Actualiteiten uit de VS.
06.00 RTL Früh-Magazin.
08.25 RTL aktuell.
08.30 Show-Laden. Gevarieerd programma. (herh.).
09.00 Der Engel kehrt zurück. Serie. Afl.: Der Landarzt. (herh.).
09.45 Reich und Schön. Serie.
10.10 Wettlauf mit dem Tod. Serie. Afl.: Highway 219.
11.00 Show-Laden. Gevarieerd programma met Walter Freiwald.
11.25 Die wilde Rose. Serie. Afl.95. (herh.).
12.10 Gemini Man. Serie. Afl.: Wer ist Sam Casey. (herh.).
12.55 RTL aktuell.
13.00 Ein Vater zuviel. Serie. Afl.4.
13.30 California Clan. Serie.
14.20 Die Springfield story. Serie.
15.05 Der Clan der Wölfe. Serie. Afl.: ärztliche Schweigepflicht.
15.47 RTL aktuell.
15.50 Chips. Misdaadserie. Afl.: Eine wandelnde Zeitbombe.
16.40 Riskant! Spelprogramma met Hans-Jürgen Bäumler.
17.10 Der Preis ist heiss. Spelshow met Harry Wijnvoord.
17.45 Sterntaler. Filmquiz met Birgit Janhsen.
17.55 RTL aktuell.
18.00 Die wilde Rose. Serie. (herh.).
18.45 RTL aktuell.
19.15 21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer. Misdaadserie. Afl.: Die Flucht. (herh.).
20.15 Mini Playback Show. Presentatie: Marijke Amado.
21.15 Ein Schloss am Wörthersee. Serie. Afl.11: Bilderjagd.
22.20 Mit Grapsch und Gloria. Duits/ Italiaanse speelfilm uit 1968 van Franz Marischka. Met: Siegfried Rauch, Alexandra Marischka, Christiane Rücker e.a. (herh.).
23.50 RTL aktuell.
00.00 Von Django - Mit den besten Grüssen. Spaans/Italiaanse speelfilm uit 1968 van Nick Howard. Met: Richard Harrison, Jose Bodalo, Pamela Tudor e.a.
01.30-01.55 Alfred Hitchcock zeigt. Misdaadserie. Afl.: Ein Leben für die Kunst. (herh.).

TV FILMS VIDEO

BBC 2
11.00 Victoria the Great. Glitterbiografie uit 1937 over koningin Victoria en haar liefde voor prins Albert. Regie van Herbert Wilcox, met Anna Neagle.

BBC 1
15.15 No minor vices. Stroeve komedie van Lewis Milestone uit 1948, met Dana Andrews, Lilli Palmer, Louis Jourdan. Excentrieke kunstenaar schopt succesvol artsenhuwelijk in de war.

BBC 2
19.00 The half-breed. Matige western van Stuart Gilmore, met Robert Young, Janis Carter. Een gokker en een halfbloed zetten apachen op tegen kolonisten, zodat ze zelf goud kunnen delven in indianengebied. Uit 1952.

Duitsland 3, West
20.00 The story of Molly X. Weduwe op zoek naar de moordenaar van haar man. Met June Havoc, John Russell. In 1949 gemaakt door Crane Wilbur.

● *Scène uit 'Krokodillen in Amsterdam'. (Nederland 3 – 20.25 uur).*

Nederland 3
20.25 Krokodillen in Amsterdam. Sympathieke komedie van Annette Apon uit 1990. Vriendschap tussen twee jongedames uit heel verschillende milieus leidt tot komische verwikkelingen, maar de tegenstelling blijft wat schematisch. Met Joan Nederhof, Yolanda Entius.

RTL plus
22.20 Ein dreifach Hoch dem Sanitätsgefreiten Neumann. Sekskluchtvan Franz Marischka uit 1969, speelt aan het hof van Keizer Franz Joseph. Met Alexandra Marischka.

RTL plus
24.00 Uno dopo l'altro. Spaghettiwestern uit 1968 van Nick Nostro, met Richard Harrison, Pamela Tudor. Man gaat achter de moordenaars van z'n broer aan.

RTL4
1.25 Gloria. Sterke film van een van de beroemdste 'independents', John Cassavetes. Zijn echtgenote Gena Rowlands speelt een vrouw die met een klein jongetje op de vlucht slaat nadat gangsters zijn ouders hebben vermoord. Onder hen is haar ex-minnaar. Uit 1980.

radio

Radio 1
7.07 AVRO radiojournaal (7.30 en 12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t. b.v. land- en tuinbouw). 15.07 NOS aktueel. 16.05 Echo-magazine (17.30 Nws.). 19.04 Goal. 20.04 Voor wie niet kijken wil. Man en paard extra. 23.06 Met het oog op morgen. 0.02 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Zingen in de nacht. 2.02 Als mensen veranderen. 2.30 Mag ik even. 3.02 Gospels van toen. 4.02 De ochtend-mix. 5.02-7.00 Wakker op weg.

Radio 2
De NCRV staat voor u open met om 7.04 Goedemorgen Nederland. 7.53 Het levende woord. 8.04 Hier en nu. 8.20 Goedemorgen Nederland. 9.04 Wie weet waar Willem Wever woont? 10.04 Plein Publiek. 12.04 Ted's lunchpakket, met om 13.04-13.20 Hier en nu. 14.04 NCRV's Belspel. 15.04 Beste Beer. 16.04 Discogram. 16.47 Iets anders. 17.04 Hollandse hits. 18.04 Café de Luikgraaff. 21.00-07.00 Zie Radio 1.

Radio 3
6.02 De TROS op 3. 7.04 De havermoutshow. 9.04 TROS gouden uren. 12.04 50 Pop of een envelop. 14.04 Popformule presenteert de nationale top 100. 18.04 De avondspits. 19.04 TROSdancetrax. 21.04 De CD show. 23.04-24.00 Sesjun.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Ochtendstemming. (8.00 Nws.) 9.10 Veronica's meesterwerken I. Radio Symf. Ork. Saarbrücken met piano. 10.30 Muziek voor miljoenen. 11.57 Veronica's meesterwerken II. Muz. voor klarinet, cello en piano. 13.00 Nws. 13.02 Nederland muziekland klassiek. Peter Bree in gesprek met de componist Bert Esser. 14.00 Metronomium. 15.30 Zeggen en schrijven. 16.00-20.00 De beweging met om 16.00 De grote oversteek: New Orleans. 18.00 Nws. De bewging met om 18.02 Muziekjournaal; 19.00 Concert. Rotterdams Filh. Ork. met viool en piano. 20.00 Nws. 20.02-24.00 Het podium met om 20.00 De wandelende tak: Van socialistisch-realisme naar de nieuwe realiteit; 21.00 Voorland: Rodney Sharman; 22.00 Downbeat; 23.00-24.00 Audio Art.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaartberichten en uitgebreid weerbericht. 8.30 De fascinatie. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. RVU: 9.30 De eenzamen. 10.00 Dilemma. 11.00 Gezondheid, een zorg. 12.00 Nws. 12.05 Begane grond. 12.30 Derde wereld. 13.00 Nws. 13.10 Emmastraat 52. 14.00 5-Sterren. 14.30 Gasten van de KRO. 15.30 Hooglied, een goddelijke minnezang. 15.50 Het levende woord. 16.00 NOS Cultuur. 17.00 De ronde tafel van Pam. 17.25 In gesprek met de bisschop. INFORMATIE VAN DE RIJKSOVERHEID: 17.35 Postbus 51 radiomagazine. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Pop-Eye. IOS: 18.40 Dinimiz islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en het Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Indonesië, taal en cultuur. 21.00 Sprekend over de Middeleeuwen. 21.30 Russisch, taal en volk. 22.00-22.30 Grieks voor beginners.

Omroep Limburg
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 Overname landelijke aktualiteiten. 8.30 Limburg op donderdag. 9.00 Licht Limburgs. 10.00 Voor gebruik schudden. 12.00 Limburg Aktueel. 13.00 Overname landelijke zender. 17.00 Limburg Aktueel. 18.00-18.30 Het Podium.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 De eerste ronde. Programma dat je op dreef helpt met muziek en spelletjes (6.30, 7.00 en 7.30 nws). 8.00 Nieuws 8.10 Bistro & Co. 10.00 Nieuws 10.03 Parkeerschijf met Rita Jaenen. 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Het schurend scharniertje. 13.15 Roddelradio. 14.00 Hitbox. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Over stuur. 20.00 Het gelag. 22.00 Nieuws 22.05 Boem boem. 23.30-6.00 Nachtradio.

België/BRF
6.35 Radiofrühstück. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.30 Besinnliche Worte. 9.10 Musikexpress.. 10.00 Gut Aufgelegt. 12.00 Musik bei Tisch. (12.15 Veranstaltungskalender). 13.00 Frischauf. 14.05 Musikzeit heute: Country & Western. 15.00 Nachmittagsstudio. 16.05 Spotlight. 17.05 Oldiekiste. 18.10 BRF-Aktuell. 18.40-20.05 Jazz.

RTL Radio
4.00 Frühschicht. Voor vroege vogels. 6.00 Guten Morgen Deutschland. 9.00 Radio-Shop. Muziek en actualiteiten. 12.00 RTL-Mittag. 14.00 RTL-Radio Café. 16.00 Feierabend. 18.00 Radio-Bar. Classic Hits. 21.00 Liebe ist. Das zärtliche Magazine. 24.00-4.00 Radio-Nacht.

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten und Wetter. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt. 13.00 Mitmenschen, aansluitend Gut Aufgelegt. 14.00 Nachrichten, Wetter. 14.05 Stichwort Wirtschaft. Auf der Promenade. 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um Fünf, aansluitend Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.10 Musik zum Träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Media Markt

29,90

Elektrisch-mes ABC 271
Sterke motor, edelstaalmes, wandhouder

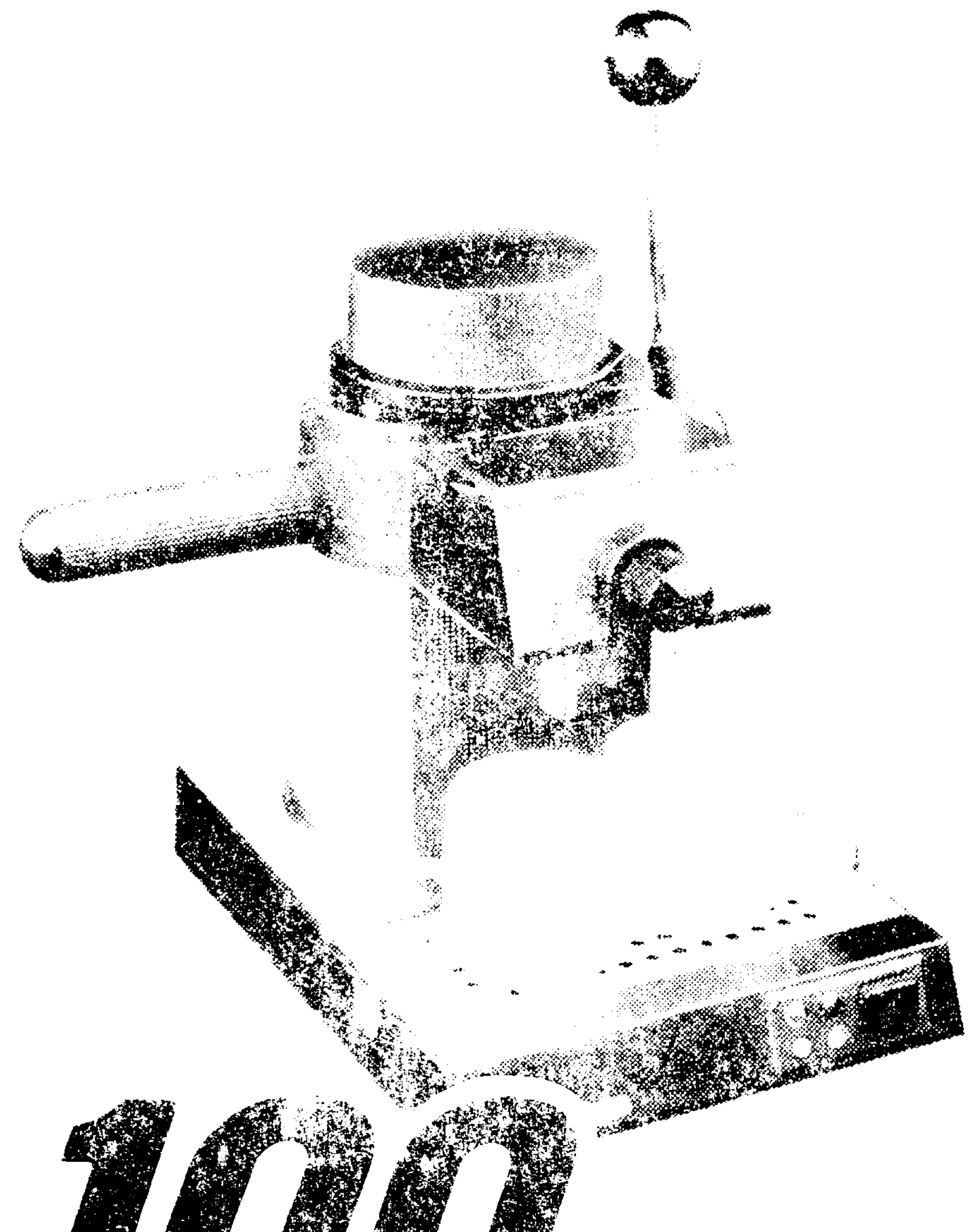
Wij staan donderdag's tot 20.30 uur voor U klaar

54,90

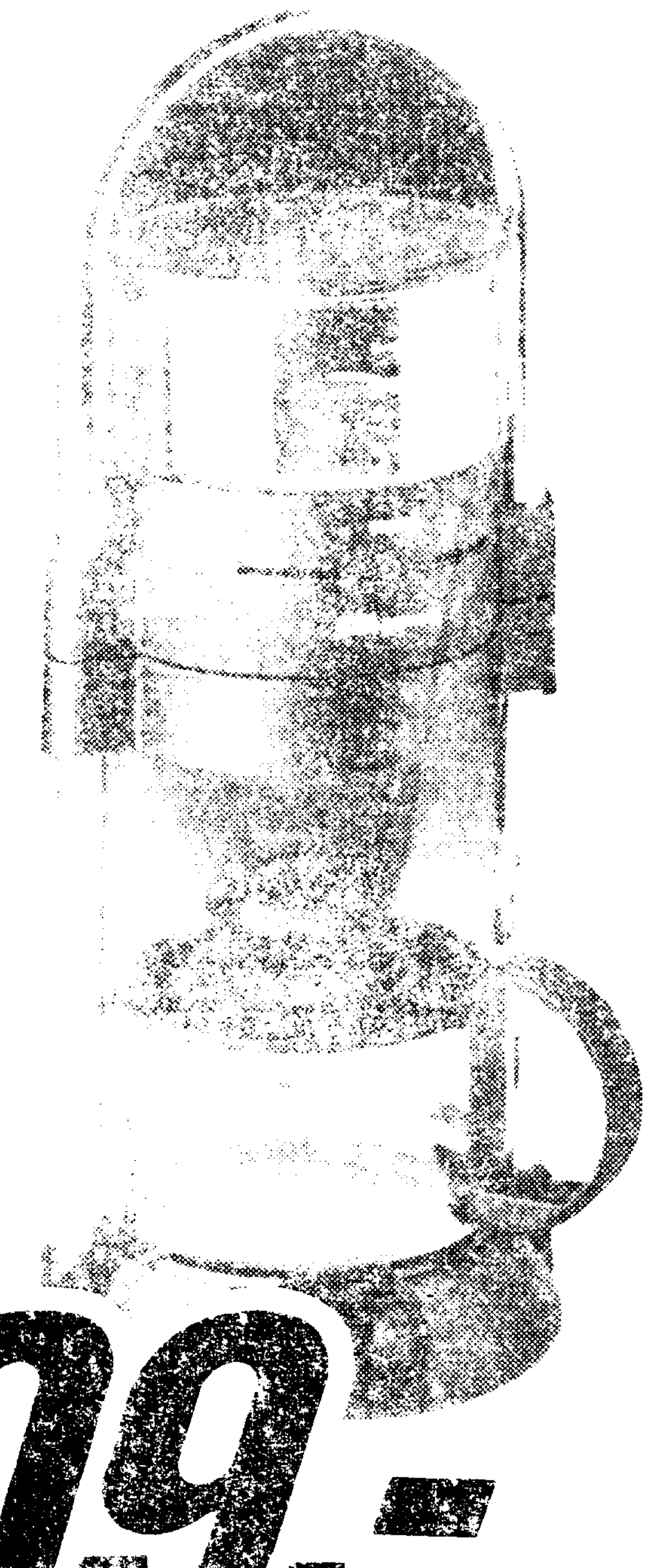
Foodmaster KRUPS Speedy 708

27,90

...pcentrifuge ABC 225

- **Alle prijzen DM prijzen**
- Aanbiedingen maximaal 2 stuks per klant
- Aanbiedingen zolang de voorraad strekt afwijkingen in de afbeeldingen en kennelijke drukfouten voorbehouden

109.-

Koffiezetter
PHILIPS Cafe Gourmet HD 5560
... warmhoud ...

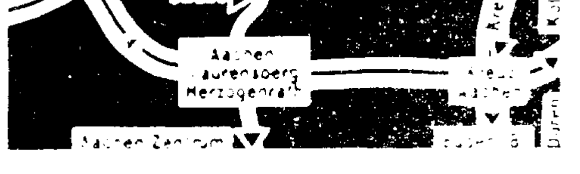
199.-

Combi espresso koffiezetter
FORM und FUNKTION
Cafe Crema, geschikt voor alle soorten koffie

99.-

Scheerapparaat PHILIPS HP 705
3 verende scheerhoofden, dubbele scheertechniek, 100-240 Volt

Media Markt

Uitzoeken, betalen, meenemen, en geld sparen

Europa's grote speciaalmarkt voor Video - TV - HiFi - Elektro - Foto - Computer

Herzogenrath/Straß Voccartstr. 66 ☎ (0949-2406) 2094

Ma-Vr van 9³⁰-18³⁰Uur ● Do van 9³⁰-20³⁰Uur ● Za van 9-14Uur ● La. Za van 9-16Uur

Limburgs dagblad voor oostelijk zuidlimburg

Donderdag 19 december 1991 ● Pagina 11

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Groen Links stelt vragen over bodemonderzoek

Geld uit centrumplan nu al naar Geleendal

Van onze verslaggever

HEERLEN – Heerlen moet het komend jaar al geld uit het centrumplan halen ten behoeve van het Geleendal.

Dat is de mening van PvdA-wethouder Jos Zuidgeest, financieel verantwoordelijke binnen het college. Hij wil hierover in overleg treden met de private partners in het centrumplan, Bouwfonds Woningbouw en MBO/Ruyters.

Zuidgeest verwijt burgemeester Piet van Zeil buiten hem om zaken te hebben gedaan met de provincie. „Daar is inderdaad enige aanvaring over geweest. Van Zeil heeft zeer snel de goedkeuring van de provincie verkregen. Maar met de voorwaarden kunnen we niet goed overweg."

Heerlen heeft 30 hectare grond in het Geleendal voor 7,5 miljoen gekocht van het ABP. Heerlen moet dat geld lenen. Over een paar jaar wil de gemeente de grond verkopen aan een projectontwikkelaar of belegger.

Heerlen zou de betaalde rente straks op die koper willen verhalen. Alleen als dat niet lukt, zou geld uit het centrumplan gehaald worden. Over een paar jaar dus.

Echter: de provincie heeft begin december met Van Zeil afgesproken dat Heerlen al in 1992 zeven ton rente uit eigen zak moet betalen.

Zuidgeest zal een laatste poging doen om Gedeputeerde Staten op andere gedachten te brengen. Zelf zegt hij niet te verwachten dat GS zomaar op een genomen besluit terug komen.

Dit steekt hem des te meer, omdat volgens hem de haast van Van Zeil niet nodig was. Al in augustus werd bekend de goedkeuring van GS niet per se nodig was om de grond te kopen. „De koop is met het raadsbesluit van 3 december definitief geworden. We hadden de komende maanden in alle rust met de provincie kunnen overleggen en betere voorwaarden kunnen bedingen."

Of de koopakte inmiddels bij de notaris is gepasseerd, weet Zuidgeest niet. „Van Zeil en Savelsbergh voeren daarover overleg. Het ABP wil geen schone-grondverklaring afgeven. Als college hebben we dinsdag opnieuw gezegd dat we die verklaring per se willen hebben. Conform onze afspraken."

De fractie Groen Links in de Heerlense gemeenteraad vraagt het college of bij het ontbreken van zo'n verklaring de hele aankoop niet doorgaat.

Ook wil Groen Links weten of al op 3 december bekend was dat een chemisch onderzoek nodig is op het Geleendal-terrein. „Zo ja, dan is tijdens de raadsvergadering misleidende informatie verstrekt," vindt de fractie.

PvdA ziet af van Dormansbergweg

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De PvdA wil een snelle beslissing over de hoofdwegenstructuur van de gemeente Landgraaf. De partij heeft een voorstel ontwikkeld met als belangrijkste elementen de aanleg van een verbinding tussen de Dr. Calsstraat en het knooppunt in de S23 Schanserweg/Gravenweg, en het schrappen van de omstreden Dormansbergweg.

De Kadernota 2015, waarover de gemeenteraad vanavond praat, is te vaag over de toekomstige wegenstructuur, vinden de sociaal-democraten. „Er moeten nu keuzes worden gemaakt", motiveert fractievoorzitter Jan Bonten, „maar de Kadernota doet geen concrete voorstellen."

Het niet doorgaan van de aanleg van de Zwart-1 tussen Heerlen en Brunssum heeft ook voor Landgraaf grote gevolgen, aldus Bonten.

„Heerlen heeft nu het Mijnspoortracé in beeld gebracht. Als dat aansluit op de Einsteinstraat, kan het verkeer via een nieuwe verbinding tussen de Dr Calsstraat en de S23 de meeste woongebieden goed bereiken, of zonder problemen richting Kerkrade en Brunssum rijden."

De PvdA ziet af van de aanleg van de Dormansbergweg. Bonten: „Als de Mijnspoorweg en de Zwart-5-Zuid (de verbinding met de snelweg naar Aken, red.) er komen en we kiezen voor de Dormansbergweg, moet al het verkeer dwars door het het Landgraafse centrum. Wat moet dat worden wanneer straks al die vrachtwagens naar de regionale stortplaats moeten?"

Het bestaande wegennet vindt de PvdA voldoende om het centrum Op de Kamp te ontsluiten voor plaatselijk verkeer. „Verkeer van buiten moet via de Melcherstraat en de Heerlenseweg geleid worden", aldus Bonten.

Aanleg van zowel de Dormansbergweg als de door de PvdA beoogde verbinding tussen de Dr Calsstraat en de S23 is financieel niet haalbaar voor het armlastige Landgraaf, stelt Bonten. „Alleen de Dormansbergweg aanleggen heeft meer na- dan voordelen. Daarom kiezen wij voor de laatste oplossing."

De PvdA wil dat provincie en streekgewest daaraan meebetalen. Bonten: „De stortplaats is tenslotte een regionale voorziening. Landgraaf hoeft de lasten die dat met zich meebrengt, niet alleen op te brengen."

Wethouder Wiel Heinrichs (CDA) was gistermiddag nog niet op de hoogte van het PvdA-plan. Hij reageert verrast: „Ik weet er niets van. We hebben dinsdag nog coalitieoverleg gehad. Daarin hebben we ook gesproken over de Kadernota 2015, maar de PvdA heeft met geen woord gerept over dit voorstel."

'Terrasschutter' twee jaar in cel

MAASTRICHT/GELEEN – De Maastrichtse rechtbank heeft Angelo C. (23) uit Geleen gisteren veroordeeld tot drie jaar cel, waarvan één jaar voorwaardelijk. In een dronken bui nam de man op een zondagavond in september met een riotgun het terras van café Neerlandia in Geleen onder vuur. De kogels vlogen rakelings over de hoofden van klanten en boorden zich in de gevel. Een man en een vrouw raakten gewond door terugketsende hagelkorrels. Officier van justitie mr Frenet eiste twee weken geleden vier jaar gevangenisstraf tegen de Geleendenaar. Hij vond dat er sprake was van poging tot moord. De rechtbank hield het op poging tot doodslag.

Pastoor Theresia verlaat parochie

MAASTRICHT – Pastoor Chr. van Buytenen verlaat de pastorie van de H. Theresia na een periode van vier jaar met vele conflicten. Op 31 december komt de verhuiswagen voorrijden om hem naar Oisterwijk te brengen. Op 1 januari start hij zijn werkzaamheden in de parochie van de H. Petrus. Van Buytenen komt in de grootste parochie van het Brabantse Oisterwijk met 9000 ingezetenen. In Oisterwijk is men blij dat de vacature vervuld is. Vice-voorzitter van het kerkbestuur J. van Luyck: „We waren al langer op zoek. Maandagavond hebben we vernomen dat we met ingang van het nieuwe jaar een nieuwe pastoor hebben." Of van Buytenen de eerste keus is, is de vraag. „We hebben de benoeming van pater Van Buytenen te accepteren. We weten dat hij uit Maastricht moest vertrekken. De bisschop van Den Bosch heeft hem op ons dak gestuurd." Naar verluidt heeft bisschop Gijsen hem bij zijn collega in Den Bosch aanbevolen. Voor de nieuw benoemde pastoor van de H. Theresia A. van den Berg betekent dit dat hij zijn benoeming naast zijn werk in de parochie van de H. Jozef kan aanvaarden. Zijn installatie zal waarschijnlijk op 2 februari, de feestdag van Maria Lichtmis, plaatsvinden.

Stille nachten zonder luchtvrachtbedrijf

Nieuwe ontslagen als Emery vertrekt

BEEK – Als luchtvrachtvervoerder Emery vertrekt uit Beek, leidt dat tot een gevoelig verlies voor de werkgelegenheid op de luchthaven. Volgens luchthavendirecteur Jense komt er dan opnieuw een reorganisatie, waarbij een groot aantal arbeidsplaatsen wordt geschrapt. Om hoeveel banen het gaat, wil Jense pas zeggen als het besluit van Emery definitief is.

Gisteren meldde het Limburgs Dagblad dat Emery zeer waarschijnlijk van Beek naar Brussel verhuist, waar het bedrijf op het gebied van transatlantisch vervoer mogelijk gaat samenwerken met DHL, een van de grootste expresbedrijven ter wereld.

De ondernemingsraad van Maastricht Airport maakt zich nu grote zorgen. OR-voorzitter Victor van Kempen vreest dat er deze keer drastischer gesneden gaat worden in het personeelsbestand van de luchthaven dan twee maanden geleden bij de eerste sanering: „We verliezen een goed betalende vaste klant."

Het luchthavenpersoneel is daarom woedend op de Vereniging Geen Uitbreiding Vliegveld Beek. Die club is volgens het personeel voor een groot deel verantwoordelijk voor het vertrek van Emery, door de procedure voor de Oost-westbaan jarenlang te traineren en door aan te dringen op strenge nachtvluchtnormen.

Voor de luchthaven is het vertrek van Emery economisch een klap. Emery is op het ogenblik een grote klant van Maastricht Handling, de organisatie die zorgt voor alle ondersteunende diensten voor de vliegtuigen en hun gebruikers. Enige tientallen mensen van Maastricht Handling zijn dagelijks voor Emery bezig. Zonder Emery wordt het 's nachts erg rustig op en rond de luchthaven. Het luchtvrachtbedrijf is verreweg de grootste gebruiker van de nachtvluchtmogelijkheden.

„Gelukkig zijn we echter niet alleen van Emery afhankelijk", relativeerde directeur Jense gisteren. De afgelopen jaren heeft Maastricht Airport veel nieuwe klanten op het gebied van vrachtvervoer erbij gekregen. Vijf jaar geleden was Emery nog verantwoordelijk voor 55 procent van de totale hoeveelheid vracht op de luchthaven. Door de komst van andere vervoerders is het aandeel van Emery inmiddels teruggelopen tot 25 procent van het vrachtvervoer. Financieel was de luchthaven vijf jaar geleden nog voor 30 procent van haar omzet afhankelijk van Emery. Inmiddels is dat aandeel teruggelopen tot 15 procent.

W. Willems, de voorzitter van eerdergenoemde vereniging, is er absoluut niet rouwig om dat Emery waarschijnlijk vertrekt. Hij ziet dat juist als een overwinning voor de vereniging en de omwonenden die last hebben van het nachtelijk vlieglawaai. „Emery is immers degene die de nachtvluchten uitvoert, en wij willen die vluchten absoluut niet accepteren. Maar ik moet eerst zien dat het bedrijf vertrekt, eer ik het ook echt geloof. Emery heeft in het verleden vaker gedreigd te zullen vertrekken."

Overigens heeft de minister volgens Willems met het vertrek van de laatste nachtvluchtgebruiker geen enkel argument meer om niet tot zonering van de Noord-zuidbaan over te gaan. Verdere discussie over de Oost-westbaan wordt nu naar zijn mening volstrekt overbodig.

Emery zelf hult zich nog steeds in stilzwijgen over het plan het sorteercentrum te verhuizen. „We praten niet over onderhandelingen die nog gaande zijn," aldus Emery-woordvoerder Bill McDonald in de Verenigde Staten. Vice-president Jules Schnyder in Zürich, gevraagd naar de reden van vertrek: „Vraagt u dat maar aan meneer Willems in Holland."

● *Het klooster van de paters Oblaten in Ravensbos wordt volgens overste Guus Koolen geen opvangcentrum voor asielzoekers.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Deken Maastricht ziet clustervorming als uitkomst

Oplossing voor priestertekort

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Ook het dekenaat Maastricht ondervindt steeds meer hinder van het groeiend tekort aan priesters in het bisdom Roermond. Op dit moment zijn er in Maastricht twee parochies waar geen pastoor voor beschikbaar is, namelijk Pottenberg en Wolder. Bovendien zal in de komende jaren een zestal pastoors met emeritaat gaan. Een van hen, pastoor Dohmen van 'St.Pieter Boven' heeft zijn vertrek al aangekondigd. Deken Hanneman zegt er alles aan te doen om met de kerkbesturen tot passende oplossingen te komen. Niet overal zal dit op tijd kunnen gebeuren en ook zal niet aan alle wensen van de parochies voldaan kunnen worden. „We moeten roeien met de riemen die hem ter beschikking staan," is zijn standpunt.

Een aantal jaren geleden heeft bisschop Gijsen een beroep gedaan op religieuze ordes die met een vernieuwende inspiratie missionair werk in de Westerse landen wilden doen, hetgeen geleid heeft tot de komst van drie buitenlandse pastoors naar Maastricht. Het zijn een Fransman, een Spanjaard en sinds kort ook een Italiaan.

Er wordt gedacht aan de mogelijkheid om in de toekomst parochies vanuit clusters te gaan bedienen. In maart gaat het priesterberaad met de vicarissen Punt en Maessen het hoofdstuk parochievernieuwing bespreken van de discussienota' Pastoraal en Evangelisatie in de wereld van vandaag'. In de cluster-situatie kunnen parochies zelfstandig blijven voortbestaan en kan één pastoor met ondersteuning van een kapelaan en een permanente diaken, belast worden met de zorg voor meerdere parochies.

In Caberg heeft pastoor R. van den Berg al een dubbelfunctie en neemt hij zowel in 'Oud' als in 'Nieuw Caberg' de honneurs waar; er is ook al een combinatie van St.Jozef (Belfort) en H. Theresia, parochies die bediend worden door pastoor A. van den Berg, nu pastoor Van Buytenen definitief uit de Theresiaparochie is verdwenen.

Geen asielzoekers in klooster Ravensbos

Paters boos over voorbarige brief

VALKENBURG – De paters Oblaten van klooster Ravensbos zijn des duivels over een bericht dat het gemeentebestuur van Valkenburg aan de Geul heeft doen uitgaan. Daarin staat dat B en W in principe akkoord gaan met de vestiging van een asielzoekerscentrum in het klooster.

Volgens de paters is daarvan echter geen sprake. „Er komt hier geen asielzoekerscentrum," zo laat pater Guus Koolen, overste van het klooster, zeer nadrukkelijk weten.

B en W van Valkenburg aan de Geul zeggen hun beslissing te hebben genomen naar aanleiding van een mondelinge mededeling van het ministerie van WVC dat per 1 januari de opvang van asielzoekers in het hele land wil regulieren en daarbij alle vormen van noodopvang beëindigen. Nader overleg met de paters Oblaten is er volgens de woordvoerder van het gemeentebestuur niet geweest. Het naar buiten brengen van een voorbarige beslissing zint de paters van Ravensbos helemaal niet. Zij vinden dat het zoeken naar een zinvolle bestemming van het kloostergebouw, dat nog slechts een beperkt aantal vaste bewoners heeft, wordt doorkruist.

De paters zijn hoe dan ook van mening dat het klooster gezien de ligging nabij het gehucht Arensgenhout niet geschikt is als opvangcentrum. Arensgenhout telt maar goed 300 inwoners en het roept om problemen als daar op korte afstand evenveel vluchtelingen uit uiteenlopende landen zouden bijkomen.

Ook uit een reactie van het ministerie van WVC blijkt dat Valkenburg zeer voorbarig is geweest met mededelingen. Een woordvoerster van het departement laat nadrukkelijk weten dat 'van onze kant' geen contact is geweest met de eigenaar van het klooster. „We hebben slechts aan B en W van Valkenburg onze intentie kenbaar gemaakt om in Valkenburg een AZC te vestigen. Daarbij is alleen maar de naam Ravensbos gevallen," laat zij weten.

Valkenburg wil wel definitief verlost worden van de noodopvang voor asielzoekers. Sinds 1 augustus vorig jaar zijn de hotels Wilgenhof, Corona en De Drie Valken in gebruik geweest als noodopvang voor gemiddeld 230 asielzoekers.

Aanhouding daders van mishandeling

HOENSBROEK – Twee inwoners van Hoensbroek, die in de nacht van zaterdag 10 augustus een 42-jarige Sittardenaar zwaar mishandeld hebben, zijn afgelopen dinsdag door de politie aangehouden. De twee daders, van 29 en 20 jaar, bekenden de man uit Sittard in een dronken bui te hebben toegetakeld.

De man uit Sittard had in de bewuste nacht zojuist een bruiloft bezocht. Toen hij over de Juliana-Bernhardlaan liep, werd hij zonder enige aanleiding door het duo geslagen en geschopt. Het slachtoffer liep diverse gebroken ribben op, een hersenschudding, een gezwollen gelaat en bloeduitstortingen over zijn hele lijf.

Kamervragen over vluchten 'Beek'

DEN HAAG – D66, CDA, en PvdA in de Tweede Kamer hebben gisteren schriftelijke vragen gesteld aan minister Hans van den Broek van Buitenlandse Zaken over de vluchten die de Joegoslavische luchtvaartmaatschappij JAT sinds kort uitvoert op de Luchthaven Maastricht. De vragen volgden nadat Van den Broek er eerder op de dag in een mondeling overleg niet in slaagde de bezwaren van de drie partijen tegen de vluchten weg te nemen.

JAT is uitgeweken naar 'Beek' nadat het de maatschappij verboden werd op Düsseldorf te vliegen vanwege de Duitse sancties tegen Servië. Volgens Buitenlandse Zaken zijn die vluchten op 'Beek' echter niet strijdig met door de EG aangekondigde economische sancties.

Patrijs blijft 'vogelvrij'

BEESEL – De beschermde patrijs blijft 'vogelvrij' in proefgebied 't Haselt in het Middenlimburgse Beesel. Staatssecretaris D. Gabor van Natuurbeheer is niet bereid de jacht op de patrijs in 't Haselt, waar de patrijzenstand de komende vijf jaar moet verdubbelen, alsnog te verbieden.

De PvdA-fractie in de Tweede Kamer had daar deze week om gevraagd. Het Kamerlid Willie Swildens wees de bewindsman erop dat hij vergeten had 'milieugemeente' Beesel formeel op de hoogte te stellen van de aanwijzing van 't Haselt tot proefgebied. Daardoor kon de raad van Beesel de jacht in het proefgebied vorige maand verpachten aan een Wildbeheerseenheid. Gabor schrijft nu dat hij in zijn plannen juist een rol ziet weggelegd voor jachthouders. Hij gaat er vanuit dat de jagers oog hebben voor het belang van voortplanting van de patrijs.

Met blijdschap geven wij kennis van de geboorte van onze dochter en zusje

DOMINIQUE

18 december 1991

Ton, Angelique en Timmo Kollé-Cremers

Mariabergstraat 12
Schinveld

---

†

Tot ons groot verdriet moesten wij afscheid nemen van onze lieve moeder, schoonmoeder en grootmoeder

Franciska Kasprzak

geboren Wojciechowski

Zij overleed in de leeftijd van 83 jaar.

Haar kinderen en kleinkinderen

Heerlen, 15 december 1991
Anjelierstraat 169

Op uitdrukkelijke wens van de overledene heeft de crematieplechtigheid in besloten familiekring plaatsgevonden op woensdag 18 december jl. in het crematorium te Heerlen.

---

†

Na een lang leven van zorg en aandacht voor allen die haar dierbaar waren, is tot onze grote droefheid van ons heengegaan, onze lieve mam, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder en tante

Maria Johanna Elisabeth Lisette Brants

weduwe van

Joseph Mehlkop

Voorzien van de laatste sacramenten overleed zij in de leeftijd van 92 jaar.

Valkenburg a/d Geul: **E. Vranken-Mehlkop**
G. Vranken
Wijlre: **W. Mehlkop**
I. Lammen
Simpelveld: **R. Mehlkop**
A. Mehlkop-Ploemen
Wijlre: **M. van Beek-Mehlkop**
A. van Beek
Neerbeek: **J. Mehlkop**
H. Joelen-Lardinois
Hulsberg: **A. Ruijpers-Mehlkop**
J. Ruijpers
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Brants
Familie Mehlkop

Valkenburg a/d Geul, 18 december 1991
Corr.adres:
Oosterbeekstraat 6, 6301 ZV Valkenburg a/d Geul

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 21 december a.s. om 11.00 uur in de H. Gertrudiskerk te Wijlre, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Avondwake, tot intentie van de overledene, zal gehouden worden op vrijdag 20 december om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Mam is opgebaard in de rouwkapel van Sjalom, gelegen aan de Hilleshagerweg 11 te Mechelen. Bezoek dagelijks van 17.00 tot 18.00 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen, gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Heden overleed thuis, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 74 jaar

Karel Zimmermann

echtgenoot van

Lily Lemmens

Kerkrade: **Mevr. Zimmermann-Lemmens**
Kinderen en kleinkind

6468 AJ Kerkrade, 18 december 1991
Heihof 8

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op zaterdag 21 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kerkrade-Heilust, waarna aansluitend begrafenis aldaar.

Vrijdag 20 december zal de overledene bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis van 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Hierbij geven wij kennis van het heengaan van ons lid

Karel Zimmermann

Zijn trouw aan het koor en zijn inzet zal in onze gedachten voortleven.

Bestuur en leden gem. kerkelijk zangkoor St. Caecilia

---

†

Vol dankbaarheid voor alle goede zorgen en liefde welke wij van haar mochten ontvangen, geven wij kennis dat in de leeftijd van 78 jaar van ons is heengegaan, mijn echtgenote, onze moeder en oma

Coby Peperkamp

echtgenote van

Louis Oosterbaan

Sittard: **[illegible]**
Sittard: **[illegible]**
[illegible]
[illegible]
Ridderkerk: **[illegible]**
A. [illegible]
[illegible]
Sittard: **[illegible]**
Familie Peperkamp
Familie Oosterbaan

6136 AR Sittard, 18 december 1991
Vastenaede Heinseweg 10

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden zaterdag 21 december a.s. om 14.00 uur in de H. Hartkerk, Geldersestraat te Overhoven-Sittard, gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Wehrerweg.

Bijeenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 13.30 uur.

Avondwake vrijdagavond om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard, alwaar gelegenheid is tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

---

†

Met droefheid geven wij kennis, dat na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor haar betekende, na een zware strijd, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Agnes Maria Brull

echtgenote van

Wilhelmus Antonius Pieters

Zij overleed in de leeftijd van 76 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Heksenberg: **W.A. Pieters**
Heerlerheide: **H. Pieters**
S. Pieters-Lipowicz
Heksenberg: **J. Pieters**
J. Prevo
Heksenberg: **H. Pieters**
T. Pieters-Kleintjens
Kerkrade: **M. Pieters**
M. Pieters-Seegers
Heksenberg: **G. Pieters**
A. Pieters-Mertens
Ten Esschen: **M. Stassen-Pieters**
J. Stassen
en al haar kleinkinderen
Familie Brull
Familie Pieters

6414 BK Heerlen, 18 december 1991
Titus Brandsmastraat 13

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 21 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Gerardus Majella te Heerlen-Heksenberg, waarna aansluitend begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats te Heerlerheide.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene op vrijdag 20 december a.s. om 18.45 uur in voornoemde kerk, waarna aansluitend avondmis.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.

Voor vervoer kerk - begraafplaats v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wegens sterfgeval is onze verf- en behangzaak

M. Botterweck

Akerstraat 106, Kerkrade

zaterdag 21 december de gehele dag gesloten.

---

†

Droevig gestemd, maar in fijne herinnering dat hij ons liefde en geborgenheid gaf, gaan wij afscheid nemen van hem die ons lief en dierbaar was

Lambert Hubert Dohmen

echtgenoot van

Veronica van den Boogaart

vader van
Valkenswaard: **Rina en Piet Bentenbal-Dohmen**
Kerkrade: **Bertie en Rod**
Sisterman[illegible]-Dohmen
opa van
Veronique, Ariette, Susan en Maud

Hij overleed in de leeftijd van 77 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Kerkrade, 17 december 1991
Kloosterbosstraat 60 - Liever geen bezoek aan huis.
Corr.adres: Geraniumstraat 1, 6466 TJ Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 21 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Petrus-Maria ten Hemelopneming te Kerkrade-Chevremont, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10. [illegible]

[illegible]

---

†

Heb dank voor het leven
het is een geschenk
dat is gegeven
voor de duur van een oogwenk

Bedroefd, maar dankbaar voor het vele goede dat zij ons gaf, geven wij u kennis dat heden, na een goede verzorging in St. Jansgeleen, van ons is heengegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, lieve oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Vroomen

weduwe van

Frans Keulen

Gesterkt door het h. sacrament der zieken overleed zij op 81-jarige leeftijd.

Beek: **Jacques Keulen**
Annie Keulen-van de Made
Geleen: **Truus Ruipers-Keulen**
Jo Ruipers
Geleen: **Jean Keulen**
Gonda Keulen-Wambeo
Sittard: **Leon Keulen**
Marlies Keulen-Geers
en al haar kleinkinderen en achterkleinkind
Familie Vroomen
Familie Keulen

6163 SB Geleen, 18 december 1991
Corr.adres: Mijnweg 24

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben op zaterdag 21 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Engelbewaarders te Lindenheuvel - Geleen, waarna de begrafenis op de algemene begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Mede tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen vrijdag 20 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ten gevolge van een tragisch ongeval, onze dochter en zus

Monique Hanraets

* 2-5-1967 † 15-12-1991

P. Hanraets
K. Loos
Cor
en familie

Corr.adres:
B. Pothasstraat 37
6464 HD Kerkrade

De crematie zal plaatsvinden maandag 23 december as. om 14.30 uur in het crematorium Westgaarde, Ookmeerweg 275, Amsterdam.

Wie men gedenkt, leeft.

Na ziekte, maar toch nog voor iedereen geheel onverwacht, nog vol goede hoop en plannen voor zijn gezin, maar in het besef dat hem nu de welverdiende rust is gegeven, is heden van ons heengegaan op 65-jarige leeftijd, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Jean Vijgen

echtgenoot van

Lieske Thissen

De bedroefde familie:
Heerlen: **Lieske Vijgen-Thissen**
Aken: **Fer en Monika**
Yves
Heerlen: **Pierre en Henny**
Anouk, Dominique
Heerlen: **Margareth en Hans**
Heerlen: **Richard**
Sharon, Stacy
Heerlen: **Gusta**
Heerlen: **John en Sandra**
Lauri, Kevin en Robin

17 december 1991
Abel Tasmanstraat 76, 6413 SZ Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 21 december as. om 12.30 uur in de parochiekerk van St. Pancratius te Heerlen, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijke condoléance. De avondmis zal plaatsvinden vrijdag 20 december om 18.30 uur in voornoemde parochiekerk.

Jean is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, geopend tussen 16.00 en 17.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Op 13 december 1991 is, op 80-jarige leeftijd, geheel onverwacht, na een liefdevolle verzorging in de verpleegkliniek te Heerlen, overleden

Jan Hubert Marie Eijkenboom

echtgenoot van

Christina Ruijpers

Valkenburg a/d Geul: **M.H.C. Eijkenboom-Ruijpers**
[illegible]: **Marja en Marie**
Valkenburg a/d Geul: **[illegible]**
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Roosendaal: **[illegible]**
[illegible]
Familie Eijkenboom
Familie Ruijpers

6301 LX Valkenburg a/d Geul
Oranje Nassaulist 60

Op verzoek van de overledene heeft de crematie in familiekring plaatsgevonden.

Verdere familieberichten
zie pagina 14

---

†

In rust en vrede, voorzien van de h. sacramenten, is heden overleden op de leeftijd van 62 jaar, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Hein Hanzen

echtgenoot van

Liesje Paffen

In dankbare herinnering:
Kerkrade: **L. Hanzen-Paffen**
kinderen en kleinkinderen
Familie Hanzen
Familie Paffen
Familie Bayer

6461 TW Kerkrade, 18 december 1991
Dir. v.d. Vennestraat 13

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op zaterdag 21 december 1991 om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef en Norbertus in het Rolduckerveld, gevolgd door de crematie in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Voor vervoer is gezorgd.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.
Vrijdagavond om 19.00 uur is de avondwake voor de dierbare overledene in bovengenoemde kerk.
De dierbare overledene ligt opgebaard in het streekmortuarium, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek te Kerkrade-Chèvremont, St. Pieterstraat 145.
Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Groot is de leegte die je achterliet.
Mooi zijn de herinneringen die blijven.

De eerste jaardienst voor mijn lieve man, vader, schoonvader en opa

Sjaak de Hey

zal worden gehouden op zaterdag 21 december as. om 19.00 uur in de Barbarakerk in Treebeek.

M. Michiels-Stollman
kinderen en kleinkinderen

Vertwijfeld dat hij zo plotseling uit ons midden werd gerukt en een grote leegte achterliet, maar toch dankbaar dat hem verder lijden werd bespaard, willen wij familie, vrienden, kennissen en buren danken voor de condoléances, de h.h. missen en de begeleiding naar de laatste rustplaats van mijn geliefde man, onze zorgzame vader, schoonvader en onze allerliefste opa

Ap Blokzijl

De plechtige zeswekendienst ter intentie van Ap zal worden opgedragen op zaterdag 21 decmber 1991 om 19.00 uur in de kerk van O.L. Vrouw van Lourdes te Kerkrade-West, Gracht.

Tiet Blokzijl-Bonné
kinderen en kleinkinderen

Vanwege zijn ernstige ziekte gunnen we hem nu zijn rust. Wij missen echter een hele fijne man, vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom, neef en vriend.

Heden is overleden

Lambert Gerard Kleijnen

echtgenoot van

Josephina Maria Hanen

Hij overleed in de leeftijd van 63 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Kerkrade: **J.M. Kleijnen-Hanen**
Ton Kleijnen
Mirjam Kleijnen-de Lange
Jorrit en Ewout
Familie Kleijnen
Familie Hanen

6467 EM Kerkrade, 17 december 1991
Oude Tunnelweg 4

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 21 december a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Terwinselen, Kerkrade, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Vader wordt bijzonder herdacht in de avondmis van vrijdag 20 december om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het streekmortuarium, St. Pieterstraat 145, Kerkrade-Chèvremont, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Vol verdriet laat ik jullie achter
maar eens zal ik jullie weerzien
dan zal jullie hart van vreugde leven
en dat zal niemand jullie nemen.

Dankbaar dat wij hem zolang in ons midden mochten hebben, is na een werkzaam, eenvoudig en gelovig leven, toch nog onverwacht van ons heengegaan onze zorgzame vader, schoonvader, lieve groot- en overgrootvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Sjaak (Sjaek) van de Boel

weduwnaar van

Gertruda Engelen

Voorzien van het h. sacrament der zieken overleed hij op de gezegende leeftijd van 91 jaar.

Uit aller naam:
Kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie van de Boel
Familie Engelen

6163 GE Geleen, 18 december 1991
Valderenstraat 14

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben zaterdag 21 december as. om 13.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Engelbewaarders te Lindenheuvel-Geleen, waarna de begrafenis op de algemene begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.
Mede tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen vrijdag 20 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

Het is alweer een jaar geleden dat we afscheid moesten nemen van onze broer, zwager, oom en neef

Zef Sieben

Zef is in gedachten nog steeds bij ons, vaak wordt nog over hem gesproken; vergeten zullen we hem nooit.
De eerste jaardienst zal worden gehouden op zondag 22 december 1991 om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Agatha te Eys.

De familie

---

†

In plaats van kaarten

De leegte die zij achterlaat
kan niemand wegnemen

In blijvende liefde gedenken wij, wat zij voor ons betekende.

Diepbedroefd delen wij u mede dat op 17 december 1991 is overleden

Roxanne Meeuwsen

* 17-12-1991

dochtertje van: **Henry en Monique**

De engelenmis zal gehouden worden op zaterdag 21 december a.s. om 09.30 uur in de dagkapel van de St. Corneliuskerk te Heerlerheide.
Aansluitend gaan wij haar begraven bij haar broertje Ruben, op de algemene begraafplaats aan de Kampstraat.
Roxanne is opgebaard bij de Dela, Grasbroekerweg te Heerlen. Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Enige en algemene kennisgeving

Na een werkzaam en tevreden leven, is heden van ons heengegaan

Thij Cordewener

* [illegible]-11-1919 † 16-12-1991
[illegible]erlen Hoensbroek

Amsterdam: **Wim Cordewener**
Nini Cordewener-Gerrand
[illegible]: **Lambert Cordewener**
[illegible]: **Marianne Curvers**
[illegible]: **Bert Cordewener**
Carina Cordewener-[illegible]
[illegible]echt: **Karin Cordewener**

[illegible]eerstraat 258
[illegible]1 NW Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben vrijdag 20 december om 13.30 uur in de kleine St. Jan aan de markt te Hoensbroek, gevolgd door crematie te Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek, bezoekgelegenheid heden, donderdag, van 14.00 tot 18.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur.

Werkloosheid blijft dalen

Van onze redactie economie

HEERLEN [illegible] CBS. [illegible] provinciale werkloosheidscijfers. De werkloosheid in Limburg zal namelijk de komende jaren blijven dalen. Alleen in 1992 is wellicht nog een [illegible] heine stijging te verwachten.

Dat schrijft het Economisch Technologisch Instituut Limburg (ETIL) in een rapport over de economische gang van zaken in deze provincie.

In Limburg is de werkloosheid nu voor het eerst sinds 25 jaar duidelijk lager dan landelijk. Het werkloosheidspercentage is in het derde kwartaal van 1991 voor Nederland 8,7 procent en voor Limburg 8,2 procent. In geen enkele provincie is de afgelopen vijf jaar de werkloosheid zoveel gedaald als in Limburg. Door de geringe groei van de beroepsbevolking zijn ook de vooruitzichten voor de toekomst op zich gunstig, alleen als de economie terugvalt en als de overheid flink gaat bezuinigen kan de ontwikkeling tijdelijk minder positief zijn.

Het aantal arbeidsongeschikte mannen stijgt nog steeds, maar in Limburg minder dan landelijk. Het aantal arbeidsongeschikte vrouwen neemt daarentegen sneller toe dan dat van de mannen en in Limburg sneller dan landelijk.

Voor 1992 schetst het Centraal Planbureau een somber beeld: dalende werkgelegenheid en stijgende werkloosheid. Het ETIL zet echter na welijke aanwijzingen om deze verwachtingen onderbouwen, omdat de beroepsbevolking in Limburg vrijwel niet meer groeit.

Met de economische groei in [illegible] gaat het niet zo goed. [illegible] het begin van de jaren tachtig was die [illegible] in 1990 (3,4 procent) lager [illegible]. Dit jaar is de groei nog meer vertraagd door de [illegible] gang van zaken in de industrie. Vooral de voor Limburg belangrijke bedrijfstakken als chemie, bouwmaterialen, machines en transportmiddelenindustrie hebben met een flinke [illegible] te kampen. In de bouw [illegible] de groei helemaal tot stand gekomen. Voor 1992 wordt een daling verwacht.

Aanbeveling commissie Kroes aan Maij-Weggen

Venlo moet knooppunt goederenvervoer worden

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG — In Venlo, Nijmegen Valburg en Twente moeten belangrijke overslagterminals voor het goederenvervoer via water, spoor en weg komen. In zo'n distributiecentrum worden containers en wissellaadbakken opgeslagen en verder verspreid naar het Duitse achterland en de belangrijkste Nederlandse transportcentra Amsterdam-Schiphol en Rotterdam.

De aanbeveling doet de commissie Kroes in een rapport dat gisteren in Den Haag aan minister Hanja Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat werd aangeboden. Maij-Weggen verklaarde de keuze van de commissie te zullen respecteren. De uiteindelijke beslissing wordt door de Tweede Kamer genomen.

[illegible] bestaande of potentiële terminals van plaatselijke of regionale betekenis kwamen in aanmerking [illegible] van bovenregionaal belang [illegible] Venlo [illegible] nog Heerlen, Sittard, Maastricht en Roermond. Alleen Heerlen en [illegible] zijn door de commissie Kroes [illegible] in stadie genomen.

Keus

De keus van de commissie is uiteindelijk gevallen op de drie genoemde plaatsen vanwege hun goede aansluiting [illegible] belangrijke goederenstromen.

De aanwijzing van de drie nieuwe overslagterminals wordt van nationaal belang geacht. Daarmee moet worden voorkomen dat de 'mainports' Amsterdam en Rotterdam verstopt raken door de sterke groei van het goederenvervoer. Dat zou de concurrentiepositie van Nederland in Europa in gevaar brengen.

De nieuwe overslagterminals moeten worden opgezet door het bedrijfsleven. De overheid moet er, zegt de commissie, alleen de eerste jaren geld in steken, bij voorbeeld om bepaalde investeringen mogelijk te maken of exploitatieverliezen af te dekken.

Nijmegen Valburg zal in de toekomst de belangrijkste overslagterminal worden, verwacht de commissie. Daar komt namelijk ook de nog aan te leggen Betuwelijn, de belangrijke spoorverbinding voor goederenvervoer tussen Rotterdam en de Duitse grens onder Arnhem aan. 'Nijmegen' zal dan ook op den duur waarschijnlijk goederentransport wegzuigen bij Twente en Venlo, schrijft de commissie Kroes. Die laatste twee terminals zouden als 'satelliet' van Nijmegen gaan fungeren.

Man misbruikte dochtertje (10) van vriendin

MAASTRICHT — Geleendenaar P. R. (27) maakte regelmatig seksueel misbruik van het 10-jarige dochtertje van zijn vriendin. Zowel thuis als op de camping kleedde hij het meisje vaker uit, [illegible] haar [illegible] en probeerde bij haar binnen te dringen. „Een [illegible]lijkmakende zaak", zei officier van justitie mr Verhaag gisteren voor de rechtbank in Maastricht. Zij eiste tegen de man twee jaar gevangenisstraf, waarvan de helft voorwaardelijk. Ook moet R. zich onder behandeling stellen omdat diens drankzucht volgens de officier van justitie niet los kan worden gezien van de ontucht.

De Geleendenaar vergreep zich aan het meisje als haar moeder weg was om boodschappen te doen. De vrouw vermoedde al langer dat er zich wat afspeelde tussen R. en haar dochter omdat beiden meer dan eens haastig in de kleren schoten als ze weer thuiskwam. Maar als ze ernaar vroeg zei het meisje dat er helemaal niks aan de hand was en kreeg ze de wind van voren van haar vriend.

Ook op de camping misbruikte R. het kind. Een andere campinggast die zijn fiets tegen de caravan van de Geleendenaar zette en naar binnen keek, was daar getuige van. Hij zag ze allebei naakt op de bank liggen, R. bovenop het meisje. Volgens de campinggast probeerde R. bij het meisje binnen te dringen.

De Geleendenaar ontkende dat hij ooit gemeenschap met het kind had gehad. Hij gaf alleen toe dat hij haar wel eens had gekust en dat hij zijn geslacht tegen het hare had gedrukt. Verder was het volgens hem nooit gekomen.

Advocate mr Pesch deed overigens een vergeefs beroep op de rechtbank om de zaak achter gesloten deuren te behandelen. „Publiciteit zal er onherroepelijk toe leiden dat mijn cliënt in de gevangenis door mede-gedetineerden wordt mishandeld", zei ze. Na kort beraad wees de rechtbank het verzoek af.

De rechtbank doet uitspraak over twee weken.

Zaak tegen hoofdverdachte uitgesteld tot maart

'Venlo Connection' laat alleen (drug)schulden na

ROERMOND — Voor de verdachten in het proces rond de 'Venlo Connection' loont de misdaad niet. Tenminste dat valt op te maken uit de stroom van financiële gegevens die gisteren op de tweede dag van het proces tegen vier vermoedelijke leden van de Venlose 'firma' op de tafel van de Roermondse rechtbank kwamen. Bijna drie miljoen gulden leverde de verkoop van naar schatting 1600 kilo hasj, 16 kilo speed en 15 kilo cocaïne op, maar van dat bedrag lijkt weinig over. Integendeel hier en der in Europa wachten drugorganisaties op de terugkeer van hoofdverdachte Dré S. (37) om uitstaande bedragen voor leveringen te innen.

Overigens kan dat nog jaren duren, want officier van justitie mevrouw E. van der Bijl staat erom bekend haar eisen aan de zware Duitse normen aan te passen. Vandaag zal de vertegenwoordigster van het Openbaar Ministerie nog niet kunnen requireren in de zaak van de leider van de 'Connection' omdat de rechtbank besloot die zaak te schorsen tot uiterlijk maart voor het horen van getuigen die in Deense en Duitse gevangenissen zitten. Wel zullen andere leden van de bende vandaag horen welke straf zij eist.

Een van hen, Rob van der W. (40), door vele getuigen aangewezen als de rechterhand van S., heeft al aan den lijve ondervonden dat misdaad niet loont. Direct na zijn arrestatie in juni eiste de fiscus een behoorlijk bedrag op en verkocht daarvoor een aantal bezittingen van Van der W.

Op de tweede procesdag bleek opnieuw hoe internationaal de Venlose organisatie was georiënteerd. Tegelijk werd ook duidelijk [illegible] kinderlijk eenvoudig de politie kon infiltreren want zonder [illegible] werden hele transacties [illegible] tappen van huis- en autotelefoons op papier vastgelegd.

Vooral in 1991 werden met behulp van Deense, Duitse en Engelse collega's heel wat transacties met tientallen kilo's drugs [illegible]

[illegible]

Zuid-Limburg

[illegible]

Mathinol

[illegible]

Nachtwake bij Abortuskliniek

● *MAASTRICHT — Enkele aanhangers van de actiegroep 'Schreeuw om Leven' hebben de afgelopen nacht gedemonstreerd bij de Abortuskliniek aan de Parallelweg in Maastricht. Het waren zes mannen die vanaf zeven uur gisteravond tot vanmorgen in het kader van een landelijke protestaktie met brandende fakkels de wacht hielden bij de Bourgognekliniek. Tussen de bomen in de straat hadden ze spandoeken aangebracht met teksten als 'Dag en nacht voor het ongeboren kind'. De aktiegroep 'Schreeuw om Leven' zegt niet alleen te strijden tegen abortus maar ook tegen enthanasiepraktijken. Ongeboren kinderen zouden wettelijk gediscrimineerd worden. De wakers willen de politici erop wijzen dat sinds zij de Wet Afbreking Zwangerschap met een stem meerderheid aannamen 'meer dan een half miljoen burgers niet geboren zijn.' Zij vinden dit 'moord met voorbedachte rade'.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ziggy Marley naar Sittard

SITTARD — [illegible]

Veroordeelde kondigt serie moorden aan

MAASTRICHT — [illegible]

'Compensatie Limburg op gebied kunst'

d'Ancona houdt voet bij stuk

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG — Minister Hedy d'Ancona van WVC wijst alle kritiek vanuit de Tweede Kamer op haar besluit in Limburg 600 PNL-banen en in het noorden 340 ISP-arbeidsplaatsen te schrappen, vierkant van de hand. In een brief aan de Kamer laat zij weten de betrokken provincies niet (zoals gevraagd) verder te willen compenseren voor haar bezuinigingsbesluit, dat vandaag bij de voortzetting van het begrotingsdebat weer aan de orde komt.

Opvallend is echter wel dat de minister kennelijk bereid is Limburg bij de algemene bezuinigingen op het gebied van de kunst (wat) te ontzien en dat zij dat ook al in de onderhandelingen aan de provincies zou hebben kenbaar gemaakt. De Raad voor de Kunst zou in zijn advies over het door de minister uitgebrachte Kunstenplan rekening moeten houden met het feit dat Limburg in de culturele sector veel PNL-geld heeft zitten en op dit gebied al veel minder geld krijgt dan andere regio's. Probleem is dat de Raad voor de Kunst pas volgend jaar met zijn advies komt.

Volgens de Limburgse gedeputeerde voor cultuur Ger Kockelkorn (PvdA) is de door d'Ancona (en Groen Links) genoemde suggestie tijdens de onderhandelingen niet echt hard op tafel gekomen. „Het klinkt ook wat ongeloofwaardig als je bedenkt dat het Kunstenplan een rechtstreekse bedreiging vormt voor bijvoorbeeld het Limburgs Symfonie Orkest en Opera Zuid."

In een 'totaalpakket' zou het wel een 'element' kunnen vormen, zegt Kockelkorn. Hij zou willen dat het rijk het museum voor Industriële Archeologie in Kerkrade, dat er door de PNL-bezuiniging helemaal niet dreigt te komen, de status van rijksmuseum gaf. Dat zou pas een echte vorm van compensatie zijn.

d'Ancona rechtvaardigt in haar brief verder de bezuinigingen op de PNL/ISP-gelden vanaf 1993. Die gelden zijn volgens haar extra en altijd niet meer gehandhaafd blijven gelet op de bezuinigingsplicht van WVC. Alleen bij de verslavingszorg zou het niet om extra geld gaan. d'Ancona blijft deze voorziening daarom ook betalen.

Glasmy niet naar Scheuten

Van onze redactie economie

HEERLEN — Mr Udo, de bewindvoerder van de Glasmy-restanten Delta Glas en Delta Plastics, heeft gisteren een nieuwe eigenaar voor die bedrijven gekozen. Er hadden drie bedrijven een bod gedaan op de Glasmy-erfenis. De keus is onverwacht niet gevallen op de Scheuten Glasgroep uit Venlo. Welk bedrijf nu wel de nieuwe eigenaar wordt, is nog onduidelijk. Bewindvoerder Udo was gisteravond niet bereikbaar.

Directeur Jacques Scheuten toonde zich zeer teleurgesteld over het feit dat hij is gepasseerd.

„Ik had al een hele constructie bedacht met meer overlevingskans voor de bedrijven."

Scheuten laat zich overigens niet ontmoedigen door Udo. Hij is van plan toch een bedrijf in Heerlen te beginnen, gespecialiseerd in 'high-tech-beglazingen'. Tegenwoordig is er van alles mogelijk met glas [illegible]

[illegible]

FNV-bond boos op Van Liemt

HEERLEN — De Industriebond FNV is boos op DSM-topman Hans van Liemt. De hoogste baas van het chemieconcern zegt dat gedwongen ontslag van personeel volgens het reorganisatieplan Concern 2000 niet nodig is als onder meer tijdig overeenstemming wordt bereikt met de vakbonden over een sociaal plan.

FNV-onderhandelaar Henk Walravens vindt dat DSM zo volkomen ten onrechte de bonden onder druk probeert te zetten: „DSM is de laatste die ons in de onderhandelingen over het sociaal plan iets kan verwijten.

We vragen DSM al maanden om meer informatie om adequaat mee te kunnen denken over de noodzaak van de reorganisatie. Daar komen ze nu pas mee over de brug."

†

Dankbaar voor wat hij voor ons heeft betekend, geven wij u met droefheid kennis dat heden, na een liefdevolle verzorging in St. Jansgeleen te Geleen, van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Zef Caanen

echtgenoot van

Anny Goossens

Voorzien van het h. sacrament der zieken overleed hij op 76-jarige leeftijd.

Geleen: **A. Caanen-Goossens**
Buchten: **Chris en Elly**
Bianca
Ulestraten: **Harry en Marga**
Monique, Roger, Cindy
Geleen: **Zef**
Hoensbroek: **Wil en Annie**
Familie Caanen
Familie Goossens

6162 GA Geleen, 18 december 1991
Henri Hermanslaan 7

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben zaterdag 21 december a.s. om 12.30 uur in de parochiekerk St. Augustinus te Lutterade-Geleen, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Mede tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen vrijdag 20 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1, te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een kortstondige ziekte is op 69-jarige leeftijd overleden

Arthur L. Wetzels

* 27-10-1922 † 14-12-1991

echtgenoot van

Betty H. Berendsen

Kinderen en kleinkinderen

14 december 1991

Op zijn verzoek hebben wij hem in besloten kring gecremeerd.

In plaats van kaarten

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven ondervonden bij het overlijden en de crematie van mijn lieve vrouw, onze moeder en oma

Til Hendrickx-Schoutens

willen wij u langs deze weg hartelijk danken voor de condoléances, h.h. missen en bloemen alsmede voor uw aanwezigheid.

P. Schoutens
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 21 december om 19.00 uur in de parochiekerk H. Cornelius te Heerlerheide.

Het gemis en het verdriet zullen altijd blijven. Uw overweldigende blijken van medeleven tijdens de ziekte en het overlijden van onze lieve zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Roos van der Sluis-Pelzer

waren voor ons een grote steun en troost.
Hiervoor willen wij u hartelijk danken.

Harrie
José en Lei
Paula en Huub
Ronald en Hanneke

Heerlen, december 1991

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 21 december as. om 19.00 uur in de kerk Verschijning van de Onbevlekte Maagd te Heerlen-Molenberg.

Dankbetuiging

De grote belangstelling en de vele blijken van medeleven bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare man, onze vader, schoonvader en opa

Lambert Hartman

hebben wij zeer gewaardeerd en hebben ons gesteund.
Hiervoor danken wij u hartelijk

Mevr. H.M. Hartman-Hofstede
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, december 1991.

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 21 december as. om 18.30 uur in de parochiekerk H.H. Martelaren van Gorcum, Sittarderweg te Heerlen.

---

† **Jac. Delissen,** 88 jaar, echtgenoot van Trui Janssen, Koppelstraat 53, 6088 EN, Roggel. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 20 december 1991 om 10.30 uur in de St.-Petruskerk te Roggel.

† **Jo Vrancken,** 66 jaar, echtgenoot van Lie Meerten, Wolfsberg 10, 6102 RB Pey. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 19 december 1991 om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Pey.

† **Mevrouw Gertruda Jacoba Maria Teunissen,** 89 jaar, weduwe van de edelachtbare heer Johannes Theodorus Mooren. Corres. adres: Beemdenlaan 13, 6041 NL Roermond. Overeenkomstig haar wens, heeft de plechtige uitvaartdienst, heden, in besloten kring plaatsgevonden.

† **Jan van de Manacker,** 63 jaar, echtgenoot van Maria Knoops, Hemelrijckstraat 11, 6097 BJ Heel. De crematieplechtigheid heeft in besloten kring plaatsgevonden.

† **Pater drs. Gerard J. van Nimwegen C.s.s.R.,** 83 jaar, Parklaan 3, 6045 BS Roermond. De uitvaart in de Nebo-kerk te Nijmegen zal plaatsvinden op donderdag 19 december 1991 om 11.00 uur.

† **Johannes Hubertus Vermeij,** 82 jaar, weduwnaar van Anna Gertudis Rietjens, L'Unionlaan 1, huize Beek en Bos, 6093 GE Heythuysen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 21 december 1991 om 10,30 uur in de parochiekerk van de H. Nicolaas te Heythuysen.

† **Mathias Gerardus Hubertus Pollaert,** 69 jaar, echtgenoot van Corrie Theunissen, Van den Bongaertstraat 28, 6081 BE Haelen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 21 december 1991 om 10.30 uur in de H. Lambertuskerk te Haelen.

† **Jeanne Morren,** oud 86 jaar, weduwe van Johannes Folkeringa. 6229 XK Maastricht, Bouwert 4. De dienst wordt gehouden vrijdag 20 december om 13.00 uur in de kerk van St.-Jan, Vrijthof te Maastricht. Er is geen condoleren.

† **Hendrikus Coumans,** oud 88 jaar, echtgenoot van Josephina Minses. 6218 AC Maastricht, Reinaartsingel 70, kamer 621. De eucharistieviering zal worden gehouden vrijdag 20 december om 14.00 uur in de parochiekerk van de Vier Evangelisten te Malberg-Maastricht. In de kerk gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

† **They Pisters,** oud 64 jaar. 6217 BC Maastricht, Grimbeertstraat 65.b. Eucharistieviering in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Goede Raad, Malpertuis-Maastricht, op vrijdag 20 december om 11.00 uur. Geen condoleren.

† **Lies Lemmens,** oud 73 jaar, echtgenote van Hubert Brouwers. 6267 CA Cadier en Keer. Limburgerstraat 19. De uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 21 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Kruisverheffing te Cadier en Keer. Schriftelijk condoleren in de kerk.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor alle medeleven ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare echtgenoot en ozne zorgzame vader

Werner Amkreutz

willen wij u langs deze weg hartelijk danken voor de vele condoléances, h.h. missen en bloemen alsmede voor uw aanwezigheid bij de begeleiding naar zijn laatste rustplaats.
Het heeft ons goed gedaan te zien hoeveel mensen hem waardeerden.

Corry Amkreutz-Guldenaar
en kinderen

Heerlen, december 1991

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 22 december 1991 om 9.30 uur in de parochiekerk Christus Koning te Vrieheide.

Groot is het verdriet,
mooi zijn de herinneringen.

Diep ontroerd, de volle kerk, de vele condoléances en bloemen; ze waren voor ons een grote steun en troost. Een mooier afscheid van mijn lieve man en zorgzame vader, broer en vriend

Frans Daemen

hadden we ons niet kunnen wensen.
Speciale dank aan de dames van de avondwake en pastoor Latten voor de persoonlijke en mooie dienst. Dank aan ieder die ons dit dragen verlichten, door hun gebed.

Ria, Esther en
Monique Daemen

De zeswekendienst voor Frans is op zaterdag 21 december as. om 18.00 uur in de H. Andreaskerk, Palestinastraat 326, Heerlerbaan.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve moeder en oma

Maria Schmeitz-Philips

danken wij u allen hartelijk.

Kinderen en kleinkinderen
Familie Schmeitz

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 22 december as. om 10.00 uur in de St.-Jozefkerk te Doenrade.

Dankbetuiging

Voor uw zeer gewaardeerde blijken van deelneming ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van onze vader, schoonvader en opa

Pieter Bodelier

betuigen wij onze oprechte dank

Kinderen en kleinkinderen
familie Bodelier

Kaalheide, december 1991

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 21 december as. om 19.00 uur in de St.-Jozefkerk te Kaalheide.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van belangstelling en medeleven bij het overlijden, de uitvaartdienst en de begrafenis van onze pastoor

pater Bartholomeus Biemans O.C.D.

betuigen wij u onze oprechte dank.

Paters Ongeschoeide Karmelieten
familie Biemans
kerkbestuur parochie H. Hart.

Geleen, 16 december 1991

De plechtige zeswekendienst, waartoe wij u van harte uitnodigen, zal worden gehouden op zondag 22 december as. om 11.00 uur, in onze parochiekerk, Rijksweg Noord 33, Geleen.

Dankbetuiging

De overweldigende belangstelling bij het overlijden en de begrafenis van mijn man, onze vader, schoonvader en opa

Frits Brouwers

is voor ons een grote steun geweest. Het heeft ons goed gedaan te zien hoeveel mensen hem waardeerden. Hartelijk dank aan allen, en in het bijzonder aan fanfare Juliana voor de sfeervolle begeleiding naar zijn laatste rustplaats.

M.G. Brouwers-Stoffels
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 21 december as. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Holtum.

Dankbetuiging

Het overweldigende medeleven en de belangstelling ons betoond bij het overlijden en de crematie van onze moeder, schoonmoeder en oma

Gertrud Hermanns

weduwe van

Antoon Joseph Hanssen

hebben ons niet alleen diep getroffen maar vooral ook zeer getroost. Hiervoor willen wij iedereen van harte danken.

Kinderen en kleinkinderen

Nieuwenhagen, december 1991

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 21 december as. om 19.00 uur in de parochiekerk Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen.

Op 20 december is het een jaar geleden dat wij afscheid hebben genomen van mijn onvergetelijke man en onze lieve papa en opa

P. Wijnen

Tot intentie daarvan zal de plechtige jaardienst worden gehouden op zondag 22 december as. om 10.00 uur in de St.-Getrudiskerk te Wijlre.

Mevr. Wijnen-Schurgens
kinderen en kleinkinderen

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de begrafenis van onze lieve moeder, oma en overgrootmoeder

Anna Görtzen-Dohmen

betuigen wij hierbij onze hartelijke dank.
Een speciaal woord van dank aan dr. Van Der Donck en het verplegend personeel van afdeling 3 van de Hamboskliniek.

Kinderen, klein- en
achterkleinkinderen.

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 21 december as. om 19.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Lourdes te Gracht, Kerkrade.

De eerste jaardienst voor mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Piet van Zwet

zal worden gehouden op zaterdag 21 december 1991 om 19.00 uur in de parochiekerk St.-Dionysius te Schinnen.

Wies van Zwet-Nijsten
kinderen en kleinkinderen

De plechtige eerste jaardienst voor onze lieve en onvergetelijke moeder en oma

Liza Sangen-Goertzen

zal plaatshebben op zaterdag 21 december as. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Maria Goretti te Nulland, Kerkrade.

Kinderen en kleinkinderen

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonli[illegible] bedanken voor de vele blijken van medeleven [illegible] wij mochten ontvangen tijdens het overlijde[illegible] de begrafenis van mijn lieve vriend en onze b[illegible]

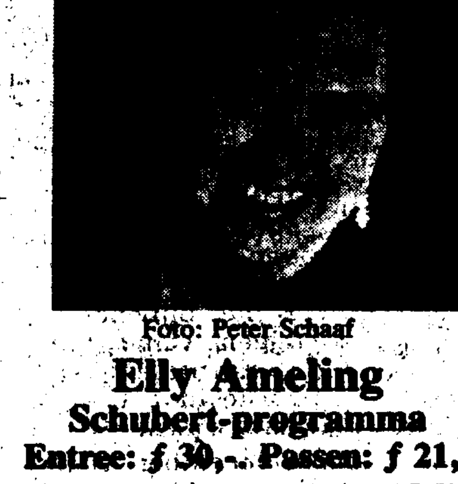
Antoon Jongen

betuigen wij u bij deze onze oprechte dank. [illegible] speciaal woord van dank aan alle doktoren va[illegible] Heerlense ziekenhuis; speciaal dank aan de [illegible] lense Dia-lease vereniging.

Annet Beaumont-Ba[illegible]
Familie Jongen
Familie Post

De plechtige zeswekendienst zal worden geho[illegible] op zaterdag 21 december as. om 19.00 uur in d[illegible] rochiekerk van de H. Jozef te Kerkrade-Kaalh[illegible]

'Uitverkiezing is voor Jan Loonen een uitdaging'

Limburger voorzitter Campina Melkunie

van onze verslaggever

... Met 200 van de ... voorzitter ... Campina Melkunie ... Als zodanig ... president van de ... van de ... Melkunie BV die de ... van de coöperatie ... vermarkt.

De coöperatie ... eind 1989 is ontstaan uit een fusie van Campina en Melkunie Holland. ... ruim 13 000 ... 3 miljard ... BV behaalde ... miljard. Daarmee ... Melkunie de grootste ... onderneming van de Benelux.

Uitdaging

... was ... van Jan Loonen ... Eerder deze maand was ... tot voorzitter van de kring Limburg gekozen. Tezamen vormen de voorzitters van de negen districten waarin het werkgebied van Campina Melkunie is opgedeeld, het bestuur van de zuivelcoöperatie.

Tijdens de eerste vergadering van het nieuwe bestuur werd een profielschets van de nieuwe voorzitter gemaakt. Zo zou hij open en eerlijk moeten zijn, ervaring op bestuurlijk niveau moeten hebben, zijn zegje moeten kunnen doen, goed moeten kunnen luisteren, respect voor andere opvattingen moeten kunnen opbrengen, een bruggenbouwer moeten zijn, een behoorlijke opleiding moeten hebben genoten, een goed financieel inzicht moeten hebben en een behoorlijke kennis van talen moeten hebben.

Unaniem

Unaniem was het bestuur in zijn voordracht van Jan Loonen die op 5 maart 1939 in Oostrum werd geboren. Hij is gehuwd en vader van een dochter, die aan de Vrije Universiteit van Amsterdam studeert, en een zoon, met wie hij een maatschap vormt. Vader en zoon hebben 70 melkkoeien en een melkquotum van ruim 500 000 kg.

De nieuwe voorzitter van Campina Melkunie is een aartje naar zijn vaartje. Loonen senior was vele jaren voorzitter van de Coöperatieve Zuidnederlandse Organisatie van Zuivelverenigingen, voorzitter van de Veehouderijcommissie van het Landbouwschap en ondervoorzitter van de Federatieve Nederlandse Zuivelbond. Ofschoon hij niet had gestudeerd, werd hij gretig door landbouwministers geraadpleegd. Als geen ander slaagde Jan Loonen senior erin om ingewikkelde materie inzichtelijk te maken.

Die kunst verstaat ook Jan Loonen junior die in 1983 tot voorzitter van de Coöperatieve Zuivelvereniging Campina werd gekozen. Hij volgde daarmee Dries Poppe uit Middelburg op.

Fusie

Na de fusie van Campina met Melkunie Holland, eind 1989, werd Jan Loonen plaatsvervangend voorzitter van het interim-bestuur. Als president van Campina Melkunie fungeerde Aad van Leeuwen, voorzitter van Melkunie Holland, die gisteren bij zijn afscheid in de Brabanthallen in Den Bosch tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw werd benoemd.

In zijn maiden speech onderkende de voorzitter Jan Loonen dat er in het werkgebied van Campina Melkunie verschillen in mentaliteit en cultuur bestaan. Het werkgebied reikt van Texel tot Middelburg en van Maastricht tot Flevoland. „Dat alles maakt het er niet gemakkelijker op. Toch is het wezenlijk dat we er samen alles aan doen om met grote voortvarendheid en als hechte eenheid te werken aan het realiseren van onze gemeenschappelijke doelstellingen. En dat is op de eerste plaats een zo hoog mogelijke melkprijs."

Om de melkprijs ... drie jaar met tweeëneenhalve cent ...

● *Jan Loonen, de nieuwe voorzitter van de zuivelcoöperatie Campina Melkunie.*

'Affaire Sondagh' goede waarschuwing voor gemeenten

Heerlense ambtenaar maakt miljoenenfout

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN — Het zal je als ambtenaar van een gemeente maar gebeuren. Je laat een projectontwikkelaar een verkeerde kaart zien. Deze koopt vervolgens voor 1,3 miljoen gulden een stuk grond om daar winkels met woningen te bouwen. Het geld leent hij van een bank.

De poppen zijn aan het dansen als later blijkt dat de informatie op de kaart niet klopt. De gemeente wordt met juridische procedures om de oren geslagen.

Precies dit is Heerlen overkomen nadat een ambtenaar, waarvan we de naam maar onvermeld laten, in 1979 de bovengenoemde fout maakte.

Diverse partijen voelen zich benadeeld omdat ze hun lucratieve bouwplannen, op de plek van het inmiddels gesloopte garagepand van de firma Sondagh, in duigen zien vallen.

Rechtszaak op rechtszaak volgt. Door rentebijschrijving en eisen tot schadevergoeding ziet Heerlen zich uiteindelijk geconfronteerd met claims van vele miljoenen. De Simpelveldse belegger Meyers wil 7,5 miljoen en ook de Vaalser projectontwikkelaar Van Doorn eist vele miljoenen. Van Doorn wordt op zijn huid gezeten door de Rabobank uit Vaals, die hem geld leende en nu al minstens voor 3,3 miljoen de boot is ingegaan. Van Doorn schuift deze claims door naar de gemeente Heerlen.

Het Gerechtshof in Den Bosch heeft nu, in op een na hoogste instantie, bepaald dat gemeente Heerlen 'slechts' 900 000 gulden moet betalen aan Van Doorn danwel de Rabobank. Inclusief rente en andere kosten bezorgt de fout van de ambtenaar Heerlen een schadepost die kan oplopen tot zeker anderhalf miljoen gulden.

Gezien de hoogte van de claims komt de gemeente er nog genadig vanaf. De eis van Meyers wordt zelfs helemaal afgewimpeld, al diende deze een plan in volgens het op dat moment bekende bestemmingsplan.

Gerechtshof

Het Gerechtshof uit ook verwijten richting Van Doorn: hij heeft verzuimd een ontbindende bepaling op te nemen voor het geval hij geen bouwvergunning zou krijgen. Bovendien leende hij geheel voor eigen risico geld van de bank.

In concreto krijgt Van Doorn van het Hof twee miljoen gulden te weinig toegewezen om zijn schuld bij de Rabobank af te kunnen betalen. Meyers zegt de grond nog steeds van Van Doorn te willen kopen.

Daar moeten de ondernemers verder maar onderling uit zien te komen. Wat blijft is de simpele constatering dat Heerlen met de nodige financiële schade uit de slangenkuil is ontsnapt.

...

Vogelvrij

...

Wie daar niet ... streeft, dreigt ... heid te verliezen ... zaak Sondagh een goede waarschuwing geweest.

GEMEENTE BORN

Openbare bekendmaking voorbereidingsbesluiten

De burgemeester van Born maakt, overeenkomstig het bepaalde in artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, bekend dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 16 december 1991 besloten heeft te verklaren dat in voorbereiding zijn:

1. een partiële herziening van het „uitbreidingsplan Papenhoven aanwijzende de bestemming in onderdelen" voor de percelen kadastraal bekend gemeente Born, sectie M nr. 1256 en nr. 1328, plaatselijk bekend Burg. Houbenstraat 15 te Papenhoven, t.b.v. de bouw van een kantoorruimte bij de woning aan dit adres;
2. een partiële herziening van het bestemmingsplan „Oud Papenhoven" voor een gedeelte van het perceel kadastraal bekend gemeente Born, sectie M nr.920, plaatselijk bekend Op de Coul 20 te Papenhoven, t.b.v. de bouw van een garage;
3. een partiële herziening van het bestemmingsplan „kom Grevenbicht" voor een gedeelte van het perceel kadastraal bekend gemeente Born, sectie M nr. 1178, plaatselijk gelegen aan de Nieuwstraat te Grevenbicht, t.b.v. de bouw van een woning.

Voorts is bepaald dat vorenomschreven voorbereidingsbesluiten met ingang van 20 december 1991 in werking treden.

De besluiten met bijbehorende tekeningen liggen vanaf vermelde datum ter gemeentesecretarie, kamer 1.35 (Kasteelhof 1 te Born), voor een ieder ter inzage.

Born, 19 december 1991.
De burgemeester voornoemd,
P.L.H. Creemers.

Fish betovert Hanenhof

DOOR GEERTJAN CLAESSENS

GELEEN — Als een trol duikt hij bij de eerste tonen plotseling midden in de zaal op Gevangen in een blauwe baan ... hij zweeft ... Dick, alias Fish ... kerel met een ... straling.

Vanaf het eerste ... Fish zijn publiek ... spontaan ... de teksten ... het optreden in de Geleense Hanenhof af en toe de sfeer van een ... kroeg.

Fish vertelt ... breed ... muziek ... Fish ...

...

stroomt het publiek ... naar buiten ... in

officiële mededelingen

GEMEENTE BEEK

Openbare bekendmaking
DE BURGEMEESTER VAN DE GEMEENTE BEEK (L.)

maakt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, bekend dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 12 december 1991 heeft besloten te verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor:

- een gedeelte van het perceel gelegen in het bestemmingsplan „Spaubeekerhof", kadastraal bekend gemeente Spaubeek, sektie C nr. 838 (ged.);
- een perceel gelegen aan de Maastrichterlaan 122, kadastraal bekend gemeente Beek, sektie F nr. 4314;
- het gebied „Molenstraat en omgeving".

Bedoelde besluiten liggen, met de daarbij behorende en als zodanig gewaarmerkte tekening, waarop de percelen in gele kleur zijn aangegeven, met ingang van 20 december 1991 ter gemeentesecretarie, afdeling grondgebiedzaken, sector bouwen en wonen, kamer 29, voor een ieder ter inzage. Op deze dag treedt dit besluit in werking.

Beek (L.), 19 december 1991.
De burgemeester voornoemd,
J.G.J. Eijssen, lb.

infinity quadral Bang&Olufsen LUXMAN PIONEER Nakamichi ONKYO SONY DENON TOSHIBA
SATURN
techno markt
AIWA ADF 300
Hi-Fi cassette-deck met dolby B/C, Bias-Fine en automatische bandsoortherkenning, DIN en cinchaansluiting, ideaal als 2e toestel voor het kopiëren van cassettes
99:
329:
SONY
My first SONY*
SONY D 5000
CD speler met geïntegreerde luidsprekers en aansluitmogelijkheid aan Hi-Fi installaties, inkl. microfoon voor meezingen
*My first Sony is een gedeponeerd handelsmerk
KONICA ZUP 80 RC
Veel details en toch kompakt met meervoudige belichting, infrarood afstandsbediening, zoeker met dioptriekorrektie, zoomobjektief 40-80 mm, datumachterwand, inkl. tas en batterij
CD's 21.95
De beste titels op één CD
The Heart Of...
15.95
COCO NUTS
31.95
Die Strauß Dynastie
23.95
De soundtrack van de kerst-TV serie
SONY SLV 315
VHS-videorekorder met 3 koppen techniek, perfekt stilstaandbeeld, slow-motion en versnelde weergave, snelstart met LCD-afstandsbediening
Zaterdags bereikbaar
P
1199:
SHARP VLC 690
VHS-C camcorder
8 x motorzoom, autofocus, High speed shutter, 1/10.000 sec, tegenlichtkorrektie, datum- en tijdaanduiding
Alle prijzen in DM
777:
1199:
249:
DENON PMA 260
Versterker met Direkt-Geluid schakelaar 2 x 53 watt bij 4 Ohm volgens DIN norm
Audio 12/89 Die Audio kaufempfehlung Mittelklasse
stereoplay 3/90 Spitzenklasse III
AEG Olyfax 330
kompakte personal fax met 16 grijstrappen, standaard-, fijn- en speciaaloplossing, zendrapport, geprint journaal
Panasonic TXC 84 DRs
63 cm stereo-color getinte rechthoekige beeldbuis, computergestuurde videotekst, met geheugen voor 40 pagina's, S-VHS ingang, 2 x 20 watt, 4 luidsprekers PAL/SECAM-oost, infrarood afstandsbediening
Onze betrouwbare service
• Bodemprijzen
• Prijsgarantie*
• Gigantische keuze
• Grote merken
• Vriendelijke en vakkundige bediening
• Bezorgdienst
• Eigen servicedienst
• Autotelefoonmontage
• Financieringsservice
• Parkeergarage voor klanten
Om mee te pakken bij de kassa
Poppy info reiswekker-radio 19,90
Poppy Walkie cassette afspeelapparaat met hoofdtelefoon en riemclip 14,90
Zakradio FM 7,00
Zakradio AM 5,00
Ook zaterdags te bereiken
Bushalte Hoofdpostkantoor
SATURN Techno-Markt
Franzstraße 6
W-5100 Aachen
Tel.: 0949/241/47989-0
Openingstijden: Ma.-vrij. 9.00-18.30 uur
Do. 9.00-20.30 uur
Za. 9.00-14.00 uur
Lange zaterdag 9.00-18.00 uur
Elisenbrunnen
Alexianergraben
Hauptpost
Theaterstraße
SATURN
Franzstraße
Matthiashofstraße
Aachen Hbf
Marschiertor
Comuth & Partner
Technics HECO GRUNDIG BOSE PHILIPS BLAUPUNKT marantz
AEG ELAC NEC TDK AGFA SABA BASF LOEWE JVC Dual
SENNHEISER KRUPS Scotch AKAI FUJI OLYMPUS ALPINE BOSCH SHARP
RICOH Miele MINOLTA SAMSUNG MITSUBISHI KENWOOD TELEFUNKEN PENTAX Nikon SIEMENS Commodore Canon SANYO FISHER Panasonic

De komende weken zal bijna dagelijks vanuit Luchthaven Maastricht een vliegtuig richting Belgrado vertrekken. Een uitkomst voor honderden Joegoslavische gastarbeiders uit Duitsland, waar de Joegoslavische luchtvaartmaatschappij JAT niet meer welkom is. Als enige EG-lidstaat heeft ons buurland namelijk besloten om, als onderdeel van sancties tegen de deelstaat Servië, geen Joegoslavische toestellen meer toe te laten. In de overige lidstaten, waaronder Nederland, vallen de passagiersvluchten niet onder de economische sancties. JAT heeft daarom een 'omleidingstruc' bedacht. D66, PvdA en CDA hebben hun bedenkingen tegen de overeenkomst tussen JAT en luchthaven Maastricht. Zij vinden dat een Nederlands vliegveld op deze manier profiteert van het sanctiebeleid van een buurland. Gisteren stelden zij in de tweede kamer schriftelijk enkele kritische vragen over deze zaak aan de minister van Buitenlandse Zaken.

in het nieuws

JAT-woordvoerder over vluchten:

'Tien keer per week bestemming Belgrado'

● *Tot Kerstmis nog zeker 10 vluchten vanaf de Limburgse luchthaven voor de toestellen van JAT.* Foto FRITS WIDDERSHOVEN

DOOR CINDY JASPERS

BEEK – „Wanneer de Kamer besluit dat de JAT in Nederland niet meer mag landen, dan stoppen wij uiteraard met die vluchten", zegt een licht geïrriteerde woordvoerder van Maastricht Airport. „Maar op dit moment zien wij geen enkele reden om geen zaken met JAT te doen."

Blijkbaar is hij niet blij met zoveel belangstelling. Hij vindt het voor de hand liggend dat JAT naar Maastricht is uitgeweken, nu deze maatschappij niet meer in Duitsland mag landen.

„In Noordrijn-Westfalen wonen veel Joegoslaven, die normaal gesproken vanaf Düsseldorf naar hun vaderland vliegen. Nu dat niet meer kan, is Maastricht de dichtstbijzijnde alternatieve mogelijkheid. JAT vliegt al jaren op Maastricht. In de zomer hebben we regelmatig charters van JAT, die contacten lagen er dus al."

Sinds de eerste vlucht van afgelopen vrijdag zijn er nog twee vluchten geweest. Tot Kerstmis verwacht de woordvoerder van de Limburgse luchthaven nog zo'n tien vluchten.

Tomo Crusevac, een woordvoerder van JAT, is blij met de uitwijkmogelijkheid van Düsseldorf naar luchthaven Maastricht. „Wij hebben goede ervaringen met Maastricht", is zijn commentaar. „We overwegen zelfs om met deze vluchten door te gaan wanneer de Duitse regering besluit haar sancties op te heffen. We willen drie tot vijf keer per week vanaf Beek naar Belgrado gaan vliegen. In toptijden, zoals nu rond kerst en oud en nieuw, zullen dat er tien tot twaalf zijn. De Duitse regering straft de Lufthansa meer met deze sanctie dan ons. Lufthansa heeft veel vluchten die op elkaar aansluiten. Nu er een aantal vluchten uitvallen, raakt hun hele systeem in de war. Wij vliegen alleen vanaf Belgrado naar een bepaalde bestemming in Duitsland en weer terug. Bijna dagelijks zijn er speciale charters voor Joegoslaven die in Duitsland werken. Voor vier bestemmingen hebben we al een goede oplossing gevonden om de sancties te omzeilen. De reiziger die normaal vanaf Hamburg vliegen wijken uit naar Denemarken, vanaf München rijden bussen naar Zürich en de Berlijnse vluchten gaan voorlopig vanaf Praag."

Oorlog

Een oudere (Servische) passagier heeft, hoewel ze al achttien jaar in Duitsland woont en werkt, een zeer negatieve mening over de houding van Duitsland ten opzichte van Servië. „Ze willen ons gewoon inlijven. Net als in de oorlog. Daarom worden we nu geboycot, zodat Kroatie sterker komt te staan. Wat in de oorlog is gebeurd zijn we nog niet vergeten, daarvoor moet iedereen op zijn hoede zijn."

Maar de meeste reizigers vinden de oorlog in hun land en de economische sancties die de Europese Gemeenschap voor hun land heeft afgekondigd alleen maar lastig en onnodig.

„Je moet zelf maar eens komen kijken hoe het is," zegt Tomislav Dimitrijevic, een zakenman op weg naar huis, uitnodigend. „Het is niet overal oorlog. De berichtgeving in Europa geeft een vertekend beeld van de werkelijkheid."

Familie

De meeste passagiers vinden het de normaalste zaak van de wereld dat ze nu naar Joegoslavië reizen terwijl daar de gevechten nog in alle hevigheid voortduren.

„We gaan gewoon onze familie bezoeken, wat is daar zo bijzonder aan?", vraagt mevrouw Belovic, die al vijftien jaar in Duitsland woont. „Tien dagen geleden kregen we van JAT te horen dat we niet vanaf Düsseldorf konden vliegen, ze zouden naar andere mogelijk uitkijken. We moesten nu een uurtje rijden om hier te komen, dat is natuurlijk lastig, maar we zijn blij dat we wegkunnen om met de kerst bij onze familie te zijn."

Mario Mircic vliegt ongeveer twee keer per jaar naar zijn geboorteland om zijn familie te bezoeken.

„Natuurlijk is het nu niet leuk in mijn land," luidt zijn understatement, „maar ik moet toch gaan, ik moet mijn moeder bezoeken, oorlog of geen oorlog."

Stom

Vrees dat ze over enige tijd niet meer terug kunnen vliegen naar Maastricht hebben de Joegoslaven niet. „Zo'n stomme sanctie kun je alleen maar van Duitsers verwachten", meent de dochter van mevrouw Belovic. „Nederland sluit zich daar nooit bij aan, daar zijn we niet bang voor."

Het toestel dat gisteren van Beek vertrok was halfvol. Meer dan dertig mensen, die wel een vliegticket hadden gekocht, kwamen niet op tijd in Maastricht opdagen. Mischien ook delen ze het vertrouwen van hun landgenoten in de Nederlandse regering niet en kiezen ze ervoor om voorlopig hun familiebezoeken uit te stellen.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Hot Shots, do 19 en 21 uur. **Rivoli:** A kiss before dying, do 18.30 en 20.30 uur. **Maxim:** What about Bob?, do 18.30 en 20.30 uur. **H5:** City Slickers, dag. 19 en 21.30 uur, do ook 14.30 uur. Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. 18.30 en 21 uur, dag. Doc Hollywood, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur. The Fisher King, dag. 21 uur. Bingo, dag. 14 en 18.30 uur. Terminator 2, dag. 14 18 en 21 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Hot Shots, dag. 21.15 uur. A kiss before dying, dag. 21.15 uur. Dances with wolves, dag. 20.30 uur. Doc Hollywood, dag. 21.15 uur. **Ciné-K:** Thelma and Louise, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** City Slickers, dag. 19 en 21.30 uur. Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. 19 en 21.30 uur. The Fisher King, dag. 20.30 uur. **Lumière:** The unbelievable truth, dag. 20 uur. Mauvais sang, dag. 21 uur. Delicatessen, dag. 22 uur.

● GELEEN

Roxy: Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. 20.30 uur. **Studio Anders:** Thelma and Louise, dag. 20.30 uur.

● SITTARD

Forum: Hot Shots, dag. 20.30 uur. Not without my daughter, dag. 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Backdraft, dag. 20.30 uur. Not without my daughter, do 20.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Hot Shots, dag. 20.30 uur. **Royaline:** Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Après la guerre, do 20.30 uur.

in de theaters:

HEERLEN:

– **do. 19/12:**cabaret 'Achter de Horizon', Seth Gaaikema.
– **vr. 20/12:**Scapino Ballet Rotterdam brengt 'De Notekraker'.
– **za. 21/12:**Koninklijke Vlaamse Schouwburg 'Piaf', muziektheater.
– **za. 21/12:**Vincent Bijlo met 'De Knal van Half Zeven' (20.30 uur).

● *Vincent Bijlo*

– **zo. 22/12:**Maastrichts Salon Orkest in Kerstsfeer (15 uur).
– **wo. 25/12:**Kerst-in (12 uur).

KERKRADE:

– **vr. 20/12:**liederenrecital van Elly Ameling.
– **za. 21/12:**muzikale show door Ritmic Group.

MAASTRICHT:

– **do. 19/12:**Koninklijke Vlaamse Schouwburg met de produktie 'Piaf'.
– **vr. 20/12:**cabaret 'Achter de Horizon', Seth Gaaikema.
– **za. 21/12 en zo. 22/12:**'Alles in de familie', klucht met Thei Dols, Will Wintjens, Gigi Wintjens en anderen.

SITTARD:

– **do. 19/12:**de Afrikaanse black musical 'Sikulu'.
– **vr. 20/12:**Limburgs Symphonie Orkest, programma H. Berlioz – l'Enfance du Christ.

WEERT:

– **vr. 20/12:**het blijspel 'Partnerkuil' van de auteur Dolf de Vries (20.15 uur).
– **za. 21/12:**jubileumshow 'Jeans III', The Beat Goes On, hits uit de jaren '50 en '60 (20.15 uur).

AKEN:

– **do. 19/12 en zo. 22/12:**'Die verkaufte Braut', Bedrich Smetana (19.30 uur).
– **do. 19/12 en vr. 20/12:**'Die Physiker' Friedrich Dürrenmatt (20.30 uur).
– **vr. 20/12:**'Die liebe zu den drei Orangen', Serge Prokofieff (19.30 uur).
– **za. 21/12:**'La Cage aux Folles', Herman/Fierstein (19.30 uur).
– **wo. 25/12:**'La Traviata', Giuseppe Verdi (19.30 uur).

Tenzij anders aangegeven beginnen alle voorstellingen om 20.00 uur.

streeksgewijs

kerstevenementen

KERKRADE

● Het Kerkraads Postkoor verzorgt vanavond, donderdag, om 20 uur een kleine Kerst-inn in de kapel van de Witte Zusters.

● Het Vocaal Ensemble Kerkrade geeft zaterdag om 20 uur een kerstconcert in gemeenschapshuis Holz aan de Lambertistraat. Medewerking verlenen het blokfluitensemble van de Muziekschool Kerkrade en studenten van het Maastrichts conservatorium.

● In de parochiekerk van Terwinselen geven het gemengd kerkelijk zangkoor St.-Barbara en het mannenkoor De Baanzenger uit Heerlerbaan zondag om 19 uur een kerstconcert.

● Het mannenkoor St.-Jozef Kaalheide luistert zaterdag om 18 uur de mis op in verzorgingstehuis Firenschat. Na afloop is in de recreatieruimte nog een miniconcert.

● In cultureel centrum 'De Jreets' verzorgt mannenkoor St.-Jozef in samenwerking met harmonie St.-Jozef een kerstconcert. Aanvang 11.30 uur.

BRUNSSUM

● Zanggroep De Kwakers verzorgt vanavond de kerstviering in bejaardentehuis De Kruisberg.

● In de aula van de Muziekschool, Henri Dunantstraat 2, vindt vanavond om 18.30 uur een bijzondere kerstuitvoering plaats door docenten en leerlingen. Entree vrij.

RANSDAAL

● De leeringen van basisschool St.-Theresia voeren vanavond om 19 uur en morgen om 18.30 uur een kerstmusical op in het schoolgebouw, Ransdalerstraat 62.

HEERLEN

● In de Thermenschool te Bekkerveld geven de leerlingen vandaag om 12, 14 en 17 uur uitvoeringen van de kerstmisical 'Kerst, dat moet je doen'.

● Het mannenkoor van de ZOL-bedrijven geeft zondag om 20 uur een gala-kerstconcert in de St.-Pancratiuskerk. Solistische medewerking verlenen Hubert Delamboye, José Kalthof, Hub Colen, Janine Kitzen, Jos Janssen, Björn Herpers, Jos Huyts en Marcel Konieczny.

TREEBEEK

● Alle ouderen van Treebeek zijn morgen, vrijdag, om 14.30 uur welkom op de Kerstviering, die wordt gehouden in het Jeugdhuis aan de Maanstraat. Medewerking verlenen het ouderenkoor Zanglust en dansgroep de Tremelo's.

● In de Gereformeerde kerk aan de Ds Boumastraat wordt morgenavond om 19.30 uur een adventsconcert met samenzang verzorgd door het gemengd koor IVO, het chr. gemengd koor Brunssum, het chr. gemengd Sionskoor Heerlerheide en een klarinettrio.

● Zeven muziek- en zangverenigingen geven zondag om 19.30 uur een kerstconcert in de St.-Barbarakerk, Schildstraat 42.

UBACH OVER WORMS

● Voor de veertiende keer wordt op zondag 22 december een Kerst-inn gehouden voor de inwoners van Ubach over Worms. Deze vindt vanaf 14.30 uur plaats in Gemeenschapshuis 't Ströatje, Eygelshovenerweg 4.

Medewerking verlenen kinderkoor The Young Singers, mannenkoor Vriendenkring St.-Rochus, soliste Olga Stöcker en fanfare St.-Elisabeth.

MERKELBEEK

● De fanfare St.-Joseph, het kerkelijk zangkoor St.-Joseph en het jongerenkoor The New Generation geven zondag om 16 uur een kerstconcert in de parochiekerk van de H.-Clemens. Na afloop is er koffie in de Henkhof.

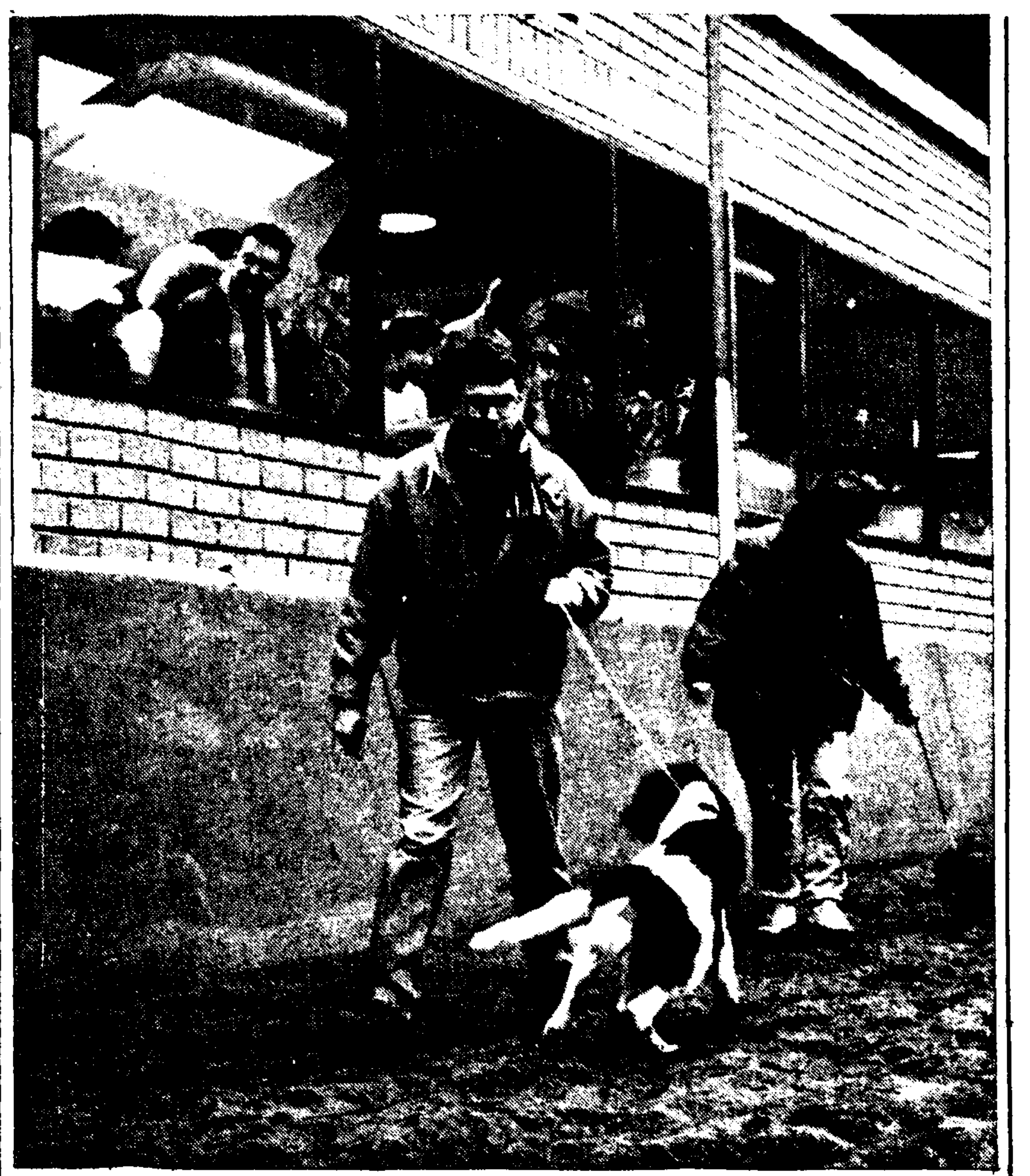
KUNRADE

● In de parochiekerk te Kunrade wordt zondag vanaf 19 uur een kerstconcert verzorgd door het Jeugdkoor Kunrade, het Voerendaals Mannenkoor het gemengd kerkelijk zangkoor, en de harmonie St.-David.

LANDGRAAF

● Voor het eerst organiseerde de harmonie St. Michael Eikske een kerstconcert. Het vindt zondag om 17 uur plaats in wijkcentrum Eikske. Medewerking verlenen het Gemengd Koor Landgraaf en een kerstcombo.

● De jeugdfanfare van Aloysia na Schaesberg geeft zondag om 15 uur een kerstconcert in het ontmoetingscentrum voor ouderen in de Daniëlstraat.

● *Het valt niet altijd mee om de baas te gehoorzamen.* Foto: FRANS RADE

'Keukendressuur' voor viervoeter

VOERENDAAL – Is uw hond Oostindisch doof als u hem beveelt te zitten? Blaft hij te pas en vooral te onpas? Schiet uw arm uit de kom telkens als fikkie een blokje om moet? Zo ja, dan wordt het tijd om met uw trouwe viervoeter richting manege Op gen Hek in Voerendaal te gaan.

Daar is sinds kort namelijk de Stichting Rekreatief Hondencentrum van de Beemden uit Wijlre actief. Omdat de gemeente Gulpen geen terrein ter beschikking stelde, is de stichting noodgedwongen uitgeweken naar Voerendaal.

Daar worden hondjes en baasjes bijgebracht hoe ze op de juiste juiste manier met elkaar en de omgeving moeten omgaan. Waakhonden worden er niet gekweekt. „Het zodanig opvoeden van een hond dat deze altijd luistert naar zijn baas is onze belangrijkste doelstelling," legt Jan van Weersch, penningmeester van de stichting uit. „Onze opleiding moet je zien als een huis-, tuin- en keukendressuur voor honden. Maar ook de hondebezitter krijgt tips en een 'opvoeding' van de instructeurs."

Met het cursusgeld en het houden van allerlei activiteiten hoopt de stichting voldoende geld bij elkaar te krijgen om het centrum te kunnen runnen. „Wij krijgen geen subsidie," verzucht Van Weersch. „Het africhten of opvoeden van honden valt in Nederland niet in de categorie sport. In Duitsland worden initiatieven zoals wij nu ontplooien wel voldoende ondersteund. Maar in ons land wordt alles op het gebied van honden alleen maar afgebroken," besluit de penningmeester verbitterd.

Het hondencentrum is op elke maandag actief in manege Op gen Hek in Voerendaal. Voor meer informatie: ☎04450-3935 of ☎04493-2958.

'Profstatus' volksdansgroep

HEERLEN – De Sloveense volksdansgroep Nizozemska uit de Oostelijke Mijnstreek is na het Nationaal Volksdansfestival aangemoedigd om professioneel door te gaan. De Limburgse volksdansers ontvingen deze onderscheiding in Rotterdam temidden van bijna dertig andere ensembles.

Volgens Jos Aretz van Nizozemska past deze 'pluim' uitstekend in de plannen van de groep voor de lange termijn. Met 'professioneel' wordt overigens niet bedoeld dat de dansers beroepsmatig gaan dansen.

Afscheid

HEERLEN – In verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zal dokter H.W. M. Logister zijn werkzaamheden als huisarts beëindigen.

De afscheidsreceptie wordt op vrijdag 20 december van 17 tot 19 uur gehouden in café Bardoul, Benzenraderweg 98 Heerlen. Tevens kan men dan kennismaken met zijn opvolger dokter J.V.H. Palmen.

VOERENDAAL – De heer H.G. J. Roosen, opzichter in dienst van de gemeente Voerendaal, maakt per 1 januari 1992 gebruik van de VUT-regeling. Vanmiddag wordt van 17.30 tot 18.30 uur de afscheidsreceptie gehouden in de raadszaal van het gemeentehuis.

Geslaagd

NUTH – Aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen slaagde M.H.W. Buskens uit Nuth voor haar doctoraal examen Engelse taal- en letterkunde.

KLIMMEN – Ralph Konte uit Klimmen slaagde aan de Katholieke Universiteit in Maastricht voor het doctoraal examen Economische Wetenschappen.

LANDGRAAF – Aan de Katholieke Universiteit Nijmegen slaagde Erik Boermans uit Schaesberg voor het tandartsenexamen.

● *J.H. Limpens*

Zilver voor J.H. Limpens

MAASTRICHT – Hoofdkantonnier J.H. Limpens uit Schimmert heeft gisteren ter gelegenheid van zijn 40-jarig jubileum in dienst van de overheid uit handen van gouverneur Emiel Mastenbroek de eremedaille in zilver verbonden aan de orde van Oranje Nassau ontvangen. Het jubileum betekent tevens het moment om afscheid te nemen. De heer Limpens kwam in 1966 in dienst van de provincie bij de hoofdgroep verkeer, waterstaat en milieu. In 1973 volgde zijn benoeming tot hoofdkantonnier. Als zodanig was hij belast met het onderhoud van de provinciale wegen van Meerssen naar Amstenrade, naar Valkenburg en naar Maastricht.

Ondanks ontbreken van financieel overzicht Hoensbroek

Commissie akkoord met centrumplan

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De commissie Stadsontwikkeling is gisteravond akkoord gegaan met de grote lijnen van de Structuurvisie Centrumgebied Hoensbroek. Een deel van de commissieleden heeft echter grote problemen met het ontbreken van een financieel overzicht. Het plan kost ruim twaalf miljoen gulden. Slechts een klein deel, 2,5 miljoen, is beschikbaar. Het hele financiële plaatje levert wethouder Savelsbergh - uiterlijk - bij de aanbieding van de voorjaarsnota medio april 1992.

De beginfase van de reconstructie van het Hoensbroekse winkelcentrum is ernstig onder druk komen te staan. De eigenaar van het winkelcentrum aan het Gebrookerplein, ABN/AMRO-Projectontwikkeling, wil niet op voorhand investeren in het plan.

In de eerste fase van de Structuurvisie worden het Gebrookerplein en de Kouvenderstraat beter op elkaar afgestemd. Het plein wordt deels verhoogd en voorzien van nieuwe bestrating. Het winkelgebied dat zo ontstaat, wordt gemarkeerd door de Edah-supermarkt aan het plein zélf en de Albert Heijn aan de oostkant. Deze moet verplaatst worden van de Markt naar het plein aan de Poststraat.

Volgens ABN/AMRO moet de gemeente eerst de Nieuwstraat/Hoofdstraat geschikt maken voor verkeer in de richting van de Markt. Ook dient de gemeente onderhoud te plegen aan het voetgangersgebied Kouvenderstraat. Dit moet de gemeente betalen uit de reeds beschikbare middelen van 2,5 miljoen gulden. Pas als deze maatregelen vruchten afwerpen - beter investeringsklimaat en minder leegstand in het (winkel)centrum - wil ook ABN/AMRO investeren.

Volgens Rein Hummel van de Groepering Heerlen-Noord maakt de projectontwikkelaar er zich 'met een Jantje van Leiden vanaf'. „Als blijkt dat de private partner na tien jaar geen interresse meer heeft, dan kan hij dat beter van tevoren melden, zodat de gemeente zich elders kan oriënteren."

CDA-er Verheugen noemde de houding van ABN/AMRO 'ronduit beschamend'. Wethouder Savelsbergh zegde een bijeenkomst toe van de Stuurgroep Centrum Hoensbroek. „Ik stel voor dat we eind januari bijeen komen om te trachten dit probleem te tackelen."

● *Behalve handtekeningen van verontruste bewoners, bracht het petit-comité ook enkele plakkaten mee voor burgemeester Linden van Aken.* Foto: KLAUS TUMMERS

Schuur vat vlam

HEERLEN – Een schuurtje aan de Vullingsweg in de wijk Heerlerbaan heeft in de nacht van dinsdag op woensdag vlam gevat. Het vermoeden bestaat dat onbekenden iets op het dak hebben gegooid, waardoor het schuurtje ging branden. De brandweer kon het vuur bijtijds blussen.

Ongeluk op Schelsberg

HEERLEN – Een 51-jarige vrouw uit Hongarije heeft gistermiddag een ongeluk veroorzaakt op de Schelsberg in Heerlen.

Toen zij een inrit wilde inrijden, vergat zij voorrang te verlenen aan een zestigjarige bromfietser uit Kerkrade. De bromfietser liep een open beenbreuk op en is opgenomen in het ziekenhuis van Kerkrade.

Nog te veel risico's voor Kerkrade

Samenwerking met private partners even uitgesteld

Van onze verslaggever

KERKRADE – De overeenkomst die Kerkrade wil sluiten met de private partners Roderveste en Bouwfonds Woningbouw levert nog te veel risico's voor de gemeente op.

De gemeenteraad kon gisteravond dan ook slechts een voorwaardelijk fiat geven aan de overeenkomst, die moet leiden tot een nieuw aanzien van het centrum van Kerkrade.

Nadat juristen van de gemeente de riskante passages hebben verwerkt, zal de samenwerking tussen Kerkrade en de private partners een feit zijn. Dit zal in januari gebeuren. Na ondertekening van de overeenkomst zullen gemeente en de private partners binnen vier maanden een integraal ontwikkelingsplan opstellen voor het centrum van de stad.

De BBK-fractie uitte bij monde van haar eigen jurist, mr Ton Zeeuwen, de grootste kritiek. Zeeuwen kon zich niet voorstellen dat de overeenkomst door een echte jurist was opgesteld en noemde een viertal artikelen dat volgens hem herzien moet worden.

Wethouder André Coumans van ruimtelijke ordening beaamde dat het papier meer een intentieverklaring is dan een 'spijkerharde overeenkomst'. Burgemeester Jan Mans voegde eraan toe dat een dergelijke overeenkomst ook in andere gemeenten heeft gewerkt. „Het gaat goed, zolang er geen problemen zijn. Maar ik vind het te gevaarlijk deze overeenkomst zo door te laten gaan," hield Zeeuwen voet bij stuk.

De gemeente en private partners zullen na de bekrachtiging van de samenwerking begeleid worden door HP Projektpromotie. Dit bureau zal voor de helft door de gemeente betaald worden, de andere helft is voor rekening van Roderveste en Bouwfonds Woningbouw.

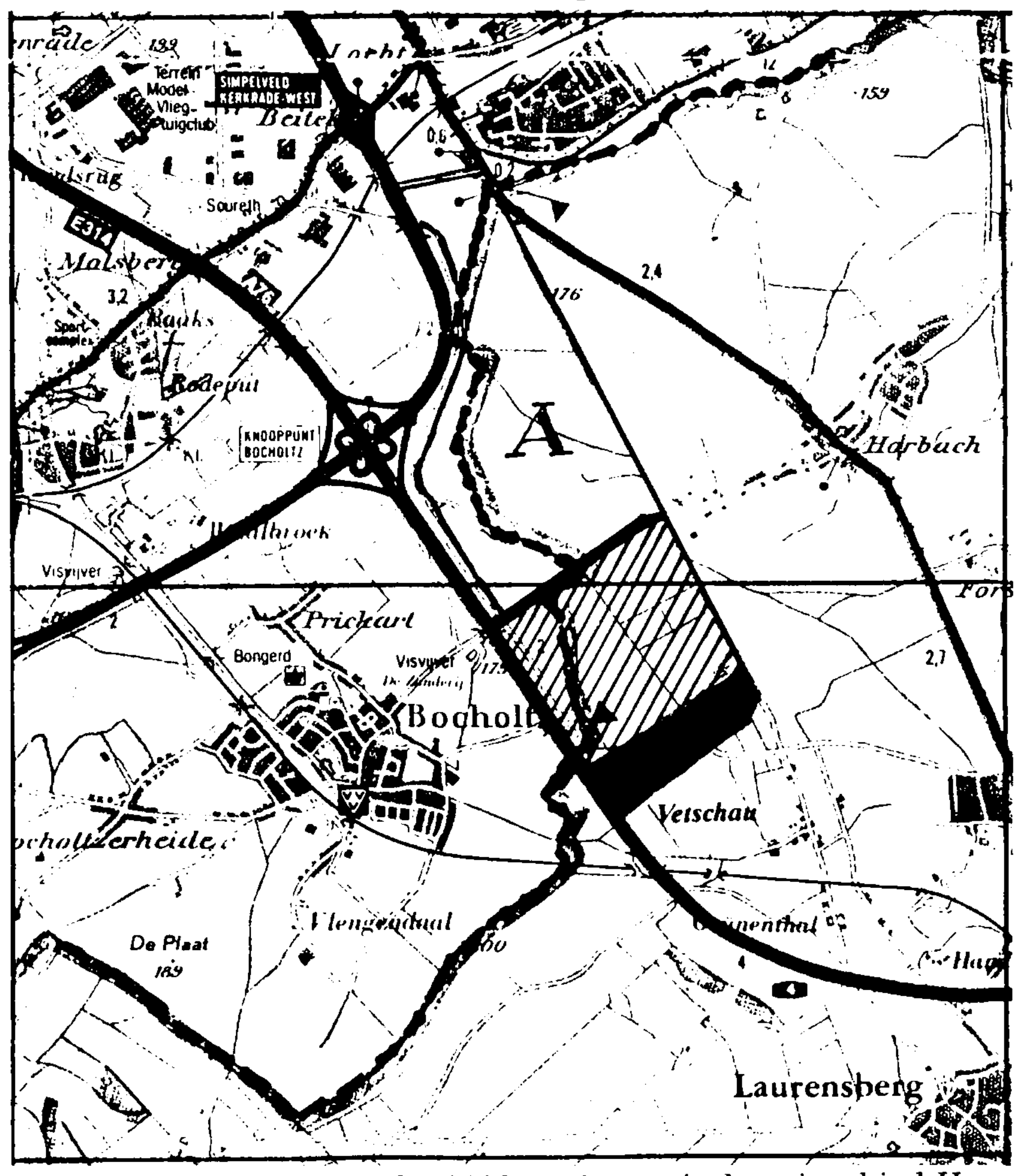
Provincie beloont 'gezond' Kerkrade

KERKRADE – Kerkrade is door de provincie beloond voor zijn 'structureel gezonde' begroting. Kerkrade staat daarom vanaf 1992 nog slechts onder versoepeld provinciaal toezicht. Wethouder Jan van Leeuwenstein deelde gisteren mee dat de provincie aldus heeft besloten.

Het besluit van de provincie heeft tot gevolg dat de Kerkraadse raadsbesluiten minder grondig bekeken zullen worden door de provincie. Volgens Van Leeuwenstein zullen de besluiten 'per kerende post' teruggestuurd worden. Dit zal het besluitvormingsproces in de gemeente aanzienlijk verkorten.

De gemeente heeft lange tijd in financiële nood verkeerd. Om niet af te glijden naar een artikel-12-status, stelde de provincie Kerkrade onder strikte toezicht. Tevens diende de gemeente in 1992 een sluitende begroting te presenteren. Omdat de balans een jaar eerder dan nodig kloppend is gemaakt, heeft de provincie een positief gebaar gemaakt naar Kerkrade.

„Dit is een schitterende afronding van het gezondmakingsproces. Het is een hart onder de riem en een kerstcadeau voor de stad Kerkrade," aldus Jan van Leeuwenstein.

● *Op de tekening is onder 'A' het nieuwe industriegebied Horbach/De Locht aangegeven. Het terrein in het gearceerde vlak komt te vervallen. Op de plek van de zwarte balk bij Vetschau komt volgens plan de composteringsfabriek.*

Zonder overleg industriegebied 'verplaatst'

Verbazing over Akense plannen

Van onze verslaggever

SIMPELVELD/AKEN – „Als deze handelwijze van Aken een voorproefje moet worden van het Europa na 1992, dan zullen wij nog heel wat beleven," zegt wethouder Bèr Frijns van de gemeente Simpelveld nadat hij het nieuw geplande, honderd hectare grote grensoverschrijdende industriegebied Richterich-Horbach/De Locht nog eens nader heeft bekeken.

Frijns is evenals zijn Heerlense en Kerkraadse collega's met stomheid geslagen over de wijze waarop Aken omgaat met aangrenzende gemeenten.

„Zo ga je niet met buren om. Kerkrade, Heerlen, het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg, provincie en GS weten allen van niets. Ik heb vandaag (woensdag, red.) nog met de Heerlense burgemeester Van Zeil gesproken. Ook hij is ten zeerste verbaasd over de Akense plannen. Zeker wat betreft de aanleg van een composteringsfabriek."

„Wat de gemeente Simpelveld nu gaat doen?", vervolgt Bèr Frijns. „Wij hebben begin januari een gesprek met het Akens college. Daarin eisen wij duidelijkheid. Uiteraard grijpen wij alle wettelijke middelen die ons ter beschikking staan aan om te protesteren tegen deze werkwijze. Maar de realiteit mogen wij niet uit het oog verliezen. Onze invloed is beperkt. Wij kunnen dan ook niet zeggen 'zo, dat bedrijventerrein tussen de A76, de Bocholtzer Weg en Altem Heerler Weg zal er nooit komen'. Daar is provinciale, misschien wel landelijke steun voor nodig."

Het argument van de gemeente Aken dat alle overige gebieden voor het merendeel zijn volgebouwd, verwijst Frijns naar het rijk der fabelen. „Kijk maar eens langs de autobaan Aken richting Düren. Daar liggen nog vele kilometers kale grond..."

Kerkrade en Heerlen zijn evenmin op de hoogte van de Akense plannen met betrekking tot het industriegebied Horbach/Locht (100 ha, waarvan 38 ha op Nederlands grondgebied) en de composteringsfabriek nabij Vetschau (20 ha).

„De afdeling Economische Zaken heeft het uit de krant moeten vernemen," aldus een woordvoerster van de gemeente Heerlen.

Ook Kerkrade weet van niets. „Wij hebben niets vernomen. Maar dat is eigenlijk niet vreemd. In eerste instantie heeft Aken steeds overleg gevoerd met Heerlen," aldus de gemeentevoorlichter van Kerkrade.

Zowel Heerlen als Kerkrade wachten de beslissing van de Akense raad, die vandaag praat over het industriegebied, af alvorens in contact te treden met het Akens college.

De inwoners van Simpelveld en Bocholtz zitten daarentegen niet stil. Een week geleden werd de actiegroep 'Industrieterrein Langveld' opgericht. Een petit-comité bood gisteren burgemeester Linden van Aken, ruim 4000 handtekeningen aan van verontruste bewoners. Ook heeft de actiegroep inmiddels brieven geschreven naar GS en het ministerie van VROM.

Geen voorzieningen voor viervoeters

Handtekeningen voor hondentoilet in Eikenderveld

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Ilse Kuiper en Wies Pijls zijn het beu. Al ruim 220 handtekeningen hebben de vrouwen in de Heerlense wijk Eikenderveld opgehaald. Daar moet een hondentoilet komen en zo mogelijk ook een speelveldje voor de viervoeters. „Nu is het uitlaten van de beesten een ramp," zegt het tweetal.

In het Eikenderveld zijn geen voorzieningen voor honden. Een plasje, of erger nog een grote boodschap, buiten de goot, komt het baasje duur te staan. Ilse Kuiper kreeg daarvoor onlangs een forse boete. „Ik heb vier honden en natuurlijk gebeurt er wel eens een ongelukje met een van de huisdieren."

Volgens woordvoerder Naberhuis van de Heerlense politie moet de behoefte inderdaad in de goot. „Honden mogen verder overal lopen, mits aangelijnd. Rennen is er inderdaad niet bij."

De enige mogelijkheid voor hondenbezitters in het Eikenderveld om hun beesten goed uit te laten is Terworm. „Daar kun je als vrouw maar beter wegblijven, zelfs met vier honden," meent Ilse. Haar buurvrouw beaamt dat: „Nabij Terworm verblijven veel junkies en alcoholisten. De spuiten liggen overal in het rond, dat is gevaarlijk voor mens en dier," aldus Wies Pijls, „maar er is géen alternatief."

Volgens Naberhuis is er geen sprake van grote problemen met verslaafden nabij Terworm. „Het is niet zo dat de junkies daar met bosjes liggen," zegt hij.

Ilse en Wies willen echter zo min mogelijk in Terworm komen. Het tweetal wil de gemeente Heerlen ertoe bewegen een aantal hondentoiletten te installeren in de eigen wijk. De 220 handtekeningen zijn eigenlijk al voldoende, maar Ilse en Wies gaan nog even door. „Hoe meer steun, hoe beter." Eind deze week wordt de petitie verstuurd naar de gemeente.

● *In het Eikenderveld zijn voor Ilse Kuiper en haar honden geen goede uitlaatplaatsen. Een speelveldje en hondentoiletten zijn de inzet van een handtekeningenactie.* Foto: FRANS RADE

Kerstboom

● *Kerstmis is gezelligheid en knusse familiesfeer, maar kan ook inspirerend zijn. Neem nou Ria Linnartz uit Heerlen. Zij wilde dit jaar haar kerstboom op een originele manier neerzetten. Niet in een hoekje, want daar werd de boom al elk jaar geplaatst. „Waarom geen boom aan het plafond?", vroeg ze zich af. Binnen een dag hing de kerstboom ondersteboven aan het plafond. Een leuk gezicht, vindt Linnartz. De grote takken hangen bovenaan en de rest loopt spits naar beneden toe. Zelfs de kaarslichtjes doen mee aan de 'omgekeerde werkelijkheid'. Ze hangen ondersteboven, met hun lichtjes naar beneden. Alleen de rose kerstballen hangen zoals gewoonlijk. Elke bezoeker moet direct zijn mening geven, want zo trots is Ria op haar boom. Ze is er alleen niet blij mee dat de boom van plastic is. Ze is vastbesloten om volgend jaar een echte kerstboom op te hangen. Die heeft immers leuke, lange naaldtakken. Vrienden en familie reageren enthousiast. Sommigen zijn nu ook van plan om hun kerstboom op te hangen. Dat geeft Linnartz de motivatie om verder te gaan met leuke verrassingen voor vrienden en familie. „Want ik wil wel altijd originieel blijven." Wie weet zien we volgend jaar de kerstboom aan de muur vastgespijkerd.*

Landgraaf-10

● *Niet dat de namen Schaesberg, Nieuwenhagen en Ubach over Worms in de vergetelheid raken, maar bestuurlijk vormen de drie volgend jaar alweer tien jaar een eenheid. Een werkgroep, geleid door de wethouders Thei Gybels en Dré Boumans, heeft het feestprogramma al zo goed als rond. „Het wordt geen grootscheepse manifestatie, maar een terugblik waarbij we het culturele en sociale leven in Landgraaf nieuwe impulsen proberen te geven," aldus Gybels. Het na de gemeentelijke herindeling van 1982 verrezen centrum Op de Kamp speelt uiteraard een rol in de feestelijkheden, maar de wijken blijven nadrukkelijk niet verstoken van activiteiten, belooft hij.*

Landgraaf-10 2

● *'Min of meer met een cachet als officiële viering' fungeert een symposium over de ontwikkeling van Landgraaf, dat in mei zal plaatsvinden. Bovendien staan allerlei jaarlijks terugkerende evenementen in 1992 in het teken van Landgraaf-10. Want ook het verenigingsleven van de oude kernen kreeg de afgelopen tien jaar steeds meer met elkaar te maken door het ontstaan van samenwerkingsverbanden en koepelorganisaties. Van sport tot carnaval, muziekschool tot bibliotheek: de samenwerking op al die terreinen is volgend jaar eveneens tien jaar oud.*

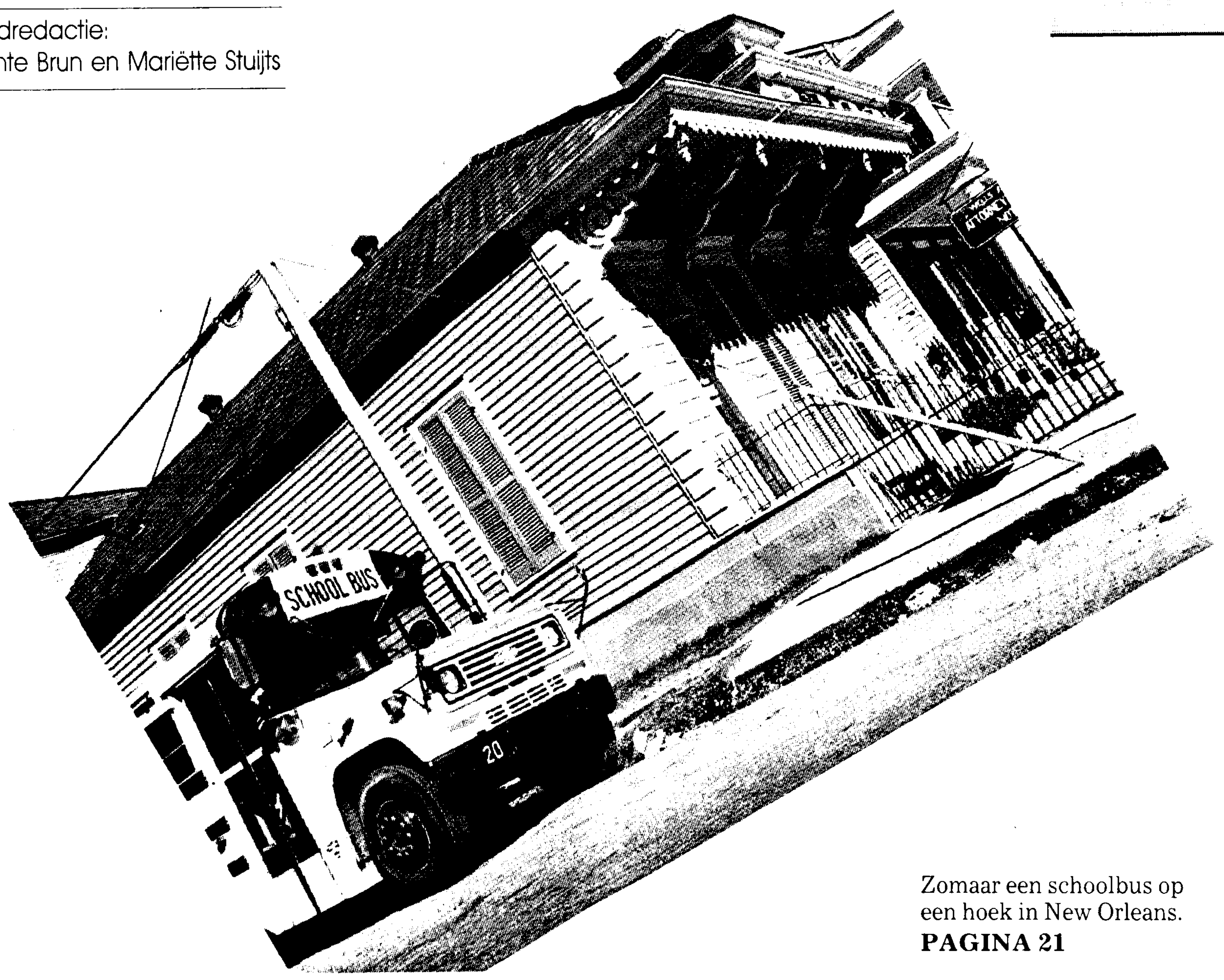
Landgraaf-10 3

● *Nog één opmerkelijk puntje uit de overvolle feestagenda: in oktober marcheert Landgraaf op naar het grenskantoor tussen Waubach en Scherpenseel. De Duitse buurgemeente Ubach Palenberg doet hetzelfde, vanaf de andere kant. Ubach Palenberg viert volgend jaar namelijk ook feest: 25 jaar geleden kreeg het stadsrechten. Wethouder Gybels belooft een 'ongewapend treffen'.*

imburgs agblad

Donderdag 19 december 1991 ● Pagina 19

Eindredactie:
Sante Brun en Mariëtte Stuijts

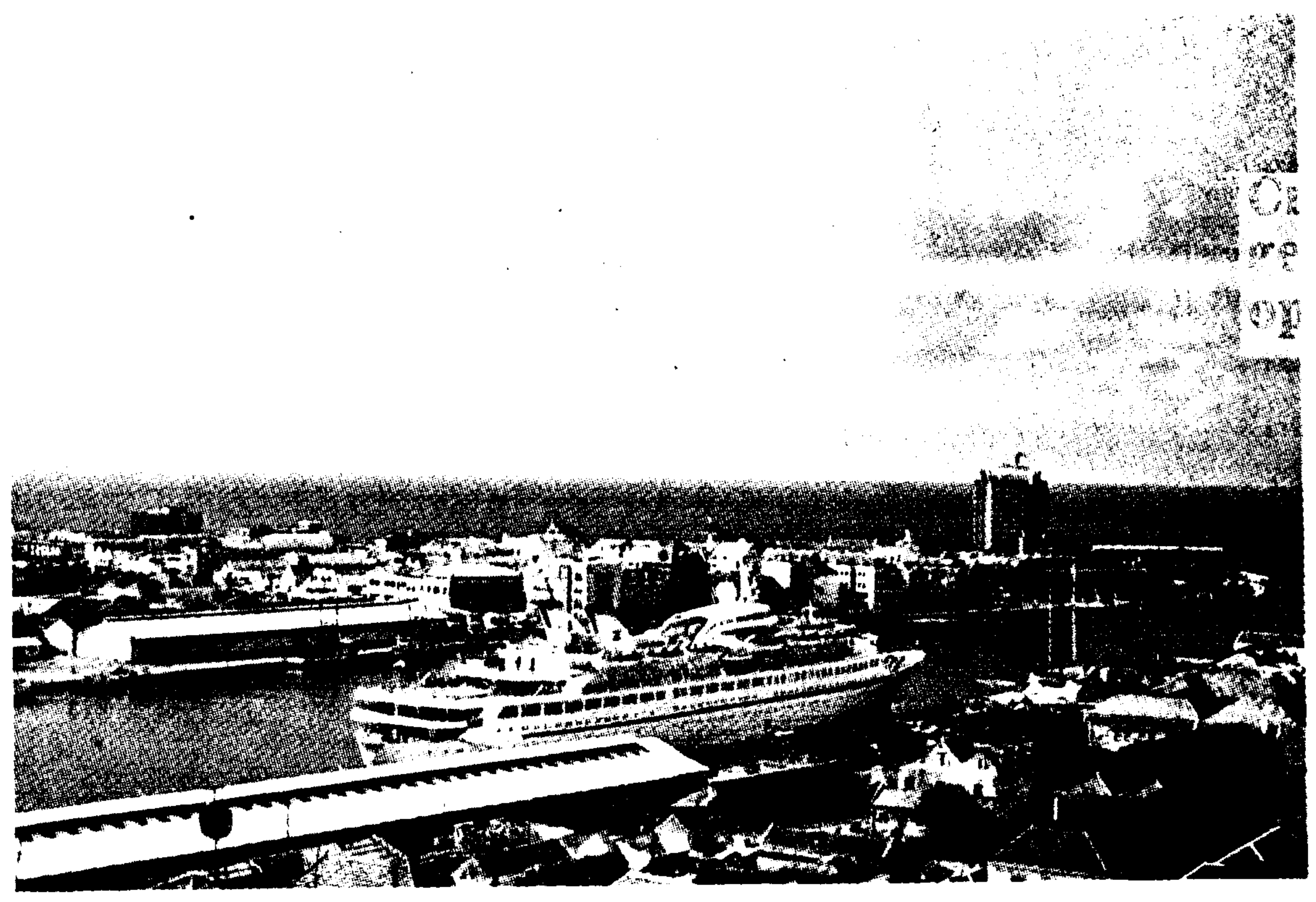
Zomaar een schoolbus op een hoek in New Orleans.
PAGINA 21

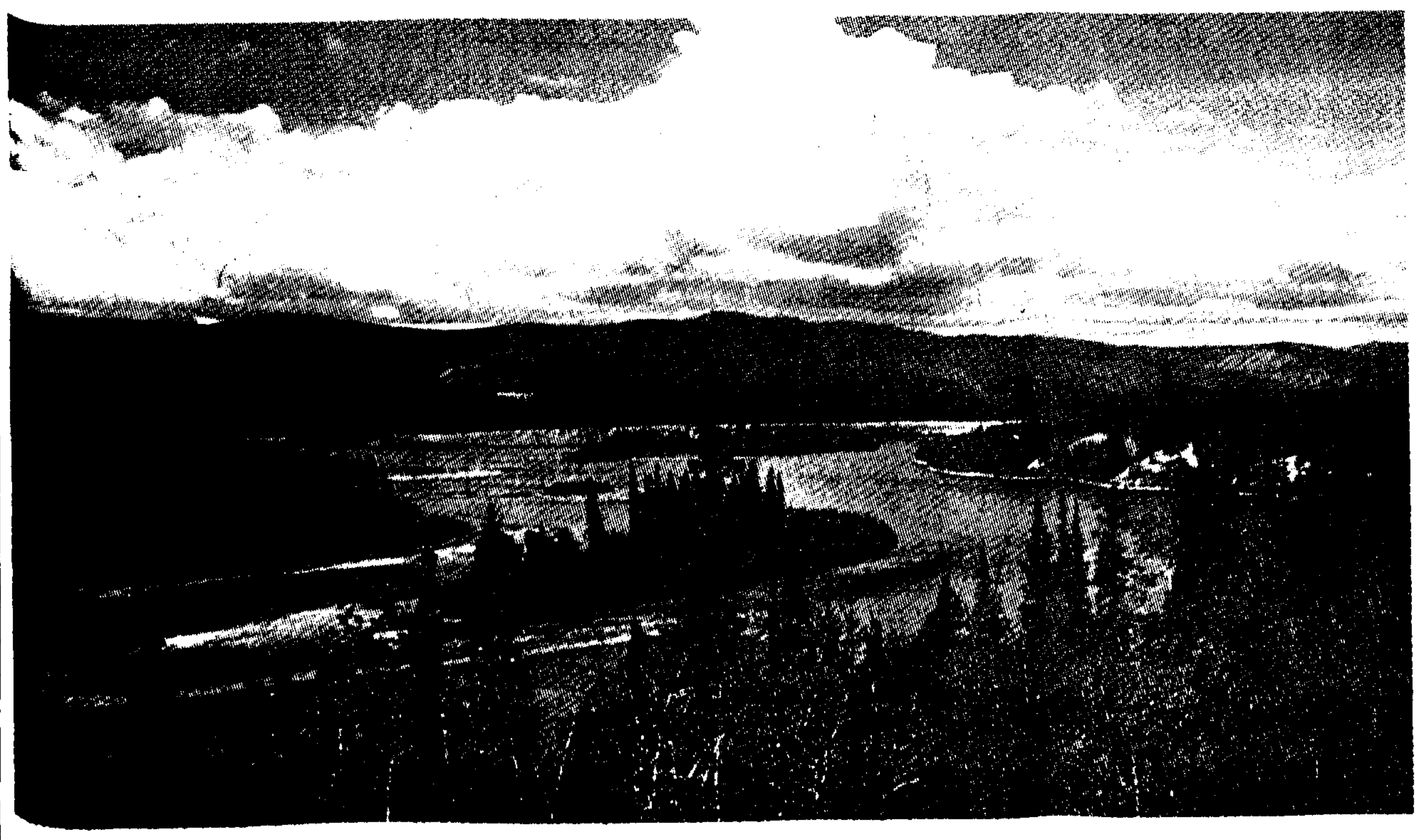
Sommige boeren langs het Pieterpad zijn niet gek op de wandelaars. Maar die laatste zien alleen het witrode streepje onderaan: het internationale teken voor de lange-afstands-wandelaar.
PAGINA 23

Veel Nederlandse toeristen zetten geen stap buiten Londen. Ten onrechte.
PAGINA 20

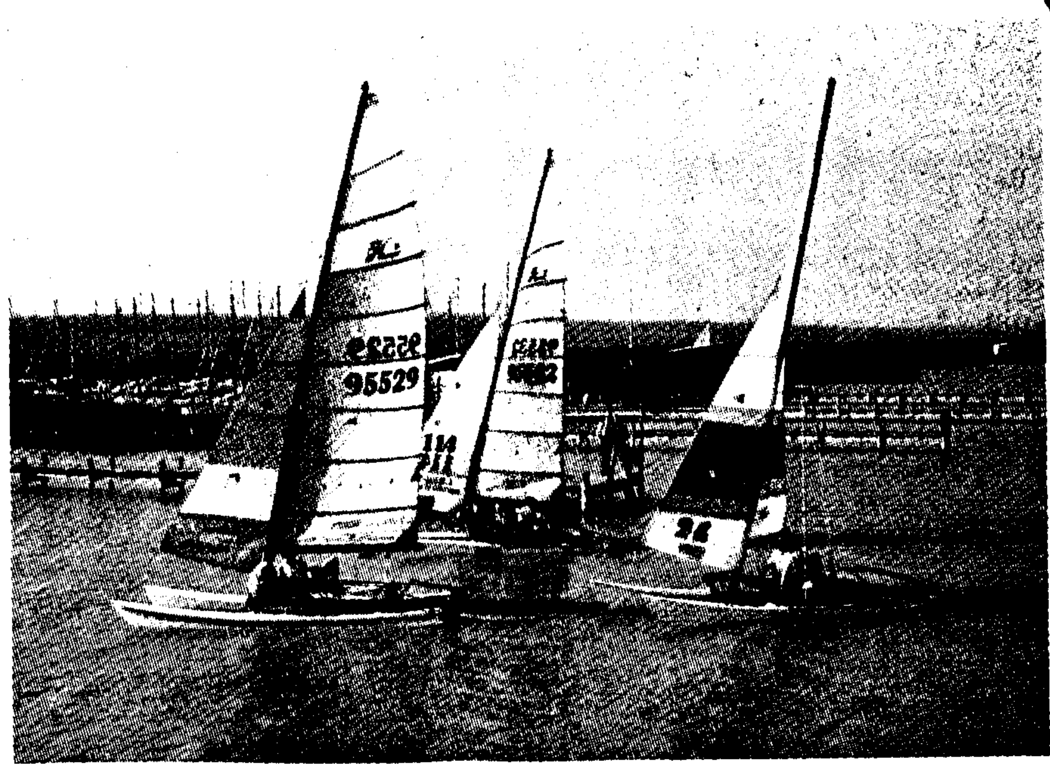
De Skyward in de haven van Willemstad. Curaçao. 'Feeling hot' op de Caribische Zee.
PAGINA 28

Nog altijd hoor je de galm van goudzoekers in Alaska.
PAGINA 25

De charme van Luxemburg-stad ligt niet in zijn grootheid.
PAGINA 27

In het minst Oostenrijkse stukje van Oostenrijk kun je bijvoorbeeld zeilen op de Neusiedlersee.
PAGINA 21

Schoonheid van Engelse provincie nog niet ontdekt

East Anglia: onbekend maakt soms toch bemind

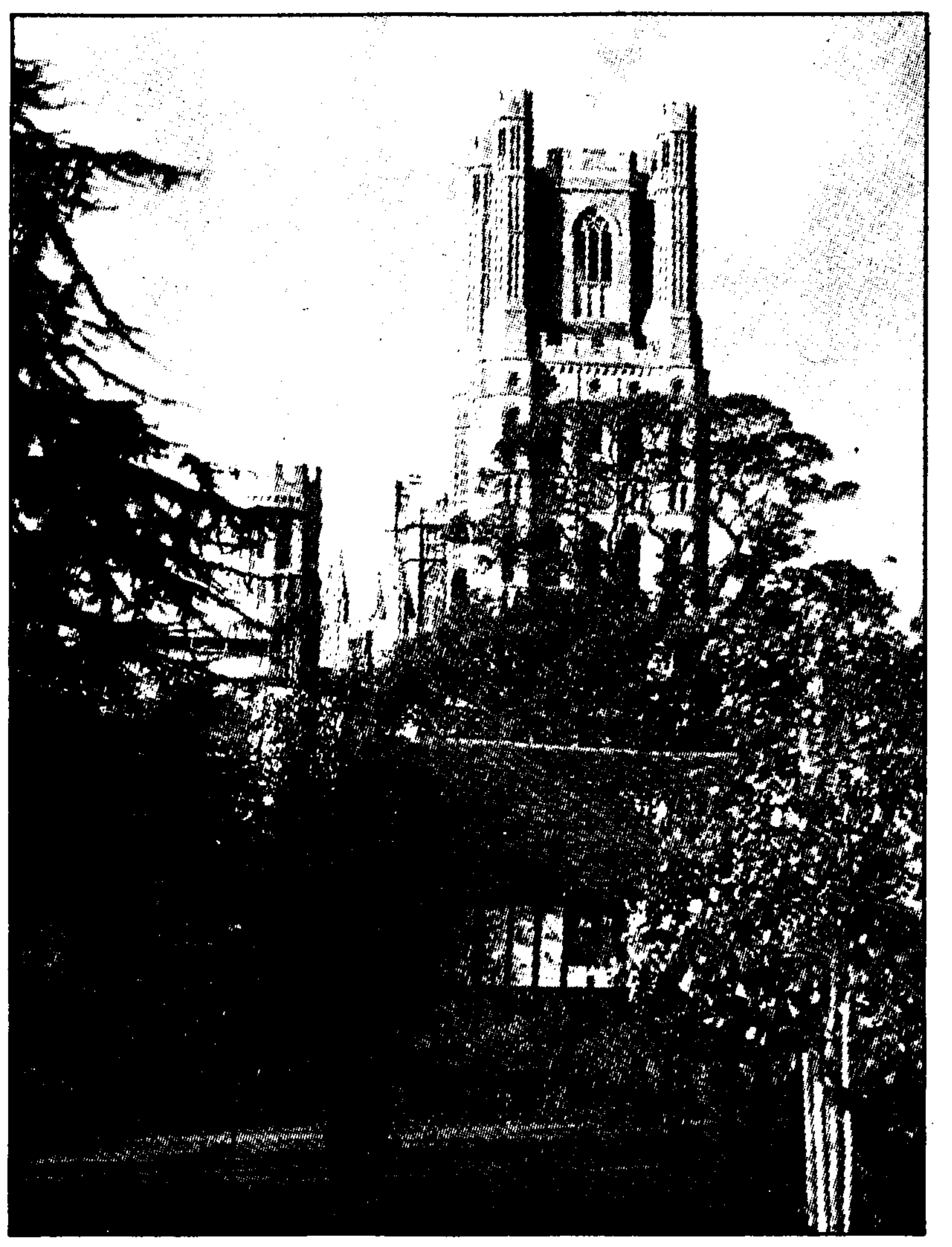
DOOR MATH WIJNANDS

Een voor de doorsnee Nederlandse toerist nog onbekend deel van Engeland, dat desondanks precies voldoet aan de vele stereotypen die bij de 'Europeanen' over het 'eiland' heersen. Nota bene het stukje Groot-Brittannië waar de Engelandvaarders na de oversteek de eerste voet aan land zetten (in Harwich). Om het vervolgens snel te doorkruisen op weg naar toeristische bestemmingen als Londen, Wales of Schotland. De provincie East Anglia. Met steden als Cambridge, Ipswich, Colchester en Newmarket. Nog niet ontdekt dus door de massatoerist, ondanks een veelheid aan 'typically British' zoals de middeleeuwse stadjes, majesteuze kathedralen, lieflijk landhuizen en uitgestrekte grasvelden.

Ten onrechte wordt het landschap van de provincie East Anglia – bestaande uit de graafschappen Norfolk, Suffolk, Essex, Lincolnshire en Cambridgeshire – door de Britten vergeleken met het vlakke Nederland. Als je het vanuit de Schotse hooglanden of Wales met zijn heuvels binnen reist, lijkt het land inderdaad vlak. Maar een vergelijking met Nederland gaat niet op, of het zou met Zuid-Limburg moeten zijn.

Hoogtepunt van een rondreis door East Angelia vormt ongetwijfeld een bezoek aan de wereldberoemde universiteitsstad Cambridge. Liefst 31 colleges – waarin studenten tijdens hun gehele studieperiode verplicht wonen – telt deze stad. De meest beroemde zijn King's College, Trinity, St John's en Queens College. In 1209 arriveerden de eerste studenten in deze stad, genoemd naar de brug over de rivier de Cam. De lange geschiedenis van universiteitsstad Cambridge wordt niet alleen onderstreept door de vele prachtige en perfect onderhouden gebouwen, maar ook door de meest opmerkelijke tradities en gewoonten. Zo is het bijvoorbeeld iedereen verboden om het grasveld van King's College te betreden. Uitgezonderd de 'fellows', pas afgestudeerden die werken aan hun promotie. Want ooit in het grijze verleden was het de fellows verboden om te trouwen en om dit 'gemis aan levensvreugde' te compenseren mochten zij over het gras lopen. Anno 1991 bestaat die regel nog steeds. Sterker, een overtreding kan een boel narigheid opleveren. „Als iemand uit een groep die ik rondleid het toch waagt over het gras te lopen, kan dat in het ergste geval tot mijn ontslag leiden," vertelt een gids van de plaatselijke VVV.

Een bezoekersvriendelijke traditie is het dagelijkse optreden van het befaamde jongenskoor King's College Choir. Terwijl andere wereldberoemde muziekgezelschappen slechts tegen vorstelijke vergoedingen optreden, zingt het koor tijdens de studieperiode elke avond stipt om zeven uur in de King's College Chapel. Gratis. Omdat dat ooit in het verleden afgesproken is.

● *De kathedraal van Ely.*

Paarden

Eveneens een 'must' tijdens een bezoek aan East Anglia is de stad Newmarket. Het centrum van de Britse paardensport. De vele stallen en fokkerijen in de omgeving houden in totaal 2.500 renpaarden. De belangrijkste fokkerij is The National Stud. Zeven 'superhengsten' – behorende tot de beste renpaarden van Groot-Brittannië – krijgen er een 'luxe-verzorging' in 'koninklijke' stallen. Dat mag dan ook wel, want ze bezorgen de eigenaren jaarlijks een miljoenenwinst. Elke hengst dekt jaarlijks 55 merries. Dat zijn in totaal 385 'beurten' à raison van gemiddeld 10.000 pond. De duurste fokhengst was viervoudig Derby-winnaar Mill Reef, die 100.000 pond opbracht per keer. Toen de hengst in 1986 overleed, richtte de directie terstond een standbeeld voor hem op. The National Stud in Newmarket is zeven dagen per week toegankelijk voor het publiek.

Een bezoek aan de gigantische kathedraal van Ely, gebouwd in het jaar 1081, is zeker de moeite de waard. De 'Cathedral in de Fens' (vrij vertaald: de kathedraal in het moerasgebied) is een adembenemend meesterwerk van de Romeinse bouwkunst. Jammer dat de namen van de bedrijven die de recente renovatie van Lady's Chapel sponsorden, 'vereeuwigd' moesten worden. Want de naam van onder meer hamburgergigant McDonalds gebrandmerkt in het glas-in-loodraam – hoewel in gotische letters – valt toch op zijn zachtst uitgedrukt uit de toon.

Maar het zijn niet alleen de bezienswaardigheden in de toeristenfolders die een bezoek aan East Anglia zo interessant maken. In deze streek is het vooral belangrijk om die typische Engelse sfeer te proeven. Door rond te kuieren in de steden of in de kleine pittoreske dorpjes. Aan te bevelen valt een route die voert langs Clare, Cavendish, Long Melford en Lavenham. Alle plaatselijke VVV's verstrekken informatie en kaarten. Voor fietsers is de streek overigens minder geschikt, omdat de wegen (zonder fietspaden) vaak te smal zijn en door de vele bochten en heuveltjes het zicht op 'aanstormende' auto's ontbreekt.

Een plaats bij uitstek om de Engelse sfeer op te snuiven is zonder twijfel de Pub. Ze zijn er in alle soorten en met de meest fraaie namen. Wat dacht u bijvoorbeeld van 'The Drunken Duck'? Een echte Publunch is niet alleen een goedkoop en redelijk alternatief voor mensen die nog steeds niet overtuigd zijn van het 'gastronomisch inzicht' in de restaurants, maar het is bovenal een gezellige ceremonie die veel Britten in ere houden. Een eenvoudige maaltijd, zomaar met het bord op de bar of op schoot, tijdens een goed gesprek met een kennis of buurtbewoner. Natuurlijk is gewoon een 'pint of lager' of een 'original bitter' eveneens een bezoek aan de Pub waard.

En dan is er nog de traditionele 'high tea', die de Britten rond de klok van vijven gebruiken. Thee met allerlei bisquits, cakes en/of sandwiches.

Veerdienst

East Anglia grenst in feite aan Nederland en is derhalve snel te bereiken. 's Werelds grootste ferrymaatschappij Stena Lines onderhoudt als enige twee maal daags een lijnverbinding tussen Hoek van Holland en Harwich met afvaarten om 12.00 en 22.30 uur in Hoek van Holland (aankomsten respectievelijk 17.45 en 6.45 uur) en in Harwich om 11.30 en 21.30 uur (aankomsten 19.00 en 7.00 uur). De dienstregeling van het treinverkeer in beide landen sluit precies aan op die van Stena Lines.

De diensten worden uitgevoerd met de luxe cruise-ferries 'Brittanica' en de 'Koningin Beatrix', die pas een half jaar in de vaart is. Schepen die elk voor ruim 1500 mensen een slaapplaats beschikbaar hebben en voldoende vertier bieden in de twee bioscopen, twee bars, twee restaurants, een disco, een show-zaal (met altijd live-muziek), een casino, conferentieruimtes en tax-freeshops. Ook Stena Lines heeft East Anglia ontdekt en biedt via reisorganisatie annex dochteronderneming Buro Britain (020-6244041) driedaagse busrondreizen aan vanaf 199 gulden inclusief.

Overigens moest Stena Lines, dat in 1987 de Stoomvaart Maatschappij Zeeland van de staat overnam, flink bezuinigen. De toenmalige minister van Verkeer Smit-Kroes eiste tijdens de overname een werkgelegenheidsgarantie van twee jaar van Stena Lines Nederland. Maar mede door de recessie in Groot-Brittannië en het teruglopende passagiersaantal ziet de maatschappij zich genoodzaakt 34 van de 450 banen te schrappen. Samen met een inkrimping van de marketing-activiteiten moet dat in totaal 8,2 miljoen opleveren. Stena Lines Engeland staat evenwel voor een nog grotere opgave. Daar dienen 1500 van 6500 arbeidsplaatsen te verdwijnen.

En dan is er nog de komst van de tunnelverbinding (Chunnel) tussen Frankrijk en Engeland. „We raken niet in paniek," zegt John Broeder, product manager van Stena Lines. „Nederlanders zullen door de Chunnel niet sneller zijn, want de autorit naar Calais duurt net zo lang als de vaart Hoek van Holland-Harwich. En voorlopig zal de tunnelverbinding niet goedkoper zijn. Maar goed, we houden die ontwikkeling uiteraard wel nauwlettend in de gaten."

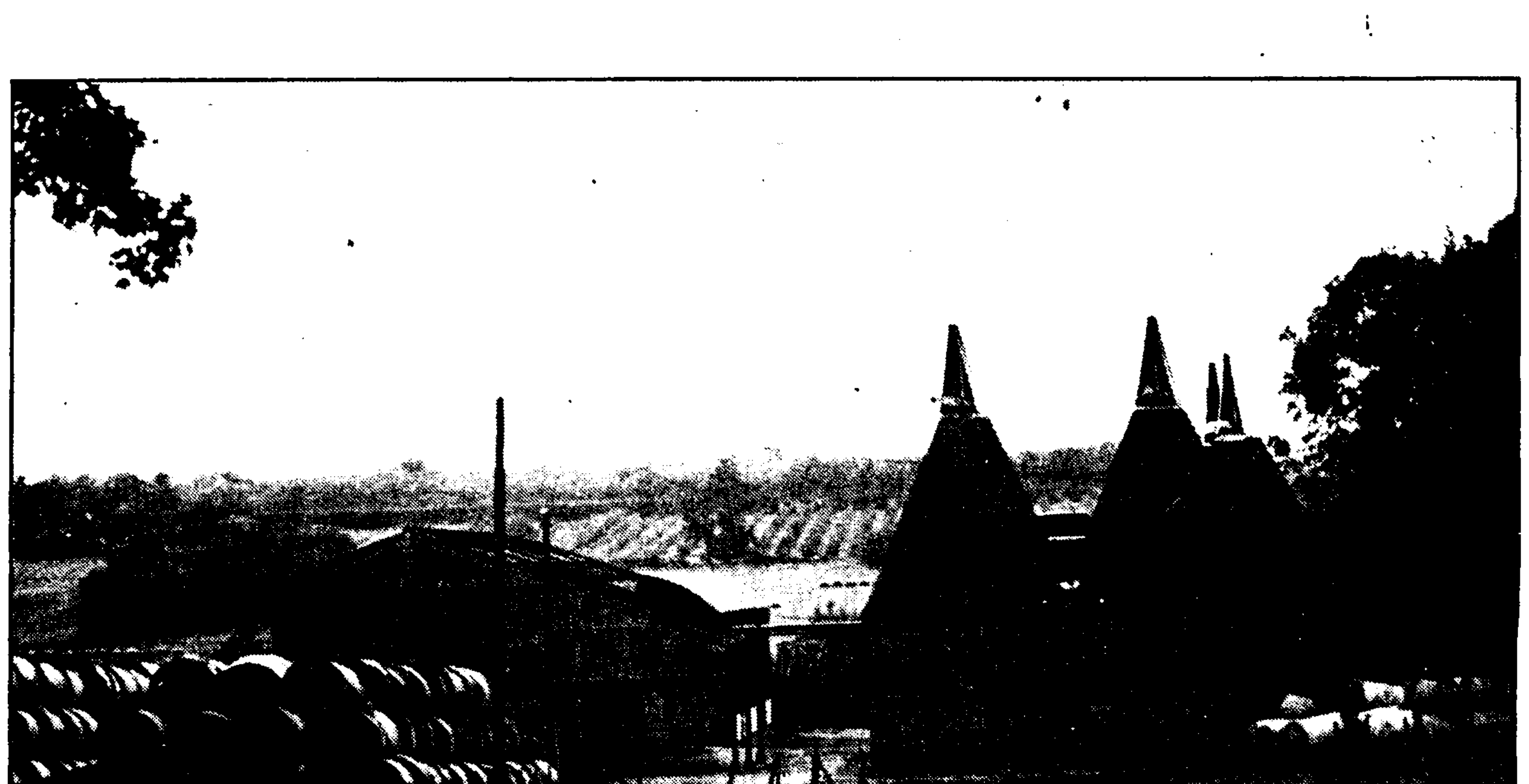
De charme van Kent

DOOR JO JEURISSEN

Londen is de allesoverheersende bestemming van de Nederlandse vakantieganger die het Kanaal oversteekt. De metropool aan de Theems werkt als een magneet op de toeristen. Zeer tot verdriet van de toeristenbureaus in de directe omgeving zetten de meeste bezoekers van Engeland ook geen stap buiten de stad, terwijl daar toch ook heel wat moois te beleven valt zoals bijvoorbeeld in Kent, de tuin van Engeland. Vanuit Londen is het nog geen anderhalf uur reizen met trein, bus of auto of je zit middenin het golvend landschap van Kent met de vele herinneringen aan Hendrik VIII.

Volgens Anne Taylor van het overkoepelend bureau voor toerisme in Kent hebben de Nederlanders het graafschap echter nauwelijks ontdekt. Slechts zeven procent van 'haar' gasten komt uit Nederland. De Fransen trekken wel massaal naar de streek hetgeen overigens niet zo verwonderlijk is. Met korte oversteken vanuit Boulogne of Calais naar Folkestone of Dover staan zij meteen bij Anne 'op de stoep'. Dat effect zal door de aanleg van de kanaaltunnel, die dicht bij Folkestone de kust bereikt, nog versterkt worden. In 1994 is het zover. Dan raast de TGV dwars door Kent op weg naar de eindbestemming in Londen (het station King's Cross).

Ashford, de eerste halteplaats in Engeland, verheugt zich op de komst van de supersnelle trein, maar Anne Taylor ziet de verbinding met het vaste land van Europa met gemengde gevoelens tegemoet. „Het zou goed kunnen zijn voor de toeristische ontwikkeling van de streek, maar ik vrees toch dat de meeste reizigers weer in Londen terechtkomen. Bovendien vraag ik me af of ons mooie landschap en het milieu niet te veel worden aangetast. Tegen de komst van de TGV is nogal wat verzet hier."

● *Hopdrogers op de schuren nabij de hopvelden vormen een typerend beeld voor Kent.*

Foto: OLAU-LINE

Kent is vanuit Nederland comfortabel te bereiken met de Olau-Line, die met twee schepen een dagelijkse verbinding onderhoudt tussen Vlissingen en Sheerness v.v. Tijdens de zeven uur durende overtocht hoeft u zich in elk geval niet te vervelen want voor amusement is gezorgd. Zwembad en sauna behoren tot de inrichting van de schepen. Voor zakenlui staan vier conferentiekamers ter beschikking. De hutten (van 1- tot 4-persoons) zien er verzorgd uit en culinaire behoeften kunnen in vele variaties worden bevredigd. De organisatie aan boord staat gelijk aan die van een hotel.

Olau-Line verzorgt niet alleen de overtocht maar heeft ook een groot aantal arrangementen in het pakket voor een kort of lang verblijf in Engeland. Een meerdaagse reis door Kent is een van die mogelijkheden. (Inlichtingen/reserveringen Olau-Line Vlissingen, tel. 01184-88211).

Vanuit de aankomstplaats Sheerness op het eiland Sheppey, dichtbij de monding van de Theems, bent u al in het zogenoemde Maritiem Kent. Het eiland heeft niets te bieden maar dicht in de buurt ligt wel de historische marinewerf van Chatham (sinds 1547), een voorname bezienswaardigheid. De streek tussen Dartford tot Faversham is reeds eeuwen verbonden met het Britse marine- en militaire erfgoed en beschikt derhalve over beroemde herinneringen aan de geschiedenis van de zeevaart. Chatham staat ook bekend als de plaats waar Charles Dickens het grootste gedeelte van zijn jeugd doorbracht en naar waar hij terugkeerde om zijn laatste jaren te slijten. Zijn boeken staan vol verwijzingen naar lokaties in Chatham en directe omgeving. In het Dickens Centre wordt de bezoeker met audiovisuele exposities een kijk op het werk van de schrijver gegeven.

Hart

De streek ten zuiden van Chatham, ook wel het hart van Kent genoemd, wordt voornamelijk beheerst door de steden Maidstone, Sevenoaks, Tonbridge en Royal Turnbridge Wells. In deze plaatsen en in de lieflijke omgeving ervan zijn de sporen van Hendrik VIII nog het duidelijkst waarneembaar. Liefst zeventien kastelen en tientallen grote landhuizen beheersen het beeld van de streek. Het beroemdste bouwwerk is het imposante middeleeuwse Leeds Castle, gebouwd op twee eilandjes in een meertje en omgeven door een fraai park. Een sprookjesachtig decor, zeker als de gebouwen 's avonds zijn verlicht. Het interieur is helaas een mengelmoes van culturen uit verschillende tijdperken en dat slaat dus nergens op.

Heel bekend is ook Hever Castle, waar Anna Boleyn de jeugd doorbracht en Hendrik VIII haar het hof maakte. Zij zou de tweede vrouw van de koning worden. Zijn slaapkamer is er nog te zien. Het kasteeltje wordt omgeven door een prachtige tuin met als enige dissonant een aantal Romeinse beelden die er dus niet op hun plaats zijn. Jaarlijks worden er in augustus de Joust-spelen opgevoerd, een openluchtspektakel dat vele fragmenten uit het leven van Hendrik VIII uitbeeldt.

Maidstone, de hoofdstad van het graafschap, is lange tijd het bezit geweest van de aartsbisschoppen van Canterbury. Het bisschoppelijk paleis staat er nog maar kan momenteel niet bezocht worden omdat het gebouw een opknapbeurt ondergaat. Het wat landelijker aandoend Sevenoaks (in de buurt van het autocircuit Brands Hatch) is een van de vele wijncentra in zuidoost Engeland. De wijnen vinden misschien aftrek op het vasteland omdat de Britse regering daar forse accijnzen op heft: ongeveer 10 gulden per fles. Dat betekent dat deze eenvoudige wijnen ongeveer 18 gulden moeten kosten. De oogst van dit jaar is overigens mislukt omdat kort voor de pluk eind september de vorst toesloeg.

Tonbridge is vooral bekend door het imposante Normandische kasteel. De gevangenispoort (uit de 13de eeuw) is nog steeds intact. Het binnenhof en de slottoren kunnen worden bezocht. Royal Tunbridge Wells draagt nog de kenmerken van een modieuze badplaats uit de 18de eeuw. Het bekendste oriëntatiepunt is The Pantiles, een reeks winkels met een zuilenrij die bekend staat om zijn antiek en artikelen voor kunstkenners. De architectuur van de stad roept een aparte sfeer op. De expositie 'A day at the Walls' brengt bezoekers terug in de tijd dat koningen en rijken de plaats bezochten. Beau Nash, een historisch figuur uit de 18de eeuw, leidt de bezoekers via een walkman langs gekostumeerde figuren en nagebootste taferelen door een 'colourful day in 1740'. De rondleiding is nu nog uitsluitend in het Engels of Frans te volgen, maar de beheerder liet weten dat rond Pasen ook een Nederlandse versie voor de bezoekers beschikbaar komt.

Oost-Kent wordt vooral beheerst door de kustlijn met de witte krijtrotsen van Dover. Strandvertier is vooral te vinden in Margate, Broadstairs en Ramsgate. Langs de kust doemen veel forten en kastelen op die in de loop der jaren als verdediging van het land zijn aangelegd. Dover Castle werd zelfs tot in de Tweede Wereldoorlog gebruikt (Churchill vertoefde er herhaaldelijk).

Tot Oost-Kent behoort ook Canterbury met de beroemde kathedraal die majestueus boven het stadscentrum torent. De geschiedenis komt tot leven wanneer u door de straten slentert en de vele historische gebouwen in ogenschouw neemt of een bezoek brengt aan de Canterbury Heritage.

Traditie

Kent is doordrenkt van traditie en folklore, het landschap afwisselend en charmant. Duidelijk is te merken dat het gebied in tijden van oorlog altijd als voorpost heeft gefungeerd.

Tenslotte: pubs zijn niet alleen in Londen te vinden. De vele hopvelden in het graafschap geven al aan dat u in deze gelegenheden een keuze kunt maken uit vele soorten bier.

Bergkinderen

DOOR SANTE BRUN

Mijn vrouw en ik keken elkaar zonder iets te zeggen even aan, allebei begrepen we wat de ander dacht: wij kruipen dagelijks door het oog van de naald.

Samen lazen we in een regionale Tirolose krant het bericht over een jongetje van zeven dat tijdens een wandeltocht met zijn ouders in de naburige bergen in een afgrond was gevallen. Niemand had het zien gebeuren, maar je kon wel raden wat er gebeurd was. Kinderen van zeven zien weinig gevaar, terwijl het avontuur des te meer lokt, en avonturen vallen er te beleven in het hooggebergte.

Onze zonen waren toen zes en twee; we hadden een huis gehuurd en liepen van daaruit dagtochten van tussen de tien en twintig kilometer. De jongste vormde nog geen probleem, die hing gewoon bij vader op de rug in een draagzitje, schreeuwde daar geregeld om koekjes en deed er uitvoerige dutjes. Het hachelijkst waren de picnic-stops, wat hem betreft, want dan wilde hij zelf rondlopen. Een kinder'harnasje', met een eind bergtouw bood dan uitkomst. Het andere eind van het touw onder een zware steen, dan kon er weinig gebeuren. Het ziet er wat 'honds' uit, maar veiligheid is alles.

Met de oudste ging het toen al heel wat minder gemakkelijk. Voor hem vormt een dergelijke leiband eigenlijk een belangrijke belemmering. Bovendien moet de lichte weerzin die elk kind, en dus ook hij, heeft tegen schijnbaar 'doelloze' wandelingen, overwonnen worden door, inderdaad, avontuur, en daar past dat touw natuurlijk nauwelijks in. Het eerste stuk van de dagtochten ging meestal vermoeiend omhoog over een saai bospad. Pas als, tegen de boomgrens aan, het smalle pad begon, de bergtoppen en de sneeuw te zien waren, dan begon wat hem betreft het leven pas echt. Als ouders moet je dan genoegen nemen met compromissen. Want hij geniet met volle teugen als je tegen hem zegt: zoek jij de rode stippen maar. Het is dan zaak te zorgen dat hij niet te ver vooruit gaat; maar ook als hij maar tien of vijftien meter voor je uit loopt houd je geregeld je hart vast.

Zo die ene keer dat hij een vijftiental seconden eerder de bocht om was, waarop het uitzicht werd belemmerd door een groot rotsblok op 2200 meter hoogte. Toen ik ook de hoek om kwam was hij al midden op een sneeuwplek. Ik bleef als aan de grond genageld staan, want naar links zag ik dat de sneeuwplek, die steil afliep, honderd meter lager eindigde op de rand van een peilloze afgrond. Gelukkig was hij enkele seconden later al weer op het pad aan de andere kant van de plek, zonder dat hij was uitgegleden, maar ik was blij dat ik de schrik overleefd had...

Een paar dagen later waren we door een steil dal op weg. Op ongeveer 2200 meter bleek het pad een sterk gezwollen beek te kruisen, en ik zag er nogal tegenop om over de gladde stenen, met een beweeglijk kind van dertien kilo op de rug, door de beek te waden. Mijn vrouw en ik overlegden. Ooit besloten we nooit onnodige risico's te nemen, ook niet als dat betekende dat een veel belovende tocht voortijdig moest worden afgebroken. Maar onze zoon van zes was al weg: hij riep dat hij een betere oversteekplaats ging zoeken, en klauterde weg over meer dan manshoge afgesleten rotsblokken. 'Daar zitten allemaal gevaarlijke spleten tussen,' zei ik, 'hij moet terugkomen.' 'Ik zie al een goeie plek!' hoorde ik hem roepen.

Moet je dan zeggen: 'Niks mee te maken, terugkomen?' Dus wij achter hem aan. Hij klauterde intussen door en vond uiteindelijk inderdaad een beter doorwaadbare plaats. We hebben aan de overkant nog een paar honderd meter afgelegd, zagen de betrekkende hemel, hebben wat gegeten en sneeuwballen gegooid en zijn toen teruggegaan – en hebben op een andere plaats de beek doorwaad.

De oudste is nu acht, en ik heb het gevoel dat hij een meer verantwoordelijkheidsgevoel heeft dan zijn gemiddelde leeftijdgenoten. Dat is ook het doel van ons wandelen: saamhorigheid kweken, de kinderen het gevoel geven dat ze verantwoordelijk zijn voor zichzelf en voor de andere deelnemers, dat de vraag of je heel en levend thuis komt kan afhangen van je individuele gedrag. Dat is ook de voornaamste reden waarom we nooit aan een georganiseerde tocht zullen deelnemen.

Het bericht in de Tirolose krant lazen we de dag voor we naar huis gingen. Ik weet nog altijd niet of wij te veel risico nemen of niet. Ik hoop niet dat we er ooit achter komen...

Tips over het land van de ongevraagde vriendelijkheid

Amerika, love it or leave it

DOOR HANS TOONEN

Zelf een tafeltje zoeken in een restaurant, hoe ranzig ook, is ongehoord.

Je hoort keurig te wachten bij een heuphoog bordje, waarop staat: *Please wait to be seated.* Lang sta je nooit. Een serveerster in een jurkje, vaak gesneden met een waaghals, neemt je mee naar *smoking* of *no smoking*.

Nog voordat je besteld hebt, krijg je een glas ijswater. Ongevraagd en gratis. Maar bovenal vriendelijk uitgeserveerd.

Want dit is Amerika, *welcome*.

Vooral over de vanzelfsprekende vriendelijkheid raakt menigeen, net terug uit *God's own country*, de eerste weken niet uitgepraat. Zeker als je woont in een nuchter, meestal aanhoudend koel land als het onze, komt Amerika op je af als één grote glimlach.

Blijf even in Nederland, waar menigeen even zuur is als de regen. Waar menige supermarkt de uitstraling van een mortuarium heeft. En waar je het niet moet wagen even voor zessen nog anderhalf ons niet-te-nat runderrookvlees te bestellen. Om met gebogen hoofd maar te zwijgen over de mishandeling van gekochte grutterswaren aan menige kassa. Als een wisselwachter trekt de licht doorgezeten kassière de weg vrij voor de boodschappen van de volgende klant. Zelfs de plastic of papieren tas moet je uit eigen zak betalen, terwijl toch het logo van de grutter er groot op prijkt.

Nice

In Amerika pakt de kassière de boodschappen (eigen)handig in een grote bruine zak. Als je weinig maalt om het milieu kun je er ook nog een iets grotere plastic zak omheen krijgen. Bovendien is ze niks te beroerd de gevulde zakken in het winkelwagentje te zetten.

Have a nice day, roept ze je ook nog na. Ongevraagd en gratis.

Natuurlijk is het professionele vriendelijkheid. Als je er enkele jaren hebt gewoond, gewerkt en rondgeneusd, zoals ik, weet je dat het allemaal glimlachjes en schouderklopjes zijn, verpakt in plastic. Of je echt een leuke dag hebt, zal de kassière van bijvoorbeeld K-mart roesten. Niet dat ze huichelt. Zo is ze grootgebracht. Zo is Amerika. *Love it or leave it.*

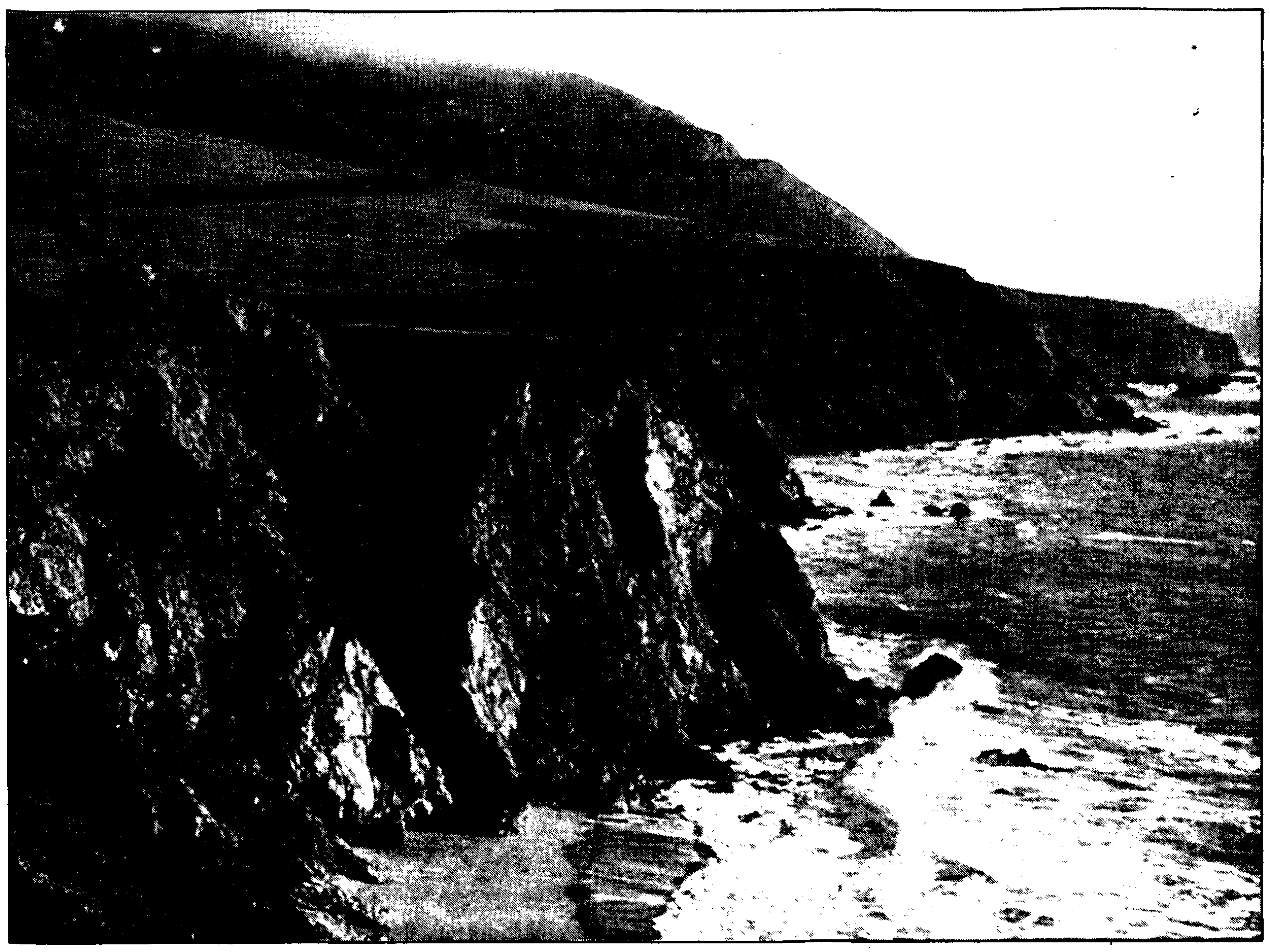
Snuffelen

Waar je voor het eerst Amerika besnuffelt, is bepalend voor de haatliefde-houding. Op de *Big Apple* zoals New York ook wordt genoemd, kun je je stuk bijten. Vooral wanneer je al op de dag van aankomst bestolen wordt. Of wanneer je je blijft ergeren aan de onbeschoftheid van menig New-Yorker. Wat helpt, is meteen van je af bijten onder het motto : *I don't take shit from nobody*. Dat herkennen ze. Dit is New York, *so leave it*.

In pak weg Los Angeles, bijna 5000 kilometer ten westen van New York en waar schoonheid zijn gezicht verbrand heeft, is *have a nice day* alledaags. Zodra een LA-er weet, beter gezegd hoort dat je vreemdeling bent in zijn stad, ben je nog niet van hem af. Als een spons zuigt hij zich vol met jouw wetenswaardigheden. Dat hij Holland niet precies weet te liggen, moet je maar voor lief weten.

Trouwens, kunt u zonder dralen Wyoming aanwijzen? Toch is deze Amerikaanse staat vlot vijf keer zo groot als Nederland. Maar dit terzijde.

Even bij die laaiend enthousiaste LA-er blijven staan. Voor je het weet, ben je uitgenodigd om eens bij hem langs te komen. Glimlach dan maar *nice* terug. En laat het daarbij. Want als je onverhoopt dags daarop aanbelt, kan het best zijn dat hij niet thuis geeft. Gewoon omdat hij het niet meer herinnert. Het was een uitnodiging voor de vaak. Gebeuzel, kortom.

● *Big Sur, van waaruit je je ogen uitkijkt over de Pacific.*

Want dit is Los Angeles, waar iedereen of net aangekomen is of net op het punt van inpakken & wegwezen staat. Waar dan ook niets zo snel veroudert als het telefoonboek.

Kuieren

Wat je zeker uit je hoofd moet laten in deze stadloze metropool van zeker 32 voorsteden, is over de straat kuieren. Voor je het weet – en ik spreek uit ervaring – zit een politieauto je op de hielen. Omdat wandelen in deze *autopia* nu eenmaal als een verdachte beweging wordt beschouwd. Wie slentert, loopt snode plannen te smeden, weet de politie op voorhand. Vervolgens zoeft dan ook het raampje van de patrouillewagen naar beneden om te informeren wat je daar loopt te zoeken. Dat je te voet een *six pack Budweiser* bent gaan halen, geloven deze wakkere wouten pas wanneer ze je de sleutel van je huurhuis zien omdraaien.

Moraal: besnuffel LA altijd per auto. Maar huur hem niet ter plekke. Goedkoper is het je *wheels* al bij je reisbureau in Nederland te reserveren. Waar het Nederlandse reisbureau vaak met geen woord over rept, is dat je – eenmaal in Amerika – daar bovenop de pittige dagpremie voor de zogeheten *Collision Damage Insurance* moet betalen. Deze schadeongevallenverzekering piekt rond de acht dollar per dag en is verplicht. Meestal probeert de Amerikaanse autoverhuurder je ook een *health insurance* aan te praten. Omdat elke Nederlander toch voor dokters- en ziekenhuiskosten in het buitenland is verzekerd, kun je je been stijf houden.

Dit is LA, waar alleen het geld 'groen' blijft.

Fooi

Over geld, een waanzinnig gewild artikel in de VS, gesproken: prijzen zijn nooit inclusief btw en/of bediening. Een t-shirt voor de meeneemprijs van $3,99 kost aan de kassa acht tot twaalf procent meer. Deze *sale tax* verschilt per staat.

Fooien zijn even vanzelfsprekend als *a nice day*. Ook daarvoor zijn regels. Is de rekening in het restaurant bijvoorbeeld 14 dollar 78 dan is het niet meer dan hoffelijk om anderhalve dollar ofwel tien procent van de rekening af te schuiven. Voel je je buitengewoon bediend dan kan de 'tip' naar vijftien procent.

Een Amerikaanse helpende hand is niet gauw gevuld. Taxichauffeurs rekenen op een fikse fooi. Portiers, kruiers, liftjongens, straatventers, schoenpoetsers, uitsmijters, daklozen – kortom, als toerist krijg je de indruk dat half Amerika de hand ophoudt.

Roerend

Wat vind je nou van de Amerikanen?

'Welke bedoel je?' kaats ik steevast terug. De New Yorker verschilt van de Louisianer als een Italiaan van een Deen. Aan de twee kusten van Amerika is de mentaliteit meer van deze tijd dan die in de zogeheten Midwest. New-Yorkers staan met het gezicht naar Europa en Californiers met hun rug naar het oude continent. In het midden van de VS, waar de zogeheten *fly over people* (afgeleid van Amerikanen en toeristen die per vliegtuig van New York naar San Francisco v.v. reizen) wonen, is men godvrezender, meer gezagsgetrouw, meer 'Staphorst' dan in bijvoorbeeld San Francisco. Neem Wichita Falls, een heet stofnest in Texas. Daar kijkt niemand op als kleine scholieren nog altijd door de concierge *gespankt* ofwel met de lat gestraft worden. Ook al zijn ze *sweet sixteen*.

Of je Amerikanen nu haat of omarmt, over één ervaring is vriend en vijand het roerend eens: het landschap, zo divers, zo adembenemend.

Neem bijvoorbeeld de Pacific Coast Highway One, de kustweg van San Diego tot ver achter San Francisco. Stop dan bij Big Sur, vlak onder Carmel. En kijk uit over de Pacific, de blauwe scherf.

Vooral dit is Amerika, *welcome*.

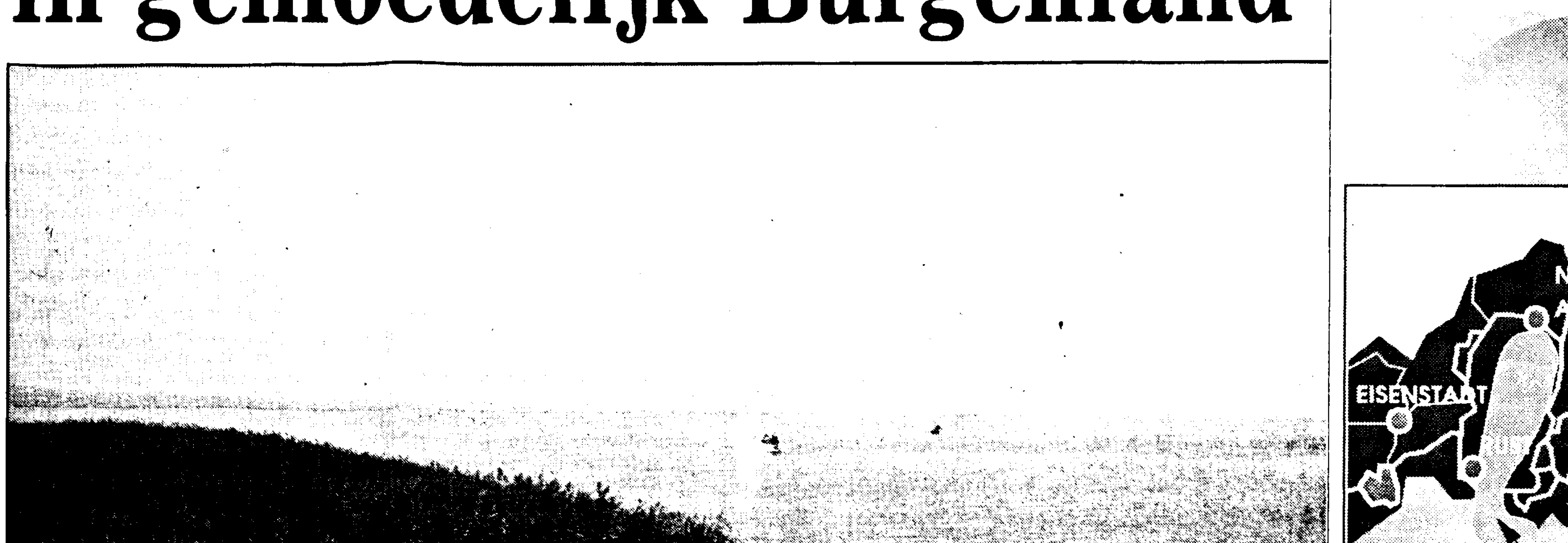
Het minst Oostenrijkse stukje van Oostenrijk

Natuur, cultuur en sport in gemoedelijk Burgenland

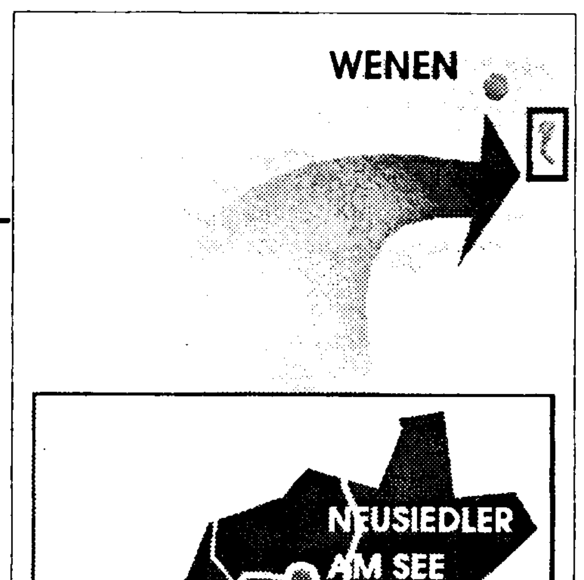
Wie meer wil weten over de provincie Burgenland kan contact opnemen met het Fremdenverkehrsbüro Burgenland in Eisenstadt, tel. 09-43/26823384 of met het Oostenrijks Toeristenburo in Amsterdam, tel. 020-129682.

DOOR JOS FRUSCH

Wie tijdens zijn vakantie niet geconfronteerd wil worden met hitsige Italianen, dikke Duitsers of dronken Engelsen, die mag zeker de meest oostelijke Oostenrijkse provincie Burgenland niet vergeten. Vooral als hij wil genieten van rust en natuur, houdt van fietsen, wandelen en paardrijden en ook de culinaire geneugten des levens weet te waarderen. De Burgenländer zijn gastvrije mensen, dat wel, maar ze houden absoluut niet van massa-toerisme. En dat is maar goed ook.

● *Een Hollands panorama rondom de Neusiedlersee.*

Burgenland, ongeveer in het midden tussen Alpen en Poesta, is het minst Oostenrijks stukje Oostenrijk dat ik ken. Geen witbesneeuwde bergtoppen, geen ruisende bergbeken en sappige Alpenweiden. En dus ook geen après-ski. Je waant je ergens in het Noordhollandse land bij een bezoek aan dit stukje natuurschoon langs de Hongaarse grens. Een typisch Hollands panorama ontvouwt zich rondom de Neusiedlersee, met zijn uitgestrekte vlakten, brede rietgordels en unieke flora en fauna een meer dan geslaagde kopie van de Biesbos of de Vinkeveense Plassen. Maar Burgenland lijkt ook een beetje op Limburg: het is lang (ruim 300 kilometer) en smal (soms amper 4 kilometer), in het zuiden heuvelachtig en pas sinds 1921 – na jarenlang stuivertje wisselen met Hongarije – Oostenrijks grondgebied. En er wonen gemoedelijke mensen, die – net als de Limburgers – hun Bourgondische levenswijze niet verloochenen.

Aan de Romeinen heeft Burgenland zijn bijnaam Pannonië te danken. Zij lieten er hun sporen na, evenals Kroaten en Hongaren: niet alleen in burchten en kastelen, maar ook wat betreft instelling en verdraagzaamheid van de mensen. En niet te vergeten op culinair gebied. De pikant gekruide gerechten van de Pannonische keuken vormen een aangename afwisseling met de variaties van eigen bodem uit de 'nouvelle cuisine'. Vooral in de herfst heeft Burgenland een keur van specialiteiten te bieden. Bij het feest van St. Maarten, de schutspatroon, pruttelen goed gevoede vogels in de braadpan: de 'Martini'-ganzen.

Maar het is vooral de wijn, die Burgenland over de hele wereld grote bekendheid heeft bezorgd. Eindeloze wijngaarden bepalen het vlakke, soms zachtglooiende heuvellandschap; 20.000 hectare in totaal, goed voor een opbrengst van veertien miljoen hectoliter per jaar. Daarvan het merendeel (80 procent) witte wijn, al staat vooral de rode wijn (de Blaufränkisch) bekend om zijn uitzonderlijk goede kwaliteit. Vrijwel ieder restaurant heeft zijn eigen wijn en de wijnboeren, annex restauranthouders zijn er trots op in de wijnkelders hun geheimen prijs te geven. Daar hoort u altijd het verhaal van de Trockenberenauslese en Eiswein, die vanwege de gunstige klimatologische omstandigheden – het moet minimaal zeven graden vriezen tijdens de oogst – met veel succes jaarlijks wordt geproduceerd.

Die klimatologische omstandigheden zullen ook de zonaanbidder aanspreken. Want Burgenland is met zijn 2.000 zon-uren per jaar een echt 'Sonnenland' en bovendien het droogste gebied van Europa. Regenkleding hoeft u dan ook niet mee te nemen als u besluit van uw verblijf een fiets- of wandelvakantie te maken. Zeker de natuurliefhebber zal volledig aan zijn trekken komen. Want de 5.000 kilometer fiets-, veld- en landwegen doorkruisen een gebied, dat voor een kwart onder natuurbescherming staat en dat vijftien natuurreservaten bevat die vallen onder natuurmonumentenzorg. De Neusiedlersee en de omliggende moerasgebieden vormen een unieke biologische wereld, waar zeldzame kevers, larven en salamanders leven, waar exotische en zeldzame vogels broeden, waar planten groeien die nergens anders ter wereld voorkomen. Vooral in de winter bieden duizenden riet- en kolganzen in het natuurreservaat 'Lange Lacke' een fascinerend schouwspel.

Maar de 36 kilometer lange en ongeveer anderhalve meter diepe Neusiedlersee biedt meer: mogelijkheden tot zeilen, surfen, roeien, varen, duiken en zwemmen bijvoorbeeld. En in de winter is het 'Meer van de Weners' een dorado voor schaatsers, ijszeilers en -surfers. Er is genoeg te doen in Burgenland, zeker als u bedenkt dat rondom het meer – zij het op kleine schaal, maar daardoor des te charmanter – nog meer mogelijkheden zijn om het vakantieplezier te verhogen: paardrijden, hengelen, golf, tennis en zweefvliegen.

Er is echter niet alleen veel te doen in Burgenland, er is ook veel te zien. In Eisenstadt, de gezellige hoofdstad op zo'n vijftig kilometer ten zuiden van Wenen, zal het hart van de klassieke-muziekliefhebber sneller gaan slaan. Daar bevindt zich het prachtige slot Esterházy, waar Joseph Haydn leefde en werkte. In de 'Haydnsaal' houdt het Haydn Kwartet van mei tot oktober de herinnering aan deze grote meester levend. Een bijzondere belevenis is ongetwijfeld het bezoek aan de Bergkerk, waar zich het vorstelijk mausoleum bevindt dat in 1932 voor de componist werd opgericht. De stoffelijke resten konden toen nog niet worden bijgezet omdat het hoofd, dat na Haydns begrafenis in Wenen van de romp was gescheiden, nog ontbrak. Dit gebeurde uiteindelijk in 1954, 134 jaar na zijn overlijden.

Ten zuiden van Eisenstadt – en tegenwoordig gemakkelijk vanuit de hoofdstad te bereiken per fiets dwars door Hongarije – ligt Raiding, waar in het geboortehuis van Liszt een prachtig museum is ingericht. En het plaatsje Rust, ten zuid-oosten van de hoofstad aan de rand van de Neusiedlersee, is eigenlijk één groot museum.

Rust is een idyllisch stadje aan de westelijke oever van de Neusiedlersee in de buurt van de Hongaarse grens. Rust is de stad van de wijn en van de ooievaars. Het biedt een prachtige aanblik door de renaissancistische en barokke gevels in het centrum en de ooievaarsnesten op de daken. Het is een rijk stadje; van de 1.700 inwoners oefenen 104 het beroep van wijnbouwer uit. Geen wonder dat in de Hauptstrasse de Weinakademie Burgenland gevestigd is.

Vlaamse bergen – Monts de Flandre

Een prachtig land: les Monts de Flandre, het Vlaamse Heuvelland. Een glooiend landschap met vriendelijke dorpen en stadjes. Een heuvelrij die zo maar van Belgisch in Frans Vlaanderen overloopt. Onmerkbaar haast, want al zijn er nog tekenen die wijzen op het bestaan van de landsgrens – het woord 'Douane' duikt af en toe op – een overgang is nauwelijks merkbaar. Rond de Rodeberg bij Westouter en de Zwarteberg (Mont Noir) bij Saint Jans Cappel heerst, vooral in de weekeinden, een gezellige drukte. Beide heuvels trekken recreanten aan, want er is veel te beleven: men kan er onder andere een ritje maken met een stoeltjeslift. Rodeberg en Zwarteberg liggen broederlijk naast elkaar, elk in een ander land.

De hoogste toppen in de heuvelrij zijn Kemmelberg (156 meter), Scherpeberg (123), Rodeberg (143), Mont Noir (159), Mont des Cats (Kattenberg; 164) en op wat grotere afstand de Mont Cassel (Casselberg) die met zijn 176 meter hoogte de kroon spant. Maar wie op de Kattenberg staat, heeft het duidelijkst voor ogen dat het hier gaat om één heuvelland.

In en rond de heuvels vriendelijke steden en dorpen als Poperinge, Ieper, Kemmel in België en Bailleul (Belle, zeggen zowel de Vlaamse als de Franse Vlamingen), Cassel en Steenvoorde in Frankrijk. Door dit indrukwekkende gebied met zijn vele herinneringen aan de Eerste Wereldoorlog, die in deze vredige landstreek op zijn hevigst woedde, hebben de VVV Westvlaamse Bergen (Kemmel) en de Syndicat d'Initiative des Monts de Flandre (Bailleul/Belle) een toeristische autoroute uitgezet, aangegeven met de zeshoekige bordjes die wij kennen van de ANWB-routes. De Nederlandse toeristenbond heeft dan ook aan het tot stand komen van de route meegewerkt.

● *Het Vlaamse Heuvelland: een glooiend landschap met vriendelijke dorpen en stadjes, zoals het plaatsje Loker bij de Kemmelberg.*

Prachtig Vlaams heuvelland vol gruwelijke geschiedenis

Niemand komt er omheen. Wie door het Westvlaamse Heuvelland zwerft, struikelt bijna letterlijk over de littekens van de Eerste Wereldoorlog. Bijna elk dorp heeft zijn soldatenkerkhof, het landschap vertoont nog steeds kerven die veroorzaakt zijn door inslagen van granaten, bij Zillebeke zijn loopgraven opzettelijk intact gehouden zoals ze werden verlaten... In West-Vlaanderen lag tussen 1914 en 1918 het vastgelopen front, doorlopend in het aangrenzende Frankrijk tot de Somme. Daar lagen duizenden soldaten ingegraven in hun loopgraven. Soms kwam het tot zinloze aanvallen die veel mensenlevens kostten. Ook het gebruik van gifgassen leidde tot ontstellend veel slachtoffers.

Het Westvlaamse Heuvelland laat het zien en de mensen – zeker de ouderen, al zijn de meeste ooggetuigen al gestorven – hebben er verhalen over. Een verdienste van de Elfnovembergroep in Kemmel, het hart van het Heuvelland, is de samenstelling van het boek 'Van den grooten oorlog', waarin gewone mensen verhaal doen van hun ervaringen in die Eerste Wereldoorlog. Mensen die soldaat moesten worden, mensen die in hun dorp bleven, mensen die vluchtten naar Frankrijk of Engeland. Het Streekhuis Malegijs in Kemmel gaf het boek uit.

DOOR PIETER KOENE DE JONG

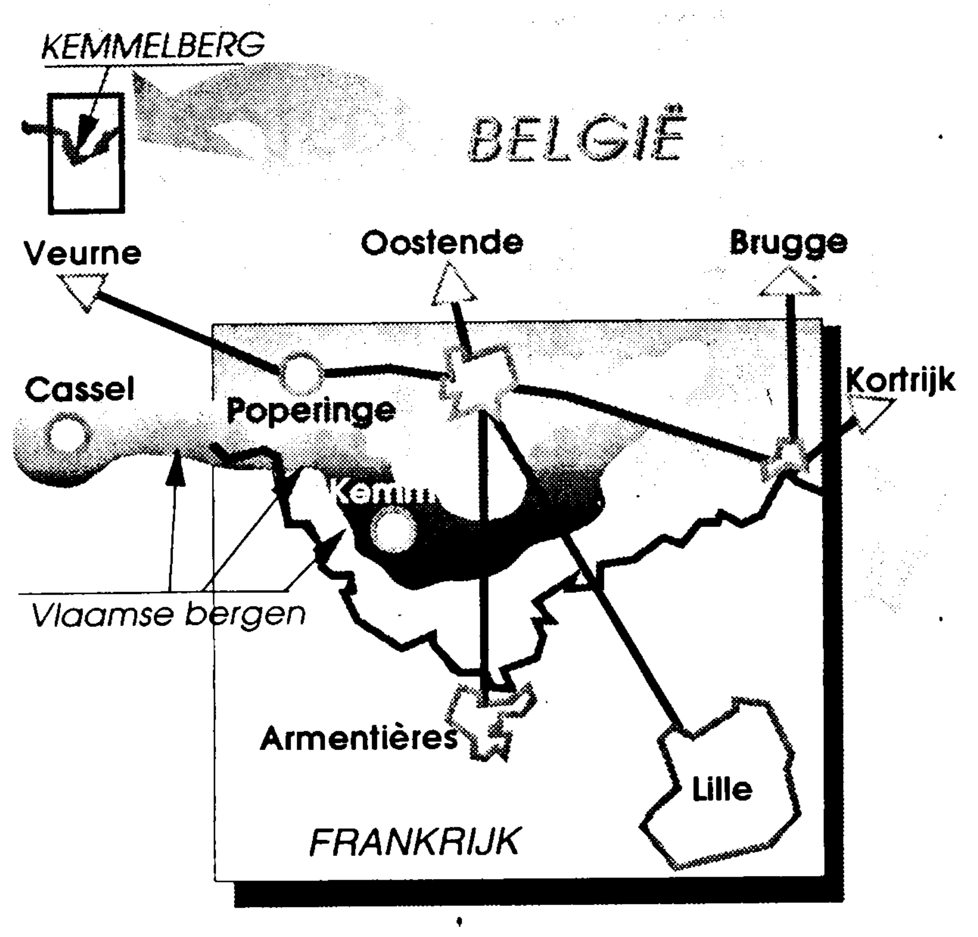
Kemmel, daar kwamen we terecht. Het had net zo goed Westouter kunnen worden, want ook daar ligt een goede camping. Kemmel beviel ons. De camping Ypra is gastvrij en heeft goede voorzieningen en, vooral, het dorp heeft geschiedenis. Na de Eerste Wereldoorlog is het letterlijk uit het puin herbouwd. Het is weer een leuke plaats geworden. De Kemmelberg in de directe omgeving gaf de geallieerden in '14-'18 een riant uitzicht over de omgeving, tot en met het nabijgelegen Ieper. Kemmel lag gedurende het grootste deel van de oorlog binnen het niet bezette gebied, het even oostelijker gelegen Wijtschate was door de Duitsers bezet. Daar verdiende, dit even ter zijde, de soldaat Adolf Hitler het IJzeren Kruis wegens betoonde dapperheid.

De weg van Kemmel naar Wijtschate heette in die jaren 'Suicide Road', de Weg van Zelfmoord: wie hem betrad, wist zeker dat hij geraakt zou worden door Duits vuur. De Duitsers hadden in een boerderij op een ten westen van Wijtschate gelegen hoogte een goed uitzicht op bijna alles wat er in het andere kamp gebeurde. Om daar een einde aan te maken, groeven de geallieerden onderaardse gangen die eindigden in een ruime kamer, pal onder vijandelijke objecten. Ze stopten die kamers vol explosieven. Ook onder die boerderij bij Wijtschate, die door de Britten 'Maedelstede Farm' werd genoemd.

Explosie

Op 7 juni 1917, direct voor een grote aanval van de geallieerden op de hoogten tussen Wijtschate en Mesen, werden negentien aldus geplaatste ladingen tot ontploffing gebracht. Ook 'Maedelstede Farm' ging de lucht in. Hoeveel Duitse soldaten bij die explosie zijn omgekomen, vermeldt het verhaal niet. Wel is bekend dat de geallieerden op die dag de vijand een aardig eind hebben teruggeslagen. Daarna liep het front weer vast en bleven de stellingen ongewijzigd tot 31 juli, toen er opnieuw zware aanvallen op de Duitsers werden gedaan. Alleen al tussen deze dag en 6 november, de dag waarop bij Passendale de historische laatste slag van deze oorlog in het Vlaamse land werd geleverd, zijn er in de streek 150.000 soldaten gesneuveld.

De explosies van juni 1917 sloegen grote gaten, die nu voor een deel terug te vinden zijn als poelen. Bijvoorbeeld die bij de vroegere Spanbroekmolen. De met water volgelopen trechter werd door de Britten 'Pool of the Lonely Tree' (Poel van de eenzame boom) genoemd en nog later 'Pool of Peace' (Vredespoel). Er staat een eenvoudig gedenkteken bij.

„Vlak voor de Eerste Wereldoorlog," vertelt mevrouw Jeanine Wicke-David, „kochten mijn grootouders de Oosthoeve, die in de Eerste Wereldoorlog 'Maedelstede Farm' werd genoemd. Toen zij er na de oorlog terugkeerden, was er niets meer van over. Moeder, die toen een jaar of tien was, heeft verteld dat haar ouders hem onder moeilijke omstandigheden weer hebben opgebouwd. Op korte afstand van de plek waar hij eens had gestaan. Want op die plek zie je nu dat meertje."

Hengelen

De grote aanval van 7 juni 1917 sloeg meer wonden in de grond, want ook de stormloop op de Duitse stellingen vroeg bommen en granaten. De toen geslagen gaten vulden zich met water en nu kan men er in hengelen. Bij de Oosthoeve beproeven jaarlijks gemiddeld zo'n 1100 sportvissers hun geluk. De gevangen vis is voor de hengelaar, een halve dag vissen kost 250 Belgische franken (ongeveer f 14,-). Voor wie niets vangt is er al een forel te koop voor 60 franken, nog geen f 3,50. En je hoeft niet te vissen, je kunt voor een aantrekkelijke prijs forel eten in de Oosthoeve. Of een Noordse visschotel, een pannekoek, een tosti. In een heel vredige omgeving...

Wij waren blij met Kemmel. Waar zou die oorlog erger hebben kunnen zijn? Jarenlang was het zo'n typisch dorp in het verstarde frontgebied, vrijwel steeds onder vuur. De mensen trokken weg, een gering aantal inwoners bleef. In de loop van die vier jaren bleef er slechts een puinhoop van het dorp over. Een dorp met geschiedenis dus. Maar we leerden echter al gauw dat er van bijna elke plaats in dit mooie Westvlaamse Heuvelland zo'n droef verhaal is te doen.

Ieper herbouwd

Neem Ieper, de beroemde lakenstad die jarenlang in de frontlijn lag. Na de Grote Oorlog bestond het niet meer. Het idee om de puinhopen te laten liggen als afschrikwekkend monument voor al wat oorlog heet, werd ras losgelaten: de Iepersen wilden terug naar hùn stad, niet naar een ander Ieper. De stad is er dus weer. In al zijn eeuwenoude pracht, met de herbouwde Mensense Poort, waar elke avond de Last Post wordt geblazen. Voor de 54.896 vermiste soldaten uit het Britse Gemenebest, wier namen in de poort zijn gegraveerd en al die andere wel onder hun eigen naam begraven soldaten die hun leven moesten laten in die waanzinnige onderneming die Europa op zijn kop zette.

Wie nu door Ieper rondwandelt, kan niet beseffen dat alles wat hij er ziet, niet ouder is dan ruim zeventig jaar. Huizen en gebouwen werden herbouwd in de vorm die ze hadden. De Lakenhal met zijn belfort bijvoorbeeld, voltooid in 1304, staat er weer even fraai bij als vóór 1914, in de pracht en praal die bij een rijke stad hoort. Niet te geloven dat daar in 1918 niets meer van over was dan een platte puinhoop. Wie in de lakenhal het Museum Ypres Salient bezoekt, krijgt het in al zijn gruwelijkheid te zien. Daar wordt in een ietwat rommelige opstelling het verhaal verteld. Wie in deze streken komt en belangstellend is naar menselijk wedervaren, màg dit museum gewoon niet missen.

Poperinge

Lag Ieper binnen het bereik van vijandelijk geschut, Poperinge ligt westelijker. Het was er betrekkelijk rustig. Afgeloste frontsoldaten konden er weer wat tot zichzelf komen. Aan het verblijf van de Britten in Poperinge herinnert het met zorg bewaarde Talbot House dat in 1917 werd ingericht als verblijf voor rustende frontsoldaten. Nu kan een ieder er overnachten. Was Poperinge als lakenstad tot het eind van de 14de eeuw de door de Iepersen meest gevreesde concurrent, later zocht de stad het meer in de teelt van en handel in hop, toen vaak 'het groene goud' genoemd. Poperinge en het nabijgelegen Steenvoorde in Frans Vlaanderen zijn bekende hopcentra. In dit gebied liggen tientallen 'hommelhoven' of hopplantages: prachtig groen in de zomer, vreemd stakerig buiten het seizoen, ruim 400 hectare.

Ook Poperinge heeft een aantal gebouwen die het bezoeken waard zijn. De Sint-Bertinuskerk bijvoorbeeld (gebouwd van 1420 tot 1425 in gotische stijl) met zijn robuuste veertig meter hoge toren. De kerk bergt veel kostbaarheden, voornamelijk uit de 17e en 18e eeuw. Verder zijn er de Sint-Janskerk met zijn bekende Maria-beeld en de Onze-Lieve-Vrouwekerk met zijn opmerkelijke bakstenen toren. Serene rust is te vinden in het Weeuwhof voor alleenstaande vrouwen. Het Nationaal Hopmuseum in het oude waaggebouw kent in de zomermaanden ruime openingstijden, maar is daarbuiten slechts een beperkt aantal (zon- en feest)dagen geopend.

Veurne ontsnapt

Veurne is er trots op nog vrijwel geheel in oude staat te verkeren. Vijandelijk vuur heeft de stad nauwelijks bedreigd. De gids zegt dat meestal alleen de buitenwijken door Duits vuur werden getroffen. Niet altijd, want van de vijf prachtige geveltjes op de markt, waar nu cafeetjes achter gevestigd zijn, bleef er maar één staan. De andere vier werden – met kleine wijzigingen – in de oorspronkelijke staat hersteld: Vlaamse renaissance. Veurne ligt noordelijker, dichter bij de kust. Het stadje heeft een Spaans verleden en dat wil het weten. De Boetprocessie en het Spaans Paviljoen (waar de officieren van het Spaanse garnizoen huisden) herinneren aan deze tijd.

Met trots wordt tijdens de rondleiding door het fraaie stadhuis gewezen op het behang van Corduaans leer en worden de verschillen tussen dit en later aangebracht leerbehang getoond. Het stadhuis bergt vele schatten, onder andere aan meubilair en schilderwerk. De nabijgelegen Sint-Walburgakerk heeft een nog rijker interieur met tal van zaken om eens nader te bekijken. Bijvoorbeeld de middeleeuwse grafzerken die er zijn opgesteld.

Overal in Vlaanderen kan men smikkelen en smullen. In Veurne staat het bekende Bakkerijmuseum. Nog vandaag de dag telt dit stadje ware kunstenaars in dit ambacht, die die onweerstaanbare Vlaamse pralines maken, Veurnse kletskoppen of andere heerlijkheden. Maar het Veurns potjesvlees mag er ook zijn, of de paté van Beauvoorde, de Beauvoorde-kaas en die van Lo of de Veurne-ambachtse hesp. Het vruchtbare boerenland dat de stad omgeeft, het Veurne-Ambacht, kan goed uit de hoogte worden bekeken: van de Sint-Niklaastoren. Men kan in dit land op verschillende manieren (met de auto, wandelend, fietsend of varend) tochten ondernemen.

Algemene informatie over West-Vlaanderen: Westtoerisme, Kasteel Tillegem, 8200 Brugge, telefoon 09-32.50.380296. Over het Heuvelland (ook het Franse deel): VVV Westvlaamse Bergen, Streekhuis Malegijs, Polenlaan 12, 8948 Kemmel, telefoon (uit Nederland) 09-32.57.444710. Camping Ypra, Pingelaarstraat 2, 8948 Kemmel (Heuvelland), telefoon 09-32 57 444631.

Naar huis

DOOR PETER STIEKEMA

Elk jaar opnieuw snak ik naar de vakantie. De voorpret op de steeds sneller naderende reeks van vrije dagen is altijd gigantisch. Totdat de laatste werkdag daar is. Dan treft me een gevoel van spijt, van leegheid en heb ik eigenlijk al geen zin meer, of ben vaak best bereid de vrije tijd een week of zo uit te stellen. Dan begint de voorpret immers opnieuw en daar moet ik het van hebben.

Ik zal maar eerlijk zijn, aan de vakanties zèlf beleef ik de laatste jaren maar weinig plezier. Ze mislukken meestal faliekant. 1991 was wat dat betreft een regelrecht rampjaar. De zomervakantie hadden we half juni gepland, met wat vage ideeën over kamperen in Frankrijk. De wagen stond ingepakt naast het huis en de andere dag zouden we vertrekken.

Niet dus. 's Nachts kreeg ik hevige pijn aan mijn kaak, zonder precies te kunnen aangeven waar die pijn vandaan kwam. De volgende dag meteen naar de tandarts, in plaats van de autoweg naar het zuiden op te zoeken. De goede man kon het ook niet meteen vinden, maakte foto's, boorde een kies open, gaf die een zenuwbehandeling en met een forse dosis pijnstillers keerde ik huiswaarts.

's Avonds werd de pijn echter zo hevig dat ook die pijnstillers niet meer hielpen, zodat de huisarts er aan te pas diende te komen. Die sloot niet uit dat ik aan een aderontsteking in mijn gezicht leed. Bloed laten prikken, adviseerde hij, maar eerst een nieuwe dosis, veel sterkere, pijnstillers. De volgende dag naar de huisarts, die toch geen aderontsteking constateerde en daarna naar de tandarts. Hij maakte nieuwe foto's, trof in één van mijn kiezen een naald aan die een voorganger van hem erin had laten zitten en ging aan de slag. Weer een zenuwbehandeling en een poging om de naald te verwijderen.

Dat mislukte, zodat ik dezelfde middag nog in de stoel van een kaakchirurg in Maastricht zat. De kaakchirurg ontdekte na het maken van foto's een ontsteking in en boven een derde kies, constateerde meteen dat die naald in kies nummer twee weinig kwaad kon en stuurde me retour naar de tandarts voor zenuwbehandeling nummer drie, plus het schoonmaken van de kaak. Met een forse dosis penicilline erbij, dat wel. Hij wenste me nog een prettige vakantie toe, evenals de tandarts, een paar uur later, toen hij met me klaar was. De volgende dag zouden we immers alsnog, met goede moed vertrekken...

Helaas, 's avonds kreeg ik hoge koorts en ik lag een week ziek op bed. Daarna voelde ik me twee dagen wat beter, maar kreeg prompt keelontsteking. Na twee weken kommer en kwel hebben we de auto, die al die tijd netjes ingepakt naast het huis had gestaan, maar weer uitgepakt.

Deze vakantie vroeg om revanche, en die zouden we nemen. In september huurden we via een collega een huisje in de Ardèche. Voor twee weken, vooruitbetaald. Wel wat primitief en afgelegen, had hij erbij gezegd, maar och, als doorgewinterde kampeerders waren wij daaraan gewend. En inderdaad, het huisje lag op een van de fraaiste plekjes in de Ardèche, maar de vorige huurders, die inmiddels al weer enkele dagen waren vertrokken, hadden alle bovenramen opengelaten, zodat het er werkelijk wemelde van het ongedierte. Muizen, hagedissen, krekels, alles ritselde heen-en-weer. De muizepoep lag tot in onze bedden, ook al veegden we de boel dagelijks schoon.

Iedere avond en nacht werd een bezoeking. Om toch nog een beetje te kunnen slapen nuttigden we elke avond minstens een fles wijn per persoon, met de nadruk op minstens, zal ik maar zeggen.

Om een lang verhaal (en ons verblijf in de Ardèche) aanzienlijk korter te maken: op de zesde avond sprong achter de bank een grote bruine rat tevoorschijn, die regelrecht op onze hond afstevende, zich bedacht en zich verstopte achter een kast in de slaapkamer. Ik ging er achteraan met een zaklamp, maar het beest maakte zich via een defect horraam uit de voeten en ging de vrijheid tegemoet.

Mijn vrouw en ik keken elkaar eens wanhopig aan en wisten toen een ding zeker: hier blijven we niet langer. Meteen alles ingepakt en boven op tafel gezet, zodat we geen levende herinneringen aan weer een mislukte vakantie mee zouden krijgen in de bagage. De volgende dag vertrokken we om half acht, ons dierentehuis in de net opkomende zon achterlatend. Blij dat we naar huis konden.

[illegible] lopen wat af, [illegible] de kant [illegible] plaatsen [illegible] atje.

[illegible] lopen. Wij [illegible] En wel [illegible] Wij gingen [illegible] met de trein [illegible] Niets [illegible] stuk van [illegible] Onderweg [illegible] het vooral [illegible] den dat [illegible] met onze [illegible] van 8 en R. van [illegible] G. is op 't sands jaar [illegible] R. blijft [illegible] een risico, [illegible] opgaaf [illegible] moet; [illegible] dan gaat [illegible] Het is geen prestatietocht, maar [illegible] een onderdeel van de opvoeding. Hier [illegible] een verkort [illegible] drie weken lopen.

Informatie over doorgaande wandelpaden in Nederland, Stichting LAW, Postbus 433, 3430 AK Nieuwegein, telefoon 03402-47073. De lange-afstandspaden zijn in heel Europa gemarkeerd met horizontale witrode streepjes of stickers. Voor het Pieterpad bestaat een onmisbare gids. Deze is verkrijgbaar bij Centraal Buro NIVON, Nieuwe Herengracht 119, 1011 SB Amsterdam, telefoon 020-6269661, of via de boekhandel. Nu bestaat de gids nog uit drie boekjes, een nieuw voor de route van Pieterburen tot Laren, Gelderland, twee oude voor de route van Laren tot Maastricht. In februari komt ook het nieuwe deel 2 uit dat de laatste twee vervangt. De route kan ook de andere kant op gelopen worden.

212 kilometer op het Pieterpad

SANTE BRUN

[illegible]

rand van Zuidlaren maar weer eens afgeweken van het Pieterpad. [illegible] kens, want het dorp heeft meerdere dicht beboste brinken, stuk voor stuk mooie lanzen, vrijwel geen nieuwbouw en kennelijk goed bij kas [illegible] beetje villadorp-achtig.

In de Telefoonstraat laten we een ruim zestigjarige mevrouw confuus achter: Wat? Waarheen? Waarvandaan? Lopen? En die kinderen? Ook!

R. krijgt geregeld de aandacht van voorbijgangers: 'Moet dat kleintje dat ook helemaal lopen?'

De kinderen blijken zich enorm te schikken. Ondanks het feit dat er weinig avontuur is lopen ze gewoon door, vaak een kwestie van de hand vasthouden en niet al te zeer aandringen. G. vraagt voortdurend hoeveel kilometer het nog is en hoe lang we daarover gaan doen. Langzaam ontwikkelt zich de strijd over de vraag, wie vaders rechterhand mag vasthouden. 'De hand met het horloge' is voor R., maar soms komt hij makkelijker vooruit als hij even de rechterhand mag hebben. Dat eist dan weer enig tact tegenover G. en een beroep op aankomende volwassenheid, om zich daar in te schikken. Wij moeten ons ook schikken, vooral naar de bijna dwangmatige rituelen waaraan de kinderen zich overgeven: over elke gekapte boomstam moet gelopen worden, van elk hunebed moet elke steen worden beklommen, elk muurtje krijgt een beurt.

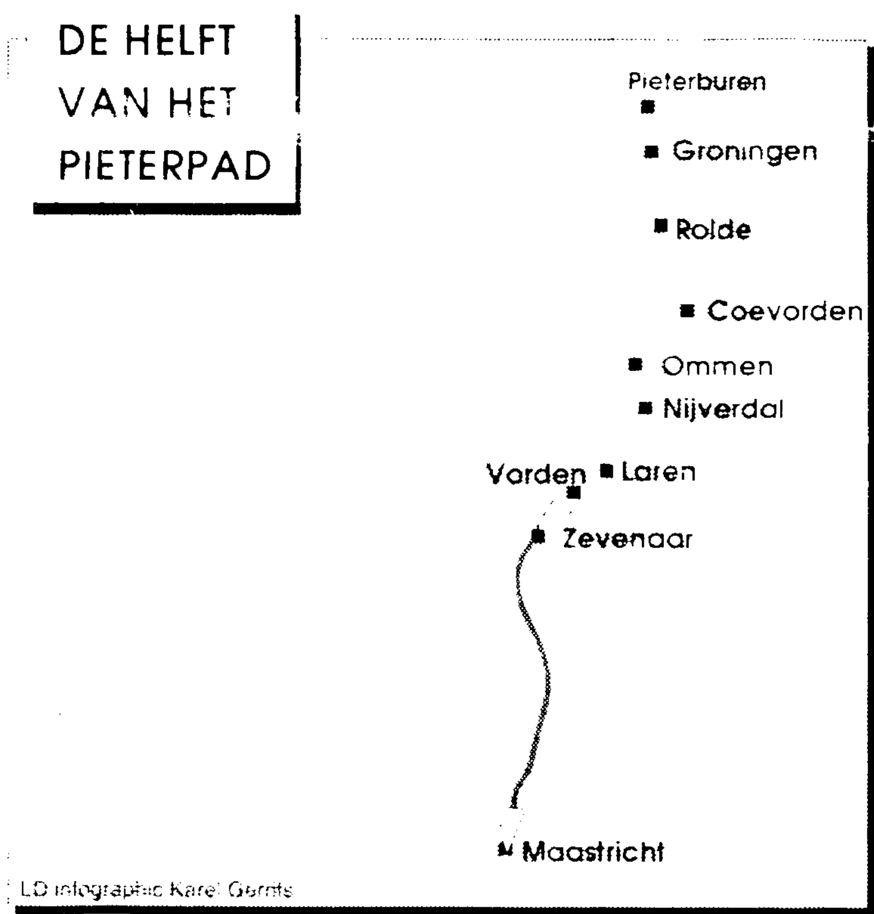
We krijgen ook steeds regelmatiger drinkpauzes: op de hele uren; doelloos stilstaan komt steeds minder voor, maar paddestoelen, paarden, slakken, koeien, sprinkhanen, schapen, bruggen, sluizen en watertjes zijn gelegenheden om een ogenblik te pauzeren en aanleiding tot conversatie. Ik vertel uitgebreid over de evolutie, de wereldgeschiedenis, de ijstijden, de beginselen van de cinematografie, de zinloosheid van geweld in het algemeen en de bezwaren in dat verband tegen de Turtles in het bijzonder. We lopen in de maat, bestuderen mogelijkheden om de pas te wisselen, enzovoort.

Niettemin hebben ze beiden dagelijks hun buien. G. blijft soms verachter, hij 'denkt wetenschappelijk', maar soms doet hij het ook om te zien in hoeverre traineren wordt getolereerd. R. zet het soms op een gillen als hij niet onmiddellijk krijgt wat hij eist, of als we hem te ver achter laten raken. Die buien moet je zien op te vangen.

[illegible]

Met name R. wandelt steeds beter. Meer dan 15 km per dag moet het niet zijn, maar hij loopt op een half drafje zonder te klagen. Hij lijkt er zelfs van te genieten, al kom je daar [illegible]

[illegible]

[illegible]

'De grootste' noemden Indianen in het Noordwesten van Amerika de rivier; de 'Yukon' in hun taal. Zij ontspringt in Canada aan de voet van het St.-Eliasgebergte, dat de warme winden van de Grote Oceaan tegenhoudt, en meandert 3.184 km noord- en westwaarts om bij St.-Michaël, in Alaska, in de Pacific uit te monden.

● *De majestueuze St.-Elias Mountains in het nationale park Kluane.* Foto: Afdeling Toerisme van de Canadese ambassade

'An der schönen blauen' Yukon galmt de lokroep van het goud nog altijd na

Blanken noemden ook het meest noordwestelijke territorium van Canada naar de Yukon. De Yukon Territory beslaat 536.324 km2, het water daarbij inbegrepen. Vele wateren zijn nog even blauw en groen als na de schepping. Ze weerspiegelen de bomen en bergen die in het zuidwesten tot grote hoogten oplopen. Met 5.951 meter is de Mount Logan in het St.-Eliasgebergte de hoogste berg van Noord-Amerika.

De Yukon is een schatkamer aan mineralen. Maar de ertsen moeten in goed 100 dagen worden gedolven. Want plusminus 200 dagen wintert het in de Yukon. En hoe! Een temperatuur van min veertig graden Celsius is er in het hart van de winter normaal. Officieel werd een laagste temperatuur van min vierenzestig graden Celsius gemeten. Dat was in Snag, aan de westgrens met Alaska, in februari 1947.

In mei begint weer het geklater van smeltwater en het gesnater van ganzen die noordwaarts wieken. In enkele dagen zijn de loofbomen groen en de bergen op kleur. Bergbloemen parfumeren

door

JAN VAN LIESHOUT

de valleien, waar de temperatuur in de zomer tot tropische hoogten stijgt. Op 21 juni gaat de zon amper onder. In september verliest zij haar kracht. Na de eerste nachtvorsten vlammen de loofbomen weer op tussen de evergreens.

Deze 'Indianenzomer' is slechts van korte duur. In oktober begint het leven tussen de kerstkaarten van besneeuwde sparren, pijnbomen en dennen weer. Omstreeks 21 december, wanneer de zon zich nauwelijks nog laat zien, komt het verenigingsleven tot hoogbloei. Curling blijkt de meest geliefde indoorsport. Het cross-country-skiën wint terrein. Een Franse Oblaat, Jean-Marie Mouchet, die eens een Alpendivisie ski-instructie gaf, introduceerde deze tijdsbesteding. Hij traint nie op prestatie, maar op karakter, nodig om in de Yukon te kunnen overleven, zo leert de geschiedenis.

Naar algemeen wordt aangenomen kwamen de eerste bewoners van het Noordwesten van Amerika via een landbrug uit het Noordoosten van Azië. De oudste gebruiksvoorwerpen werden aangetroffen in de vallei van de Old Crow River, in de nok van de Yukon. Het betrof knoken van een kariboe die als schrabbers werden gebruikt. Door middel van geavanceerde technieken kon worden vastgesteld dat zij ongeveer 25.000 jaar oud zijn.

De Aziaten trokken deels naar het Noordoosten van Amerika, anderen naar het Zuidwesten, tot in de oerwouden van Zuid-Amerika. Columbus, die in 1492 Achter-Indië meende te hebben bereikt, noemde de roodhuiden Indianen. De

Indianen op hun beurt noemden de nomaden in de catacomben van sneeuw en ijs: Eskimo's; wat in het Indiaans voor 'eters van rauw vlees' staat.

Na de grote doortocht van Eskimo's en Indianen moet Amerika van Azië zijn afgescheurd. Desondanks bleven Siberische pelsjagers over de zee-engte het bont in het stroomgebied van de Yukon volgen. Zij stichtten handelsposten aan de kust van wat toen Russisch-Amerika werd genoemd.

Franse ontdekkings- en handelsreizigers drongen vanuit het Zuidoosten het 'bontparadijs' binnen. In 1763 namen Britten het bestuur van de Fransen over. De Russen accepteerden de 141ste meridiaan als grens. Ook mochten zij de over de breedtegraad gelegen handelsposten in Brits-Columbia behouden.

In 1867 verkochten de Russen Alaska aan Amerika. De 'ijskast' kostte de Amerikanen 7,2 miljoen dollar.

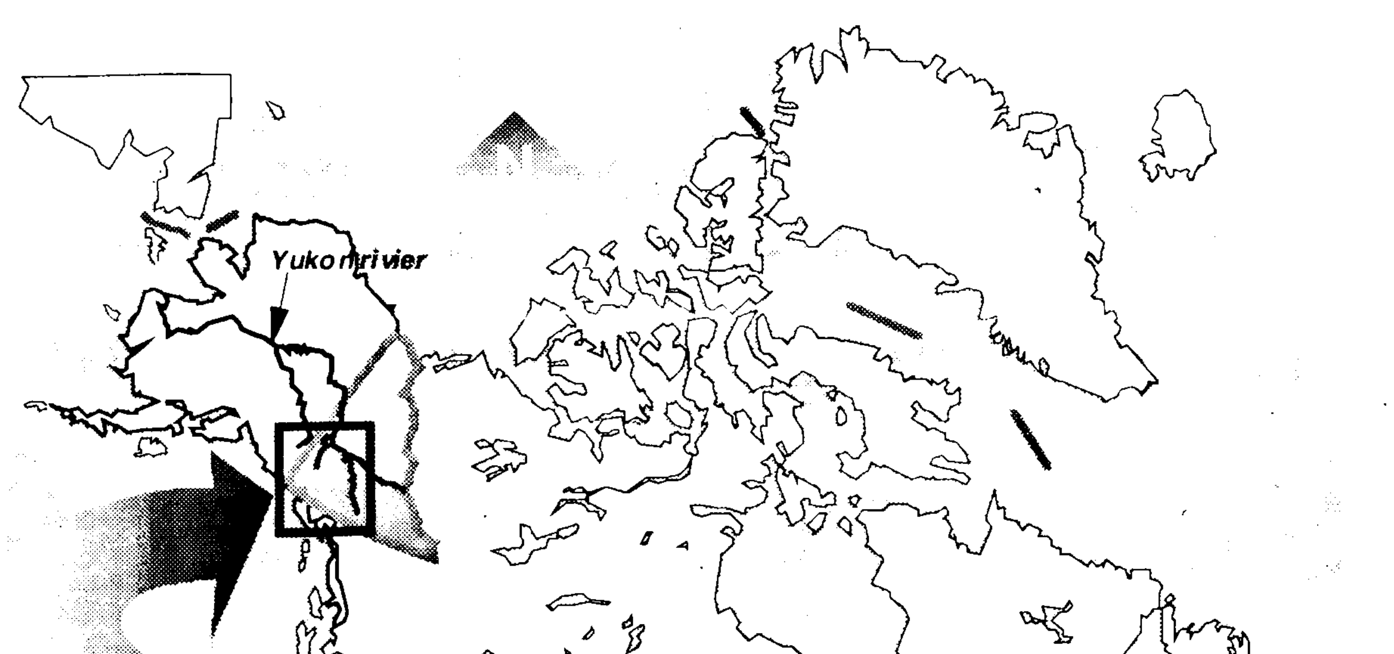
Eveneens in 1867 werd Canada een dominion. De Indianen in de Yukon merkten daar weinig van. Des te meer van de goudzoekers die zich rond de handelsposten vestigden. Voor hen waren Indianen tweederangs burgers.

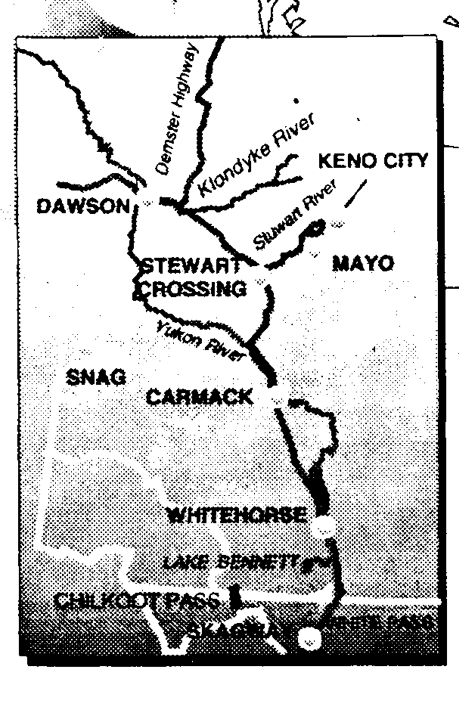
Pas goed raakte de pelshandel op het tweede plan, toen bekend werd dat in een kreek van de Klondike klompjes goud waren opgediept ter grootte van een vogelei.

'17 augustus 1896' kraste George Washington Carmack op een spar waarmee hij zijn 'goudmijn' afpaalde. Hij claimde 500 meter stroomop- en stroomafwaarts de Rabbit Creek die hij in Bonanza Creek herdoopte. (Bonanza staat voor goudmijn.) Zijn zwagers, de Indianen Tagish Charley en Skookum Jim, werden aansluitende concessies toegewezen.

Omdat claims werden betwist, verhuisde William Ogilvie, de onkreukbare inspecteur die voor de regering nauwgezet alle concessies registreerde, van Fortymile naar het tentendorp dat aan de monding van de Klondike was opgericht en naar de geoloog George Dawson was genoemd.

Er werd die winter veel honger en kou geleden. Pas toen het ijs was gebroken, konden de 'nouveaux riches' met hun goudschatten naar huis. Medio juli 1897 kwamen de stoomboten in de havens van San Francisco en Seattle aan. In kranteverhalen heette het dat de straten van Dawson met goud waren geplaveid. Niet alleen avonturiers,

Om in de Yukon Territory te komen kan men het best van Amsterdam op Vancouver vliegen. De vliegduur is negen uur. Vanuit Vancouver vliegt tweemaal per dag een Canadees lijntoestel op Whitehorse, de hoofdstad van de Yukon Territory. De vliegduur is tweeëneenhalf uur. De aansluiting in Vancouver is slecht. Mede vanwege het tijdsverschil, dat negen uur bedraagt, is een overnachting in de hoofdstad van Brits Columbia aan te bevelen. In de Yukon Territory zijn vele nederzettingen slechts per (water)vliegtuig te bereiken. In het hele land loopt geen trein; van Whitehorse naar Dawson City, de tweede grootste 'stad' van het land, slechts driemaal per week één bus. Zonder voer-, vaar- of vliegtuig is men in de Yukon Territory nergens.

maar ook respectabele burgers met een goede baan of praktijk raakten in de ban van de lokroep van het goud.

Overlandroutes leidden rechtstreeks dan wel via de Mackenzie en zijn zijrivieren naar het stroomgebied van de Yukon; overzeese routes naar een van de havens van Alaska. De kortste wegen liepen via Skagway en Dyea, in Alaska. Vanuit Skagway kon men via de White Pass Canada bereiken, vanuit Dyea via de Chilkoot Pass, die hoger en steiler is. Om tijdens de klim naar de top van de Chilkoot niet te kapseizen kon hooguit 25 kg op de rug worden genomen. Omdat de North West Mounted Police eiste dat de goudzoekers voor één jaar foerage bij zich hadden, moesten velen een keer of veertig op en neer. Indianen boden hun diensten aan.

In de White Pass konden pakdieren worden ingezet. Ze donderden met honderden in ravijnen.

Aan de boorden van Lake Lindemann en Lake Bennett overwinterden de goudzoekers. Ze kapten bomen en bouwden boten waarmee in het voorjaar koers naar het noorden werd gezet. Het waren er meer dan 7.000 met zo'n 30.000 mensen aan boord. Velen raakten in stroomversnellingen te water, slechts weinigen verdronken.

In eén jaar tijd groeide Dawson uit tot een stadje met hotels en restaurants die qua accommodatie en ambiance konden wedijveren met die in wereldsteden. Ofschoon de filmindustrie nog in haar kinderschoenen stond, draaiden er de eerste rolprenten, werden er stukken van Shakespeare opgevoerd en traden er cancan-danseressen op. Er verrezen hoeren- en goktenten, waardoor Dawson City bij de nauwelijks nog een San Francisco onderscheidde. In Dawson werd echter met goud betaald.

Toch was Dawson slechts één jaar de bruisende metropool in de wildernis. Op 27 juli 1899 werd op de stranden van Nome, in Alaska, goud ontdekt. Met duizenden trokken de goudzoekers weg.

De goudwinning in de Klondike verpieterde. De koperwinning rond Whitehorse kwam sterk opzetten en de zilverwinning in en rond Keno Hill schraagde in de jaren twintig en dertig de economie in de Yukon Territory. Een groot probleem vormde het vervoer van het zilvererts. De Stewart, een zijrivier van de Yukon, was maar tot Mayo bevaarbaar. Het kostte meer zilverlingen om het erts van Keno in Mayo te krijgen dan per schip van Mayo naar de smeltovens in Brits-Columbia en Californië.

De Alaska Highway, die als gevolg van de Japanse aanval op Pearl Harbor, in 1942, overhaast werd aangelegd om de Amerikanen in Alaska over land te kunnen bevoorraden, bracht daarin geen verandering. Wèl de meer dan 500 km lange Klondike Highway van Whitehorse naar Dawson City die bij de brug over de Stewart een aftakking naar de zilvermijnen in Keno kreeg.

Ook kwam er een aftakking van Dawson naar Inuvik, in de delta van de Mackenzierivier. De meer dan 700 km lange weg door de toendra werd genoemd naar 'Jack' Dempster, de korporaal van de North West Mounted Police die in maart 1911 tussen Dawson City en Inuvik de lijken van een verdwaalde politiepatrouille vond.

Door de Dempster Highway, de Klondike en de Alaska Highway werden gebieden ontsloten die tot dan toe alleen voor Indianen toegankelijk waren. De Yukon telt nog twaalf Indianenstammen. In hun nederzettingen treft men nauwelijks nog een tipi aan. De tv heeft in hun blokhutten een bevoorrechte plaats.
Overigens verloochenen de Indianen hun voorvaderlijke erftrekken niet. In juli en augustus gaan ze vissen. De zalm komt dan de rivieren en kreken op om er te paaien. Er worden kanjers van 25 en meer pond uit de netten gehaald. Ze worden door vaardige vrouwenhanden gefileerd en gerookt.
Vervolgens worden de diepvriezen bijgevuld met bouten van de eland waarop in september en oktober wordt gejaagd. Slechts enkele Indianen gaan in de wintermaanden nog achter de pelsdieren aan. De bontprijs is het dat niet meer waard. Wèl loont het zich om toeristen rond te leiden. Ze betalen vorstelijke bedragen voor een jachtpartij. Gezien de toeloop, met name uit het welvarende Westen komt de dag dat enkel nog met een camera mag worden gejaagd.

Met 'cameraborden' worden bezienswaardigheden aangegeven. Plaquettes geven tekst en uitleg. Staanplaatsen voor campers bieden veel comfort. Zelfs barbecue's staan de toerist ter beschikking. Maar waag het niet om de bijbehorende houtblokken mee te nemen. Het kan met een geldboete van duizend dollar tot twee jaar cel worden bestraft.

Voor criminelen is de Yukon allesbehalve een veilig toevluchtsoord. Vrijwel iedereen kent iedereen. Whitehorse in één groot dorp, al is het (sinds 1950) de hoofdstad van de Yukon Territory. Er wonen 23.500 mensen. Dat is tweederde van de totale bevolking.

Door de verhuizing van het gouvernement naar Whitehorse ging Dawson door een diep dal. Voor miljoenen pompte de federale regering in de restauratie van de panden die de herinnering aan de goldrush levendig houden. In Diamond Tooth Gertie's treden weer cancan-danseressen op en kan aan vele tafels worden gegokt. De hut waarin Robert Service zijn ballladen van het Noorden dichtte, werd een nationaal monument. Zo ook de laatste van de houten baggermolens die als dinosaurussen door de kreken van de Klondike kropen en uiteindelijk strandden in het Zand van Belofte.

Whitehorse haakte op die promotie in. Het gaf een van de laatste hekwielstoomboten, de 'Klondike', een ereplaats op de oever van de Yukon. Op een boogscheut ligt het spoorwegstation dat Skagway met Whitehorse verbindt. Toch gaat de stoomtrein uit Skagway niet verder meer dan Fraser aan de Amerikaans-Canadese grens. Door de White Pass. Dat wel! Van Dyea is niets meer over. De Chilkoot blijft een uitdaging. T-shirtjes met de silhouetten van goudzoekers, die met pikhouwelen de berg beklimmen, vinden dan ook gretig aftrek in de souvenirwinkeltjes van Skagway. In het havenstadje gaan veel cruiseschepen voor anker voor een meerdaagse bustocht over de Alaska- en de Klondike Highway die van Dawson naar Tok, in Alaska, wordt verbonden door The Top on the World Highway. De triangel is een toeristische topper. In het nationale park Kluane aan de voet van de majestueuze St.-Elias Mountains waant men zich in een aards paradijs. Zo wit, zo blauw, zo groen!

Treinreis

DOOR JOS FRUSCH

Heeft ù ooit een nachtelijke treinreis gemaakt van Cairo naar Assoean? Ik één keer, de laatste. Sindsdien weet ik waarom er langs het spoorwegtracé in Egypte geen borden te vinden zijn met het opschrift 'Met de trein komt u uitgerust op de plaats van bestemming'.

Het begint al op het perron van het station van Gizeh, niet zo groot maar minstens even druk als Cairo Centraal. De trein is er altijd mooi op tijd, wat in Egypte betekent: niet veel meer dan een uur te laat. In de tussentijd proberen kruiers' in galabia's er voortdurend met je koffer vandoor te gaan. Ze vragen honderd maal om onduidelijke redenen om baksjiesj – fooi dus –, houden je even vaak een horloge onder de neus ('rreal gold, sirr') en grijpen elke afwijzing aan om met een opmerking als 'Wel kijken, niet kopen' duidelijk te maken dat je 'Hollandse medemens' deze streken reeds eerder onveilig heeft gemaakt.

Hoewel de vooroorlogse aanblik van de trein en het hels kabaal waarmee hij het station komt binnenrijden, het ergste doet vermoeden, geeft het een opgelucht gevoel deze heksenketel eindelijk te kunnen ontvluchten.
Maar ook het old-fashioned slaapcompartiment belooft niet veel goeds. Het ziet er netjes, maar troosteloos uit. En het is er bedompt en vreselijk eng. Afgedankt spul uit Europa, net als de taxi's die van een ritje door Cairo een angstaanjagend avontuur maken.

Eenmaal in beweging, blijkt de trein ook niet over de modernste schokbrekers, vering en geluidsdempers te beschikken. En de rails zelf moeten door dronken sadisten zijn aangelegd; anders is de hobbelige 'wegligging' niet te verklaren.
De genoeglijke treinreis met verkwikkende slaap, waar de vakantiebrochure in bloemrijke bewoordingen gewag van maakte, is in dit vervoermiddel met de beste wil van de wereld niet te maken. Mijn opmerking aan het adres van de conducteur dat het hier wellicht een pijnlijke vergissing betreft en dat we abusievelijk op het varkenstransport zijn gezet, wordt slechts met de grootste moeite als een grapje opgevat.

Wat niet wegneemt dat deze treinreis in de praktijk blijkt te bestaan uit heen en weer, op en neer, van voor naar achter en weer van die onverhoedse bewegingen, die alleen op vrijwillige basis uitgevoerd, zestien uur lang genoeglijk kunnen zijn. In vergelijking daarmee was die overtocht naar Engeland, bij windkracht 12, met brakende mensen op en naast de daarvoor bestemde plaatsen, eigenlijk een lachertje.

Zelfs de uit voorzorg meegenomen fles whisky, die door de slaapwagenbediende al snel half wordt geledigd – 'I'll do everrrything forrr you, sirr' – biedt na verloop van tijd geen uitkomst meer. Temeer daar mijn darmen van het eenvoudige, maar verder niet te definiëren warme maal behoorlijk van streek zijn geraakt. Het ene toilet blijkt niet echt een uitkomst omdat meer reisgenoten dit merkwaardig soort voedsel, dat in Nederland aan de minimumeisen van de dierenbescherming absoluut niet zou hebben voldaan, zwaar op de maag is gaan liggen. Gelukkig is de solidariteit onder de groep groot: Immodium gaat van hand tot hand, toiletpapier wordt netjes verdeeld en onder het motto 'gedeelde smart is halve smart' worden de verschrikkelijkste ervaringen uitgewisseld.
Al biedt het toch al niet echt nette toilet 's morgens vroeg de aanblik van een voorraadkast waar onvoorzichtig is omgesprongen met blikken goelasj, erwtensoep en witte bonen in tomatensaus. En het ruikt er ook zo.

Maar aan alles komt een einde. Ook aan zo'n nachtelijke overlevingstocht. Tegen twaalf uur in de middag daagt Assoean aan de horizon. Lijkbleek en geradbraakt sleept het zootje toeristen zich naar buiten. Baksjiesj, baksjiesj roepen mannen in galabia. Het is er stoffig en het zonnetje staat hoog aan de hemel: 49 graden Celsius in de schaduw, die er niet is. Een man op een ezel heeft al snel gezien dat we Nederlanders zijn. 'Allemaggtig praggtig, mijn kameel is draggtigg,' schreeuwt hij. Zijn gulle lach maakt een afzichtelijke rij gele, verrotte tanden zichtbaar. Snel een toilet opzoeken.

Vakantiebeurs in Maastricht en reizenfestival in Heerlen

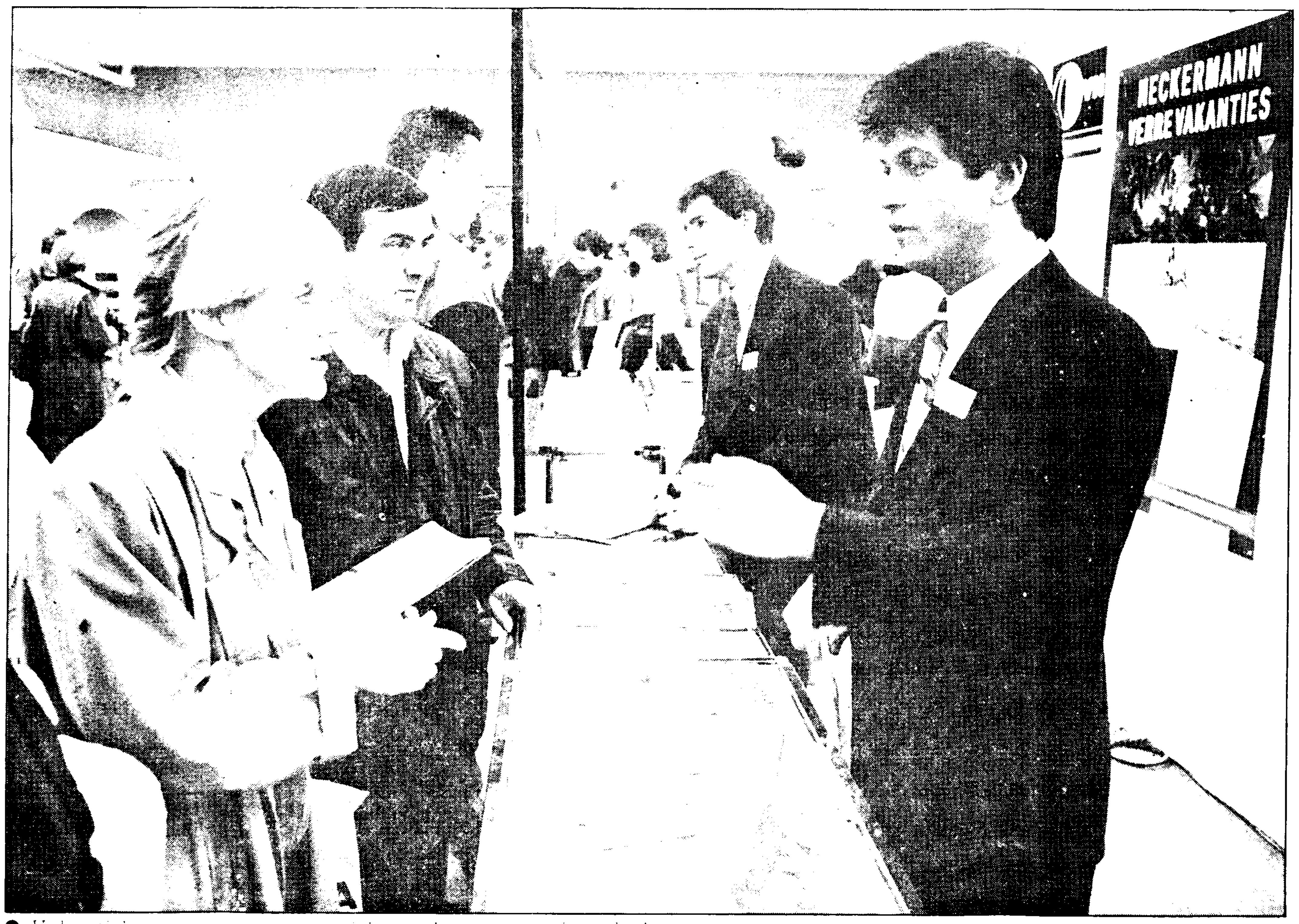
Toeristenbranche gokt op 'zonnig 92'

[illegible] gaan vaker op reis en [illegible] steeds meer geld aan uit. [illegible] vakanties en uitstapjes in [illegible] voorjaar en zomer telden we het recordbedrag van 10.6 miljard gulden neer. Geen wonder dat de reiswereld zich voortvarend opmaakt voor 1992. Met hoge stapels kleurige nieuwe reisgidsen en met vakantiebeurzen en -festivals. Discotheek De Peppermill in Heerlen vormt op zondag 29 december het decor van het Internationale Reizenfestival, in het MECC in Maastricht vindt van 3 tot en met 5 januari de Vakantie Info Beurs plaats.

[illegible]

Favoriet

[illegible]

● *Vakantiebeurzen geven een overzicht van het enorme reisaanbod.* Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

[illegible] ring van de vakbeurs Tour '91 in de RAI in Amsterdam.
Verwacht wordt dat Turkije op de lange duur Griekenland voorbij kan streven.
De vakantieganger die volgend jaar met eigen vervoer op reis wil, kan in 1992 kiezen uit meer dan 20 000 accommodaties. Frankrijk is daarin het best vertegen[illegible] woordigd met [illegible] verschillende steden, paleizen, dorpen en gehuchten met [illegible] logiesvormen.

Om [illegible] deze bestemmingen aan de man te brengen, organiseert de reiswereld de komende weken diverse activiteiten.
De lokatie van het tiende Internationaal Reizenfestival in Heerlen is tekenend voor het evenement, de organisatoren willen eens 'wat anders'. „Wij willen van een bezoek aan het festival zelf een soort vakantiedag maken," aldus organisator Paul Crombag van reisbureau Crombag van de Burgt.
En daarom zullen aan de rand van het zwembad in discotheek De Peppermill tijdens het festival optredens verzorgd worden door onder anderen Beppie Kraft en Marco Borsato. Als de weersomstandigheden het toelaten kunnen bezoekers tegen betaling een rondvlucht maken in een mini helikopter (50 gulden) of een tochtje in een luchtballon.

En dan is er natuurlijk volop informatie over dat waar het allemaal om begonnen is: reizen. Behalve alle reisbureaumedewerkers van Crombag van de Burgt zullen andere touroperaters aanwezig zijn. De organisator verwacht naast belangstelling voor Griekenland en Turkije ook veel interesse voor verre reizen. „Want wat is nog ver tegenwoordig? Het Verre-Oosten zal het goed doen, met zijn mix van cultuur, natuur en kwaliteit. Amerika wordt een topper door de lage dollar." Hij noemt Cuba een interessante bestemming voor mensen die er voor kiezen om naar een land te gaan 'dat niet helemaal van deze tijd is'.
Het Internationaal Reizenfestival vindt plaats in discotheek De Peppermill in Heerlen, op 29 december van 12 tot 20 uur, de entree bedraagt tien gulden.

VIB Maastricht

De andere Limburgse vakantiebeurs, de Vakantie Info Beurs in Maastricht, wordt op vrijdag 3 januari om 12 uur geopend door Frits Bom. Tot en met 5 januari bieden meer dan honderd reisorganisatoren en verkeersbureaus in het MECC informatie over allerlei vakantiesoorten.
„We willen een goede weergave geven van het immense reisaanbod op de Nederlandse vakantiemarkt in 1992," aldus de organisatoren Math Schoenmaeckers en Frans van Hulst, van Reisbureau Van Hulst en Schoenmaeckers Reizen. „Van een kant en klare reis naar de Dominicaanse Republiek tot een vakantie met eigen auto in de Ardennen; van voordelige campingvluchten tot luxe cruises."
Daarnaast zal er ook aandacht zijn voor aanverwante zaken, zoals reisverzekeringen en reisbenodigdheden. Muziek- en folkloregroepen zorgen voor amusement.
„Limburgers zijn trendsetters in het uitproberen van nieuwe vakantieformules," aldus de beursorganisatie. „Neem de grote belangstelling voor cruises." En: „Vroeger boekte men in het zuiden later dan in de rest van het land, nu is dat eerder."
De VIB is op 3 januari van 11 tot 21 uur geopend, op 4 januari van 10 tot 20 uur en op 5 januari van 10 tot 18 uur. De entree bedraagt 6.50 gulden per persoon en 5.50 voor 65-plussers.

Wie nog meer vakantievoorpret wil, kan van 8 tot en met 12 januari ook nog terecht op de Vakantiebeurs in de Jaarbeurs in Utrecht waar achthonderd standhouders informatie zullen geven.

'Niet alle aangepaste hotels zijn geschikt'

Speciaal reisbureau voor 'rolstoelers'

DOOR JEANETTE STUUROP

De 'v' van vakantie staat ook voor voorpret. Immers wie zijn vakantie vaststelt, beleeft daaraan al veel plezier. Soms is het doel bekend en is daarom besloten op die plaats een aantal vrije weken door te brengen, maar meestal lokt het onbekende. Dat laatste gaat echter niet op voor de grote groep mensen die kortweg als 'rolstoelers' wordt aangeduid. Als rolstoelers de huisdeur achter zich dichtslaan om op vakantie te gaan moet de reis van A tot Z zijn geregeld.

[illegible]

[illegible] reisbureau zegt het bij dergelijke gelegenheden aan de muur bevestigde rolstoelsymbool ook niet alles. „Soms geldt dat dan alleen voor het restaurant en niet voor de hotelaccommodatie."

En alles steekt heel nauw. Zijn er wel of geen drempels in het hotel? Zijn de doucheruimten toegankelijk voor rolstoelers en is de inrichting van dat gedeelte van de accommodatie [illegible] dat de rolstoeler [illegible] te voeten kan? Is er een aangepast toilet en zo ja, hoe [illegible] is dat? En hoe [illegible] het met de bedden?"
De reguliere reisbureaus hebben dergelijke informatie niet voorhanden, of ze hebben de beschikbare gegevens niet [illegible].

● *Annie Coops beschikt over honderd vakantieadressen die geschikt zijn voor mensen in een rolstoel.*

„En als je er eenmaal bent, ontdek je dat het allemaal te mooi is voorgespiegeld. Dan is de teleurstelling groot. De vakantie, die ontspannend moet werken, wordt dan een zeer vermoeiende, inspannende aangelegenheid. En bovendien blijft het behelpen," zo weet Annie Coops.
Annie Coops komt niet uit de reiswereld. Ze had haar toekomst heel anders uitgestippeld. Ze studeerde plantenveredeling in Wageningen, had haar kandidaats al gehaald en was 'halverwege mijn doctoraal', toen de gezinsomstandigheden door de ziekte van haar echtgenoot drastisch veranderden. Zij en haar man braken hun studie af. Er volgde een periode van heroriëntatie en eenmaal terug in het Noorden besloot de vrouw des huizes tot het opzetten van een gespecialiseerd reisbureau. Ze volgde met succes de ruim twee jaar durende schriftelijke cursus bij de LOI en toen ze vorig jaar 'vak- en handelsbekwaamheid' in haar pakket had, stond niets het opzetten van een dergelijk bureau meer in de weg. Toch is in de voorbereiding meer tijd gaan zitten dan ze had verwacht. Eigenlijk had ze vorig najaar al willen starten, maar een reisbureau moet het een en ander in huis hebben, wil het kunnen draaien. Om precies te weten voor welke groep ze zou gaan werken, besloot ze een landelijk marktonderzoek op te zetten. De uitslag daarvan kwam aardig overeen met de eigen ervaringen: „Dus onze eigen ideeën klopten." Ze is er overigens van overtuigd, dat de gehandicapte niet opzettelijk in de problemen wordt gebracht. Ze houdt het op 'niet complete informatie'. Mede door haar contacten in de gehandicaptenorganisaties groeide haar kennis. En nu is Annie Coops zo ver, dat ze een reisbrochure heeft waarin honderd vakantiemogelijkheden in Nederland, Duitsland en Denemarken zijn beschreven. Bijna alle accommodaties zijn door de familie Coops bezocht. De hotels en pensions die ze niet zelf hebben gezien, zijn op verzoek van de directeur van Handy Travel geïnspecteerd door deskundige mensen, die eveneens weten aan welke eisen dergelijke vakantieverblijven moeten voldoen.

Op schijf

Natuurlijk is niet alle informatie in de brochure opgenomen, want dan zou het een niet te hanteren boekwerk zijn geworden. Maar Annie Coops, die door haar echtgenoot is ingewijd in de geheimen van de personal computer, heeft alle gegevens 'op schijf' en kan aan de aanstaande vakantieganger zeer gedetailleerd vertellen wat hem staat te wachten.
Wie als rolstoelgebruiker wil deelnemen aan een georganiseerde vakantiereis, is bij Handy Travel aan het verkeerde adres. Maar Coops beschikt over voldoende kennis om te kunnen doorverwijzen naar de daarin gespecialiseerde reisbureaus.
De ontwikkeling van het reisbureau van de Dieverse ligt voor een deel in handen van de klanten. Zij zullen, daarvan is ze overtuigd, door het aandragen van leuke en vervelende ervaringen de kwaliteit alleen maar kunnen verbeteren. „Elke handicap heeft zijn eigen kenmerken. Die zijn voor een leek gemakkelijk over het hoofd te zien. Dus zijn ook wij er bij gebaat dat ons zowel de positieve als de negatieve informatie wordt toegespeeld," aldus de directeur. Het programma 'Nederland, Duitsland, Denemarken' moet worden gezien als een startpakket. In dien mogelijk wil ze de brochure de komende jaren uitbreiden.
Zo wordt de wereld van de rolstoelers — en wellicht in de toekomst ook voor andere gehandicapten — door bemoeienis van Handy Travel weer een stukje groter.

DOOR FRITS SCHILS

Als de verwachtingen van de Nederlandse reisorganisaties werkelijkheid worden, is het mogelijk dat Griekenland volgend jaar Spanje als vliegbestemming nummer één overvleugelt. Insiders zijn zelfs van mening dat de Spaanse costa's dit jaar hun eerste plaats al waren kwijtgeraakt, als Griekenland ten gevolge van het door Saddam Hoessein ontketende inferno aan de Golf niet zo'n belabberd eerste halfjaar had gehad. In 1980 kwamen in totaal iets meer dan 200.000 Nederlanders naar Griekenland, door de lucht, per boot of in de eigen auto. Dit jaar vlogen alleen al 320.000 Nederlanders daarheen. Optimisme overheerst ook in de burelen van de EOT in Athene, de nationale toeristenorganisatie. Daar gaat men er onder meer van uit dat het toeristische verkeer op Kreta in 1992 met 25 tot 30 procent zal toenemen.

● *Geen ander feest wordt in Griekenland zo intensief gevierd als Pasen. Na de liturgische plechtigheden worden in brede familiekring paaslammeren aan het spit geroosterd. De wijn vloeit rijkelijk en er wordt naar hartelust gezongen en gedanst.*

Griekse Nationale Organisatie voor Toerisme (EOT), Leidsestraat 13, Amsterdam. Tel. 020/625.42.12

Toch blijft Athene oergezellig

In het bijzonder drie factoren bepalen de groeiende belangstelling voor Griekenland. Nogal wat West-europeanen raken zachtjes aan uitgekeken op de traditionele vakantiebestemmingen, de weersomstandigheden zijn er doorgaans ideaal en bovendien is Griekenland in vergelijking met de Europese concurrentie niet werkelijk duur. Bovendien hebben de Grieken hun conclusies getrokken uit bepaalde misstanden in Spanje. Hoogbouw langs de stranden naar het voorbeeld van de situatie in Torremolinos en Benidorm, mag in Hellas niet (meer). Nieuwe strandhotels 'ogen' daardoor vriendelijker, passen ook beter in het landschap en zijn gewoon gezelliger.

Griekenland biedt de buitenlandse bezoeker legio mogelijkheden in alle gewenste richtingen en op alle denkbare niveaus. De totale kustlijn van het land bedraagt 13.000 kilometer en de Griekse archipel, zich uitstrekkend van Korfoe (Kerkyra)in het westen tot het 592 kilometer oostelijk van Piraeus, pal onder de Turkse zuidkust gelegen Kastellorizon, telt zo'n 2300 eilanden en eilandjes, waarvan er 240 bewoond zijn. De grootste Ionische en Egeïsche eilanden zijn hetzij per charter vanuit het buitenland hetzij met Olympic Airways vanuit Athene bereikbaar. Het zal de geïnteresseerde Griekenlandvaarder weinig moeite kosten om nadien aan boord te geraken van een vissersboot, die hem naar een verafgelegen, eenzaam rotseilandje brengt. Bovendien bestaat dan de mogelijkheid dat hij op zo'n tocht deelachtig wordt aan een nachtelijke visvangst à la belle étoile, hetgeen ook betekent dat hij onderweg met zijn gastheer in olijfolie gedrenkt brood met tomaten en fèta nuttigt.

Ideaal

Toerisme in Griekenland gedijt vrijwel het hele jaar. De typisch mediterrane klimaatstrekken in de kustsstroken maken dit mogelijk. Op Korfoe bedraagt de gemiddelde juli-temperatuur 25,9 graden, Athene meet 27,3 en Tripolis op de Peloponnesus 22,8. De meeste neerslag valt in West-Griekenland.

Korfoe krijgt jaarlijks gemiddeld 1357 millimeter, Athene bijna vier keer minder: 343 millimeter. Gegeven de ideale weersomstandigheden op Rhodos en Kreta, is het niet verwonderlijk dat op die eilanden toerisme tot en met november mogelijk is en de vreemdelingenstroom in maart alweer op gang komt.

Maar ook in het winterseizoen heeft Griekenland het een en ander te bieden. Op een steenworp van de plaatsen waar 's zomers de temperaturen overdag oplopen tot waarden rond 40 graden, kan dan volop worden geskied. Dat is met name het geval in het noordwestelijke deel van Macedonië, in Epirus en in de Thessalische bergketen Pilion bij de havenstad Volos, op de bosrijke hellingen waarvan 23 lieflijke dorpjes als parels gerangschikt liggen. Het mooiste is Makrinitsa, op een hoogte van 850 meter dat trots melding maakt van het feit dat de vochtigheidsgraad van de lucht ter plekke steeds nul is. Veel rheumalijders zoeken hier in lente en zomer verpozing tussen een bonte verzameling van snoezige vakwerkhuisjes, bij geneeskrachtige bronnen en in de schaduw van statige platanen, die de Osmaanse overheersing van het land nog hebben meegemaakt. Wie tijdig reserveert, vindt met een gemak betaalbaar onderdak in een gezellig hotelletje. Bovendien worden overal in het land op grote schaal kamers te huur aangeboden. Tegen zeer matige prijzen. De belangstellende dient, wat dit betreft, kien te zijn op borden tegen de gevels van woningen, waarop staat: '*Enikiázondai domátia*'. Intrekken bij een inheemse familie betekent voor de buitenlander dat hij al snel te maken krijgt met de spreekwoordelijke gastvrijheid van het Griek en het ligt dus wel voor de hand dat uit dit soort spontane contacten hechte vriendschapsbanden zijn gesmeed.

Keuze

Griekenland (4,5 maal zo groot als Nederland) is te groot en te overweldigend om het in eenmaal te bereizen. Men zal een keuze moeten doen.

Normaliter krijgt de Noordgriekse grensovergang bij Evzoni een geweldig aanbod aan autotoeristen te verwerken. In het zomerseizoen worden daggemiddelden bereikt van 25.000 voertuigen. Daarin is sinds het uitbreken van de oorlog in Joegoslavië drastisch verandering gekomen. Evzoni lijkt nu een doorlaatpost in ruste. Praktisch alleen nog Griekse truckers wagen zich met hun transporten door Servië en de Vojvodina naar West-Europa. De 'autogekke' toerist heeft wijselijk voor een alternatieve route door Italië gekozen met het gevolg dat het vakantieverkeer op de Autostrada del Sole (Bologna, Rimini, Ancona, Pescara, Foggia, Bari, Brindisi) ook in de komende zomer intensief zal zijn en Griekenlandreizigers er verstandig aan doen zich tijdig van een plaats op een veerboot naar Korfoe, dan wel Patras of Igoumenitsa te verzekeren.

Pascha

Een ervaring apart is de kennismaking met de autonome, doch onder Griekse soevereiniteit staande monnikenrepubliek Athos (Agion Oros) op de oostelijke landtong van het schiereiland Chaldikidi, zuidoostelijk van Thessaloniki.

Het zeer bergachtige republiekje omvat twintig kloosters. Vrouwen hebben er geen toegang. Het complex is beperkt toegankelijk voor toeristen. Menig buitenlander acht zich gelukkig, als het hem gegeven is gedurende drie dagen de liturgische paasplechtigheden op Athos bij te wonen. Er is een beperkte mogelijkheid daartoe. Het Grieks-orthodoxe paasfeest valt volgend jaar op 26 april.

Niet minder indrukwekkend is het complex van de Meteora in Centraal-Griekenland nabij Kalambaka. Daar verheffen zich tegen steile hellingen van kale bergen 33 kloosters. De oudste dateren van de veertiende eeuw. In de oudheid boden zij door hun volledig geïsoleerde ligging de religieuze bewoners en dorpelingen uit de wijde omtrek bescherming tegen roversbenden en Osmaanse bezetters.

Boeiend

De herhaaldelijke aanwezigheid van de 'nefos' (gifwolk) boven Athene is nog lang geen reden om de Griekse hoofdstad de rug toe te keren. Athene is eenmalig, boeiend, bruisend. Bezoek de gerenoveerde Plaka met zijn keur aan gezellige eethuisjes, geniet op het Syntagmaplein van uw koffie, slenter langs luxueus ingerichte winkels, en de honderden karakteristieke kiosken, stort u met de Grieken in het gezellige nachtleven, maar erger u niet, als de taxichauffeur een uur nodig heeft om u van het ene museum naar het andere te brengen. Want half Griekenland woont en werkt in de hoofdstedelijke agglomeratie. En er zijn 'maar' 13.000 taxi's voor 4,9 miljoen inwoners. Athene is dus ook een waterhoofd.

Wie niet te lang tegen die drukte kan, vindt weldadige verpozing in Epidavros, dat wil zeggen in het omstreeks de vierde eeuw voor Christus naar het ontwerp van beeldhouwer en architect Polykletus gebouwde amfitheater dat bekend staat om zijn onverklaarbare, voortreffelijke akoestiek. Telkenjare worden hier, tussen de heuvels van de schitterende Argolis op de Peloponnesus, onder grote publieke belangstelling tragedies en blijspelen opgevoerd van respectievelijk Aeschylos, Sophocles, Euripides en Aristofanis. Werken die regelmatig voor het voetlicht worden gebracht, zijn Oedipus Rex, Electra, de Trojaanse Vrouwen, Andromache en Agamemnon. De liefhebber van klassiek toneel kan er met volle teugen van genieten.

DOOR ANGELI POULSSEN

Luxemburg: land van rust en overvloed

Zuivere lucht en everzwijnen

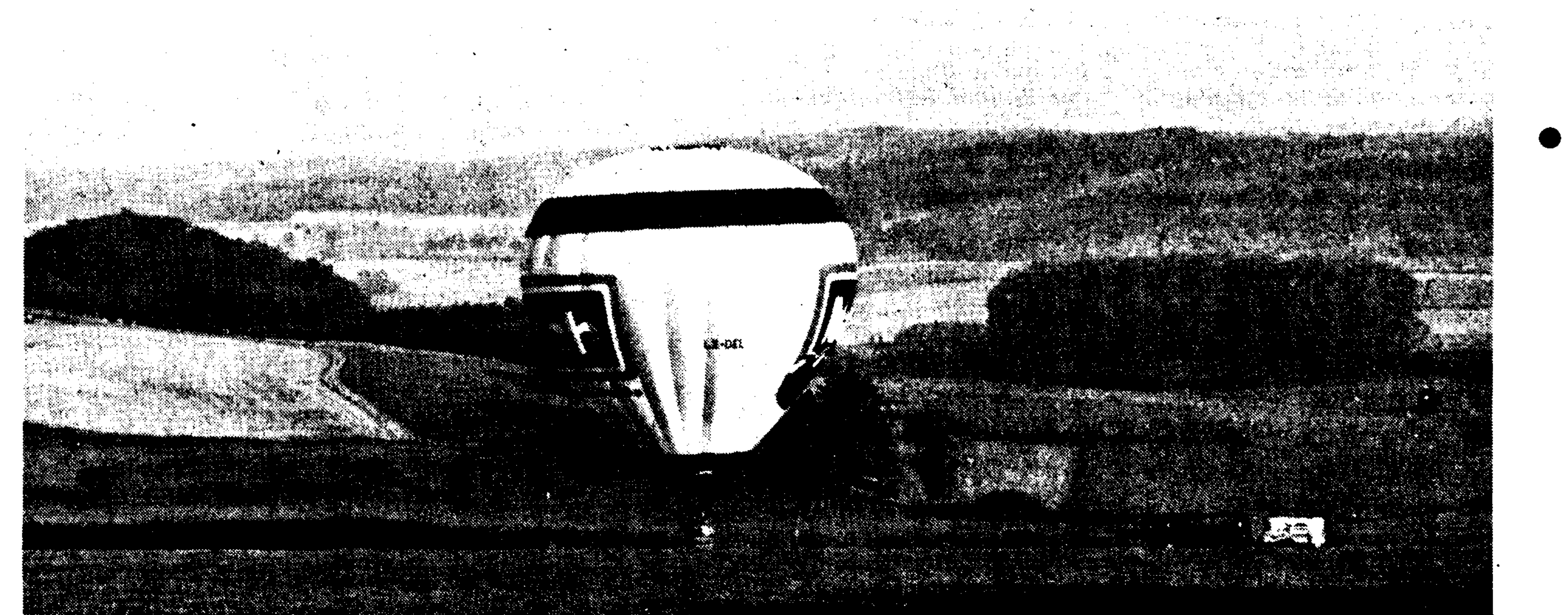
Omdat tegenwoordig iedereen op vakantie wil naar een land waar je minstens de kans loopt geveld te worden door een kokosnoot of een loslopende olifant, zijn we geneigd te vergeten hoe mooi onze achtertuin is. Luxemburg, land van heuvels, bos en kneuterige kasteeltjes, ligt binnen handbereik en is dus per definitie niet interessant om mee te pochen bij de borrel. Maar wie eenmaal zijn tanden heeft gezet in de smakelijke forellen uit de kleine riviertjes en uren heeft gestruind door uitgestrekte bossen, verliest geheid zijn hart aan dit piepkleine landje.

Het groene hart van Europa. Zo kan Luxemburg nog steeds met recht genoemd worden. Ondoordringbare bossen worden afgewisseld met goudgele heuvels. Everzwijnen rennen onbekommerd in het rond en ook ander wild is hier nog volop te bespeuren. Vooral buiten het seizoen lijkt rust hier het belangrijkste trefwoord. Geen grote pretparken, wervelende steden of drukbezochte natuurmonumenten. Alles, tot en met de hoofdstad, ademt de sfeer van vriendelijkheid en heeft overzichtelijke proporties.

Als een grote spons neemt Luxemburg inwoners van de omringende landen op. Nederlanders, Duitsers, Fransen en Belgen, iedereen lijkt te kunnen gedijen in het kleine staatje waar werkloosheidheid nauwelijks een probleem is. Met de komst van een aantal EG-afdelingen naar Luxemburg en de uitbreiding van het aantal landen dat deel uitmaakt van deze gemeenschap, neemt het aantal buitenlanders nog steeds toe. De Portugezen spelen hierbij een hoofdrol. Zij kwamen als arbeiders naar Luxemburg en werden daar zo gastvrij ontvangen, dat ze vrijwel volkomen zijn geïntegreerd. De Portugese cultuur is een volwaardig onderdeel van bijvoorbeeld de Luxemburgse traditionele wijnoogstfeesten geworden.

Wijnkelders

Smulpapen komen aan hun trekken in de vele restaurantjes of 'weinstuben'. Riviervis of vlees, alles wordt met de grootste zorg bereid. Een traditionele moezelwijn rondt het geheel af. Vaak kan men ook een kijkje nemen in de eigen wijnkelder, waar dag in dag uit met engelengeduld de flessen een kwart slag worden gedraaid om een juiste gisting te garanderen. De klassieke houten vaten staan er meestal alleen nog voor de sier, ook hier heeft het praktische nut van beton en roestvrij staal het gewonnen.

● *Grote hoogten zijn in Luxemburg alleen te bereiken via een tochtje met de luchtballon. Binnen twee uur vredig zoeven over de lieflijke heuvels, is het mogelijk een goede indruk te krijgen van dit pietepeuterige, maar charmante land.*

Het produkt smaakt er echter niet minder om. Zeker niet wanneer het genuttigd wordt in zijn natuurlijke omgeving. Zacht schommelend in een boot op de Moezel, met uitzicht op de hellingen van de 'Die Luxemburger Weinstrasse' in de Moezelvallei. Het eten aan boord is meestal niet om over naar huis te schrijven en de irritante muziek maakt het er ook niet gezelliger op, maar dat mag de pret niet drukken. Na een of twee glazen sprankelende witte wijn in aangenaam gezelschap is het zonnetje en de mooie omgeving voldoende om je volledig te kunnen ontspannen.

Voor de broodnodige beweging kan er uitgestapt worden in Grevemacher, waar, naast de typische wijncultuur, ook de 'Jardin des Papillons' een leuke bezienswaardigheid is. Tussen de exotische planten fladderen honderden in gala getooide vlinders. En de biologe die de kas beheert is altijd bereid om met je mee te lopen en – voor haar ongetwijfeld voor de honderdste keer – enthousiast iedere soort met naam en herkomst aan je voor te stellen.

Anti-stress

Voor mensen die een anti-stress weekendje nodig hebben is Luxemburg buiten het seizoen ideaal. Kuuroorden, golfbanen, rustige fietspaden en vele wandelroutes garanderen een relaxed en toch sportief weekend in de gezonde buitenlucht. Wie wat cultuur wil snuiven kan bijvoorbeeld naar Vianden. Het enorme pas gerestaureerde kasteel domineert het toeristische stadje. Vooral 's avonds biedt het kasteel, dat ooit van onze eigen Oranje-Nassau familie was, een betoverende aanblik. In Luxemburg-stad is ook een aantal monumentale gebouwen te aanschouwen, maar vergeleken bij de pracht en praal van andere Europes hoofdsteden valt deze plaats toch echt in de categorie 'uit de kluiten gewassen provinciestad'.

De charme van Luxemburg-stad ligt niet in zijn grootheid, maar in de tegenstelling van het dorpse in het oude lage stadsdeel, tegenover de bijna surrealistisch modern ogende nieuwbouw in het hoger gelegen stadsdeel. Over een knalrode brug rijdt men richting torenflats en andere meer architectonisch verantwoorde gebouwen zoals bijvoorbeeld een groot zwembad. De meeste voorzieningen zijn aangelegd voor de EG-afdelingen en de rijkdom straalt er vanaf. Dit is overigens ook het geval in de winkels in de binnenstad. Dure, kleine winkels hebben de overhand. Juwelen, porcelein en kwaliteitskleding, alles is er te vinden.

Een ander aardig stadje is Larochette. Aan de voet van een spookachtige ruïne liggen daar huisjes en goede hotelletjes. Het is een stadje waar veel Nederlanders zijn gaan wonen en waar ook minstens een derde van de toeristen uit Nederlanders bestaat. Ze komen voor het riviertje de Witte Ernz dat tussen de steile rotswanden kronkelt en voor de uitgestrekte bossen waar ze uitstekende klauterpartijen en wandelingen kunnen maken. Of voor de schone en rustige hotels, waar men vaak een Nederlandse gastheer aantreft.

Mysterie

Of voor het mysterie van het even verder gelegen Kasteel Meyembourg. Het dorpje met dezelfde naam bestaat niet meer, want de kasteelheer liet ruim 140 jaar geleden alle honderd huizen met de grond gelijk maken. De ongeveer 500 bewoners zijn naar Amerika geëmigreerd en de natuur heeft bezit genomen van de overblijfselen. In de groene wildernis prijkt nu alleen nog het witte 'Doornroosje'-kasteel, dat om de zoveel jaar van eigenaar wisselt. De oorspronkelijke kasteelheer heeft na zijn wándaad niet lang van zijn rust kunnen genieten. Een paar jaar later stierf hij. Sindsdien wordt het kasteel af en toe bewoond door pronkzuchtige miljonairs, die het uiteindelijk toch steeds te eenzaam vinden in de afgelegen bossen.

Vrije val

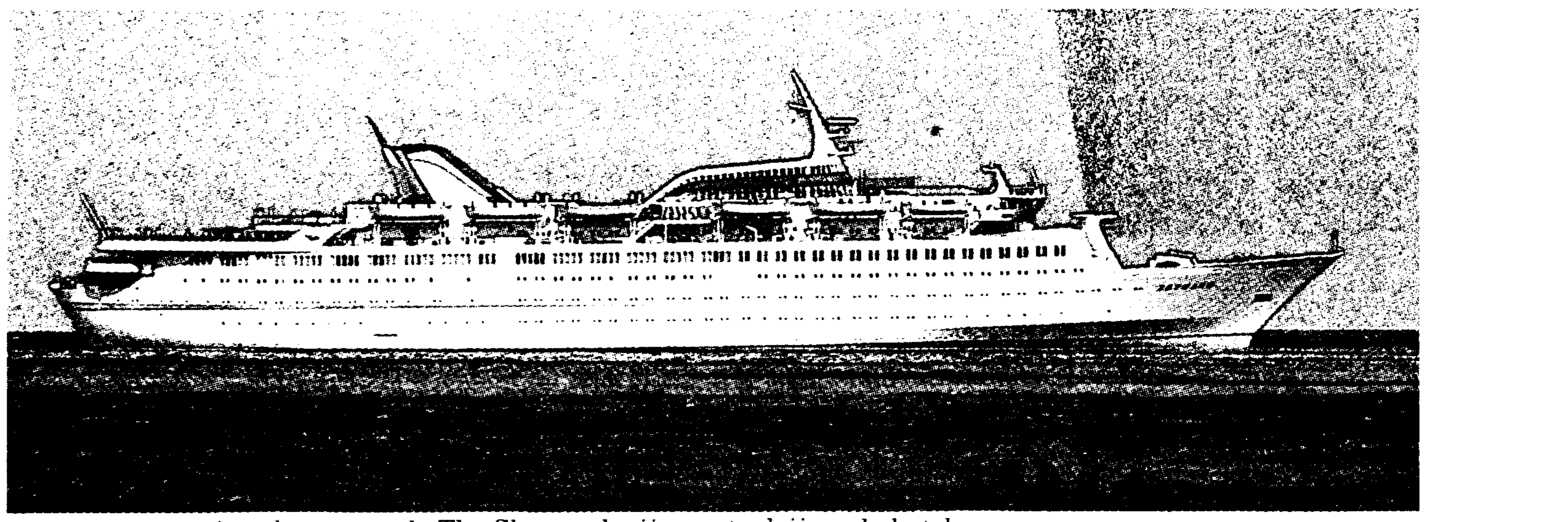
Moegewandeld, uitgeshopt, dikgegeten en op zoek naar een kick? Nog twee Luxemburgse suggesties: elastiekspringen in Luxemburg-stad en een ballontocht over de groene vlakten bij Larochette. Bij het eerste worden je voeten vastgemaakt aan een lange stevige elastiek en kun je vervolgens van de historische brug midden in de stad springen. Een vrije val van 50 meter en vijf minuten bungelen zorgen gegarandeerd voor een verhoogd adrenalinegehalte en stroom bloed naar de hersenen.

De ballonvaart is eigenlijk alleen spectaculair bij het opstijgen. Op het laatse moment word je in een mandje van twee bij anderhalf gesleurd en zie je de aarde onder je inkrimpen tot minieme proporties.

Dan komt er een gevoel van enorme rust. Bijna sereen vliegt de ballon zacht over de glooiende heuvels. Koeien kijken verbaasd, een kudde everzwijnen stuift weg en een verdwaald hert zoekt de bossen weer op.

Luxemburg is niet het spectaculairste vakantieland van Europa, maar het is vertrouwd, schoon, luxueus en in 'hapklaar' formaat. En ook de thuisreis is zo kort dat je werkelijk uitgerust weer thuiskomt van je 'Tapetenwechsel'.

Cruise-reizen hebben de laatste maanden vaak de krant gehaald. Met kakkerlakken, verstopte wc's en bedorven voedsel. Dat ging dan ook om zeereizen van zo'n achthonderd gulden. Dromend van 'Love Boat' kwamen de reizigers op oude slecht onderhouden schepen terecht, op wilde golven in plaats van op een strakblauwe oceaan. Voor een echte luxueuze cruise moet dan ook meer worden neergeteld. Voor zo'n bedrag wordt men een week lang in de watten gelegd op een schip zo groot als een fors hotel. Onze verslaggeefster Mariëtte Stuijts maakte zo'n echte cruise in het Caribisch gebied. Een verslag vanuit een wereld van zon, zee, exotische havens en overdadige buffetten.

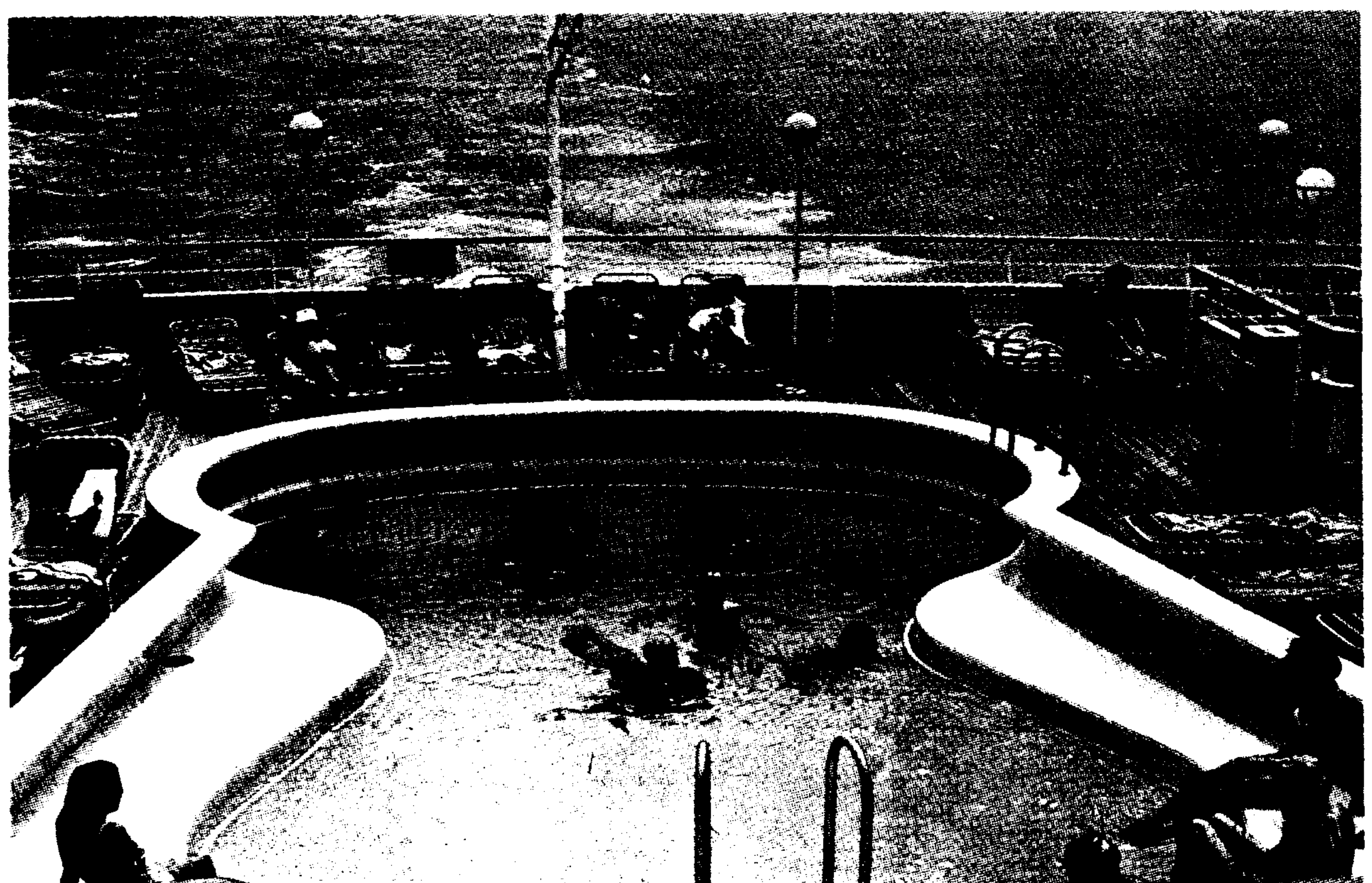

● *Moderne cruiseschepen, zoals The Skyward, zijn grote drijvende hotels.*

Cruise: volledig georganiseerd avontuur

'Feeling hot' op de Caribische zee

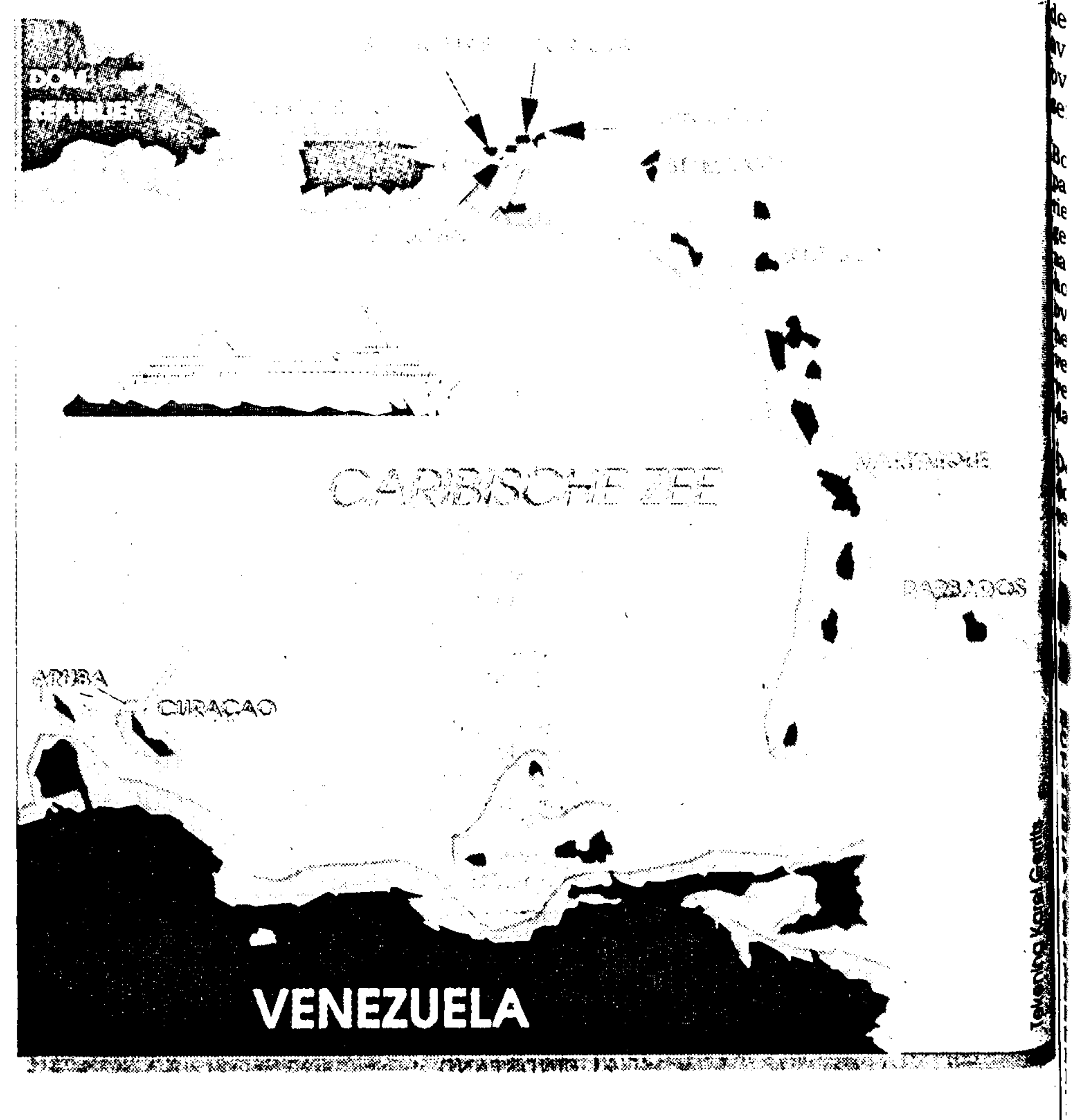
'Feeling, hot, hot, hot...' Een uitbundige merengue klinkt over het dek. Een serveerster met een brede glimlach drukt ons een gifgroene cocktail in de hand. De zon brandt, camera's klikken, aan de rand van het zwembad maakt een stel een dansje. Het enige wat er nog aan ontbreekt is een steeds kleiner wordende wuivende mensenmassa aan wal. Maar de lege kade kan het aanzwellend gevoel van plezier niet bederven. Dit is een cruise, dit is 'the Caribbean'.

Boven:
● *Het zwembad aan boord van The Skyward.*

Onder:
● *Het schip legt aan in een exotische haven, zoals Oranjestad op Aruba.*

In tegenstelling tot de andere passagiers zijn wij geen toeristen die het eens lekker breed laten hangen, maar een groep reisagenten en een journaliste. Nog geen uur geleden zetten we in de cruisehaven van Oranjestad, Aruba – de meesten voor het eerst van hun leven – voet aan boord van The Skyward, een heus cruiseschip.

De loopplank brengt ons in een ruimte met dik tapijt, gedempt licht, marmeren trappen en zoemende liften. Beladen met souvenirs komen met ons de passagiers aan boord die al eerder, in San Juan ingescheept zijn. 'How was your day,' begroet een jonge Amerikaanse met bijbehorende 'big smile' een ouder echtpaar. Zijzelf is gaan snorkelen en haar vakantie kan zo te horen niet meer stuk.

Wij moeten eerst officieel inschepen. Na een half uurtje zijn we een plattegrond van het schip, een boardingpass – een kartonnen kaartje dat de komende dagen heel belangrijk blijkt te zijn, zonder mag je het schip niet meer op – sleutels van de hut en een kredietrekening rijker. Het slijk der aarde hoef je aan boord niet bij de hand te hebben; alles gaat op de rekening en hoeft pas aan het einde van de reis betaald te worden.

Ook met behulp van de plattegrond is het niet eenvoudig de hut te vinden in het drijvend hotel met zeven etages en een stuk of vijftien verschillende dekken. Hut 636 mag ik vijf dagen lang als mijn thuis beschouwen. Het is een 'outside stateroom', een buitenhut, dus gelukkig met raam. Het is een luxe tweepersoonshut, de derde duurste van de tien verschillende klassen aan boord. Ik ben blij dat ik de ruimte voor me alleen heb. Een echtpaar vertelt me later dat de een van de twee op bed moet blijven liggen als de ander zich omkleedt, om ongelukken of slaande ruzie te voorkomen.

Schipbreuk

Vrijwel direct na inscheping moeten we aantreden aan dek, met het oranje zwemvest dat onder het bed ligt. Oefening van een 'schipbreuk'. Een verplicht nummer dat met een hoop gelach en gefotografeer snel wordt afgewerkt. Ik zou niet weten in welke reddingssloep ik bij een scheepsramp het schip dien te verlaten. Maar die situatie lijkt met de robuuste Skyward (met een inhoud van 16.254 ton) op de strakblauwe oceaan heel ver weg. En ach, wie dan leeft, die dan zorgt. Op naar het zwembad, de cocktails en de merengue.

Bij het diner in de grote eetzaal horen we ons nog steeds 'hot hot' te voelen. Met ijstaarten met brandende kaarsjes boven hun hoofd, dansen de zwarte obers tussen de tafels door.

'The show must go on,' en dat gebeurt na het diner in het theater. In de luie zitjes begint het tijdsverschil dat we tijdens de vlucht naar Aruba overbrugd hebben (zes uur) op te spelen. Bij de wervelende Amerikaanse ballet-showdans vallen de ogen steeds dicht. De gedachte dat het in Nederland 4 uur 's nachts is, doet me overstag gaan. Het nachtleven aan boord moet later maar aan een grondig onderzoek worden onderworpen. Op naar hut 636. Daar wacht een verrassing. Het leeslampje verspreidt zacht licht, rondslingerende kleren zijn opgeraapt en gevouwen, het bed is opengeslagen en op het kussen ligt zelfs een pepermuntje.

Philip

Philip heet hij en hij komt van de Filippijnen. Hij is verantwoordelijk voor al dit moois en zal er ook de rest van de reis voor zorgen dat ik niets te kort kom. Een paar keer per dag vers ijswater, handdoeken en elke avond dat snoepje. Voor dit alles ben je wel min of meer verplicht hem 5 dollar fooi per dag te geven, zo staat in de 'welcome on board'-brief over hoe het hoort op een cruiseschip.

De afgelopen nacht heeft de Skyward de afstand tussen Aruba en Curaçao overbrugd. Dat is slechts een paar uur varen, dus maar goed dat het schip hebben stilgelegen. Om 8 uur komt er een loods aan boord die ons veilig de St.-Annabaai binnenvaart. De aanblik van de gekleurde Hollandse geveltjes in de ochtendzon is het vroege opstaan beslist waard. Langzaam draait een 168 meter lange drijvende pontonbrug – de Koningin Emmabrug die ook wel de minder eerbiedig 'the swinging lady' wordt genoemd – voor de Skyward opzij. Passagiers verdringen zich aan de reling, videocamera's lopen en fototoestellen klikken. Dat zal zich in elke aankomsthaven herhalen.

Na het ontbijt – een uitgebreid buffet met onder andere pannekoekjes, broodjes, salades en vers fruit – vertrekken we voor een tocht over het eiland. Het activiteitenteam van de Skyward biedt in elke aanleghaven een aantal excursies aan, variërend van een zeiltocht (25 dollar) en een helikoptervlucht (65 dollar) tot een 'higlightstour' (22 dollar) en een dagje strand (19 dollar).

Eigen initiatief is beslist overbodig tijdens een cruise. Elke dag schuift er een compleet activiteitenprogramma onder de deur van de hut, compleet met kledingadvies voor die avond. Om een uur of zes 's middags wordt alles nog eens omgeroepen. „Vergeet u zich vooral niet in te schrijven voor één van onze excursies."

En dat vergeet vrijwel niemand. Gewapend met camera, zonnebril en creditcard verzamelen de passagiers zich elke morgen voor hun uitstapje. De meesten in een opgewekte, verwachtingsvolle stemming. Een enkeling is wat blasé, heeft alles al gezien. Zoals de jonge Nederlandse vrouw die met haar moeder reist en tijdens een rit over Virgin Gorda (een van de Maagdeneilanden) verveeld opmerkt dat 'Thailand toch mooier is' en dat 'eigenlijk alles in de tropen op elkaar lijkt'. En dat terwijl ze deze reis juist uitkoos omdat ze eens 'wat anders dan anders' wilde.

De excursie op Curaçao duurt een halve dag, 's middags willen we op eigen houtje Willemstad verkennen. Voor Amerikanen is een 'sightseeing' van een paar uur langs toeristische trekkers misschien bevredigend, maar wij blijven met het vermoeden zitten dat dit rijksdeel over zee heel wat meer te bieden moet hebben dan een zeeaquarium, likeurstokerij en koloniaal landhuis. En daar komt een van de beperkingen van een cruise om de hoek: doordat het schip stipt om 17 uur weer vertrekt, is het alleen maar mogelijk om even aan de aanlegplaatsen te 'snuffelen'.

Haast

Geen tijd te verliezen dus. Ook niet aan de mannen die de vrouwelijke toeristen met 'hi baby' en 'hi sweety' begroeten. Onze haast steekt schril af bij de ontspannen sfeer in het stadje, waar iedereen tijd over lijkt te hebben. De fruitverkopers op de kleurige drijvende markt vallen bijna in slaap op het ritme van hun deinende bootjes. Het zijn Venezolanen die dagelijks de oversteek maken naar Willemstad. Vanaf hun scheepjes verkopen ze, beschut door gekleurde tentdoeken, exotische groenten en fruit.

Wie alleen naar Curaçao komt om te winkelen, heeft inderdaad aan een paar uur genoeg. Het centrum bestaat uit een paar – gezellige – winkelstraten met boetieks en snackbars. Maar de plaats heeft heel wat architectonische bezienswaardigheden. Naast de bekende drijvende pontonbrug en de pastelkleurige oude gevels, bijvoorbeeld een Joodse synagoge uit 1732, een fraai stadhuis en Paleis van Justitie, het Waterfort waarbij tegenwoordig hotel Van der Valk gevestigd is en Fort Amsterdam.

'Feeling hot, hot, hot...' Precies om vijf uur wordt de loopplank binnengehaald en beginnen we, begeleid door de immer vrolijke band, aan de oversteek naar Saint Thomas, die een dag en twee nachten in beslag zal nemen. Een uitstekende gelegenheid om het leven aan boord beter te leren kennen.

Om acht uur worden we verwacht voor het diner. In cowboy-kleding, want 'western' is het thema van deze avond. Het diner is voor lekkerbekken een dagelijks hoogtepunt. Kreeft, biefstuk, garnalencocktails, heerlijke (koude) soepen en verrukkelijke toetjes. Uit elke dag wisselende keuzegerechten kan men zelf een menu van een gang of vijf samenstellen.

Alle voedsel aan boord is afkomstig uit de Verenigde Staten. Geen exotische ingrediënten, maar bekend en betrouwbaar voedsel van huis meegenomen (en overgevlogen). Niets wordt aan het toeval overgelaten, een cruise is een van het begin tot einde georganiseerd avontuur.

Wie wil kan aan boord bijna de hele dag eten. Het uitgebreide ontbijtbuffet wordt om 11 uur gevolgd door een hapje bij de koffie of thee, bij de lunch kan men kiezen uit allerlei warme gerechten (behalve friet, hamburgers en hotdogs ook risotto, gebakken inktvis en goulash, salades en fruit), bij 'the tea' rond vier uur krijgt men gebak en sandwiches. Daarna volgen nog het diner en een uitgebreid 'midnight buffet'. Dat laatste lijkt, hoe schitterend het er ook uit ziet, alleen nog gewaardeerd te worden door Amerikanen aan boord, die – gezien hun postuur – getraind zijn in overmatig veel eten.

Amerikanen vormen een ruime meerderheid aan boord. Onder de 389 passagiers - wij reizen in het naseizoen en het schip is maar ongeveer half vol - zijn 282 Amerikanen. Afgezien van onze groep zijn er maar weinig Europeanen aan boord: een Oostenrijker, vijf Duitsers, een Deen, een Fransman, twee Engelsen en twee Nederlanders.

De gemiddelde leeftijd, zo leert de passagierslijst, is 41,3 jaar.

Aerobics

Eén blik uit de patrijspoort en ik weet het weer: voor me ligt een hele dag op zee. Een dag om alles mee te maken wat er aan boord gebeurt; een rondleiding, winkelen, alle maaltijden, sport, zonnebaden, de show en het casino.

Om half 9 begint op het zonnedek de aerobics, meldt het activiteitenprogramma. Op discodreunen van Michael Jackson en Madonna jaagt de lerares ons in het zweet, terwijl ze, helemaal gelukkig met haar gedweeë volgelingen, al springend kreten gilt als 'Wow', 'Keep going' en 'Energy'. Voor extra effect zorgt het dek dat zelf ook danst. De golven zijn hoog en het schip deint heen en weer.

Heel wat passagiers zijn inmiddels geveld door zeeziekte. Opgelucht vaststellend dat ik daar gelukkig geen last van heb, duik ik in mijn douchecabine om het aerobic-zweet af te spoelen. En ineens lijken de muren op me af te komen en wordt ook ik een 'beetje misselijk'. Naar buiten, frisse lucht schijnt te helpen. Op de gang deelt een bezorgde Philip tabletten tegen 'sickness' uit.

Elk personeelslid heeft deze roze pilletjes op zak. Overal liggen pakjes droge crackers en papieren kotszakken. Het schip slingert en stampt, de passagiers wankelen.

In de buitenlucht, uitgestrekt op een stretcher en met het tabletje van Philip wordt het leven langzaam maar zeker weer wat aangenamer.

„Ik heb nog nooit zoiets meegemaakt," beweert een stewardess. „Wat een deining, de helft van de passagiers ligt in zijn kooi." Een ervaren cruisegänger adviseert de zeezieken om cola te drinken waar de prik uitgeklopt is.

Voor de 'sterken' aan boord gaan de activiteiten onverminderd door. 's Middags worden bij het zwembad spelletjes gedaan van het niveau 'wie krijgt de meeste ping-pong-balletjes in zijn zwembroek'. Op een ander dek worden Olympische Spelen gehouden.

Nu de koopgrage Amerikanen geen souvenirs aan wal kunnen inslaan, bieden de shops aan boord uitkomst. In een 'winkelstraat' aan boord liggen behalve een souvenirswinkel ook een juwelier, een parfumerie en een porseleinzaak. In de beauty-shop kun je haren, nagels en huid onder handen laten nemen. Wie wil kan een sauna nemen of een massage ondergaan.

De eetzaal is die avond maar half gevuld.

Goud

De wegblijvers halen de volgende morgen opgelucht adem als er weer land in zicht is. Om voet aan wal van Saint Thomas te mogen zetten moeten we eerst een Amerikaans visum verkrijgen. Dat is aan boord een fluitje van een cent. De plaatselijke autoriteiten komen op het schip en voorzien in korte tijd alle paspoorten van de benodigde stempel.

door
MARIËTTE STUIJTS

Saint Thomas is een van de Amerikaanse Maagdeneilanden. Charlotte Amalie, de hoofdstad van het 80 vierkante kilometer kleine, bergachtige eiland met prachtige stranden, is bij de Amerikanen een geliefde winkelplaats, vooral door het grote aanbod van gouden sieraden. Gewapend met boodschappentassen en creditcards trekken ze het stadje in. „Come on," maant een van hen tot spoed. „Laten we geen kostbare shopping-uren verliezen."

Wij kiezen voor een excursie met een catamaran naar het nabij gelegen Saint John, dat van de drie Amerikaanse Maagdeneilanden de mooiste natuur heeft, vooral onder water. Tweederde van het 50 vierkante kilometer kleine eiland is natuurgebied. We leggen aan op een paradijselijk wit strand. Snorkelend tussen grillige koralen en kleurige tropische vissen en later weer met een cocktail op de catamaran begin ik het te begrijpen: dit is dus cruise-reizen.

No problem

Cruise-reizen is ook: 's avonds aan boord met verlangen kijken naar de lokkende lichtjes aan wal en er niet naar toe kunnen. Op de vierde dag van de cruise leggen we aan op het Britse Maagdeneiland Tortola. Net als het vlakbij gelegen Virgin Gorda een eiland met dichtbegroeide bergen en schitterende witte stranden die soms alleen over zee te bereiken zijn.

Maar Tortola is vooral het levendige plaatsje Roadtown. Met gezellige pubs, mannen met geel-groenrode rasta-petten, kleine donkere meisjes in roodgeruit schooluniform, met stokoude wagens die krakend steile wegen vol kuilen nemen en met winkeltjes waaruit reggaeklanken waaien. Een eiland met als favoriete uitdrukking: 'Hey man, no problem'.

Een eiland dat gewoonweg vraagt om er wat langer op te blijven. Maar The Skyward kent geen pardon, om vijf uur vaart hij uit. Om vervolgens enkele honderden meters van de kust stil te blijven liggen omdat het naar onze volgende – en laatste – aanleghaven slechts een paar uurtjes varen is.

Graag of niet, we worden op deze laatste avond allemaal in vol ornaat aan tafel verwacht; het is een gala-avond met 'Captain's Dinner'. De passagiers die bij de kapitein aan tafel zijn gevraagd, stralen. Een fotograaf vereeuwigt alle sjiek uitgedoste gasten.

Daarna proberen we Tortola te vergeten; ook deze laatste avond wacht het uitgaansleven aan boord. Met het stijldansen in de pianobar, een zangeres in het theater, black-jacktafels en een rustieke prizenbar.

Vergeefs op zoek naar 'the spirit' van Roadtown zorgt een van de passagiers met een cassette eigenhandig voor reggae en merengues. En zo eindigt de avond toch nog een klein beetje in de sfeer van Tortola: in cocktailjurk en smoking met zessen tegelijk swingend op een houten scheepsdek. Met aan de hemel duizenden sterren, en in de verte de lichtjes ...

Een paar uur later gaan we in Puerto Rico van boord. In nog geen uur tijd hebben honderden passagiers een laatste ontbijt achter de kiezen, al hun cocktails, souvenirs en schoonheidsbehandelingen afgerekend en worden ze met hun koffers naar de juiste touringcar geleid. Feilloos georganiseerd. Zoals het hele leven boord. Met uitzondering van zeeziek-makende golven dan. Want die laten zich niet regelen.

Ter indicatie: een cruise als in dit verhaal kan komend seizoen vanaf 1600 gulden kaal (dus zonder vlucht naar en verblijf in het vertrekhaven Puerto Rico) worden gemaakt. Een geheel verzorgde cruise van twee weken, compleet met vlucht en verblijf in hotel op Aruba of Barbados, kost rond de zesduizend gulden.

Voor meer informatie over cruises kan men terecht bij ANVR-reisbureaus. Daar is vanaf januari ook het boekje 'Alles wat u over cruisen wilt weten' (een uitgave van VCK-zeereizen) verkrijgbaar.

Enorme krachtsverschil levert slechts vier doelpunten op

Mannschaft spelenderwijs naar EK

LEVERKUSEN – Duitsland heeft zich als laatste gekwalificeerd voor de eindronde van de Europese titelstrijd in Zweden. Het kat-en-muis spelletje tegen Luxemburg werd gisteravond in Leverkusen met vier treffers afgesloten. Door de overwinning passeerden de op volle sterkte aangetreden Duitsers groepsleider Wales met één punt.

Bondscoach Berti Vogts nam de partij tegen de voetbaldwerg serieus. Vier verdedigers werden ingezet om de enige Luxemburgse aanvaller, Langers, in bedwang te houden. De verdedigers waren overbodig. De 26.000 kijkers - voor het eerst werd een interland in Leverkusen afgewerkt - konden zich verwarmen aan aanvallend voetbal, dat vele kansen opleverde.

De produktie werd ingang gezet door aanvoerder Matthäus, die na een kwartier een door de Poolse scheidsrechter Przesmycki toegekende strafschop verzilverde. Verdediger Bossi had Riedle bij een doelrijpe kans onderuit gehaald. De wereldkampioen liet er voor de pauze nog een treffer bijzetten. Van Buchwald. Doelman Van Rijswijck voorkwam meerdere treffers.

Ook in de tweede helft konden de Duitsers het grote overwicht niet echt in doelpunten uitdrukken. Via invaller Hässler en Italië-ganger Riedle werd het uiteindelijk 4-0. „Tegen dit soort tegenstanders is het vaak moeilijk scoren", gaf de geblesseerde Klinssmann zijn mening over het gebrek aan produktiviteit aan Duitse zijde. De spelers incasseerden voor hun kwalificatie een premie van 40.000 gulden.

Naast Duitsland plaatsten Nederland, Engeland, Schotland, Joegoslavië, Sovjetunie, Frankrijk zich voor het eindtoernooi. Gastland Zweden completeert het deelnemersveld. Op 17 januari volgt de groepsloting in Göteborg.

Duitsland-Luxemburg 4-0 (2-0). 15. Matthäus 1-0 (strafschop), 44. Buchwald 2-0, 51. Riedle 3-0, 62. Hässler 4-0. Scheidsrechter: Przesmycki (Pol). Toeschouwers: 26.000.

EINDSTAND

Duitsland	6	5	0	1	10	13- 4
Wales	6	4	1	1	9	8- 6
België	6	2	1	3	5	7- 6
Luxemburg	6	0	0	6	0	2-14

● *Inleiding tot Duitslands eerste treffer. Karl-Heinz Riedle wordt door Bossi gevloerd. Even later zal Matthäus vanaf de stip scoren.*

BETAALD VOETBAL

eerste divisie

Heerenveen	22	13	3	6	29	52 – 31
Cambuur L	22	12	5	5	29	39 – 28
Telstar	22	11	6	5	28	57 – 36
NEC	22	10	6	6	26	38 – 26
RBC	22	10	6	6	26	39 – 30
Haarlem	22	11	4	7	26	35 – 34
Den Bosch	22	10	5	7	25	38 – 30
Wageningen	22	10	5	7	25	28 – 22
AZ	22	9	6	7	24	43 – 28
GA Eagles	22	9	5	8	23	37 – 34
Heracles	22	8	7	7	23	37 – 34
NAC	21	7	8	6	22	34 – 29
Veendam	22	8	5	9	21	27 – 32
Eindhoven	21	6	8	7	20	26 – 31
PC Zwolle	22	6	7	9	19	29 – 35
Excelsior	22	8	2	12	18	41 – 53
Emmen	22	5	8	9	18	23 – 38
Helmond Sp	21	4	5	12	13	27 – 48
TOP	21	3	6	12	12	25 – 46
Zeeland	22	3	3	16	9	23 – 53

Heracles, Cambuur en GA Eagles periodekampioenen

FRANKRIJK
Caen-Nantes 1-1, Lille-Cannes 0-0, Lyon - Monaco 2-0, Nimes-Auxerre 0-0, Rennes-Le Havre 0-2, Sochaux-Lens 1-2, Toulon-Montpellier 0-1, Toulouse-St Etienne 1-1. Dinsdag: Paris St Germain-Olympique Marseille 0-0. Metz-Nancy afgelast.
Stand: Marseille 22-33 Monaco 23-29 Paris SG 23-28 Caen 23-28 Le havre 23-28 Montpellier 23-26 Auxerre 23-25 Nantes 23-25 Metz 22-24 Lille 23-24 Toulouse 23-23 St Etienne 22-22 Lens 23-22 Nimes 23-21 Toulon 23-20 Lyon 23-19 Cannes 23-17 Rennes 23-17 Sochaux 23-15 Nancy 22-10

Debuut Haan valt in water

DEN HAAG - De eredivisiewedstrijden VVV-PSV en SVV/Dordrecht '90-Sparta, die voor gisteravond op het programma stonden, zijn vanwege de slechte gesteldheid van het terrein niet doorgegaan. Bij VVV zou Michel Haan (op huurbasis overgenomen van Roda JC) zijn eerste wedstrijd spelen. Gistermiddag om twaalf uur waren alle formaliteiten omtrent die overgang geregeld. VVV-PSV zal vermoedelijk in het weekeinde van 8 en 9 februari gepland worden.

Bobsleeërs nemen sportief wraak op NOC

Geurts sneller dan Olympisch kampioen

ALBERTVILLE – Rob Geurts en Jan Langeveld, die door het Nederlands Olympisch comité wel geacht werden mee te doen aan de trainingsweek in Albertville maar niet goed genoeg werden bevonden voor deelneming aan de Spelen in de tweemansbob, hebben sportieve wraak genomen op het NOC en opzien gebaard te midden van de wereldtop.

De Nederlandse atleten eindigden bij de eerste run van de dag op de Olympische baan als tweede. Hun starttijd was 6,32 seconden en de slee ging na 1.02,51 over de finishlijn. Alleen Gilbert Bessi, die namens Monaco aan de Spelen meedoet, was sneller.

Olympisch kampioen Kipoers uit Letland had weliswaar een flitsender start (6,16), zijn eindtijd bleef bij Geurts achter: 1.02,82. Kipoers landgenoot Ekmanis bracht het er met 6,24 - 1.03,34 ook minder van af. In de tweede manche lieten Geurts en Langeveld respectievelijk 6,31 en 1.03,90 noteren, goed voor de vijfde plaats en opnieuw voor de Letse sleeën (Kipoers 6,19-1.03,91, Ekmanis 6,34-1.04,08).

„Dinsdagavond hebben de aanwezige landen, 31 in getal, een vergadering gehad hier in Albertville. Collega's reageerden vol onbegrip en zelfs verontwaardigd op het feit dat wij niet zijn genomineerd voor de Winterspelen. Niemand begreep iets van de handelswijze van het NOC. Er werd zelfs tegen hoofden getikt. Misschien verandert er door de verrichtingen van vandaag nog iets", aldus Geurts, op de achtergrond vocaal bijgestaan door zijn uiterst verheugde coach.

Arnold niet tegen Vitesse

KERKRADE – Graham Arnold zal het duel Roda JC-Vitesse wegens droeve familie-omstandigheden missen. De spitsspeler is momenteel onderweg naar Australië om de begrafenis van zijn vader bij te wonen.

Harrie Brokking en Nevobo praten verder

WOERDEN – Bondscoach Harry Brokking en het bestuur van de Nederlandse Volleybal Bond praten op korte termijn verder om uit de impasse rond het aanstellen van assistent-coach Arie Selinger te komen. Beide partijen kwamen bij elkaar, maar wensten verder geen bijzonderheden over het gesprek naar buiten te brengen.

Revanche Selex BSW

DOESBURG - Na de nederlaag in het cruciale treffen in de basketbaleredivisie tegen Computerij Meppel afgelopen zaterdag won Selex BSW uit Weert gisteravond met 79-110 de lastige uitwedstrijd in Doesburg. Docshop kon geen moment zijn naam als 'favorietenkiller' waarmaken en werd vanaf het eerste fluitsignaal onder grote druk gezet. Selex had in Andy Kennedy (wederom topscorer met 27 punten) en Richard van Poelgeest twee uitstekende schutters die voor de Weertenaren de wedstrijd open schoten. Door deze overwinning heeft de ploeg van coach Van Kempen nog steeds uitzicht op het behalen van een plaats bij de eerste zes, de zogenaamde elite A-groep.

Gewichtheffer levenslang geschorst

HELSINKI – De Finse gewichtheffer Timo Taatila is in Helsinki door zijn bond levenslang geschorst wegens het gebruik van dope. Taatila werd in augustus na een competitiewedstrijd gecontroleerd en positief bevonden. In de urine van de 23-jarige atleet werden sporen van het spierversterkende middel methyltestosteron gevonden.

● *Henk Vossen voor de vierde keer aan de start in Monte Carlo*

Maastrichtenaar René Smeets navigator

Henk Vossen start in Monterally

Van onze correspondent
FLOR SCHILTE

TEGELEN - Henk Vossen en René Smeets starten eind januari in de Rally van Monte Carlo. Het is de vierde keer dat de 46-jarige Limburgse zakenman deelneemt aan de roemruchte klassieker, die de premiere is van het rallywereldkampioenschap 1992. Zaterdagavond 14 december sloot de inschrijving en was Vossen, ondanks dat alle zaken nog niet helemaal op rij stonden, verplicht om zich in te schrijven met een rallywagen. Vossen schreef in met een rallywagen groep N klasse 4, d.w.z. een rallywagen met een motorinhoud boven 2000 cc. in standaarduitvoering.

De keuze van het merk staat budgettair nog niet helemaal vast. Een Mitsibishi Galant Four of Ford Sierra Cosworth 4x4 vallen in deze klasse N 4 en hebben de voorkeur van Henk Vossen. Vossen wil graag in deze winterrally met een vierwiel aangedreven auto met turbo aan de start verschijnen. In ieder geval is hij nog in onderhandeling over de autokeuze.

Vossen en zijn 33-jarige navigator uit Maastricht, René Smeets, benutten de feestdagen om het rallyparcours te verkennen. Oudejaarsavond komen zij terug uit de Zeealpen. Vossen reed in 1979, 1980, 1981 reeds met een Ford Escort RS 1800 deze spraakmakende rally met als beste resultaat een 50e plaats. De rally-equipes starten in diverse steden van Europa om in Monte Carlo samen te komen voor het parcours 'commun'. Hier wordt gestart voor een gezamenlijk parcours van 26 klassementsproeven rond Monte Carlo.

Vossen en Smeets hebben gekozen voor de Duitse startplaats Bad Homburg waar ze op 23 januari vertrekken. Zaterdag 25 januari is de eigenlijke start in Monte Carlo. Het meest spraakmakende gedeelte van de wedstrijd zijn de passages op de Col de Turini op woensdag 29 januari. Na dit programma vindt 29 januari aan de havenkade van Monte Carlo de finish plaats.

Van Gerwen manager

DEN HAAG – Gerrie van Gerwen wordt manager van de wielerploeg van Jan Gisbers. Van Gerwen, de laatste zes jaar coördinator van het beroepswielrennen in Nederland, ondertekent vrijdag een intentieverklaring met sponsor Festina. Voor de uitwerking van het contract wordt meer tijd genomen.

Van Gerwen kwam woensdag terug uit Spanje, waar hij met de nieuwe geldschieter onderhandelde. Van Gerwen wilde op drie punten zekerheid: de lengte en de hoogte van het contract en de invulling van zijn taakstelling. „Ik ben volledig tevreden over de uitkomst van het gesprek. We hebben afgesproken niet verder op de details in te gaan", aldus de oud-beroepsrenner.
Van Gerwen wordt in feite de opvolger van Manfred Krikke, die bij PDM de managersfunctie voor zijn rekening nam.

Wielerploeg in opspraak

BRUSSEL – Met het formeren van een nieuwe profploeg heeft de Antwerpenaar Vic Bruyndonckx de Belgische wielerwereld in rep en roer gebracht. Aanleiding is de afwijzende reactie van de eerder door Bruyndonckx bekendgemaakte sponsor, Wang Computers Belgium. De directie van dit bedrijf ontkent in alle toonaarden sponsor van de ploeg Bruyndonckx te worden en beweert bovendien geen enkele relatie met de in de opspraak geraakte ploegleider te hebben. Bruyndonckx werd deze week door een tweetal zakenmensen zelfs van oplichtingspraktijken beschuldigd.

De ploegleider op zijn beurt beweert in alle toonaarden dat zijn formatie in ieder geval van de grond zal komen. „Niet met de financiële steun van Wang Belgium, wel met het geld van Wang Europe. Ik heb het getekend contract op zak," zegt Bruyndockx.
Volgens pr-officer Scheyving van Wang Belgium klopt niets van de beweringen van Vic Bruyndonckx. Scheyving: „Evenals wij heeft Wang Computer Europe geen plannen om de wielrennerij te stappen." Corné van Rijen en Limburger Alain Strouken zijn de enige Nederlanders die bij de in opspraak geraakte ploeg een profcontract zouden krijgen.

Lerby mag blijven

MÜNCHEN – Sören Lerby mag van het bestuur van Bayern München blijven als trainer van de dit seizoen tobbende Zuidduitse topclub. Bij de vergadering die tot ver na middernacht duurde, werd het vertrouwen in de 33-jarige Deen uitgesproken.

Afgesproken werd ook, dat de aan lager wal geraakte oud-international Gerd Müller per 1 januari aan de technische staf wordt toegevoegd. „Der Bomber", die Oranje in 1974 van de wereldtitel afhield, gaat functioneren als scout en als spion bij wedstrijden van komende tegenstanders van Bayern. Hij probeert tevens volgend jaar het Duitse A-trainersdiploma te halen.

Gascoigne

LONDEN – Paul Gascoigne meldt zich mogelijk al in januari bij de Italiaanse club Lazio Roma. Een woordvoerder van de club uit de Serie A deelde dit gisteren mee. De Italianen betalen ongeveer zestien miljoen gulden voor de speler van Tottenham Hotspur, die zich eigenlijk pas eind mei in Italië zou vestigen. Een definitieve beslissing is nog niet genomen, beide clubs treffen elkaar opnieuw op 10 januari om de laatste details van de overgang af te ronden.

Gascoigne staat al zes maanden op non-actief wegens een slepende knieblessure, waaraan hij twee keer operatief werd geholpen. De Brit denkt in maart weer te kunnen spelen. Naast de Duitsers Karlheinz Riedle en Thomas Doll wordt Gascoigne de derde buitenlander van Lazio Roma.

Lucratief

STOCKHOLM – De eindronde van het Europees voetbalkampioenschap in Zweden wordt voor de acht deelnemende landen in ieder geval een financieel succes. In totaal is er voor de gekwalificeerden voor „Euro 92", waaronder Nederland, een bedrag te verdienen van tenminste 40 miljoen Zwitserse frank (50 miljoen gulden).

Elk team kan afhankelijk van het aantal wedstrijden en de prestaties een aandeel in de winst tegemoet zien van tussen de vijf en zeveneneenhalf miljoen gulden.

S V B

Spreekuren voor (ex-)pendelaars tussen Nederland en België

Pendelaars, ex-pendelaars en andere belanghebbenden die informatie wensen over de op hen van toepassing zijnde regelingen betreffende de sociale zekerheid en de bijzondere regelingen voor grensarbeiders, kunnen elke eerste en derde vrijdag van de maand terecht bij de Sociale Verzekeringsbank, district Maastricht, Gaetano Martinolaan 75.

Medewerkers van het Bureau voor Belgische Zaken te Breda zijn op die dag van 10.00 tot 14.00 uur aanwezig om u alle gewenste inlichtingen te verschaffen.

Voor de behandeling van persoonlijke problemen dient u alle bewijsstukken en andere papieren mee te brengen.

Voor het spreekuur kunt u een afspraak maken: tel. 043-821680.

GEMEENTE GELEEN

De burgemeester van Geleen maakt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, bekend, dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 12 december 1991 heeft besloten te verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor:

a. het perceel Pieterstraat 70
b. het perceel Kummenaedestraat 58a,

een en ander zoals nader in grijze kleur is aangeduid op de bij deze besluiten behorende situatietekeningen.
Voorts heeft de gemeenteraad bepaald dat voornoemde besluiten in werking treden op 20 december 1991.
Met ingang van 20 december 1991 liggen voornoemde besluiten voor eenieder ter inzage ter gemeentesecretarie, kamer 233.

Geleen, 19 december 1991,
De burgemeester van Geleen,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Stadsontwikkeling.
J.H.M.G. Beckers.

Tennissers massaal naar Hoensbroek

Van onze tenniscorrespondent

HOENSBROEK - Het Tenniscentrum Hendriks in Hoensbroek is tijdens de Kersttijd weer het strijdtoneel van een van de grootste indoortennistoernooien van Nederland. Van 21 tot en met 29 december moeten tijdens het Cadac-toernooi ongeveer achthonderd partijen gespeeld worden. In totaal verschijnen zeshonderd spelers en speelsters op het tapijt.

De opzet van het evenement is veranderd. Organisator John Sistermans: „We zijn ooit begonnen als een heel sterk jeugdtoernooi. Vorig jaar was het zelfs voor de veertienjarigen een nationaal ranglijst toernooi. We zijn toen ook gestart met een B/C/D toernooi. Dit jaar is het uitgebouwd tot een B/C/D toernooi en een regionaal jeugdtoernooi."

Door de massale deelname moeten 's morgens om acht uur de eerste partijen beginnen. Om elf uur 's avonds gaan de laatste spelers dan van de baan. De tennishal Hoensbroek biedt ondanks dat niet voldoende capaciteit. De dag voor Kerstmis gaat men dan ook nog in tennishal Nieuwenhagen spelen.

De Limburgse tennistop is nagenoeg compleet aanwezig. De meest opvallende absentie is Stefan Koch, winnaar van het zomer Limburg-Top Tennis Circuit. Favoriet voor de titel is volgens de plaatsingscommissie Tony Bokhorst. Als halve finalisten tippen zij Rob van Oppen, Ruben de Jong en Pascal Hos. De nationale nummer een tot en met 16 jaar, Rogier Wassen, is als vijfde geplaatst.

Bij de dames is Anique Snijders de favoriet. Haar grootste rivale op papier is Janou Savelkoul.

Zeelenberg beste motorsportman

AALTE – Wilco Zeelenberg heeft zijn voormalige teamgenoot Hans Spaan afgelost als motorsportman van het jaar. De Bleiswijker, die volgend seizoen voor Suzuki op jacht gaat naar de wereldtitel in de 250-cc klasse, kreeg van de lezers van MOTO 73 13.499 stemmen. Zeelenberg werd in 1991 vierde in de strijd om de wereldtitel in de kwart-literklasse.

Het zijspanduo Eimbert Timmermans en Eric Verhagen, dat dit seizoen de wereldtitel veroverde, eindigde op de tweede plaats met 5218 stemmen. Egbert Streuer, uitkomend in de zijspanklasse bij het wegracen, belandde met 4411 stemmen op de derde plaats. Hans Spaan, de laatste twee jaar de populairste coureur, vond zijn naam ondanks de tegenvallende prestaties terug op de vierde plaats.

Veldritten in Limburg

HEERLEN - Komend weekeinde worden liefst drie veldritten op Limburgse bodem verreden: zaterdag in Hulsberg en Grevenbicht, zondag in Baexem. In Hulsberg staat de interclubcross in het kader van de Gerrit Scholte Trofee op het programma; in Grevenbicht het officieuze Benelux-kampioenschap veldrijden en ATB. En in Baexem wordt een cyclo-cross voor NWB-renners gehouden.

Programma's van deze drie veldritorganisaties: Hulsberg, zaterdag, parcours Wissengracht: 13.00 uur alle categorieën (inschrijven bij dhr. Meijers, 04405-3468). 14.15 uur: ATB (inschrijven bij dhr. Dolmans, 04405-331910). Grevenbicht, zaterdag, parcours Pennesheuvel: 12.00 uur: ATB alle categorieën. 13.30 uur: veldrit voor 35-plussers. 14.45 uur: veldrit t/m 35 jaar. Voor informatie: dhr. Van der Leeuw, 04498-58097. Baexem, zondag, NWB, parcours Centrum RKSV, Rijksweg: 12.00 uur: ATB. 13.30 uur veteranen. 14.30 uur amateurs.

Van onze correspondent
PAUL DEMELINNE

Veel wereldtoppers in volleybalklassieker

Apeldoorn mogelijk laatste klus Brokking

HEERLEN - Het Nationale Nederlandentoernooi in Apeldoorn dat plaatsvindt van 27 tot en met 30 december aanstaande, is waarschijnlijk het laatste evenement met bondscoach Harrie Brokking op de bank. Het gerezen conflict tussen de Amstelveense volleybaltrainer en de bond over de aanstelling van Arie Selinger tot toekomstig assistent, is volgens Brokkings juridisch adviseur Keje Molenaar. 'onoplosbaar' geworden. Zelf opstappen is gezien de de bepalingen in het contract, allesbehalve een financieel aantrekkelijke optie voor de huidige keuzeheer.

Om uit de impasse te geraken heeft Molenaar het voorstel geopperd om tot een afvloeiingsregeling te komen.

Aansturen op een sportief compromis, zoals het hoofdbestuur dat voor ogen heeft, lijkt volstrekt zinloos. Daarvoor is de verhouding tussen Brokking en Selinger te zeer verziekt. Bovendien is er door de principiële opstelling van de nog in functie zijnde patron een ernstige vertrouwensbreuk ontstaan met vooral de oudere garde in de spelersgroep. Brokking zelf ontkent dat, maar aanvaller Edwin Benne repte onlangs in een interview van een onwerkbare situatie.

Tijdens zijn mogelijk laatste toernooiklus beschikt Harrie Brokking in Avital Selinger en Martin van der Horst slechts over twee volledig fitte basisspelers. Benne, Zwerver, Boudrie en Teffer pakken de draad pas weer na de vakantie, eind januari, op. Daarnaast is er ook blessureongemak Held en van Ree. Sander Mulder van PZ/Dynamo versterkt tijdens het toernooi de uigedunde Oranjeselectie.

De negentiende editie van de Veluwse volleybalklassieker kent een sterkere bezetting dan ooit. Naast Nederland zijn vicewereldkampioen Cuba en de Europese titelhouder Sovjet Unie absolute publiekstrekkers. Dit drietal wordt aangevuld met het altijd onberekenbare Joegoslavië en de subtoppers Bulgarije en China. Bij de dames staan de ploegen van wereldkampioen Sovjetunie, Cuba, Italië en de nummer twee van Europa: Nederland, garant voor kwaliteit en strijd.

Drie Eaters in Oranje

HEERLEN - Drie spelers van Meetpoint/Eaters, Risto Mollen (aanval), Rob van Steen en Leo van de Thillart (beide verdediging) nemen deel aan het internationale Agpo-vierlandentoernooi in Zoetermeer. Het programma: Vrijdag 17 uur: Finland-Polen; 20.30 uur; Nederland-Denemarken. Zaterdag: 17 uur Finland-Denemarken; 20 uur Nederland-Polen.
Zondag: 12.30 uur Denemarken-Polen. 15.30 uur Nederland-Finland.

Lacroix onderuit in Orange Bowl

MAASTRICHT - Ramon Lacroix uit Beek heeft in de eerste ronde in de tennisstrijd om de Orange Bowl een nederlaag geleden. In dit officieuze wereldkampioenschap voor jeugdspelers in Miami verloor Lacroix van de Oostenrijker Wunchnig met tweemaal 6-3. Tom Nijssen zakt steeds verder op de nationale Audi-ranking. Door zijn afwezigheid bij de Audi-masters heeft de Sittardenaar in geen enkel Nederlands toernooi punten veroverd. Hij heeft nu alleen maar de bonuspunten voor zijn plaats op de wereldranglijst. Nijssen is nu veertiende. Bij de dames staan Anique Snijders en Eveline Hamers op resp. de plaatsen 37 en 40.

Record in NBA-competitie

RICHFIELD – Met liefst 148-80 wonnen de basketballers van Cleveland Cavaliers zondag hun thuiswedstrijd voor de NBA-competitie tegen Miami Heat. In het Richfield Coliseum in de Amerikaanse staat Ohio werd historie geschreven, want de 68 punten vormden de ruimste marge ooit in de National Basketball Association gerealiseerd. Het oude record stond sinds 1972 op naam van de Los Angeles Lakers die de Golden State Warriors met 162-99 versloegen.

Agassi en Sampras in Daviscupteam

NEW YORK – Tom Gorman heeft zijn vertrouwen in André Agassi en Pete Sampras nog niet opgegeven. De coach van het Amerikaanse Davis Cup-team heeft beide tennissers opgeroepen voor het eerste duel voor de editie 1992, van 31 januari tot en met 3 februari op Hawaii tegen Argentinië. Agassi en Sampras waren er onlangs ook bij toen de Verenigde Staten in Lyon de finale tegen Frankrijk verloor. Sampras verloor bij zijn Davis Cup-debuut zowel van Guy Forget als van Henri Leconte. Agassi won tenminste nog van Forget.

Blauw Wit bevestigt positie in de kopgroep

Arrogant V en L afgestraft

Van onze correspondent
FRITS FEULER

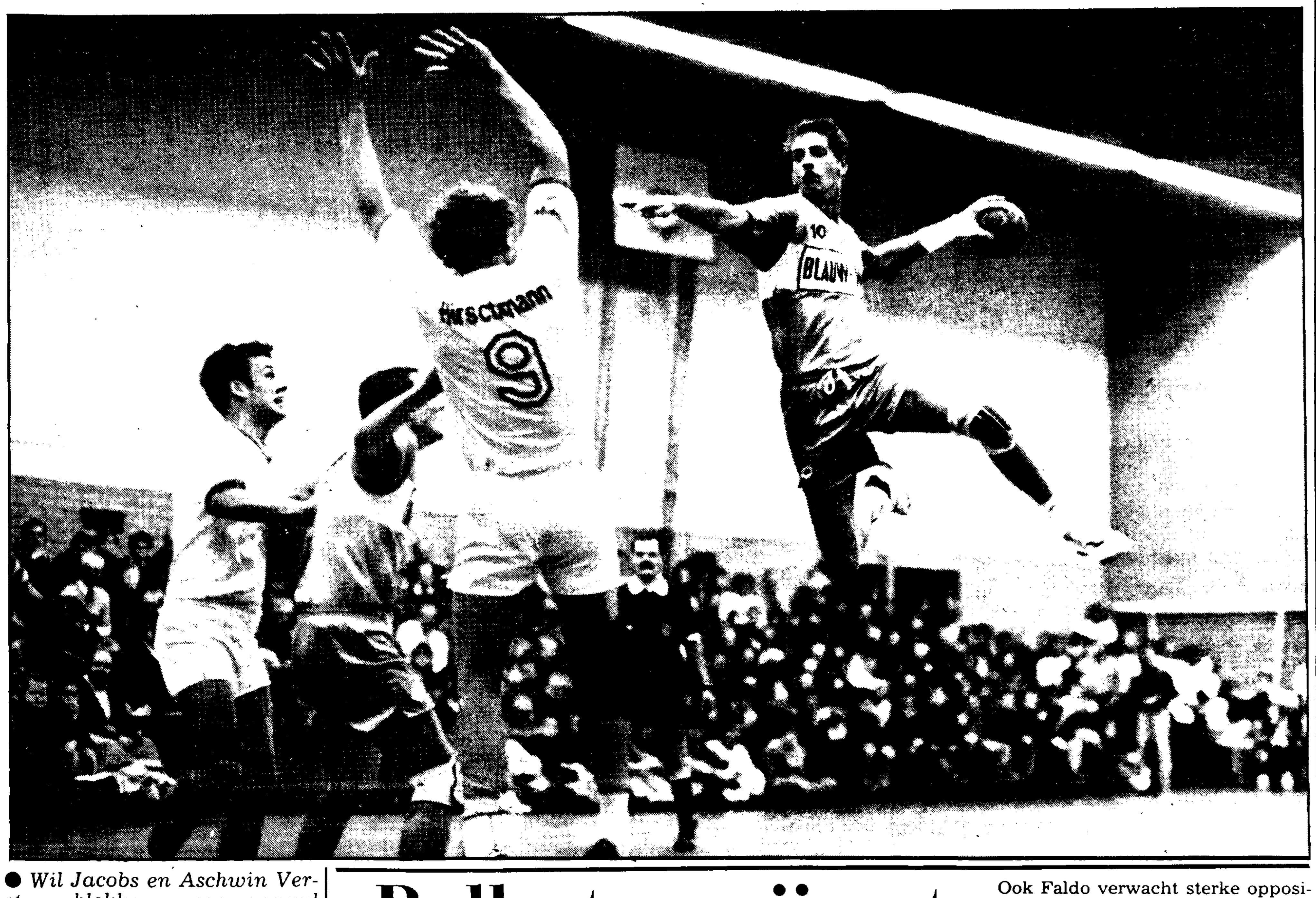
BEEK – De herenhandballers van Blauw Wit hebben gisteravond in de derby tegen Hirschman/V en L voor een behoorlijke verrassing gezorgd. De kwalitatief sterkere ploeg uit Geleen kon echter in sporthal De Haamen alleen in de eerste dertig minuten overtuigen en moest in het tweede bedrijf zelfs spel en winstpunten aan de thuisclub laten: 19-16. Voor Blauw Wit betekende deze derbyzege een bevestiging van de goede vorm waarin de ploeg deze competitie verkeert.

Niet zozeer met kwaliteit, maar zeker met een behoorlijke portie inzet en veohtlust, gekoppeld aan een beter collectief, doen die prestaties van de Beekse ploeg tot nu toe in positieve zin doorslaan. V en L heeft dit aan den lijve kunnen ondervinden. „Blauw Wit had aan de eerste confrontatie, die met zeven doelpunten verschil verloren ging, wat bange gedachten overgehouden," aldus coach Peter Verjans na afloop. „Voor ons dus zaak om V en L niet al te veel ruimte qua score te geven en dan zelf in de slotfase proberen de wedstrijd naar onze hand te zetten."

Niemand kon halverwege (7-9) vermoeden dat de gasten behoorlijk in de problemen zouden komen. Jacobs, die alleen verdedigend werd ingezet, hield de Blauw Wit-aanval nog tien minuten onder controle: 9-11.

„Vanaf dat moment zijn we slordig met onze kansen omgesprongen. Je weet dat die laatste zet richting doel goed moet zijn anders zoek je de problemen op," aldus een teleurgestelde coach Pim Rietbroek na afloop. Blauw Wit rook de sensatie. Met aan het hoofd een opnieuw uitstekende doelman Josten boog de thuisclub de 9-11 achterstand om naar 14-12. V en L kon in die fase de schuld alleen maar bij zichzelf zoeken. Een klassedoelman als Josten probeer je niet met twee schlemielige lobjes te passeren (Portengen en Klinkers).

Die eenmaal verkregen voorsprong werd met man en macht verdedigd, terwijl de Beekse ploeg in aanvallend opzicht hun opponenten aan de linkerkant met de ene na de andere effect-bal om de oren sloegen.

● *Wil Jacobs en Aschwin Versteeg blokkeren een aanval van Blauw Wit-speler Marcel Eurelings.* Foto: PETER ROOZEN

Spontaniteit dus in het spel bij Blauw Wit, berusting in een vrij vroeg stadium bij het sterker geachte Geleense team dat in de slotminuten niets meer van waarde aan de 19-16 eindstand kon toevoegen. Voor Blauw Wit waren Eurelings, Nusser en Steyvers met vier treffer succesvol. Voor V en L scoorde Veerman vijf maal.

Uitslagen vierde ronde NHV-beker dames: V en L 2-BEVO 13-17; SVM-V en L 16-21; Zephyr-Swift 10-32.

sport kort

● SCHAKEN – Wereldkampioen Gari Kasparov voert met 2780 punten nog altijd de FIDE-ranglijst aan voor zijn landgenoten Anatoli Karpov (2725) en Vassili Ivantsjoek (2720) die momenteel de Nederlandse topschaker Jan Timman het leven zuur maakt. De Brit Nigel Short (2685) bezet de vierde plaats vóór de Indiër Vishwanathan Anand (2760) en Boris Gelfand (Sov/2665).

● VOETBAL – De frisdrankenfabrikant Coca Cola wordt sponsor van het Duitse voetbalelftal. De DFB maakte de driejarige overeenkomst bekend voor het laatste EK-kwalificatiefuel in Leverkusen tegen Luxemburg. Hoeveel geld ermee gemoeid is, werd niet bekend gemaakt. Veel, dat is wel duidelijk. Hoofdsponsor Mercedes betaalt voor de verbintenis tot 1994 zo'n vijftien miljoen gulden.

Ballesteros ijvert voor 'wereldtour'

MONTEGO BAY – Severiano Ballesteros en Nick Faldo hebben in Montego Bay op Jamaica voorgesteld een „wereldtour" op te richten. Een dergelijke competitie kan 's werelds topgolfers vaker tegen elkaar in het strijdperk brengen.

Tot op heden zijn de besten van de wereld verdeeld over verschillende continenten. Europa, Amerika, Japan/Azië en Australië hebben hun eigen circuits. Bij niet meer dan een handvol gelegenheden per jaar spelen de grootheden tegen elkaar.

Ballesteros, op Jamaica voor het eerste wereldkampioenschap voor professionals, zei gisteren: „Ik denk dat er maar acht toernooien zijn, waarbij de vier „majors", die mij nog inspireren, omdat de allerbesten meedoen. Het probleem van golf is dat er te veel toernooien bestaan. Dat maakt het moeilijk de grote jongens bij elkaar te halen. Ik zou graag een wereldtour zien waarin de top-100 van de wereld, geselecteerd van de ranglijsten, regelmatiger tegen elkaar spelen. Iets in de geest van het wereldkampioenschap formule 1 in de autosport."

De Spanjaard, Europees golfer van het jaar, voegde aan zijn voorstel toe: „Dit is wat de spelers willen en wat ook zal gebeuren. Ik weet alleen niet wanneer, want we zijn er zeker van dat de bestaande tours er tegen zullen zijn."

Zijn Engelse collega Nick Faldo verklaarde zich een groot voorstander van Ballesteros' idee. „In zo'n serie wedstrijden zal pas echt blijken wie de beste van ons allemaal is."

Ook Faldo verwacht sterke oppositie tegen een wereldwijde competitie. „Ik denk dat het de reguliere tours in Europa en Amerika van zijn glans zal ontdoen. „Omdat zij de topspelers vaker moeten missen."

Het overgrote deel van de wereldtop speelt deze week op Jamaica op de Tryall Golf Club van Montego Bay (par 71) het eerste wereldkampioenschap voor professionals. De 26 spelers wonnen dit seizoen allen één of meer van de hoog gedoteerde toernooien; twaalf in de Verenigde Staten, negen in Europa, vier in Australië en drie in Azië. De overige spelers, onder wie de Australiër Greg Norman, werden geïnviteerd. De Spanjaard Jose-Maria Olazabal, tweede op de wereldranglijst, weigerde.

Favoriet zijn de Welshman Ian Woosnam, onlangs uitgeroepen tot 's werelds golfer van het jaar en de Duitser Bernhard Langer. Het eerste WK is het zwaarst gedoteerde toernooi van het seizoen. De eerste prijs is goed voor één miljoen gulden.

sport in cijfers

TENNIS

Hilversum Audi-ranking 15-12-91: Heren: 1 Siemerink; 2 Krajicek, 3 Haarhuis, 4 Schapers; 5 Koevermans; 6 Eltingh; 7 Kempers; 8 Kok; 14 Nijssen; 51 Custers; 57 Verheijen; 65 van Oirschot; 124 Ehritt; 137 Voorbraak; 147 Hos en Schalken; 161 Feijen, Mol en Savelkoul; 182 de Jong; 208 Friebel; Dames: 1 Schultz; 2 Bollegraf; 3 Muns-Jagerman; 4 Oremans; 5 Kamstra; 6 Rottier; 7 Schilder; 8 Kiene; 37 Snijders; 40 Hamers; 54 Bartels; 71 Savelkoul; 87 Druyts; 97 Kraus; 113 Joosten; 124 Brutsaert.

ZEILEN

Brisbane WK 470 Mannen, vierde race: 1. Hunger/Schmidt, 2. Spone/Skouly, 3. Korhonen/Jarvinen; Nederlanders: 4. Kouwenhoven/Kouwenhoven, 15. Bergeyck/Bos, 17. Wolters/Duetz, 18. Schutte/Schutte, 24. Paardekoper/Groth. Stand: 1. Montefusco/Montefusco 53,7 punten, 2. Hunger/Schmidt 72, 3. Schutte 79,5, 7. Bergeyck 97, 13. Stavenuiter 128, 19. Kouwenhoven 146, 39. Paardekoper 195, 51. Wolters 213.
Vrouwen, vierde race: 1. Peters/Bulle, 2. Egnot/Shearer, 3. Isler/Healy; Nederlanders: 24. Kramer/Stavenuiter, 25. Ammerlaan/Nadorp. Stand: 1. Isler 33,1, 2. Zabel/Guerra (Spa) 42, 3. Peters 44, 16. Kramer 97, 34. Ammerlaan 150.

RODELEN

Igls, vierde wedstrijd wereldbeker vrouwen: 1. Doris Neuner 1.47,57, 2. Erdmann 1.47,85, 3. Angelika Neuner 1.48,49, 4. Kohlisch 1.48,65, 5. Myler 1.48,67, 6. Danilina 1.49,10. Stand: 1. Erdmann 62 punten, 2. Doris Neuner 57, 3. Kohlisch 54, 4. Angelika Neuner 49, 5. Myler 47, 6. Tagwerker 46.

lotto

AMSTERDAM – Resultaten trekking lottoballetjes: Nederlandse Midlotto 50 A: winnende getallen: 5 - 8 - 21 - 31 - 35 - 40. Reservegetal: 41. Deelnemers: 456.813, prijzenbedrag: f. 777.232,05. Cijferspel 50 a: Winnend getal: 861727. Deelnemers: 223.967, vaste prijzen. Extra prijzen op: 3164.
Duitse Mittwochslotto: Trekking A: 1 - 3 - 16 - 30 - 33 - 48. Reservegetal: 26. Trekking B: 4 - 13 - 24 - 28 - 36 - 42. Reservegetal: 8. Spiel 77: 6097923. (onder voorbehoud)

Ingelaste inhaalduels

HEERLEN - Het beperkte inhaal- en bekerprogramma dat voor komende zondag was vastgesteld heeft een uitbreiding ondergaan. Het gaat in dit geval vooral om wedstrijden, die afgelopen zondag vanwege de slechte gesteldheid van de velden geen doorgang konden vinden.

Eerste klasse F:
Sittard-Eijsden
Limburgia-Vinkenslag
Tweede klasse B:
Venlosche Boys-FCV
Derde klasse A:
RKMVC-Berg'28
SVM-LHB/MC

Derde klasse B:
FC H'broek-Vaesrade
Derde klasse C:
KVC-FC Oda
Buchten-DESM
Swift'36-Merefeldia
Derde klasse D:
MVC'19-Helden
HBSV-RKDEV
SSS'18-IVO
SC Irene-Meterik

Vierde klasse B:
GSV'28-Zwart Wit'19
Vierde klasse C:
Hopel-Helios'23
Centrum Boys-Laura
Vierde klasse D:
Kluis-Heidebloem
OVCS-RKSNE
SVE-KEV
Vierde klasse F
SC Leeuwen-Beegden
Victoria-Leveroy
Nunhem-RKSVO
Vierde klasse G
Bevo-Egchel
Roggel-VOS
GFC'33-VCH
Reuver-Swalmen
Quick Boys'31-RKSVN
Vierde klasse H
Achates-Ysselsteyn
Koningslust-Stormvogels'28
Melderslo-Oostrum
RKDSO-Leunen
Montagnards-Wanssum
Swolgense B-Wittenhorst

Licht herstel Jan Timman

HILVERSUM – De derde partij in de KRO schaaktweekamp tussen Jan Timman en Vassili Ivantsjoek is na 33 zetten in remise geëindigd. Timman speelde met wit. De stand is hierdoor 2 1/2 - 1/2 voor Ivantsjoek. De tweekamp wordt morgen voortgezet. In de vierde partij zal Ivantsjoek met wit spelen.

Timman opende met d4. Hierna kwam een uitgekookte vertakking van de Tartakower-variant van het orthodox-damegabiet op het bord. Grootmeester-commentator Vlastimil Hort meende na 18. Da3 dat wit het goed stond. De 18e zet van zwart ... Pe5 zaaide twijfel. Na de 20ste zet van zwart ... Pe5 was er zelfs een wanhoopsstemming. Timman bezwoer met 21. Pe1 alle gevaren. Remise bij de 33ste zet. De hatelijke nul achter zijn naam was verdwenen.

Zettenverloop Wit: Timman, zwart: Ivantsjoek. Orthodox dame-gambiet: 1. d2-d4 d7-d5, 2. c2-c4 e7-e6, 3. Pb1-c3 Lf8-e7, 4. Pg1-f3 Pg8-f6, 5. Lc1-g5 h7-h6, 6. Lg5-h4 0-0, 7. e2-e3 b7-b6, 8. Lf1-e2 Lc8-b7, 9. Lh4xf6 Le7xf6, 10. c4xd5 e6xd5, 11. 0-0 Dd8-e7, 12. Dd1-b3 Tf8-d8, 13. Ta1-d1 c7-c5, 14. d4xc5 Lf6xc3, 15. Db3xc3 b6xc5, 16. Td1-d2 Pb8-d7, 17. Tf1-c1 a7-a5, 18. Dc3-a3 De7-e4, 19. Le2-b5 d5-d4, 20. e3xd4 Pd7-e5, 21. Pf3-e1 c5xd4, 22. Da3-g3 De4-f5, 23. Lb5-f1 Lb7-a6, 24. Pe1-d3 La6xd3, 25. Lf1xd3 Ta8-c8, 26. Tc1-d1 Pe5xd3, 27. Dg3xd3 Df5xd3, 28. Td2xd3 Tc8-c2, 29. Td3-d2 Td8-c8, 30. f2-f3 d4-d3, 31. Kg1-f2 Td8-b8, 32. b2-b3 a5-a4, 33. b3xa4 ... remise.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling
M 325/51-91

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend, dat zij voornemens zijn aan Solvay Chemie B.V. onder een aantal voorschriften revisievergunningen ingevolge de Hinderwet, de Wet inzake de luchtverontreiniging en de Wet geluidhinder te verlenen voor de inrichting gelegen Schepersweg 1 te Herten. Het ontwerp van deze beschikking , alsmede de aanvraag en andere ter zake zijnde stukken liggen ter inzage van 20 december 1991 tot 4 januari 1992 en wel: - in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; - in het gemeentehuis van Roermond tijdens de werkuren en bovendien donderdags van 17.00 uur tot 20.00 uur, in het Stadhuis van Roermond (Bodekamer, hoofdingang Markt), alsmede tijdens de werkuren na laatstgenoemde datum op deze plaatsen tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag. De aanvrager, alsmede degenen, die bezwaren hebben ingebracht naar aanleiding van de aanvraag en een ieder die aantoont, dat hij daartoe redelijkerwijs niet in staat is geweest, kunnen tot bovengenoemde datum gemotiveerde schriftelijke bezwaren inbrengen tegen het ontwerp van de beschikking. Degene die een bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonljke gegevens niet bekend te maken. Een bezwaarschrift moet worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Alleen degenen, die bezwaren hebben ingebracht op de wijze als bovenomschreven en een ieder die aantoont, dat hij daartoe redelijkerwijs niet in staat is geweest, zijn later tot het instellen van beroep gerechtigd.

OPENBARE BEKENDMAKING

Het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas

maakt bekend

dat vanaf maandag 23 december 1991 tot en met vrijdag 3 januari 1992 het waterschapshuis, Parklaan 10 te Sittard gesloten is.

Het dagelijks bestuur voornoemd,

De secretaris, W.H.Th. van Megen

De voorzitter, drs. F.W.G. Laarakker

Waterschap Roer en Overmaas
Parklaan 10, Sittard

06-lijnen

prive sexkontakt
Maak een sexafspraakje met een lekker meisje of stel 06-320.322.33 - 50 ct p m

Waarom wachten?
Zoek nu snel de vriend of vriendin van je dromen. Bel de afspreeklijn. 06-320.320.33 - 50 ct p/m

Hete meiden zijn op zoek
Porno Dating
06-320.321.44 - 50 ct p/m

bisex kontaktlijn
Ook trio sexkontakt 06-320.325.01 - 50 ct p m

Meisjes zoeken kontakt!!
Sexadvertenties
06-320.325.80 - 50 ct p m

Gewillige meisjes en hete vrouwen zijn op zoek!
Tippellijn
06-320.326.33 - 50 ct p/m

Sex voor twee
Direkt kontakt met meiden, vrouwtjes en stoere hete knullen. 06-320.330.90 - 50 ct p m

Direkt kontakt
Mannen en vrouwen bieden zich aan, stuk voor stuk krijg je ze aan de lijn. Maak snel jouw keuze: Partnerruil 06-320.326.11; Triokontakt 06-320.322.16; Bi-sex 06-9570; Homo 06-9614 - 50 ct p/m

100 hete meisjes zoeken
Sexkontakt
06-320.326.66 - 50 ct p/m

Blonde Natasja
doet het met 2 buurjongens 06-320.327.77 - 50 ct p m

Sexadressenlijn
Elke dag nieuwe adressen van hete dames/meisjes 06-320.328.00 - 50 ct p/m

Tessa is zo'n
lekker meisje
06-320.328.88 - 50 ct p m

Hete meisjes willen een
Sexafspraak
06-320.320.44 (50 cpm)

Direkt snel Sexkontakt
sex-afspreeklijn
06-320.320.55 (50 cpm)

Gezocht: onderdanige boys en strenge mannen. Bel nu en je hebt direkt kontakt
SM voor twee
06-320.329.99 (50 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (50 cpm)

Sex Kontaktlijn
Luister naar hete meisjes die een lekkere jongen zoeken voor het vervullen van hun hete sexwensen. 06-320.330.66 (50 cpm)

Homo-jongens
Hoor ze lekker tekeer gaan, 06-320.330.88 (50 cpm)

Sex Top 10
De grootste en beste telesex computer van de Benelux! Kies de sexlijn die jij wilt 50 ct.p.m.
320.320.40
Voor elk wat wil(d)s!
1 nummer
10 meisjes

Partnerruil
Direkt apart met mannen en vrouwen die zin hebben in een spannende sexruil! 06-320.330.91 (50 cpm)

Plezier voor 2
de manier om een vriend of vriedin aan de lijn te krijgen. Altijd succes. 06-9.500 (50 cpm)

Hete meisjes willen
Sexkontakt
06-320.330.42 (50 cpm)

*** Bi-sex privé ***
Zoek je 'n heet meisje of een lekker boy? Direkt afspreken ook voor trio 06-320.330.46 (50 cpm)

Zoek jij snel sexkontakt?
Tippellijn
06-320.330.79 (50 cpm)

Zoek jij een lekkere boy?
Homo Dating
06-320.330.95 (50 cpm)

Triosex-kontakt
06-320.320.92 (50 cpm) ook voor partnerruil

Sex aan huis
Bel voor prive of escort 06-320.330.60 (50 cpm)

Lady B
50 ct p/m 06-320.324.68 Meesteres. Lekker ruig! met een P-koker

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten 50 cpm
06-320.320.14

Donkere vrouw 06-9640
Zapp Sex 06-9692
Harde praat 06-9691
Live met mij 06-9506
Volle vrouwen 06-9694
Kort en lekker
50 ct p/m

Haar mond stond wagenwijd open. Ze zakte door haar knieën. 50 ct p/m 06-96.46
Op z'n Frans

**** SM-privé ****
De direkt apart kontaktlijn. Strenge afspraken 06-320.322.17 (50 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of met een lekkere jongen 06-320.330.87 (50 cpm)

**** Gay Privé ****
Jij wilt voor vanavond snel en discreet een opwindend afspraakje regelens? Bel dan Gay Privé, want daar zit je direkt apart, en als je met een andere boy wilt spreken druk je op de nul. Succes!! 06-320.322.75 (50 cpm)

Scheur de kleren van mijn lijf, ik heb
een hete bui!!
06-9665 (50 cpm)

Val je voor dominante vrouwen 50 ct p/m
06-320.332.32
Bel je meesteres

Grieks Pornosex Grieks
Meisjes en vrouwen die je van achteren kunt pakken!! 50 ct p/m
06-320.320.62

TopSex
2 handen vol 50 ct p/m
06-320.325.25

Sexlijn 10
Mixjes 06-320.320.50
Sexbox 06-320.325.30
Call-me 06-9639 ??

Ik ben een sexy donkere vrouw al wat ouder 50 ct p/m
06-320.320.91

Sexbezoekje
Bij wulpse Annet. Trio! 06-320.320.95 (50 cpm)

Stoute sexafspraakjes Meisjes
Kontaktlijn
06-320.330.16 (50 cpm)

Wulpse Loesje
Hoor haar tekeer gaan 06-320.330.96 (50 cpm)

Monique
Ze trilt van sex-genot. 06-320.330.97 (50 cpm)

Gloeiende Live
sexparties. Wij samen zonder gluurders 06-320.330.74 50ct pm.

310 vrouwen
vertellen eerst op deze lijn wie ze zijn en wat ze in bed allemaal lekker en opwindend vinden. Als ze dat verteld hebben geven ze je 'n eigen geheime telefoonnummer aan je door. 06-340.310.10 (50 cpm)

Nieuw in Nederland, het
Tele-bordeel.
Zoek je een vrouw of meisje om alles te doen wat thuis niet kan of mag. Bel dan 06-320.320.87 50ct pm.

Adressen
van dames privé, clubs en escorts, de dames vertellen je zelf wat ze te bieden hebben en geven ook hun adres en telefoonnummer 06-96.85 (50 cpm)

Wie wil mij eens lekker
100% live
bellen? Ik ben Lisa (18 jaar)! Ik wacht op je via 06-320.320.83 (50 cpm).

Live - Sex
Bel ze en ontmoet ze 06-320.324.98 (50 ct p/m)

Haar mooie benen beven als ze de boeien voelt.
S.M. Life
06-320.340.22 - 50 ct p/m

Haar tanga
gaat los. Gaat hij het nu echt met haar doen??? 06-320.330.17 - 50 ct p/m

Diefstal.
Een mooie blonde meid betrapt door 2 boze mannen. 06-320.340.45 -50 ct p/m

Het brood, het gas, de huur, Wendy betaalt
alles in natura
06-320.326.92 - 50 ct p/m

Als hij zijn broeksriem zo gebruikt geniet Andrea
eindeloos
06-320.321.32 - 50 ct p/m

Ik ben Romy
bel mij alleen als niemand je kan zien of horen en doe precies wat ik je vraag... 06-320.331.04 - 50 ct p/m

Zal
Bianca
je met haar mond verwennen? Doe je ogen maar dicht. 06-320.331.07 - 50 ct p/m

Harde Porno!
LIVE (50 ct p.m.) 06-
320.370.00

Sex fabriek
HARDE PORNO OP Z'N BEST 06-320.332.99 - 50 ct p/m

Opini !!
500 vinden het heter, 360 zeggen het is abs. beter 200 ervaren het als banaal. Wat vind jij? 06-320.323.90 - 50 ct p/m

Lesbi Hard Porno
06-320.321.99

Griekse Porno
Marcha v. achter 50 cpm
06-9618

RIJPE DAME 38 jr.
live geraffineerd. 50 ct p/m
06-320.320.38

Je krijgt wat je wilt! in de enige echte
Sexmachine
nu! 06-320.326.80 - 50 cpm

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Kontakten/Klubs

Onze meisjes zijn gehuld in sexy lingerie, maar ook zonder zijn ze bijzonder
Anita - Marian - Hellen - Chantalle - Gerda.
Riversideclub
A2, afslag Echt, Ohé en Laak, Dijk 2 Ohé en Laak, 100 meter voorbij camping de Maasterp. Open van maandag t/m vrijdag van 14.00 t/m 2.00 uur. Creditcards accepted. Tevens vragen wij assistentes. Tel. 04755-1854.

Privéclub Amorosso
Met Angela, Michelle, Deborah, Samantha, Melanie en NIEUW NIEUW: Tamars, Jolanda en Christien. Rijksweg Zuid 105, Geleen. Tel. 046-756335.

Villa Liberta Susteren
onbep. genieten van alle vormen van sex en ontsp. plezier. Wij vrijen zonder taboes. Ervaar het zelf.
3x wippen voor 1 all-in prijs
ma. dins. en don. 12 tot 2.00 uur. Wo. en vrijd tot 18 uur. Veel nieuwe meisjes aanw. Olga, Angie, Elke en Kristie.

Paren en alleenstaanden club
woensd. en vrijd. v.a. 21.00 uur voor paren en alleenstaanden. Zaterdag alleen paren.
Zaterdag 21 december Bodypainting. veel mooie erotische shows. Alles verder gratis.
Info 04499-4928. Maaseikerweg 24, 300 m. v.a. A2 richting Susteren. Privé parking.

Maison d'amour Simpelveld
ook Thaise massage. Dr. Poelsplein 33, tel. 045-445120
Vrijdag, zaterdag en Sylvesteravond, paren en alleenst. parties met erotische shows.
Vrijdag 20 dec. de Française, Patricia en uit Zuid-Afrika Superstar Nicky.
Iedere vrijdag en zaterdag shows ook door Nicky.
Op verzoek sturen wij u informatie over oudejaarsavond.

Porky's Pretpark!!
12 leuke dames aanwezig.
Nieuw Cindy en Anja
☎ 045-228481 / 229680
nu ook zaterdags open van 11.00-19.00 uur.

O denneboom O denneboom, wat is je takje wonderschoon
Privéhuis Brigitte
Tel. 045 - 232069 - 212570

Door 2 leuke jonge meisjes, met leuk gesprek totale
Ontspanningsmassage
Eens geweest, u blijft komen!!! 045-353489.

Ook in het Nieuwe Jaar
ƒ 50,- All in
Tel. 045-423608
Prettige Feestdagen!!!

****045-326191****
*** Escort all-in ***

Love Escort
☎ 045-320905
Nieuw Salmanita.

Sauna Club
Rustica
Kerkrade-West, Van de Weyestr. 9. Tel. 045-412762. Ma. t/m vrij 11-24 uur. Tev. dames gevr.

Peggy/Privé en Escort
Ma-vr. 11.00-22.30 uur wo. tot 19.00 uur. 046-374393. Tevens meisje gevr.

Super Escort Moniek
☎045-725778.

Buro Geleen
Bem. in adr. 046-748768

Buro Yvonne
☎ 046-523203

2 films tegelijk zien?
Videoclub
045-718067, meisje aanw. Frans mog. Nieuwe films

UNIEKE MASSAGE
tel. 045-228481

Escort Service
voor een leuk meisje bij u thuis of hotel v.a. 18 t/m 3 u. Tel. 045-422685

S.M. Rachel.
Slavin aanwezig. Tel. 045-274810.

Privé Daisy
ma t/m vrij 11-24 uur a.s. vrijdag jarretelparty tel. 045-229091

Dave
Voor Heren!! 045-428856.

Lydia
is óók voor U!!. 11-23 u. zat. 11-18 u. 046-749662. Meisje gevr. !!.

Meisje 18 jaar
b.z.a. voor escort. Tel. 045-427473

"Cinderella"
Nieuwe meisjes verwachten U. Oude Rijksweg Noord 56, Susteren.

Dave's
Escort. Boys verwennen dames, heren, echtparen. Tel. 04750-27218

Privé en Escort
Anita
Tel. 045-352543

Dolores'Cherry
af 10. uur, ook zat. en zond. 045-721759, meisje gevr.

Privé Brigitte en
Nieuw Chantal
uit Hoensbroek van 11.00-23.00 uur. 045-254598.

Buro Venus
voor al uw privé-adres. tev. dames gevr. 043-257229

Nieuw Escort
Priscilla en snel bij u thuis of in hotel
☎ 045-428849

Sacha's Escort
V.a. ƒ 100,- all-in Tel. 06-52980255.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

KERSTSHOW

met grandioze aanbiedingen + hotel vakantie voor elke keukenkoper

ZONDAG 22 DECEMBER KEUKENSHOW IN:
ARNHEM - HASSELT (B)
HEERLEN - HULST
PEER (B) - TURNHOUT (B)

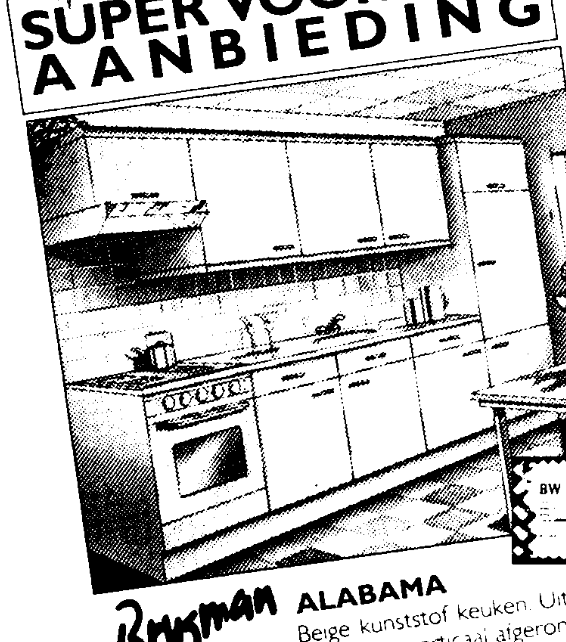
2e KERSTDAG KEUKENSHOW IN:
CAPELLE A/D IJSSEL
GRONINGEN - HASSELT (B)
HULST - NUMANSDORP
PEER (B) - TURNHOUT (B)
ZOETERWOUDE - ZUTPHEN

SUPER VOORDEEL AANBIEDING

Bezoek nú de fantastische kerstshow bij Brugman Keukens en profiteer van de vele speciale aanbiedingen. In deze advertentie laten wij u slechts een deel zien van ons grandioze kerstvoordeel. Kom naar onze showroom en ontdek nog veel meer aantrekkelijke aanbiedingen. Bovendien ontvangt elke keukenkoper tijdens de kerstshow een cheque t.w.v. ƒ 450,- voor een heerlijke vakantie in een Best Western Hotel naar keuze.

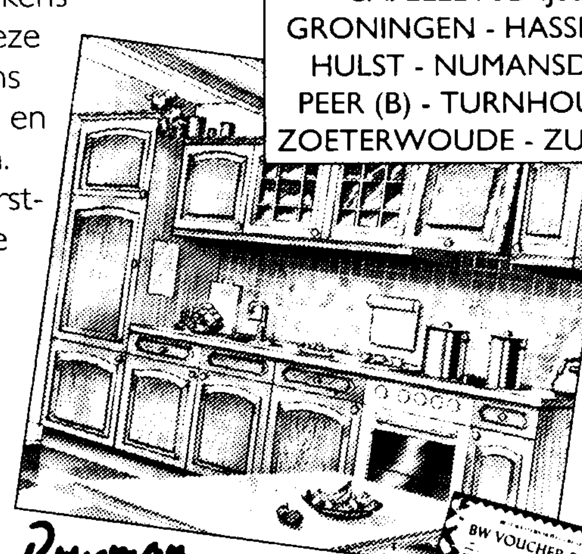
LET OP!
Alle aanbiedingen worden geleverd met:
- KRANS- EN LICHTLIJSTEN
- VERLICHTING
- 4 CM DIK WERKBLAD MET WATERKERING
- MENGKRAAN
- SPOELBAK
- GASKOOKPLAAT MET VONKONTSTEKING
- AFZUIGKAP
- ELEKTRO-OVEN
- 160 LITER KOELKAST

Deze aktie is geldig van 9 t/m 31 december 1991 en is niet van toepassing op showroommodellen

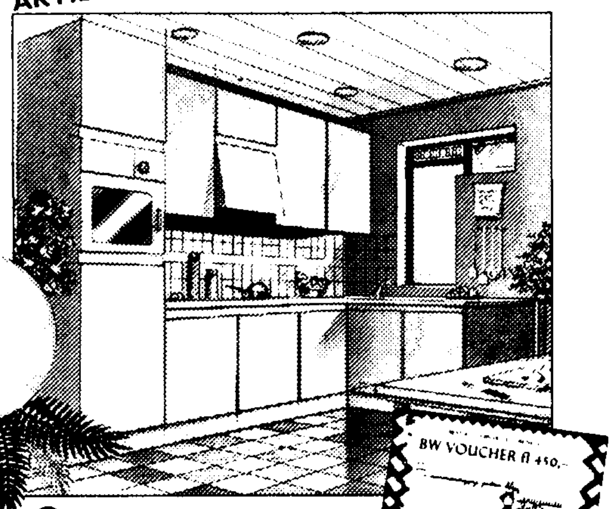
BW VOUCHER fl 450,-

Brugman ALABAMA
Beige kunststof keuken. Uitgevoerd in linnenstructuur met verticaal afgeronde houtkleurige lijsten. Afm. 270 cm. Leverbaar in 3 verschillende kleuren. Kompleet met alle inbouwapparatuur.
Normale prijs 6.185,-
AKTIEPRIJS FL. **3.995,-**

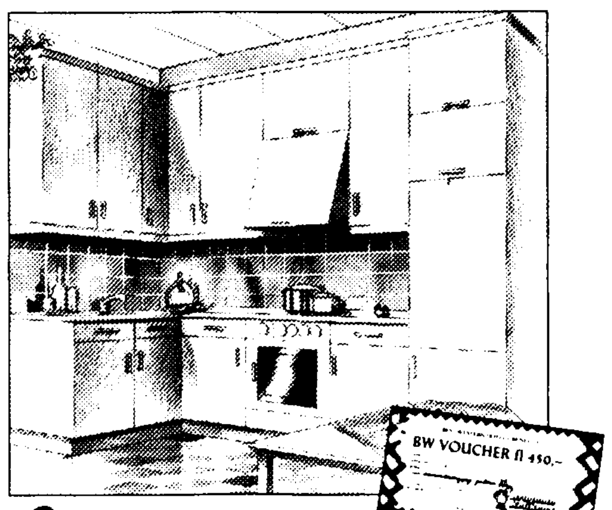
BW VOUCHER fl 450,-

Brugman TORONTO
Nostalgische eiken landhuiskeuken. Uitgevoerd in natuur- of rustieke tint met stijlvolle glas-in-lood deuren. Afm. 300 cm. Kompleet met alle inbouwapparatuur.
Normale prijs 10.845,-
AKTIEPRIJS FL. **6.995,-**

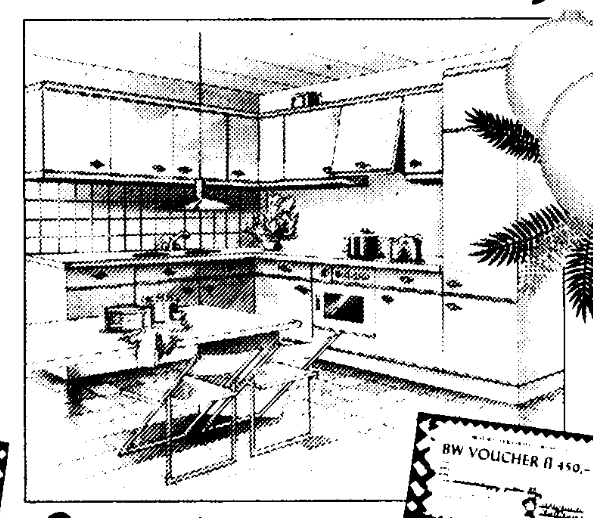
BW VOUCHER fl 450,-

Brugman BERGAMO 291
Greeploze design keuken. Uitgevoerd in softline wit met verticaal of horizontaal afgeronde deuren. Afm. 280 x 160 cm. Ook leverbaar in beige. Kompleet met hoge wandkasten en alle inbouwapparatuur.
Normale prijs 12.295,-
AKTIEPRIJS FL. **7.995,-**

BW VOUCHER fl 450,-

Brugman RONDO
Moderne witte softline keuken. Uitgevoerd met fraaie houtnerfstructuur en witte of antraciet-grijze zijwandbekleding. Afm. 165 x 285 cm. Kompleet met hoge wandkasten en alle inbouwapparatuur.
Normale prijs 13.795,-
AKTIEPRIJS FL. **8.995,-**

BW VOUCHER fl 450,-

Brugman CARAT CR
Witte diagonaal keuken. Uitgevoerd in hoogglans met horizontale chroom lijsten en verticale postform afronding. Afm. 225 x 280 cm. Leverbaar in 8 verschillende kleuren. Kompleet met alle inbouwapparatuur.
Normale prijs 15.495,-
AKTIEPRIJS FL. **9.995,-**

FILIAAL HEERLEN ZONDAG 22 DECEMBER OPEN VAN 10.00 - 17.00 UUR.
Tevens extra koopavond op vrijdag 20 december

LET OP ONZE **EXTRA** OPENINGSTIJDEN: **MAANDAG 23 EN MAANDAG 30 DEC. OPEN VAN 09.30 - 17.30 UUR.**

Brugman® Keukens

DE BRUGMAN PLUSPUNTEN
- Gegarandeerd de laagste prijs
- Vijf jaar garantie op keuken en alle bekende merken apparatuur
- Vakkundige montage
- Aantrekkelijke financieringsregeling
- Levering volgens de consumentenvoorwaarden

Het verschil zit 'm ècht niet alléén in de prijs!

ALKMAAR*, Noorderkade 1, 072-156793. **AMERSFOORT**, Amsterdamseweg 10, 033-613448. **AMSTERDAM**, Stadhouderskade 74, 020-6752956. **ARNHEM**, Venlosingel 17 (Woonboulevard), 085-812112. **BEVERWIJK***, Parallelweg 95 (Meubelboulevard), 02510-24299. **CAPELLE a/d IJSSEL***, Hoofdweg 46, 010-4585040. **DEN BOSCH**, Reitscheweg 38 (Meubelboulevard), 073-411595. **DEN HAAG**, Binckhorstlaan 113, 070-3477985. **DORDRECHT**, Archimedesstraat 10, 078-146900. **EINDHOVEN**, Boschdijk 233, 040-452972. **ENSCHEDE**, Schuttersveld 1B (Meubelplein), 053-337955. **GOES**, J.A. van der Goeskade 1, 01100-50255. **GRONINGEN***, Peizerweg 82 (Meubelboulevard), 050-250553. **HASSELT** (B), Genkersteenweg 278, 09-3211228787. **HEERLEN***, In de Cramer 166 (Woonboulevard), 045-754240. **HOOFDDORP***, Kruisweg 785, 020-6533462. **HULST**, Absdaalseweg 19, 01140-20080. **LEEUWARDEN***, Franklinstraat 48 (Winkelplein De Centrale), 058-130383. **MUIDEN**, Pampusweg 2 (naast Maxis), 02940-19718. **NUMANSDORP**, Industriestraat 1, 01865-3772. **PEER** (B), Baan naar Bree 121a (naast Meubelcentr. Heylen), 09-3211634670. **ROOSENDAAL**, Stationsstraat 49, 01650-69852. **SPIJKENISSE**, Kolkplein 21 (Novicenter) 01880-18118. **TURNHOUT** (B) Gierlesteenweg 210, 09-3214438371. **UTRECHT***, Hollantlaan 14 (Meubelboulevard Kanaleneiland), 030-888471. **VEENENDAAL**, Kernreactorstraat 28, 08385-50025. **ZOETERWOUDE-RIJNDIJK***, Hoge Rijndijk 195, 071-892086. **ZUTPHEN**, Gerritsenweg 11 (Woonboulevard Eijerkamp), 05750-17025. **Openingstijden:** dinsdag t/m zaterdag + de koopavond. ENSCHEDE, GRONINGEN, HEERLEN, MUIDEN en ZUTPHEN ook op maandagmiddag geopend. HULST ook op maandag geopend. De Belgische vestigingen op maandag geopend en op dinsdag gesloten. **Zondagmiddag geopend: HASSELT (B), HULST (Nl.), PEER (B) en TURNHOUT (B).**

*** BADKAMERVESTIGINGEN IN : ALKMAAR - BEVERWIJK - CAPELLE A/D IJSSEL - GRONINGEN - HEERLEN - HOOFDDORP - LEEUWARDEN - UTRECHT - ZOETERWOUDE**

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling
M 324/51-91

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend, dat zij bij besluit van 3 december 1991 aan v.o.f. A.R.M.L. onder een aantal voorschriften vergunning hebben verleend op grond van de Afvalstoffenwet voor het oprichten van een inrichting t.b.v. het sorteren en overladen van bouw- en sloopafval en daarmee te vergelijken bedrijfsafvalstoffen aan de Produktieweg te Roermond. Het besluit en alle ter zake zijnde stukken liggen van 18 december 1991 tot en met 24 januari 1992 ter inzage en wel: in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren: (het Provinciehuis is gesloten van woensdag 25 december 1991 tot en met woensdag 1 januari 1992); in het gemeentehuis van Roermond tijdens de werkuren van 09.00-12.30 uur (het gemeentehuis is gesloten van woensdag 25 december tot maandag 30 december, alsmede op woensdag 1 januari 1992) en bovendien iedere donderdag in de bodekamer van het gemeenschapshuis (bestuursingang) van 17.00 uur tot 20.00 uur. Tot de laatstgenoemde datum kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State door: a. de aanvrager; b. de betrokken adviseurs; c. degenen, die overeenkomstig artikel 20, 21 of 22, tweede lid of 28, eerste lid onder c. van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bezwaren hebben ingebracht; d. enige andere belanghebbende, die aantoont, dat hij redelijkerwijs niet in staat is geweest (overeenkomstig voornoemde artikelen) bezwaren in te brengen. De beschikking wordt na afloop van de beroepstermijn van kracht, tenzij voor deze datum beroep is ingesteld en met toepassing van artikel 107 van de Wet op de Raad van State een verzoek is gedaan tot schorsing van het besluit dan wel tot het treffen van een voorlopige voorziening. Het beroepsschrift moet worden gericht en verzonden aan de Voorzitter van de Afdeling voor de geschillen van bestuur, Kneuterdijk 22, 2514 EN 's-Gravenhage. Het verzoek tot schorsing of tot het treffen van een voorlopige voorziening moet eveneens worden gericht aan de voorzitter van de Afdeling voor geschillen van bestuur van de Raad van State. De beschikking wordt niet van kracht voordat op een zodanig verzoek is beslist.

OOK DIE 50 FOLDERS VERSPREIDEN WE. NET ZO GOED ALS DIE 5 MILJOEN...
Bel Spiral als 't betrouwbaar verspreid moet worden!

Fabrieksstraat 7 5961 PK Horst
telefoon 04709-84222

Postbus 6094 5960 AB Horst
fax 04709-84333

SPIRAL

Met 1.000.000 geschenk-ideeën zorgen wij voor een vrolijk feest.

lange zaterdag

Kerstmarkt
in het grootste woon-warenhuis in Aken en omgeving.

wohnwelt pallen

Openingstijden: ma-wo 10.00-18.30, do 10.00-20.30, vr 10.00-18.30, za 9.00-14.00, la za 9.00-18.00, la za in april tot september 9.00-16.00
Würselen-Broichweiden, am Autobahnkreuz Aachen, Tel. 09.49.24.05.60 20

Junges Wohnen — Exclusives Wohnen

KWANTUM RUIMT OP

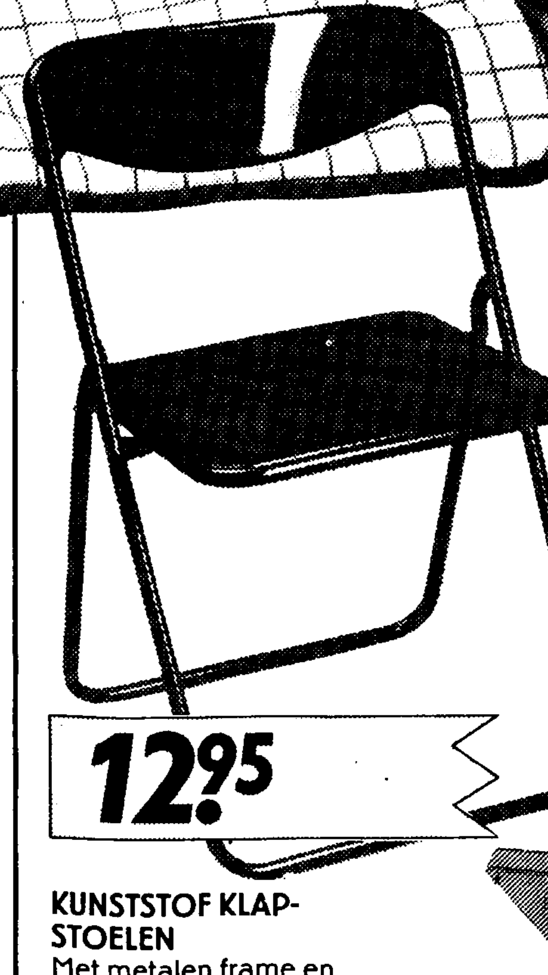
SLAAPZAKKEN VOOR DE DEUR

v.a. **29.95**

OP=OP

SLAAPZAK
Uni ~~49.95~~ 29.95
Met ruitmotief ~~59.95~~ 39.95*

12.95

KUNSTSTOF KLAPSTOELEN
Met metalen frame en kunststof zitting en rugleuning. In wit of zwart ~~19.95~~

VOUWBED
Inclusief matras en voorgevormde lattenbodem ~~219.-~~

139.-

OP=OP

KWALITEITSDEKBED
Vulling: 400 gram/m² holle, herstellende, volumineuze polyester vezel. Tijk: polyamide/viscose
1-persoons, afm. 135 x 200 cm ~~79.95~~ 59.95*
2-persoons, afm. 200 x 200 cm ~~109.95~~ 79.95*
afm. 240 x 200 cm ~~139.95~~ 99.95*

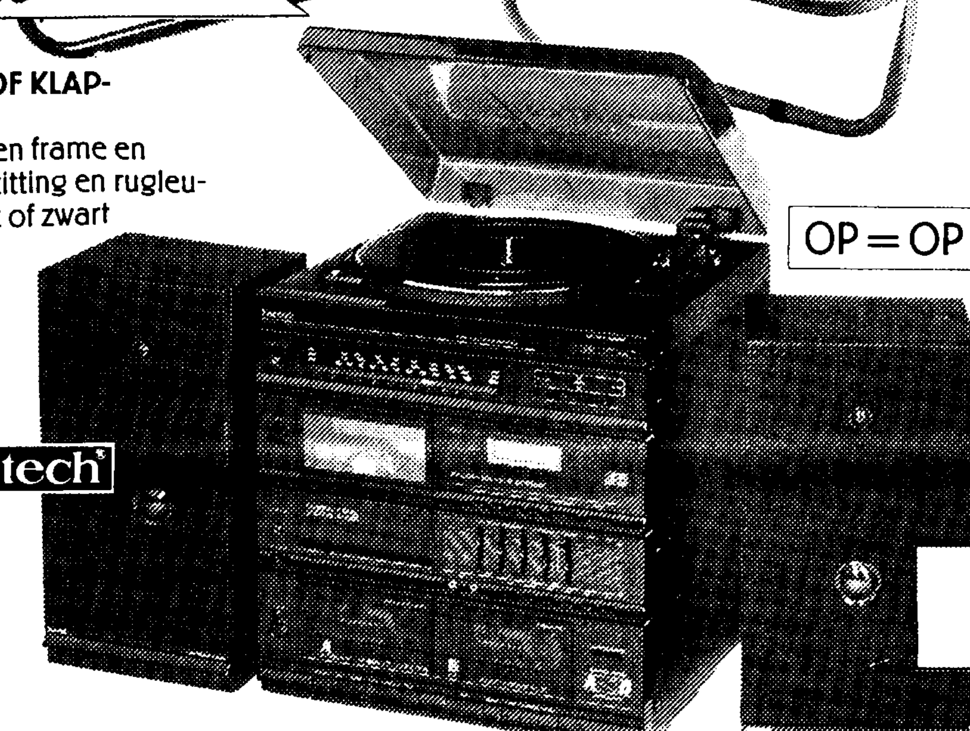
v.a. **59.95***

69.95*

VEREND WOONKAMERVINYL
400 cm breed. Extra dik, ca. 3 mm. Met solide slijtlaag. In 3 schitterende motieven: plavuis, parket en marmer. MEENEEMPRIJS per strekkende meter ~~105.-~~ 69.95*

20% KORTING OP ALLE NIET AFGEPRIJSDE KARPETTEN

Frontech

OP=OP

FRONTECH MIDISET MET CD-SPELER
Platenspeler. Tuner met FM-stereo en MG. Versterker 2 x 20 Watt en 3 bands graphische equalizer. Dubbel cassettedeck met high speed dubbing en kontinue afspeelmogelijkheid. CD-speler met snelzoeker, skipfunktie en programmering van 20 nummers.

319.-

. niet verkrijgbaar in Heerlen

DEKBEDOVERTREKSET
100% katoen. Inclusief sloop (60 x 70 cm) en instopstrook.
1-persoons, afm. 140 x 200 cm ~~29.95~~

19.95

100% KATOEN

GROTE PARTIJ AANBIEDING SNOERLOOS GEREEDSCHAP VAN FERM
ACCU'S EN LADERS LOS VERKRIJGBAAR

ACCU SCHROEF-/BOORMACHINE
7,2 VOLT. Compleet met accu en lader in koffer **139.-**

DECOUPEERZAAG
9,6 VOLT **59.-**

HAAKSE SLIJPER
9,6 VOLT **59.-**

5-DELIGE ACCU-SET
7,2 VOLT. Compleet **198.-**

SCHROEF-/BOORMACHINE
7,2 VOLT **79.-**

VLAKSCHUURMACHINE
7,2 VOLT **49.-**

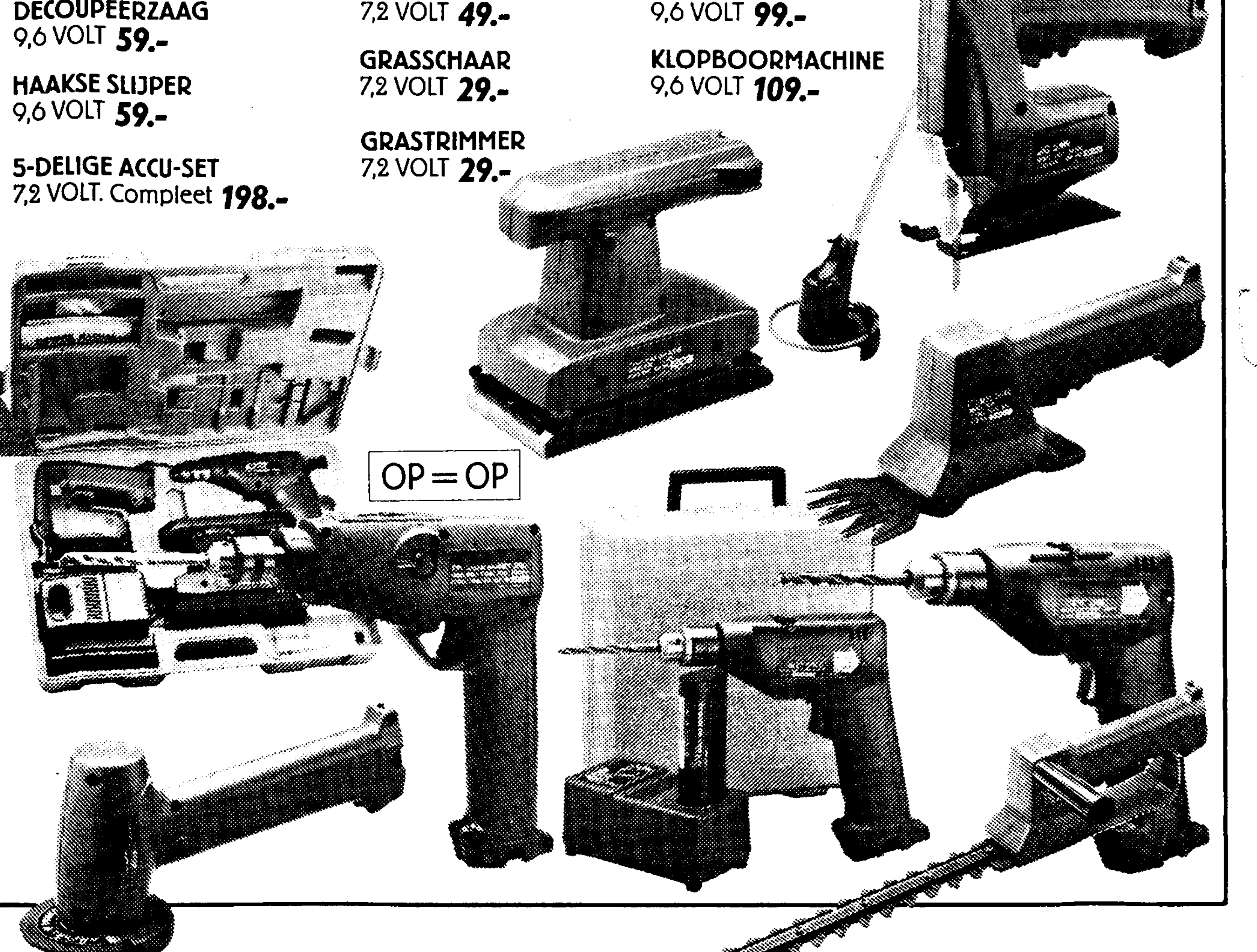
GRASSCHAAR
7,2 VOLT **29.-**

GRASTRIMMER
7,2 VOLT **29.-**

HEGGESCHAAR
7,2 VOLT **45.-**

SCHROEF-/BOORMACHINE
9,6 VOLT **99.-**

KLOPBOORMACHINE
9,6 VOLT **109.-**

OP=OP

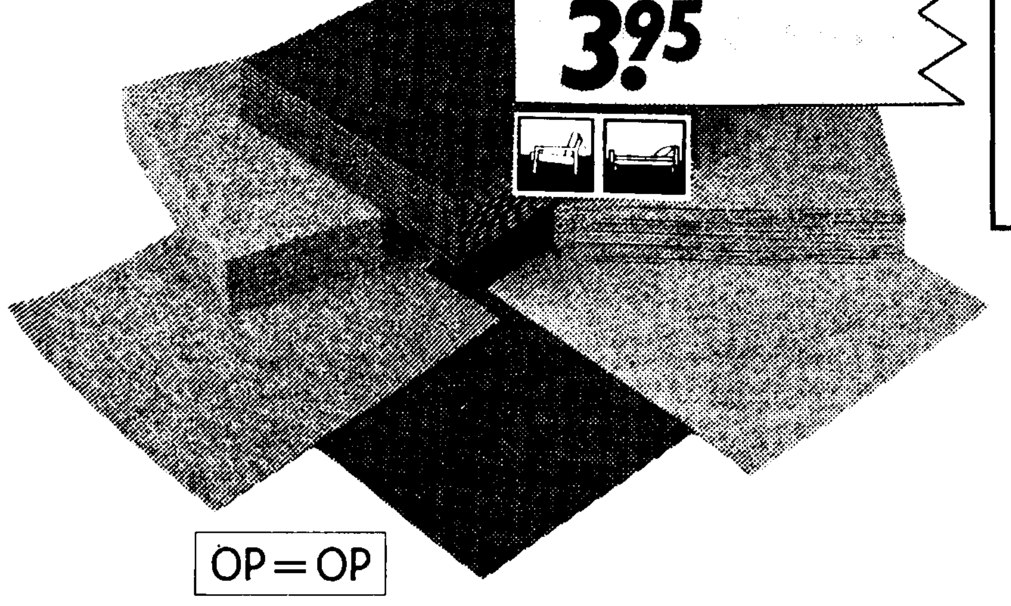
5 JAAR GARANTIE

39.95

IJZERSTERK BOUCLÉ TAPIJT
In projekt-kwaliteit. 100% synthetisch op stevige jute rug. In grijs, taupe, mint, lichtblauw of lila. MEENEEMPRIJS per strekkende meter ~~85.-~~ 39.95

TAPIJTTEGELS OP LATEX RUG
In diverse kwaliteiten, motieven en kleuren. O.a. berbertegel, 20% wol/80% synthetisch. Per tegel, afm. 50 x 50 cm ~~8.95~~

3.95

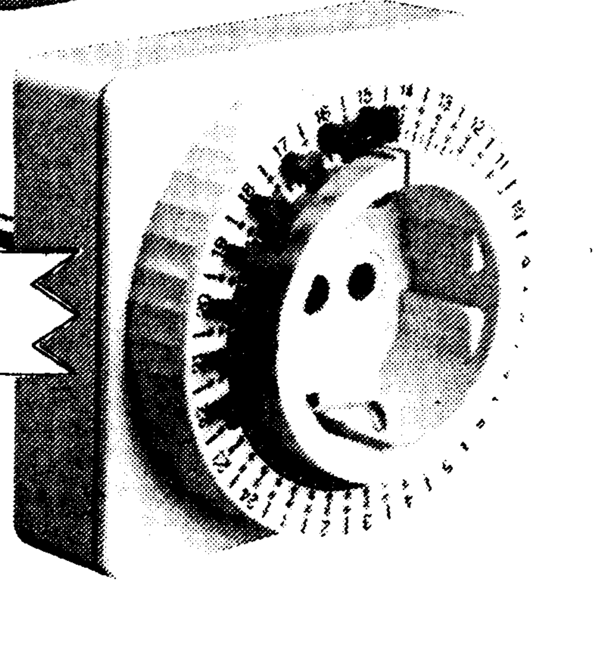
OP=OP

WITTE LATEX
Voor muren en plafonds 10 liter, voldoende voor ca. 80 m²

16.95

SPECTACULAIR LAAG GEPRIJSD
NU MET GRATIS VACHTROLLER

SCHAKELKLOK
Met dagprogrammering. Voor het automatisch inschakelen van verlichting etc. Werkt inbraakpreventief ~~16.95~~

13.95

KWANTUM

WAAROM ZULLEN WE DUUR DOEN

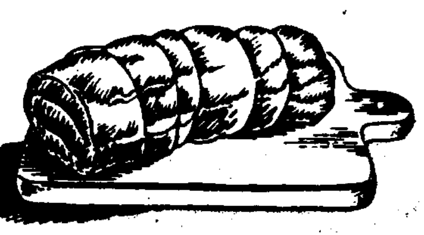
Aanbiedingen geldig van 19 december t/m 30 december 1991. Zolang de voorraad strekt. Zetfouten voorbehouden. De met een * aangeduide artikelen zijn niet verkrijgbaar bij Kwantum Behang.

Wij willen even een feestelijk onderwerp aansnijden.

Laten we maar meteen met wat tips en ideeën beginnen, want de tijd dringt, nietwaar? Wist u bijvoorbeeld dat een takje rozemarijn meebraden met varkensvlees wonderen doet?

Dat bij rundvlees juist tijm en laurier beter passen? Dat gebraden vlees even moet rusten, voor u het aansnijdt? Dat zelfgemalen peper 't lekkerst is?

Dat u een scheutje water of wijn altijd eerst even moet verwarmen, zodat het vlees niet schrikt en taai wordt? Dat u altijd haaks op de draad van het vlees moet aansnijden? Dat roomboter minder spettert als u 't samen met zonnebloemolie in de pan smelt?

Onze varkensfiletrollade kan zo de pan in. Smelt eerst de boter op hoog vuur (eventueel dus met olie). De rollade rondom mooi bruin bakken. Dan het vuur lager draaien. Een scheutje water (of witte wijn) erbij. Deksel op de pan en 50 minuten per 500 gram sudderen. Oh ja, vergeet de rozemarijn niet.

Eet er eens broccoli bij. Beetgaar gekookt en – voor de liefhebbers – een klontje boter, teentje knoflook, zout en peper erbij.

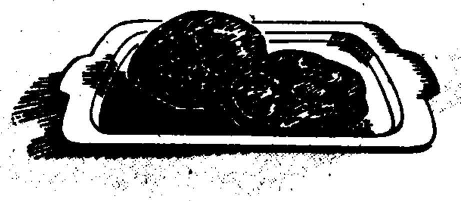

Wat is er feestelijker dan zo'n zachtgele maïskip met kerst?

Wrijf de kip helemaal in met zout en peper. Braad 'm aan in de hete boter tot-ie licht bruin kleurt. Draai het vuur laag. Doe er een takje rozemarijn en een scheutje witte wijn bij. Na 60 minuten is het feestmaal gaar.

De ideale keuken-snijplank, van kwalitatief hardglas, hygiënisch, en hittebestendig, zolang de voorraad strekt. Per stuk **14.95**.

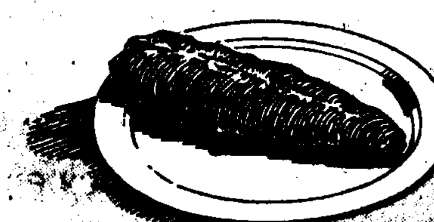
Onze op maat gesneden Gre fields biefstukjes smaken zoals biefst behoort te smaken: zacht en pittig tegelijk. Wrijf ze in met peper (dus n niet met zout).

Bak ze aan beide kanten snel bru Schuif ze steeds heen en weer. 1 tot 2 minuten per kant is voldoende. D zijn ze nog mooi rood van binnen. Strooi er nu nog wat zout op. Bak cha pignons apart en doe die erbij.

Een Greenfields rosbief is de mooiste (en malste) rosbief die we huis hebben. Wrijf het hele stuk in m zout en (zelfgemalen) peper. Bak het aan alle kanten snel bruin op hoog vu Draai het vuur laag. Doe er eventu een blaadje laurier of tijm bij. Zet de deksel schuin op de pan. En laat de ro bief in 15 minuten per 500 gram brad

Bij zo'n fijn stuk vlees smaken simpel gestoofde spruitjes wel heel e lekker.

Waarom probeert u niet eens on hazerug? Het is heus niet moeilijk om klaar te maken. Een kwartier bakken boter, wat peper, zout, takje tijm, lau en een scheutje rode wijn erbij, nog een kwartiertje zachtjes laten sudder dat is alles.

En natuurlijk passen daar de tr ditionele cranberries bij. Nu nog de kaarsjes aan en het feest kan beginn

Varkensfiletrollade, 500 gram ~~10.49~~ 8.49, kilo ~~19.99~~ 15.99

AH Maïskip, kilo ~~9.89~~ 8.89

Greenfields biefstuk, 100 gram ~~3.59~~ 3.29

Greenfields rosbief, per 100 gram ~~2.89~~ 2.59

AH Hazerug, 100 gram ~~2.69~~ 2.49

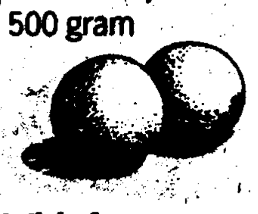
Fondue/gourmetschotel, per 100 gram 1.99

AH Kipfilet Fumé, 100 gram ~~2.79~~ 2.59

Doyenné du Comice, fijne handperen, kilo 2.99

AH Gemengde sla, diverse soorten, zak 200 gram 1.99

Broccoli, 500 gram 1.99

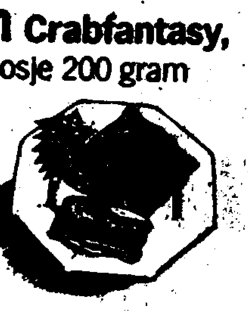
Chico Navel-sinaasappelen, net 2 kilo 3.99

Witlof, 500 gram 1.25

Nieuwzeelands kiwifruit, 500 gram 1.99

Uit de diepvries:

AH Crabfantasy, doosje 200 gram ~~4.95~~ 4.25

AH Noorse zalm of zeeduivel in bladerdeeg, 2 stuks à 130 gram ~~6.95~~ 5.95

Ouwehand gerookte palingfilet, vacuüm verpakt, 200 gram ~~21.50~~ 16.50

Uit de bedieningsafdeling:

Jambon d'Ardenne, 100 gram ~~3.49~~ 2.99

Ambachtelijk lamsham, 100 gram Nú 3.49*

Abee palingsalade, 100 gram Nú 2.99*

Kraan gerookte zalmfilet, vacuüm verpakt, 200 gram ~~17.-~~ 13.50

Johma zalmschotel rond, 600 gram ~~6.85~~ 4.95*

Haust kerstcups, klokken of sterren, doosje 100 gram **of Party extra toast,** doosje 150 gram 1.39*

AH Verse roomkaas, doosje 125 gram ~~2.98~~ 2.49

Danerolles Super, blikje 340 gram ~~4.09~~ 3.69

Deep blue fancy pink zalm, blikje 213 gram ~~2.59~~ 1.79

Châteauneuf du Pape, 'n volle, droge, rode Franse kwaliteitswijn, fles 0.75 liter ~~11.95~~ 9.95*

Nescafé Cappuccino, doosje 125 gram ~~5.39~~ 4.79

NIEUW: Nescafé Espresso, doosje 25 zakjes à 2 gram ~~5.39~~ 4.79

AH Slagroom, pak 0.5 liter ~~3.42~~ 2.99

AH Koffieroom, flesje 0.2 liter ~~1.29~~ 99

Uit onze gebaksafdeling: AH Feest-slagroomtaart,* doos 900 g Nú 8.95

Bahlsen Selection, luxe koekjes in doos, 250 g ~~4.99~~ 3.99*

AH Roomboter amandel-kerstkrans, bereid met 100% roomboter en zuivere amandelspijs en gedecoreerd met victoriabeslag en decoratie suiker, doos 500 gram Nú 6.95*

Hyacinten, in rood, wit, rose of blauw, 3 voor 5.-*

Kerststuk in mandje met flesje wijn 14.95*

AH Elite haver, zakje 200 g ~~2.69~~ 1.9

AH Magnetronboek. Per stuk 19.9

Kerst openingstijden: i.v.m. de komende feestdagen zijn onze winkels zaterdag 21 decem van 9.00 tot 17.00 uur, maandag 23 december va 9.00 tot 21.00 uur en dinsdag 24 december van tot 17.00 uur geopend.

AH Service lijn: bel gratis 06-0305. De artikelen in deze advertentie kunt u in alle AH winkels kopen, behalve de artikelen waar kleine cijfertjes bij staan. Die artikelen kunt u alleen kopen in AH winkels waar één van die cijfers op de deur staat. Reclameprijzen gelden t/m dinsdag 24 december a.s.
* Zolang de voorraad strekt.

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.